

Ocena programowa
Profil ogólnoakademicki
Raport Samooceny

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej oceniany kierunek studiów:

Uniwersytet Rzeszowski
Al. Rejtana 16C
35-959 Rzeszów

Nazwa ocenianego kierunku studiów: **ARCHITEKTURA KRAJOBRAZU**

1. Poziom/y studiów: **I stopień – studia inżynierskie, II stopień – studia magisterskie**
2. Forma/y studiów: **studia stacjonarne, studia niestacjonarne**
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek^{1,2}

W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny:

- a. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	liczba	%
Studia I stopnia		
rolnictwo i ogrodnictwo	134	64
Studia II stopnia		
rolnictwo i ogrodnictwo	57	63

- b. Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

L.p.	Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS	
		liczba	%
Studia I stopnia			
1	architektura i urbanistyka	57	27
2	sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki	19	9
Studia II stopnia			
1	architektura i urbanistyka	28	31
2	sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki	5	6

Na studiach prowadzone jest kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela

TAK NIE

¹Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz. U. 2018 poz. 1818).

² W okresie przejściowym do dnia 30 września 2019 uczelnie, które nie dokonały przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych lub artystycznych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668, z późn. zm.) podają dane dotyczące dotychczasowego przyporządkowania kierunku do obszaru kształcenia oraz wskazania dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia.

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

Na kierunku architektura krajobrazu na studiach I stopnia realizowany jest program studiów oparty na efektach uczenia się przyjętych Uchwałą nr 460/06/2019 Senatu UR z dnia 27 czerwca 2019 r. (Załącznik nr 6.2 do Uchwały nr 460/06/2019 Senatu UR) z późniejszymi zmianami określonymi w Uchwale nr 549/02/2020 Senatu UR (Załącznik nr 1.2 do Uchwały nr 549/02/2020 Senatu UR), natomiast na studiach II stopnia studenci realizują program studiów oparty na efektach uczenia się przyjętych Uchwałą nr 460/06/2019 Senatu UR z dnia 27 czerwca 2019 r. (Załącznik nr 7.2 do Uchwały nr 460/06/2019 Senatu UR) z późniejszymi zmianami określonymi w Uchwale nr 549/02/2020 Senatu UR (Załącznik nr 2.2 do Uchwały nr 549/02/2020 Senatu UR).

Tabela 1. Opis zakładanych efektów uczenia się dla KIERUNKU ARCHITEKTURA KRAJOBRAZU dla studiów I stopnia - w kategoriach wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne z uwzględnieniem uniwersalnych charakterystyk pierwszego stopnia dla poziomu 6 określonych w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji oraz charakterystyk drugiego stopnia dla poziomu 6 określonych w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Opis zakładanych efektów uczenia się przyjęty Uchwałą nr 460/06/2019 Senatu UR (Załącznik nr 6.2 do Uchwały nr 460/06/2019 Senatu UR) z późniejszymi zmianami określonymi w Uchwale nr 549/02/2020 Senatu UR (Załącznik nr 1.2 do Uchwały nr 549/02/2020 Senatu UR)

Nazwa kierunku studiów		Architektura krajobrazu
Poziom studiów		studia pierwszego stopnia
Profil studiów		ogólnoakademicki
Opis zakładanych efektów uczenia się dla kierunku studiów, poziomu i profilu kształcenia uwzględnia uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia dla poziomów 6 - 7 określone w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 226 z późn. zm.) oraz charakterystyki drugiego stopnia dla poziomów 6 – 7 określone w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. (Dz. U. z 2018 r., poz. 2218) w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6 – 8 Polskiej Ramy Kwalifikacji.		
Symbol kierunkowych efektów uczenia się	Kierunkowe efekty uczenia się	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia PRK - poziom 6 *
Wiedza: absolwent zna i rozumie		
K_W01	w zaawansowanym stopniu wybrane zagadnienia z zakresu nauk technicznych, w tym metody i narzędzia przydatne do analizowania krajobrazu przyrodniczego i kulturowego	P6S_WG
K_W02	procesy zachodzące w obiektach architektury krajobrazu oraz współczesne technologie i tendencje w zakresie rozwiązań materiałowych, konstrukcyjnych i kompozycyjnych, oraz ich zastosowanie w budownictwie i architekturze krajobrazu	P6S_WG P6S_WG (Inż.)

K_W03	systematykę gleb, nomenklaturę i podstawowe cechy morfologiczne gleb, szaty roślinnej i fauny oraz ich znaczenie w projektowaniu obiektów architektury krajobrazu	P6S_WG
K_W04	związki między elementami środowiska przyrodniczego i procesami zachodzącymi w środowisku przyrodniczym a sposobami użytkowania ziemi, ich wpływie na kształtowanie oraz ochronę krajobrazu i środowiska	P6S_WG
K_W05	dawne i współczesne style sztuki, w tym sztuki ogrodowej oraz podstawowe formy, zasady i metody ochrony dziedzictwa kulturowego	P6S_WG
K_W06	podstawowe zagadnienia i zasady wyceny projektów, inwentaryzowania, urządzania i pielęgnacji terenów zieleni oraz sporządzania dokumentacji kosztorysowych	P6S_WG
K_W07	uwarunkowania przyrodnicze i techniczne związane z realizacją i pielęgnacją obiektów architektury krajobrazu	P6S_WG
K_W08	podstawowe zasady tworzenia i rozwoju wybranego przedsiębiorstwa ogrodniczego lub projektowego, z uwzględnieniem aspektów ekonomicznych i działalności marketingowej	P6S_WK P6S_WK (Inż.)
K_W09	podstawowe ekonomiczne, prawne i etyczne uwarunkowania działalności zawodowej architekta krajobrazu, w tym zagadnienie z zakresu prawa cywilnego, gospodarczego, autorskiego i ochrony własności intelektualnej	P6S_WK
K_W10	fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji z zakresu ochrony i kształtowania krajobrazu przyrodniczego i kulturowego, z uwzględnieniem zasad zrównoważonego rozwoju środowiska	P6S_WK
Umiejętności: absolwent potrafi		
K_U01	wykorzystać adekwatne do rozwiązywanego zadania inżynierskiego narzędzia i metody, w tym zaawansowane techniki informacyjno-komunikacyjne, do analiz, wizualizacji i prezentacji wyników oraz projektów	P6S_UW P6S_UW (Inż.)
K_U02	projektować obiekty architektury krajobrazu w różnym kontekście i skali, z wykorzystaniem dostępnych środków technicznych i materiałowych	P6S_UW P6S_UW (Inż.)
K_U03	wykonać dokumentację projektową, w tym inwentaryzację zieleni oraz kosztorys, zgodnie z obowiązującymi uwarunkowaniami formalnymi w formie rysunkowej i opisowej	P6S_UW P6S_UW (Inż.)
K_U04	do realizowanego zadania projektowego właściwie dobrać i wykorzystać źródła i informacje z nich pochodzące o krajobrazie oraz dokonać ich krytycznej oceny i analizy	P6S_UW

K_U05	stosować przepisy prawne w praktyce inżynierskiej, w tym zasady BHP w zakresie projektowania, realizacji obiektów architektury krajobrazu i ochrony praw autorskich	P6S_UW
K_U06	analizować, waloryzować, określać wytyczne pielęgnacyjne i projektowe dla obiektów architektury krajobrazu oraz ich ochrony w odniesieniu do uwarunkowań historycznych, kulturowych i przyrodniczych, z uwzględnieniem aspektów systemowych, pozatechnicznych i etycznych	P6S_UW P6S_UW (Inż.)
K_U07	opisywać zależności między budową organów roślinnych a ich funkcją oraz stosować podstawowe techniki hodowli i szkółkarstwa roślin ozdobnych	P6S_UW
K_U08	posługiwać się językiem obcym w zakresie architektury krajobrazu na poziomie B2 (wg Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego)	P6S_UK
K_U09	pracować indywidualnie i w zespołach projektowych (także interdyscyplinarnych) oraz brać udział w debacie dotyczącej architektury krajobrazu, posługując się specjalistyczną terminologią	P6S_UO P6S_UK
K_U10	samodzielnie planować i doskonalić własny rozwój zawodowy w kontekście współczesnych wyzwań i potrzeb środowiska	P6S_UU
Kompetencje społeczne: absolwent jest gotów do		
K_K01	krytycznej oceny posiadanej wiedzy i podjęcia samodzielnych decyzji lub zasięgnięcia opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	P6S_KK
K_K02	współorganizowania działalności na rzecz środowiska społecznego, w tym inicjowania działań na rzecz ochrony krajobrazu kulturowego	P6S_KO
K_K03	przestrzegania zasad etyki zawodowej w podejmowanych działaniach z zakresu architektury krajobrazu	P6S_KR
K_K04	oceny wielopłaszczyznowych konsekwencji podjętych działań projektowych oraz własnej i zbiorowej odpowiedzialności	P6S_KR

* z uwzględnieniem odniesienia do charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich

Tabela 2. Opis zakładanych efektów uczenia się dla KIERUNKU *ARCHITKTURA KRAJOBRAZU* dla studiów I stopnia - w kategoriach wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne z uwzględnieniem uniwersalnych charakterystyk pierwszego stopnia dla poziomu 6 określonych w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji oraz charakterystyk drugiego stopnia dla poziomu 6 określonych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji

Uniwersalne charakterystyki poziomu 6 w PRK					
Charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6 PRK		Charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6 PRK umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich		KIERUNKOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
				Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty uczenia się odniesione do poszczególnych kategorii i zakresów
WIEDZA – absolwent ZNA I ROZUMIE					
P6U_W					
- w zaawansowanym stopniu - fakty, teorie, metody oraz złożone zależności między nimi					
- różnorodne, złożone uwarunkowania prowadzonej działalności					
P6S_WG <i>Zakres i głębia - kompletność perspektywy poznawczej i zależności</i>	w zaawansowanym stopniu - wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące podstawową wiedzę ogólną z zakresu dyscyplin naukowych lub artystycznych tworzących podstawy teoretyczne oraz wybrane zagadnienia z zakresu wiedzy szczegółowej - właściwe dla programu studiów, a w przypadku studiów o	podstawowe procesy zachodzące w cyklu życia urządzeń, obiektów i systemów technicznych	K_W01	w zaawansowanym stopniu wybrane zagadnienia z zakresu nauk technicznych, w tym metody i narzędzia przydatne do analizowania krajobrazu przyrodniczego i kulturowego	
			K_W02	procesy zachodzące w obiektach architektury krajobrazu oraz współczesne technologie i tendencje w zakresie rozwiązań materiałowych, konstrukcyjnych i kompozycyjnych, oraz ich zastosowanie w budownictwie i architekturze krajobrazu	

	<p>profilu praktycznym – również zastosowania praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej związanej z ich kierunkiem</p>		<p>K_W03</p> <p>systematykę gleb, nomenklaturę i podstawowe cechy morfologiczne gleb, szaty roślinnej i fauny oraz ich znaczenie w projektowaniu obiektów architektury krajobrazu</p>
			<p>K_W04</p> <p>związki między elementami środowiska przyrodniczego i procesami zachodzącymi w środowisku przyrodniczym a sposobami użytkowania ziemi, ich wpływie na kształtowanie oraz ochronę krajobrazu i środowiska</p>
			<p>K_W05</p> <p>dawne i współczesne style sztuki, w tym sztuki ogrodowej oraz podstawowe formy, zasady i metody ochrony dziedzictwa kulturowego</p>
			<p>K_W06</p> <p>podstawowe zagadnienia i zasady wyceny projektów, inwentaryzowania, urządzania i pielęgnacji terenów zieleni oraz sporządzania dokumentacji kosztorysowych</p>
			<p>K_W07</p> <p>uwarunkowania przyrodnicze i techniczne związane z realizacją i pielęgnacją obiektów architektury krajobrazu</p>
<p>P6S_WK Kontekst - uwarunkowania, skutki</p>	<p>fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji</p> <p>podstawowe ekonomiczne, prawne, etyczne i inne uwarunkowania różnych rodzajów działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego</p>	<p>podstawowe zasady tworzenia i rozwoju różnych form indywidualnej przedsiębiorczości</p>	<p>K_W08</p> <p>podstawowe zasady tworzenia i rozwoju wybranego przedsiębiorstwa ogrodniczego lub projektowego, z uwzględnieniem aspektów ekonomicznych i działalności marketingowej</p>
			<p>K_W09</p> <p>podstawowe ekonomiczne, prawne i etyczne uwarunkowania działalności zawodowej architekta krajobrazu, w tym zagadnienie z zakresu prawa cywilnego, gospodarczego, autorskiego i ochrony własności intelektualnej</p>

	podstawowe zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości		K_W10	fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji z zakresu ochrony i kształtowania krajobrazu przyrodniczego i kulturowego, z uwzględnieniem zasad zrównoważonego rozwoju środowiska
UMIEJĘTNOŚCI – absolwent POTRAFI				
P6U_U				
<p>- innowacyjnie wykonywać zadania oraz rozwiązywać złożone i nietypowe problemy w zmiennych i nie w pełni przewidywalnych warunkach</p> <p>- samodzielnie planować własne uczenie się przez całe życie</p> <p>- komunikować się z otoczeniem, uzasadniać swoje stanowisko</p>				
P6S_UW <i>Wykorzystanie wiedzy - rozwiązywane problemy i wykonywane zadania</i>	<p><u>wykorzystywać posiadaną wiedzę</u></p> <p>- formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy oraz wykonywać zadania w warunkach nie w pełni przewidywalnych przez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • właściwy dobór źródeł i informacji z nich pochodzących, dokonywanie oceny, krytycznej analizy i syntezy tych informacji, • dobór oraz stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych <p><u>wykorzystywać posiadaną wiedzę</u></p>	planować i przeprowadzać eksperymenty, w tym pomiary i symulacje komputerowe, interpretować uzyskane wyniki i wyciągać wnioski	K_U01	wykorzystać adekwatne do rozwiązywanego zadania inżynierskiego narzędzia i metody, w tym zaawansowane techniki informacyjno-komunikacyjne, do analiz, wizualizacji i prezentacji wyników oraz projektów
		przy identyfikacji i formułowaniu specyfikacji zadań inżynierskich oraz ich rozwiązywaniu:- wykorzystywać metody analityczne, symulacyjne i eksperymentalne,	K_U02	projektować obiekty architektury krajobrazu w różnym kontekście i skali, z wykorzystaniem dostępnych środków technicznych i materiałowych
		-dostrzegać ich aspekty systemowe i pozatechniczne, w tym aspekty etyczne,	K_U03	wykonać dokumentację projektową, w tym inwentaryzację zieleni oraz kosztorys, zgodnie z obowiązującymi uwarunkowaniami formalnymi w formie rysunkowej i opisowej
		-dokonywać wstępnej oceny ekonomicznej proponowanych roz-	K_U04	do realizowanego zadania projektowego właściwie dobrać i wykorzystać źródła i informacje z nich pochodzące o krajobrazie oraz dokonać ich krytycznej oceny i analizy

	<p>formułować i rozwiązywać problemy oraz wykonywać zadania typowe dla działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów - w przypadku studiów o profilu praktycznym</p>	<p>wiązań i podejmowanych działań inżynierskich</p> <p>dokonywać krytycznej analizy sposobu funkcjonowania istniejących rozwiązań technicznych i oceniać te rozwiązania</p> <p>projektować - zgodnie z zadaną specyfikacją - oraz wykonywać typowe dla kierunku studiów proste urządzenia, obiekty, systemy lub realizować procesy, używając odpowiednio dobranych metod, technik, narzędzi i materiałów</p>	<p>K_U05</p>	<p>stosować przepisy prawne w praktyce inżynierskiej, w tym zasady BHP w zakresie projektowania, realizacji obiektów architektury krajobrazu i ochrony praw autorskich</p>
			<p>K_U06</p>	<p>analizować, waloryzować, określać wytyczne pielęgnacyjne i projektowe dla obiektów architektury krajobrazu oraz ich ochrony w odniesieniu do uwarunkowań historycznych, kulturowych i przyrodniczych, z uwzględnieniem aspektów systemowych, pozatechnicznych i etycznych</p>
			<p>K_U07</p>	<p>opisywać zależności między budową organów roślinnych a ich funkcją oraz stosować podstawowe techniki hodowli i szkółkarstwa roślin ozdobnych</p>
<p>P6S_UK Komunikowanie się - odbieranie i tworzenie wypowiedzi, upowszechnianie wiedzy w środowisku naukowym i posługiwanie się językiem obcym</p>	<p>komunikować się z otoczeniem z użyciem specjalistycznej terminologii</p> <p>brać udział w debacie - przedstawiać i oceniać różne opinie i stanowiska oraz dyskutować o nich</p> <p>posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego</p>		<p>K_U08</p>	<p>posługiwać się językiem obcym w zakresie architektury krajobrazu na poziomie B2 (wg Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego)</p>
			<p>K_U09</p>	<p>pracować indywidualnie i w zespołach projektowych (także interdyscyplinarnych) oraz brać udział w debacie dotyczącej architektury krajobrazu, posługując się specjalistyczną terminologią</p>

P6S_UO <i>Organizacja pracy - planowanie i praca zespołowa</i>	<p>planować i organizować pracę indywidualną oraz w zespole</p> <p>współdziałać z innymi osobami w ramach prac zespołowych (także o charakterze interdyscyplinarnym)</p>		K_U09	<p>pracować indywidualnie i w zespołach projektowych (także interdyscyplinarnych) oraz brać udział w debacie dotyczącej architektury krajobrazu, posługując się specjalistyczną terminologią</p>
P6S_UU <i>Uczenie się - planowanie własnego rozwoju i rozwoju innych osób</i>	<p>samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie</p>		K_U10	<p>samodzielnie planować i doskonalić własny rozwój zawodowy w kontekście współczesnych wyzwań i potrzeb środowiska</p>
KOMPETENCJE – absolwent JEST GOTÓW DO				
P6U_K <p>- kultywowania i upowszechniania wzorów właściwego postępowania w środowisku pracy i poza nim</p> <p>- samodzielnego podejmowania decyzji, krytycznej oceny działań własnych, działań zespołów, którymi kieruje, i organizacji, w których uczestniczy, przyjmowania odpowiedzialności za skutki tych działań</p>				
P6S_KK <i>Oceny - krytyczne podejście</i>	<p>krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści</p> <p>uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu</p>		K_K01	<p>krytycznej oceny posiadanej wiedzy i podjęcia samodzielných decyzji lub zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu</p>

<p>P6S_KO <i>Odowiedzialność - wypełnianie zobowiązań społecznych i działania na rzecz interesu publicznego</i></p>	<p>wypełniania zobowiązań społecznych, współorganizowania działalności na rzecz środowiska społecznego</p> <p>inicjowania działań na rzecz interesu publicznego</p> <p>myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy</p>		<p>K_K02</p>	<p>współorganizowania działalności na rzecz środowiska społecznego, w tym inicjowania działań na rzecz ochrony krajobrazu kulturowego</p>
<p>P6S_KR <i>Rola zawodowa - niezależność i rozwój etosu</i></p>	<p>odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przestrzegania zasad etyki zawodowej i wymagania tego od innych, - dbałości o dorobek i tradycje zawodu 		<p>K_K03</p>	<p>przestrzegania zasad etyki zawodowej w podejmowanych działaniach z zakresu architektury krajobrazu</p>
			<p>K_K04</p>	<p>oceny wielopłaszczyznowych konsekwencji podjętych działań projektowych oraz własnej i zbiorowej odpowiedzialności</p>

Tabela 3. Opis zakładanych efektów uczenia się dla KIERUNKU ARCHITEKTURA KRAJOBRAZU dla studiów II stopnia, - w kategoriach wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne z uwzględnieniem uniwersalnych charakterystyk pierwszego stopnia dla poziomu 7 określonych w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji oraz charakterystyk drugiego stopnia dla poziomu 7 określonych w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji

Opis zakładanych efektów uczenia się przyjęty Uchwałą nr 460/06/2019 Senatu UR (Załącznik nr 7.2 do Uchwały nr 460/06/2019 Senatu UR) z późniejszymi zmianami określonymi w Uchwale nr 549/02/2020 Senatu UR (Załącznik nr 2.2 do Uchwały nr 549/02/2020 Senatu UR)

Nazwa kierunku studiów		Architektura krajobrazu
Poziom studiów		studia drugiego stopnia
Profil studiów		ogólnoakademicki
Opis zakładanych efektów uczenia się dla kierunku studiów, poziomu i profilu kształcenia uwzględnia uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia dla poziomów 6 - 7 określone w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 226 z późn.zm.) oraz charakterystyki drugiego stopnia dla poziomów 6 – 7 określone w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. (Dz. U. z 2018 r., poz. 2218) w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6 – 8 Polskiej Ramy Kwalifikacji.		
Symbol kierunkowych efektów uczenia się	Kierunkowe efekty uczenia się	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia PRK - poziom 7
Wiedza: absolwent zna i rozumie		
K_W01	w pogłębionym stopniu wybrane metody i teorie umożliwiające planowanie, projektowanie i zarządzanie krajobrazem	P7S_WG
K_W02	główne tendencje rozwojowe (historyczne i współczesne) w zakresie kształtowania i ochrony krajobrazu kulturowego	P7S_WG
K_W03	w pogłębionym stopniu wybrane techniki, technologie, procesy, narzędzia, materiały i systemy informacyjne stosowane w architekturze krajobrazu	P7S_WG P7S_WG (Inż.)
K_W04	w pogłębionym stopniu zasady projektowania krajobrazu kulturowego w różnym kontekście i skali	P7S_WG
K_W05	fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji dotyczące zmian zachodzących w krajobrazie, a także podstawowe zagadnienia humanistyczne, ekonomiczne i prawne w odniesieniu do architektury krajobrazu	P7S_WK

K_W06	zasady tworzenia różnych form przedsiębiorczości oraz uwarunkowania prawne i etyczne umożliwiające prawidłowe funkcjonowanie na rynku pracy, w tym problematykę własności przemysłowej, intelektualnej i sposobu korzystania z informacji patentowej	P7S_WK P7S_WK (Inż.)
Umiejętności: absolwent potrafi		
K_U01	właściwie dobierać źródła informacji oraz dokonywać ich oceny, krytycznej analizy i twórczej interpretacji w celu rozwiązywania złożonych zadań projektowych i badawczych z zakresu architektury krajobrazu	P7S_UW
K_U02	dobierać, stosować i przystosowywać metody, narzędzia i technologie w celu analizowania, planowania, projektowania i ochrony obiektów architektury krajobrazu, z uwzględnieniem krytycznej oceny tych aspektów	P7S_UW P7S_UW (Inż.)
K_U03	tworzyć oryginalne rozwiązania przestrzenne uwzględniając uwarunkowania techniczne, przyrodnicze, kulturowe, ekonomiczne a także psychologię środowiska	P7S_UW P7S_UW (Inż.)
K_U04	formułować i testować hipotezy związane z rozwiązywaniem prostych problemów badawczych w zakresie architektury krajobrazu	P7S_UW
K_U05	komunikować się i prezentować swoje prace oraz osiągnięcia z zakresu architektury krajobrazu wśród zróżnicowanych grup odbiorców, a także brać udział w dyskusji i prowadzić debatę	P7S_UK
K_U06	posługiwać się językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego oraz specjalistyczną terminologią z zakresu architektury krajobrazu	P7S_UK
K_U07	współdziałać z innymi osobami w ramach prac zespołowych, w tym podejmować kierowniczą rolę w zespole	P7S_UO
K_U08	samodzielnie planować własne uczenie się przez całe życie, być kreatywnym oraz inspirować i organizować proces uczenia się innych osób	P7S_UU
Kompetencje społeczne: absolwent jest gotów do		
K_K01	określenia i oceny własnych kompetencji, uznawania znaczenia aktualnej wiedzy w rozwiązywaniu problemów z zakresu architektury krajobrazu oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemu	P7S_KK
K_K02	wypełniania obowiązków społecznych, inicjowania działań na rzecz interesu społecznego, w tym angażowania społeczeństwa w proces projektowy	P7S_KO

K_K03	myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy	P7S_KO
K_K04	odpowiedzialnego wypełniania obowiązków zawodowych, w zakresie rozwijania dorobku zawodowego, podtrzymywania etosu zawodowego oraz przestrzegania zasad etyki zawodowej	P7S_KR

** z uwzględnieniem odniesienia do charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich*

Tabela 4. Opis zakładanych efektów uczenia się dla KIERUNKU ARCHITEKTURA KRAJOBRAZU dla studiów II stopnia - w kategoriach wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne z uwzględnieniem uniwersalnych charakterystyk pierwszego stopnia dla poziomu 7 określonych w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji oraz charakterystyk drugiego stopnia dla poziomu 7 określonych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Uniwersalne charakterystyki poziomu 7 w PRK				
Charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 7 PRK	Charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 7 PRK umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich	KIERUNKOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ		
		Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty uczenia się odniesione do poszczególnych kategorii i zakresów	
WIEDZA – absolwent ZNA I ROZUMIE				
P7U_W				
- w pogłębiony sposób wybrane fakty, teorie, metody oraz złożone zależności między nimi, także w powiązaniu z innymi dziedzinami - różnorodne, złożone uwarunkowania i aksjologiczny kontekst prowadzonej działalności				
P7S_WG Zakres i głębia - kompletność perspektywy poznawczej i zależności	w pogłębionym stopniu - wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące zaawansowaną wiedzę ogólną z zakresu dyscyplin naukowych lub artystycznych tworzących podstawy teoretyczne, uporządkowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę obejmującą kluczowe zagadnienia oraz wybrane zagadnienia z zakresu zaawansowanej wiedzy szczegółowej - właściwe dla programu studiów, a w przypadku	podstawowe procesy zachodzące w cyklu życia urządzeń, obiektów i systemów technicznych	K_W01	w pogłębionym stopniu wybrane metody i teorie umożliwiające planowanie, projektowanie i zarządzanie krajobrazem
			K_W02	główne tendencje rozwojowe (historyczne i współczesne) w zakresie kształtowania i ochrony krajobrazu kulturowego
			K_W03	w pogłębionym stopniu wybrane techniki, technologie, procesy, narzędzia, materiały i systemy informacyjne stosowane w architekturze krajobrazu
			K_W04	w pogłębionym stopniu zasady projektowania krajobrazu kulturowego w różnym kontekście i skali

	<p>studiów o profilu praktycznym - również zastosowania praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej związanej z ich kierunkiem</p> <p>główne tendencje rozwojowe dyscyplin naukowych lub artystycznych, do których jest przyporządkowany kierunek studiów - w przypadku studiów o profilu ogólnoakademickim</p>			
P7S_WK <i>Kontekst - uwarunkowania, skutki</i>	<p>fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji</p> <p>ekonomiczne, prawne, etyczne i inne uwarunkowania różnych rodzajów działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym zasady ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego</p> <p>podstawowe zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości</p>	<p>podstawowe zasady tworzenia i rozwoju różnych form indywidualnej przedsiębiorczości</p>	<p>K_W05</p>	<p>fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji dotyczące zmian zachodzących w krajobrazie, a także podstawowe zagadnienia humanistyczne, ekonomiczne i prawne w odniesieniu do architektury krajobrazu</p>
			<p>K_W06</p>	<p>zasady tworzenia różnych form przedsiębiorczości oraz uwarunkowania prawne i etyczne umożliwiające prawidłowe funkcjonowanie na rynku pracy, w tym problematykę własności przemysłowej, intelektualnej i sposobu korzystania z informacji patentowej</p>
UMIEJĘTNOŚCI – absolwent POTRAFI				
<p>P7U_U</p> <ul style="list-style-type: none"> - wykonywać zadania oraz formułować i rozwiązywać problemy, z wykorzystaniem nowej wiedzy, także z innych dziedzin - samodzielnie planować własne uczenie się przez całe życie i ukierunkowywać innych w tym zakresie - komunikować się ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców, odpowiednio uzasadniać stanowiska 				
P7S_UW <i>Wykorzystanie wiedzy - rozwiązyw</i>	<p><u>wykorzystywać posiadaną wiedzę</u></p> <p>- formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy oraz innowacyjnie wykonywać zadania w nieprzewidywal-</p>	<p>planować i przeprowadzać eksperymenty, w tym pomiary i symulacje komputerowe, interpretować uzyskane wyniki</p>	<p>K_U01</p>	<p>właściwie dobierać źródła informacji oraz dokonywać ich oceny, krytycznej analizy i twórczej interpretacji w celu rozwiązywania złożonych zadań projektowych i badawczych z zakresu architektury krajobrazu</p>

	<p>nych warunkach przez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • właściwy dobór źródeł i informacji z nich pochodzących, dokonywanie oceny, krytycznej analizy, syntezy, twórczej interpretacji i prezentacji tych informacji, • dobór oraz stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych • przystosowanie istniejących lub opracowanie nowych metod i narzędzi <p><u>wykorzystywać posiadaną wiedzę</u></p> <p>- formułować i rozwiązywać problemy oraz wykonywać zadania typowe dla działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów - w przypadku studiów o profilu praktycznym</p> <p>- formułować i testować hipotezy związane z prostymi problemami badawczymi - w przypadku studiów o profilu ogólnoakademickim</p>	<p>i wyciągać wnioski</p> <p>przy identyfikacji i formułowaniu specyfikacji zadań inżynierskich oraz ich rozwiązywaniu:</p> <p>-wykorzystywać metody analityczne, symulacyjne i eksperymentalne,</p> <p>-dostrzegać ich aspekty systemowe i pozatechniczne, w tym aspekty etyczne,</p> <p>-dokonywać wstępnej oceny ekonomicznej proponowanych rozwiązań i podejmowanych działań inżynierskich</p> <p>dokonywać krytycznej analizy sposobu funkcjonowania istniejących rozwiązań technicznych i oceniać te rozwiązania</p> <p>projektować - zgodnie z zadaną specyfikacją - oraz wykonywać typowe dla kierunku studiów proste urządzenia, obiekty, systemy lub realizować procesy, używając odpowiednio dobranych metod, technik, narzędzi i materiałów</p>	K_U02	dobierać, stosować i przystosowywać metody, narzędzia i technologie w celu analizowania, planowania, projektowania i ochrony obiektów architektury krajobrazu, z uwzględnieniem krytycznej oceny tych aspektów
			K_U03	tworzyć oryginalne rozwiązania przestrzenne uwzględniając uwarunkowania techniczne, przyrodnicze, kulturowe, ekonomiczne a także psychologię środowiska
			K_U04	formułować i testować hipotezy związane z rozwiązywaniem prostych problemów badawczych w zakresie architektury krajobrazu

P7S_UK <i>Komunikowanie się - odbieranie i tworzenie wypowiedzi, upowszechnianie wiedzy w środowisku naukowym i postępowanie się językiem obcym</i>	komunikować się na tematy specjalistyczne ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców prować debatę posługiwać się językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego oraz specjalistyczną terminologią		K_U05	komunikować się i prezentować swoje prace oraz osiągnięcia z zakresu architektury krajobrazu wśród zróżnicowanych grup odbiorców, a także brać udział w dyskusji i prowadzić debatę
			K_U06	posługiwać się językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego oraz specjalistyczną terminologią z zakresu architektury krajobrazu
P7S_UO <i>Organizacja pracy - planowanie i praca zespołowa</i>	kierować pracą zespołu współdziałać z innymi osobami w ramach prac zespołowych i podejmować wiodącą rolę w zespołach		K_U07	współdziałać z innymi osobami w ramach prac zespołowych, w tym podejmować kierowniczą rolę w zespole
P7S_UU <i>Uczenie się - planowanie własnego rozwoju i rozwoju innych osób</i>	samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie i ukierunkowywać innych w tym zakresie		K_U08	samodzielnie planować własne uczenie się przez całe życie, być kreatywnym oraz inspirować i organizować proces uczenia się innych osób

KOMPETENCJE – absolwent JEST GOTÓW DO

P7U_K

- tworzenia i rozwijania wzorów właściwego postępowania w środowisku pracy i życia
- podejmowania inicjatyw, krytycznej oceny siebie oraz zespołów i organizacji, w których uczestniczy
- przewodzenia grupie i ponoszenia odpowiedzialności za nią

<p>P7S_KK Oceny - krytyczne podejście</p>	<p>krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści</p> <p>uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgnięcia opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu</p>		<p>K_K01</p>	<p>określenia i oceny własnych kompetencji, uznawania znaczenia aktualnej wiedzy w rozwiązywaniu problemów z zakresu architektury krajobrazu oraz zasięgnięcia opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemu</p>
<p>P7S_KO Odpowiedzialność - wypełnianie zobowiązań społecznych i działania na rzecz interesu publicznego</p>	<p>wypełniania zobowiązań społecznych, inspirowania i organizowania działalności na rzecz środowiska społecznego</p>		<p>K_K02</p>	<p>wypełniania obowiązków społecznych, inicjowania działań na rzecz interesu społecznego, w tym angażowania społeczeństwa w proces projektowy</p>
	<p>inicjowania działań na rzecz interesu publicznego</p> <p>myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy</p>		<p>K_K03</p>	<p>myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy</p>
<p>P7S_KR Rola zawodowa - niezależność i rozwój etosu</p>	<p>odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, z uwzględnieniem zmieniających się potrzeb społecznych, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozwijania dorobku zawodu, - podtrzymywania etosu zawodu, - przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej oraz działania na rzecz przestrzegania tych zasad 		<p>K_K04</p>	<p>odpowiedzialnego wypełniania obowiązków zawodowych, w zakresie rozwijania dorobku zawodowego, podtrzymywania etosu zawodowego oraz przestrzegania zasad etyki zawodowej</p>

{Logo uczelni}

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
Marta Łuszczak	dr hab. prof. UR/Dziekan Kolegium Nauk Przyrodniczych
Jadwiga Stanek-Tarkowska	prof. dr hab. /Dyrektor Instytutu Nauk Rolniczych, Ochrony i Kształtowania Środowiska
Karolina Pycia	dr inż./Prodziekan Kolegium Nauk Przyrodniczych
Agata Gajdek	dr inż. arch. kraj./kierownik kierunku architektura krajobrazu
Zbigniew Czerniakowski	dr hab. inż., prof. UR/członek Zespołu Programowego
Barbara Krupa	dr inż. arch. kraj./członek Zespołu Programowego, opiekun praktyk
Anita Poradowska	dr inż. /członek Zespołu Programowego, opiekun praktyk
Anna Sołtysik	dr inż. arch., mgr szt./członek Zespołu Programowego, opiekun praktyk
Natalia Stojak	dr inż. arch.
Dorota Rączka-Laska	mgr/Dyrektor Dziekanatu Kolegium Nauk Przyrodniczych
Ewa Babral-Mróż	mgr/Dziekanat Sekcja Toku Studiów KNP
Ewa Żyracka	mgr/Specjalista w Sekcji Jakości i Akredytacji

Spis treści

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów	2
Skład zespołu przygotowującego raport samooceny	20
Wskazówki ogólne do raportu samooceny	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Prezentacja uczelni	22
Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim	24
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	24
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	36
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	51
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	68
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	75
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	87
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	91
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	98
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	110
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	111
Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów	118
Część III. Załączniki	120
Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów	120
Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających	129

Prezentacja uczelni

Uniwersytet Rzeszowski (UR) został utworzony na mocy ustawy uchwalonej 7 czerwca 2001 r. przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, podpisanej przez Prezydenta RP w dniu 4 lipca 2001 roku. Uczelnia powstała z połączenia Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Rzeszowie, Filii Uniwersytetu Marii Curie- Skłodowskiej w Lublinie oraz Wydziału Ekonomii w Rzeszowie Akademii Rolniczej im. Hugona Kołłątaja w Krakowie. Obecnie jest to największa uczelnia w województwie podkarpackim, zatrudniająca 1344 nauczycieli akademickich i oferująca studia na 70 kierunkach, na których kształcą się ponad 16 tysięcy studentów. Wysoki poziom i jakość prowadzonych w UR badań naukowych potwierdzają wyniki ewaluacji jakości działalności naukowej ogłoszone przez Ministerstwo Edukacji i Nauki. Spośród 22 ocenionych dyscyplin, 1 uzyskała kategorię naukową A+, 7 kategorię A, a 14 kategorię B+.

Oferta Szkoły Doktorskiej Uniwersytetu Rzeszowskiego obejmuje kształcenie w 20 dyscyplinach naukowych i 2 dyscyplinach artystycznych. Uczelnia zapewnia również możliwość podnoszenia kwalifikacji w ramach oferowanych form studiów podyplomowych.

Realizując swoją misję, Uniwersytet Rzeszowski stanowi dla studentów i doktorantów kulturotwórczy, przedsiębiorczy i nowoczesny ośrodek akademicki zapewniający optymalne warunki studiowania, w oparciu o wysoko wykwalifikowaną kadrę oraz nowoczesne zaplecze naukowobadawcze sprzyjające wysokiej jakości badań. W 2015 roku Uczelni przyznano Złote Godło – Najwyższa Jakość Quality International w kategorii QI SERVICES - usługi najwyższej jakości w ramach realizacji projektów unijnych. Ze względu na swoje położenie geograficzne, Uczelnia odgrywa ważną rolę w procesie edukacji międzykulturowej i transgranicznej. W ramach podjętych działań na rzecz umiędzynarodowienia, UR na podstawie podpisanych umów bilateralnych współpracuje ze 184 uczelniami i instytucjami zagranicznymi. Współpraca w ramach programu Erasmus+ obejmuje 230 uczelni z obszaru Unii Europejskiej oraz 65 uczelni z krajów poza UE.

Kadra naukowa Uniwersytetu uczestniczy w realizacji wielu projektów naukowych i badawczych. O ich aktywności świadczą uzyskane nagrody za największy wpływ na postrzeganie polskiej nauki na świecie: ELSEVIER Research Impact Leaders Awards przyznane w kategoriach: Agricultural Sciences (2017 r., 2018 r., 2020 r.) i Humanities (2017 r.), oraz wyróżnienie ELSEVIER Research Impact Leaders Awards w kategorii Agricultural Sciences (2019 r.). Uniwersytet Rzeszowski znalazł się również na liście QS World University Ranking by Subject, plasując się na 21 miejscu wśród polskich uczelni.

Odpowiedzią Uczelni na wyzwania rzeczywistości w wymiarze naukowym i edukacyjnym jest szeroko rozumiana koncepcja „uniwersytetu otwartego”, „edukacji przez całe życie”. W tym kontekście UR jest nie tylko realizatorem kształcenia na poziomie wyższym, ale instytucją dla każdego, która poprzez bogatą ofertę wykładów, kursów, szkoleń uwzględnia także kwalifikacje, zainteresowania, potrzeby i indywidualne możliwości studentów, osób pracujących bądź seniorów. Na Uczelni funkcjonuje Mały Uniwersytet Rzeszowski (MUR), a od 2018 roku, w ramach projektu prowadzonego wspólnie z Fundacją Wspierania Edukacji przy Stowarzyszeniu Dolina Lotnicza również Dziecięcy Uniwersytet Techniczny, którego celem jest zwiększenie popularności nauk ścisłych, zwłaszcza technicznych, wśród dzieci i młodzieży. W strukturze Uniwersytetu ma swoje miejsce Dwujęzyczne Liceum Uniwersyteckie im. S. Barańczaka, oferujące naukę na trzech profilach oraz Uniwersytet Trzeciego Wieku prowadzący zajęcia w kilkunastu klubach i sekcjach. W rankingu Perspektyw 2023, Dwujęzyczne Liceum Uniwersyteckie znalazło się w gronie 3 najlepszych liceów w Rzeszowie i uplasowało na 114 miejscu wśród liceów ogólnokształcących w kraju.

Wprowadzona od 1 października 2019 r. nowa struktura uczelni, zgodnie ze Statutem UR, uwzględnia podział na 4 główne jednostki organizacyjne (kolegia) prowadzące działalność naukową, dydaktyczną i organizacyjną (Kolegium Nauk Humanistycznych, Kolegium Nauk Medycznych, Kolegium Nauk Przyrodniczych oraz Kolegium Nauk Społecznych).

Kierunek studiów **architektura krajobrazu** (AK) prowadzony jest na UR od 2008 r. Kształcenie na AK w latach 2008-2019 realizowane było w ramach Wydziału Biologiczno-Rolniczego. Natomiast od 1 października 2019 r., po wprowadzeniu nowej struktury uczelni, kierunek prowadzony jest przez

Kolegium Nauk Przyrodniczych (KNP), i realizowany głównie w Instytucie Nauk Rolniczych, Ochrony i Kształtowania Środowiska (INROiKŚ).

Obecnie w INROiKŚ realizowane jest sześć kierunków studiów: agroleśnictwo, **architektura krajobrazu**, logistyka w sektorze rolno-spożywczym, rolnictwo, ochrona środowiska, odnawialne źródła energii i gospodarka odpadami.

Nabór kandydatów na kierunek architektura krajobrazu rozpoczął się w roku akademickim 2008/2009 na studia stacjonarne I stopnia. Kształcenie na poziomie studiów II stopnia na kierunku architektura krajobrazu prowadzono począwszy od roku akademickiego 2011/2012. Realizując przepisy ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668, z późn. zm.) w roku 2019 kierunek architektura krajobrazu został przyporządkowany do dyscypliny naukowej rolnictwo i ogrodnictwo (64%), architektura i urbanistyka (27%) i sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki (9%) na studiach I stopnia i do dyscypliny naukowej rolnictwo i ogrodnictwo (63%), architektura i urbanistyka (31%) i sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki (6%) na studiach II stopnia.

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

1.1. Powiązanie koncepcji kształcenia z misją i głównymi celami strategicznymi uczelni, oczekiwania formułowane wobec kandydatów, oferowane specjalności

Koncepcja kształcenia na kierunku AK jest w pełni zgodna z misją uczelni zawartą w *Strategii Rozwoju UR na lata 2021-2030* (<https://www.ur.edu.pl/pl/universytet/uczelnia/strategia-rozwoju>), wg której UR dąży do doskonałości naukowej, dydaktycznej i artystycznej. Kształcenie na kierunku AK wpisuje się w strategiczne cele Uczelni, tj.: rozwój infrastruktury umożliwiający efektywne prowadzenie, na wysokim poziomie badań naukowych i procesu kształcenia; rozwój współpracy z otoczeniem społecznym, gospodarczym i kulturowym; wzmocnienie i ugruntowanie pozycji naukowej w kraju i za granicą oraz wysoki poziom kształcenia powiązany z działalnością badawczą, dostosowany do potrzeb i oczekiwań rynku pracy. W tak pojętej misji mieści się profesjonalne kształcenie architektów krajobrazu, którzy w przyszłości będą mieli wpływ na kształtowanie dobrych praktyk w przestrzeni publicznej, a na rynku pracy będą rozwiązywać problemy stawiane wyzwaniom gospodarki krajowej i globalnej, zwłaszcza warunkowane postępowaniem technologicznym i zmianami środowiskowymi. Koncepcja kształcenia na kierunku, uwzględniająca treści dotyczące znaczenia dziedzictwa kulturowego (regionalnego, krajowego i europejskiego), a także środowiskowych konsekwencji działalności człowieka, odpowiada roli, jaką UR określa dla siebie w regionie i w kraju, tj. kształtowania osobowości gotowych do odpowiedzialnego pełnienia funkcji społecznych i publicznych.

W procesie kształcenia w KNP szczególny nacisk jest położony na współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym w celu przygotowania absolwentów-specjalistów w dziedzinach przyrodniczo-technicznych, gotowych do podejmowania aktualnych wyzwań związanych z rozwojem technologii, innowacji czy zmian środowiskowych. Studia na kierunku architektura krajobrazu w szczególności sposób odpowiadają założeniom *Strategii Rozwoju KNP UR na lata 2021 – 2030* (https://www.ur.edu.pl/files/ur/import/private/110/Strategia/20.10.2021_Strategia_Zalacznik-do-Uchwaly-82_10_2021.pdf), którą można ująć z trzech słów: edukacja, badania, innowacje.

Kształcenie na kierunku AK jest zgodne z profilem ogólnoakademickim, dzięki czemu absolwenci są dobrze przygotowani do dalszej edukacji, do prowadzenia badań naukowych oraz podjęcia pracy zawodowej, co stanowi bezpośrednie odwołanie do piątego obszaru pt. *Kształcenie*, określonego w *Strategii UR*. Kreowane są aktywne i przedsiębiorcze postawy studentów poprzez włączenie ich w realizację projektów badawczych, udział w projektach zawodowych, angażowanie w organizację konferencji, wystaw, w działalność prowadzoną w ramach kół naukowych, udział w akcjach promujących Instytut i kierunek oraz udział w projektach podnoszących kompetencje zawodowe studentów.

Koncepcja kształcenia na **studiach pierwszego stopnia** na kierunku AK zakłada, że studenci nabywają w stopniu zaawansowanym wiedzę z zakresu wybranych zagadnień z zakresu nauk rolniczych, technicznych i sztuk pięknych, zwłaszcza te związane z analizą i kształtowaniem krajobrazu przyrodniczego i kulturowego. Studenci potrafią dobrać i zastosować właściwe metody, techniki, narzędzia i technologie niezbędne do projektowania obiektów architektury krajobrazu w różnym kontekście i skali, inwentaryzować i waloryzować szatę roślinną, a także budować i pielęgnować obiekty architektury krajobrazu oraz elementy małej architektury. Koncepcja kształcenia zakłada zatem przekazanie studentowi wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, dzięki którym będzie mógł podjąć studia drugiego stopnia, rozwijać swoje zainteresowania naukowe lub podjąć pracę na odpowiednich stanowiskach wymagających kompetencji inżynierskich, takich jak jednostki opracowujące projekty zagospodarowania obiektów architektury krajobrazu, jednostki realizujące i pielęgnowające obiekty architektury krajobrazu, jednostki administracji rządowej i samorządowej.

Koncepcja kształcenia na **studiach drugiego stopnia**, na kierunku AK, zakłada nabycie pogłębionej wiedzy z dziedziny nauk rolniczych, technicznych i sztuk pięknych, zwłaszcza z zakresu planowania, analizowania, projektowania i zarządzania krajobrazem. W zakresie kształtowania umiejętności, kształtowane są zdolności właściwego dobierania źródeł, metod i narzędzi wykorzystywanych w procesie kształtowania i ochrony krajobrazu w skali regionu i skali miejscowej (w tym w zakresie ochrony i rewitalizacji historycznych układów urbanistycznych i niezurbanizowanych). Studenci potrafią tworzyć oryginalne rozwiązania przestrzenne uwzględniające uwarunkowania techniczne, przyrodnicze, kulturowe i ekonomiczne, a także psychologię środowiska. Ponadto potrafią także wykonywać zadania badawcze związane z zagadnieniami krajobrazowymi, w oparciu o aktualne źródła, metody i technologie. Na studiach II stopnia oferowane są dwie specjalności – architektura krajobrazu terenów miejskich (AKTM) oraz kształtowanie krajobrazu terenów niezurbanizowanych (KKTN), które umożliwiają specjalizowanie się studentów w zakresie wybranej problematyki. Absolwent kierunku AK jest przygotowany do podjęcia pracy w jednostkach związanych z planowaniem i projektowaniem krajobrazu, do prowadzenia własnej działalności, także do podjęcia studiów trzeciego stopnia (doktoranckich). Możliwość zatrudnienia w: jednostkach wykonujących projekty, realizacje i pielęgnacje obiektów architektury krajobrazu; jednostkach administracji rządowej i samorządowej (oprac. strategii, studiów i planów zagospodarowania przestrzennego); zarządach parków narodowych; instytucjach naukowo-badawczych; instytucjach zajmujących się poradnictwem i upowszechnianiem wiedzy z zakresu ochrony i kształtowania krajobrazu.

Warunkiem wymaganym od kandydata na studia I stopnia w postępowaniu rekrutacyjnym są wyniki z części pisemnej egzaminu maturalnego. Natomiast warunkiem wymaganym od kandydata na studia II stopnia w postępowaniu rekrutacyjnym jest dyplom ukończenia studiów I stopnia na kierunku architektura krajobrazu lub na kierunkach pokrewnych, tj.: architektura i urbanistyka, ogrodnictwo, sztuka ogrodowa, rolnictwo, gospodarka przestrzenna, agroleśnictwo. Od kandydatów na studia I stopnia oczekuje się przygotowania podstawowego do studiowania na kierunku z obszaru nauk rolniczych, chęci do zdobywania wiedzy oraz samorozwoju. Kandydaci na studia II stopnia to przede wszystkim absolwenci studiów I stopnia kierunku AK lub kierunków pokrewnych, a także absolwenci innych kierunków, którzy są przyjmowani na podstawie rozmowy kwalifikacyjnej. Limity przyjęć na studia I i II st. są corocznie aktualizowane i analizowane w kontekście zapotrzebowania rynku pracy na absolwentów ocenianego kierunku. Uwzględnia się także opinie lokalnych przedsiębiorców oraz losy absolwentów kierunku, rozpatrywane pod kątem podejmowania przez absolwentów aktywności zawodowej w uzyskanym wykształceniu. Aspekty te dyskutowane są także na spotkaniach Unii Uczelni na Rzecz Rozwoju Kierunku Studiów Architektura Krajobrazu. Obecnie obowiązujące limity przyjęć to 45 osób na studia I st. i 30 osób na studia II st.

1.2. Związek kształcenia z prowadzoną w uczelni działalnością naukową, w tym do głównych kierunków działalności naukowej prowadzonej w uczelni w dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany oraz najważniejszych osiągnięć naukowych uczelni w tym zakresie z ostatnich 5 lat, będących wynikiem tej działalności, a także sposobów wykorzystania wyników działalności naukowej w opracowaniu i doskonaleniu programu studiów, jak również w procesie jego realizacji, ze szczególnym uwzględnieniem możliwości zdobywania przez studentów kompetencji badawczych i udziału w badaniach

Kształcenie na kierunku AK w pełni wpisuje się w prowadzoną działalność naukową INROiKŚ. Program studiów na wszystkich poziomach kierunku AK jest udoskonalany w oparciu o najnowsze osiągnięcia naukowe w zakresie nauk rolniczych, nauk technicznych i sztuk pięknych. Treści przekazywane w procesie dydaktycznym studentom kierunku AK, są oparte na wiedzy i doświadczeniu kadry naukowo-dydaktycznej bezpośrednio zaangażowanej w proces kształcenia, zgodnie z ich profilem działalności naukowej i specjalnością.

W wyniku ewaluacji działalności naukowej za lata 2017-2021, dyscyplina rolnictwo i ogrodnictwo (dyscyplina wiodąca na kierunku AK) Uniwersytetu Rzeszowskiego otrzymała kategorię B+, co

równoważne jest z nabyciem pełnych praw akademickich do przyznawania stopni naukowych doktora i doktora habilitowanego.

Misją INROiKŚ prowadzącego badania naukowe w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo, jest tworzenie odpowiednich warunków i koordynowanie działań służących prowadzeniu wysokiej jakości badań naukowych i prac rozwojowych, pozyskiwaniu środków finansowych na badania naukowe i badawczo-rozwojowe oraz podnoszenie kwalifikacji kadry naukowej, a także prowadzenie wysokiej jakości działalności dydaktycznej. Kształcenie na kierunkach przyporządkowanych do dyscypliny rolnictwo i ogrodnictwo, w tym na AK, realizowane jest na wysokim poziomie, z uwzględnieniem obecnych i prognozowanych potrzeb rynku pracy, co zawarte zostało w *Strategii rozwoju dyscypliny rolnictwo i ogrodnictwo* (<https://www.ur.edu.pl/pl/kolegia/kolegium-nauk-przyrodniczych/jednostki-naukowe/inst-nauk-rolnicz-ochrony-i-ksztalt-s/strategia--rozwoju-dyscypliny-rolnictwo-i-ogrodnic>).

Obecnie w INROiKŚ realizowany jest projekt strategiczny *Oddziaływanie rolnictwa na środowisko, plonowanie i jakość roślin w warunkach zmian meteorologicznych i klimatycznych*, z zadaniami realizowanymi w jednostkach, co ma również odzwierciedlenie w procesie dydaktycznym.

Kompetencje zawodowe pracowników INROiKŚ w głównej mierze zaangażowanych w proces dydaktyczny na ocenianym kierunku studiów, potwierdza duża aktywność publikacyjna, świadcząca o wysokim poziomie prowadzonych badań. W latach 2018-2023 opublikowano łącznie 349 prac naukowych, z czego 198 prac w czasopismach znajdujących się na liście JCR (łącznie IF = 528,177), 75 z poza listy (513 pkt.), 1 monografię naukową (80 pkt.) oraz 75 rozdziałów w monografiach (o łącznej wartości 1300 pkt.). Dorobek naukowy INROiKŚ sumarycznie wynosi 528,177 IF oraz 16368 punktów MEiN. W zakresie liczby artykułów w czasopismach objętych współczynnikiem wpływu (IF), od wielu lat notowany jest dynamiczny wzrost aktywności publikacyjnej pracowników INROiKŚ. Potwierdzeniem tego jest Nagroda Elsevier Research Impact Leaders Award w kategorii Agricultural Sciences, która została przyznana w roku 2017, 2018, 2020 i 2021. Szczegółowy wykaz publikacji pracowników realizujących zajęcia na kierunku AK zestawiono w załączniku (zał. I.3.2. Wykaz publikacji naukowych pracowników). Kadra INROiKŚ rozwija się naukowo, w latach 2018-2023 spośród nauczycieli prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku 2 osoby uzyskały tytuł naukowy profesora, 4 doktora habilitowanego, a 7 stopień doktora.

Podkreśleniem prestiżu Uczelni oraz wysokiej jakości realizowanych projektów naukowych w zakresie nauk rolniczych jest przyznanie certyfikatu EUROPEAN QUALITY CERTIFICATE® 2022 w kategorii Nauka oraz certyfikatu Jakość Roku® 2021 w Kategorii Nauka za projekt „Rozwój potencjału badawczego w obszarze nauk rolniczych Uniwersytetu Rzeszowskiego szansą dla gospodarki żywnościowej”, w ramach konkursu Regionalna Inicjatywa Doskonałości.

Realizując przepisy ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668, z późn. zm.) w roku 2019 kierunek AK został przyporządkowany do 3 dyscyplin naukowych. **Studia I stopnia:** rolnictwo i ogrodnictwo (64%), architektura i urbanistyka (27%) i sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki (9%). **Studia II stopnia:** rolnictwo i ogrodnictwo (63%), architektura i urbanistyka (31%) i sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki (6%).

Dyscypliny, do których przypisano kierunek są ściśle powiązane z głównymi kierunkami i problematyką badań naukowych prowadzonych przez kadrę naukowo-dydaktyczną prowadzącą zajęcia na AK. Dziedzina nauk rolniczych, dyscyplina wiodąca **rolnictwo i ogrodnictwo**, realizowane tematy badawcze to, m. in.: doskonalenie zabiegów agrotechnicznych w uprawie roślin polowych o kluczowym znaczeniu dla gospodarki; wpływ zmian klimatycznych na bioróżnorodność i dynamikę procesów ekologicznych, czynniki i procesy wpływające na wartość przyrodniczą i dynamikę wiejskiego krajobrazu kulturowego. Dziedzina nauk inżynierjno-technicznych, **dyscyplina architektura i urbanistyka**, realizowane tematy badawcze to, m. in.: stan zachowania drewnianego budownictwa świeckiego w województwie podkarpackim; sensoryczność przestrzeni publicznej, w tym charakterystyka i znaczenie soundscape; percepcja i znaczenie zieleni/krajobrazu przyrodniczego w edukacji i sporcie; zagadnienia urbanistyczno-architektoniczne w krajobrazie podkarpackich miast. Dziedzina sztuki, **sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki**, realizowane tematy badawcze to, m. in.: przestrzeń symboliczna/przestrzeń materialna; obiekty związane ze sztuką site-specific, wielozmysłowość doznań. Tematy szczegółowe realizowane w INROiKŚ w 2023 roku są zebrane w

załączniku (**zał. 1.3.3.** Wykaz publikacji naukowych w dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek). W ramach badań realizowanych w poszczególnych jednostkach organizacyjnych Instytutu, pracownicy realizują określone podtematy badawcze zgodne z ich profilem naukowym i zainteresowaniami, a wyniki są wykorzystywane w prowadzeniu działalności dydaktycznej na ocenianym kierunku studiów. W oparciu o badania tworzone są nowe przedmioty do wyboru (np. kształtowanie systemu terenów zieleni miejskiej, glony w krajobrazie miejskim), a także wzbogacane o wyniki badań/prac projektowych są treści programowe. Przykładem mogą być treści ćwiczeń z przedmiotu projektowanie obiektów architektury krajobrazu (studia I st.) związane z badaniami dot. parków kieszonkowych lub treści z przedmiotu podstawy ogrodnictwa (studia I st.) uwzględniające wyniki prowadzonych badań w zakresie fizjologii, genetyki i hodowli roślin wieloletnich, a także z przedmiotu kształtowanie krajobrazu miast (studia II st.) związane z licznymi badaniami dot. *genius loci* Rzeszowa. Przedmioty związane z działalnością naukową kadry zestawiono w Tabeli 4, w części III Raportu Samooceny.

Umiejętności i kompetencje badawcze nabywane są przez studentów na przedmiotach, takich jak, np. projektowanie zintegrowane, projektowanie konserwatorskie, GIS w architekturze krajobrazu, seminarium dyplomowe, pracownia magisterska oraz podczas przygotowywania pracy dyplomowej. Wymiernym efektem potwierdzającym nabycie przez studentów umiejętności i kompetencji badawczych jest ich udział w konferencjach naukowych oraz współautorstwo publikacji naukowych oraz współudział w badaniach naukowych, a także działalności artystycznej (**zał. 1.4.1.** Wykaz działalności naukowej i artystycznej będącej efektem działalności studentów AK).

1.3 Zgodność koncepcji kształcenia z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz rynku pracy, rola i znaczenie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie opracowania koncepcji kształcenia i jej doskonalenia

Stworzona przez Wydział Biologiczno-Rolniczy koncepcja kształcenia na kierunku AK jest kontynuowana w INROiKŚ. W procesie tworzenia koncepcji kształcenia na kierunku AK uczestniczyli interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni. Programy studiów opracowano przy udziale nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunkach rolnictwo i ochrona środowiska (studia I st.) oraz architektura krajobrazu, rolnictwo i ochrona środowiska (studia II st.). Wszystkie programy kształcenia były też konsultowane i opiniowane przez studentów. **Studenci jako interesariusze wewnętrzni mają wpływ na ofertę edukacyjną kierunku** – bezpośrednio, ponieważ przekazują sugestie i propozycje dotyczące modyfikacji w zakresie form zajęć dydaktycznych (przykład: modyfikacja treści zajęć z przedmiotu zasady projektowania krajobrazu na studiach I st. o treści związane z projektem ogrodu przydomowego) czy wprowadzenia nowych przedmiotów. Studenci są członkami zespołu programowego, Rady Dydaktycznej oraz Senatu, gdzie wyrażają swoje opinie. Także **nauczyciele akademicy, w oparciu o własne doświadczenia modyfikują program studiów**, np. wzbogacając treści kształcenia o zajęcia terenowe (tak stało się w przypadku przedmiotów fizjografia oraz ekologia krajobrazu na studiach I st.) lub zmieniając kolejność przedmiotów w kolejnych semestrach, tak aby kolejność przekazywanej wiedzy odbywała się z uwzględnieniem właściwego stopnia zaawansowania przekazywanych informacji.

Uczestnictwo przedstawicieli praktyki gospodarczej w konstruowaniu programu studiów realizowane jest poprzez **Radę Gospodarczą KNP**, współpracę ze **Stowarzyszeniem Polskich Architektów Krajobrazu** (we współpracy - organizacja wykładów otwartych dla studentów AK), **Stowarzyszeniem Architektów Krajobrazu** i **Unii Uczelni na Rzecz Rozwoju Kierunku Studiów Architektura Krajobrazu**. Studenci kierunku AK biorą czynny udział w spotkaniach, akcjach i konkursach organizowanych przez te organizacje.

W związku z ciągłą potrzebą dostosowania programów nauczania do dynamicznie zmieniających się warunków na rynku pracy, a także w związku z potrzebą gospodarki opartej na wiedzy, Wydział Biologiczno-Rolniczy prowadził, a obecnie INROiKŚ kontynuuje współpracę z szeroką grupą podmiotów z regionalnego środowiska społecznego i samorządowego. Ponadto prowadzona jest współpraca z krajowymi i międzynarodowymi instytucjami naukowymi. Kontakty z jednostkami

naukowymi w Polsce i za granicą umożliwiają poszerzenie oferty dydaktycznej. **Interesariusze zewnętrzni czynnie uczestniczą w kształceniu przyjmując studentów na praktyki zawodowe, które są integralną częścią programu studiów. Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi pozwala na systematyczne dostosowywanie programów studiów do zmieniających się potrzeb rynku pracy.** Efektem współpracy z przedstawicielami instytucji zewnętrznych, takimi jak: Zarząd Zieleni Miejskiej w Rzeszowie, Miasto Łańcut, Pole golfowe „Dwa stawy” w Trzcianie, KRUSZGEO SA, Muzeum Kultury Ludowej w Kolbuszowej, Muzeum Okręgowe w Rzeszowie, DPS w Rzeszowie, Centrum Ogrodnicze „Zielony Klomb”, pracownie projektowe: SABA GARDENS, GREENDECO, IK Pracownia AK; i in., jest aktualizacja treści dydaktycznych, współpraca w zakresie prowadzenia prac dyplomowych (zał. I.4.2. Wykaz prac dyplomowych realizowanych we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym), zajęć terenowych, praktyk zawodowych, co stwarza możliwość uzyskania umiejętności i kompetencji społecznych istotnych na rynku pracy (zał. I.7. Wykaz przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego). Instytucje zewnętrzne uczestniczyły w konsultacjach przy projektowaniu kierunkowych efektów uczenia się, zwracając przede wszystkim uwagę na kształcenie umiejętności wykorzystania wiedzy w praktyce, np. podczas zajęć terenowych i praktyk studenckich. W ramach prowadzonych konsultacji **interesariusze zewnętrzni zwrócili uwagę na potrzebę doskonalenia programu kształcenia na kierunku AK, pod kątem rozwiązań środowiskowych**, a zwłaszcza retencji wody w przestrzeni prywatnej (ogród przydomowy) i publicznej (parki, skwery zieleni osiedlowa) – zagadnienia te wprowadzono na przedmiocie zasady projektowania krajobrazu (studia I st.) oraz współczesne ogrody (studia II st.). **W wyniku współpracy z otoczeniem gospodarczym został zmodyfikowany program przedmiotu projektowanie zintegrowane** (studia II st.) o treści związane z projektowaniem pól golfowych, jest to przykład bardzo pozytywnej i ścisłej współpracy, w ramach której specjaliści z zakresu pól golfowych regularnie uczestniczą w konsultowaniu projektów studenckich. Z kolei **współpraca z Miastem Łańcut zaowocowała stworzeniem 5 prac dyplomowych** (2 inżynierskich i 3 magisterskich) dotyczących kształtowania zieleni Miasta Łańcut, w ścisłej współpracy z przedstawicielami i mieszkańcami miasta. Współpraca z otoczeniem jest rozszerzana poprzez nawiązywanie kontaktu ze szkołami (cykliczne warsztaty dla szkół ponadpodstawowych) oraz budowanie relacji z uczelniami krajowymi (współpraca dydaktyczno-badawcza z Politechniką Rzeszowską, w oparciu o którą zrealizowano wspólne zajęcia z przedmiotu projektowanie zintegrowane (studia I st.) dot. lokalizowania i projektowania aktywatora miejskiego. W trakcie ostatniej wizytacji PKA, kierunek studiów otrzymał zalecenie wzmocnienia współpracy z podmiotami ściśle związanymi z architekturą krajobrazu, stąd też nawiązanie nowych kontaktów z lokalnymi zarządami zieleni miejskiej, polem golfowym oraz pracowniami projektowymi architektury krajobrazu, które realnie i aktywnie wpływają na kształtowanie programu studiów na ocenianym kierunku.

1.4. Sylwetka absolwenta, przewidywanych miejsc zatrudnienia absolwentów

Absolwent studiów I stopnia kierunku AK uzyskuje tytuł zawodowy **inżyniera**, a absolwent studiów II stopnia – **magistra inżyniera**. Student na studiach I st. i II st. zdobywa wiedzę i umiejętności w dyscyplinach rolnictwo i ogrodnictwo, architektura i urbanistyka oraz sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki.

Absolwent studiów I st. posiada aktualną wiedzę inżynierską w dziedzinie nauk rolniczych w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo oraz w dziedzinie nauk inżynieryjno-technicznych, w dyscyplinie architektura i urbanistyka oraz w dziedzinie sztuki, dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki. Ma interdyscyplinarną wiedzę z zakresu charakterystyki elementów środowiska przyrodniczego i związkami jakie między nimi zachodzą; współczesnych technologii i tendencji w zakresie rozwiązań materiałowych i konstrukcyjnych stosowanych w budownictwie i architekturze krajobrazu oraz najważniejszych stylów sztuki ogrodowej i ochrony dziedzictwa kulturowego. Potrafi dobrać i zastosować właściwe metody, techniki, narzędzia i technologie niezbędne w procesie projektowania, realizowania i pielęgnowania obiektów architektury krajobrazu. Absolwent poprawnie posługuje się programami komputerowymi umożliwiającymi prezentację wyników analiz i

rozwiązań projektowych. Wykonuje kompletne projekty obiektów architektury krajobrazu, w różnym kontekście i skali, uwzględniające analizę uwarunkowań przyrodniczo-kulturowych, rozwiązań konstrukcyjno-technicznych oraz doboru gatunkowego roślin. Potrafi zaplanować i wykonać zadania badawcze i inżynierskie z zakresu architektury krajobrazu oraz interpretować otrzymane wyniki i formułować wnioski. Absolwent potrafi rozwiązywać zadania inżynierskie dostrzegając ich aspekty systemowe i pozatechniczne, wykorzystać posiadaną wiedzę do zidentyfikowania potencjalnych zagrożeń środowiska przyrodniczego, wynikających z przeobrażenia krajobrazu. Jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy, a także konieczności zasięgnięcia opinii ekspertów przy rozwiązywaniu problemów. Posiada ponadto umiejętności posługiwania się językiem obcym na poziomie B2 według ESOKJ, w tym umiejętność swobodnego posługiwania się językiem specjalistycznym z zakresu architektury krajobrazu.

Dzięki zdobyciu interdyscyplinarnej wiedzy i umiejętności absolwent jest przygotowany do pracy w różnorodnych jednostkach i przedsiębiorstwach związanych z architekturą krajobrazu, w tym: jednostkach opracowujących projekty zagospodarowania obiektów architektury krajobrazu, jednostkach realizujących i pielęgnujących obiekty architektury krajobrazu, jednostkach administracji rządowej i samorządowej, a także do prowadzenia własnej działalności gospodarczej. Jest również przygotowany do podjęcia studiów II st.

Absolwent studiów II st. dysponuje usystematyzowaną wiedzą inżynierską w dziedzinie nauk rolniczych w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo oraz w dziedzinie nauk inżyniersko-technicznych, w dyscyplinie architektura i urbanistyka oraz w dziedzinie sztuki, dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki. Zna i rozumie w pogłębionym stopniu wybrane techniki, technologie, procesy, narzędzia i systemy informacyjne stosowane w architekturze krajobrazu, uwzględniające aspekty przyrodnicze, historyczne, artystyczne, społeczne i ekonomiczne. Potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę do rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów oraz innowacyjnie przystosować istniejące lub opracować nowe metody i narzędzia wykonując zadania związane z projektowaniem architektoniczno-krajobrazowym. Absolwent posiada szeroko pojętą wiedzę na temat metodologii badań naukowych, współczesne tendencje rozwojowe oraz znaczenie innowacyjnych rozwiązań w branży architektoniczno-krajobrazowej na tle aktualnych dylematów cywilizacji. Potrafi rozwiązać zadania badawcze i projektowe z zakresu kształtowania krajobrazu w skali regionu (w tym obszarów prawnie chronionych), skali miejscowej (w tym w zakresie ochrony i rewitalizacji historycznych układów urbanistycznych i obszarów nieurbanizowanych); oraz z zakresu kształtowania krajobrazu miejskiego i otwartego, w tym otoczeniu budowli inżynierskich. Zna język obcy na poziomie biegłości B2+ według ESOKJ posługując się językiem specjalistycznym z zakresu kierunku kształcenia.

Absolwent jest przygotowany do podjęcia pracy zawodowej w: jednostkach opracowujących projekty zagospodarowania obiektów architektury krajobrazu, jednostkach realizujących i pielęgnujących obiekty architektury krajobrazu, jednostkach administracji rządowej i samorządowej; jednostkach opracowujących strategie, studia i projekty planów zagospodarowania przestrzennego, projekty urbanistyczne i ruralistyczne; zarządach parków narodowych i krajobrazowych; instytucjach naukowo-badawczych i ośrodkach badawczo-rozwojowych; instytucjach zajmujących się poradnictwem i upowszechnianiem wiedzy z zakresu ochrony i kształtowania krajobrazu. Jest przygotowany do podjęcia studiów trzeciego stopnia (doktoranckich).

1.5. Cechy wyróżniające koncepcję kształcenia oraz wykorzystane wzorce krajowe lub międzynarodowe

Konstruując programy studiów I i II stopnia kierunku AK opierano się **na wzorcach krajowych** w zakresie kształcenia na kierunku AK, przede wszystkim w Politechnice Krakowskiej, a także w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie, Uniwersytecie Przyrodniczym we Wrocławiu i SGGW w Warszawie. Opierano się również **na wzorcach zagranicznych** śledząc działalność *European Council of Landscape Architecture Schools*. Jednak w koncepcji kształcenia dążono do wypracowania wyróżniającej kierunek formuły, osadzając go w realiach regionu Podkarpacia jako obszaru

charakteryzującego się zróżnicowanym krajobrazem kulturowym obejmującym tereny miejskie (stolica województwa – Rzeszów), malownicze obszary małomiasteczkowe oraz krajobrazy podkarpackich wsi.

Jednocześnie przyjęta koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku, jest koncepcją klasyczną obowiązującą w Polsce i nie odbiega swymi kluczowymi założeniami od kierunków o podobnych celach i zakresie kształcenia, co zapewnia studentom możliwość kontynuowania studiów na innych uczelniach, a absolwentom uzyskanie kwalifikacji pożądanych na obecnym rynku pracy. Dzięki udziałowi w obradach Unii Uczelni na Rzecz Rozwoju Kierunku Studiów Architektura Krajobrazu, w której biorą udział przedstawiciele wszystkich uczelni w kraju kształcących na kierunku AK, możliwe jest zapewnienie efektów uczenia się, powiązanych z właściwymi dyscyplinami naukowymi, tak aby nasi absolwenci mieli równe szanse na rynku pracy.

Wśród cech **wyróżniających** koncepcję kształcenia na kierunku AK, wymienić można:

- Interdyscyplinarny program studiów **dostosowany do potrzeb zmieniającego się otoczenia społeczno-gospodarczego regionu**, rynku pracy oraz interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Przekazywana studentom interdyscyplinarna wiedza i umiejętności (wynikające z przypisania kierunku do 3 dyscyplin naukowych obejmujących treści przyrodnicze, techniczne i sztukę) kształtuje u studentów szerokie możliwości elastycznego reagowania na zmieniające się potrzeby i wymagania otoczenia społeczno-gospodarczego.
- **Założona koncepcja kształcenia jest ściśle związana ze specyfiką krajobrazu kulturowego na Podkarpaciu.** Unikatowość regionu Podkarpacia na różnych płaszczyznach odzwierciedlona jest w koncepcji kształcenia na kierunku AK. Treści programowe w znacznej mierze odnoszą się do regionalnych uwarunkowań i przykładów, które stanowią podstawę zadań wykonywanych przez studentów na zajęciach na studiach I i II st. (projekty zagospodarowania przestrzeni, analizy krajobrazowe) oraz w ramach prac dyplomowych, inżynierskich i magisterskich.
- Wśród cech wyróżniających koncepcję kształcenia na kierunku AK na UR, wymienić można także treści programowe związane z **projektowaniem pól golfowych**, które obecne są w programie studiów II st. Od roku akad. 2021/2022 jako efekt współpracy z Polem Golfowym w Trzcianie koło Rzeszowa, a stanowią wyspecjalizowaną wiedzę i umiejętności z zakresu kształtowania krajobrazu gry, o specyficznych cechach ukształtowania terenu i nasadzeń roślinnych.

1.6. Kluczowe kierunkowe efekty uczenia się, z ukazaniem ich związku z koncepcją, poziomem oraz profilem studiów, a także z dyscyplinami, do których kierunek jest przyporządkowany

Efekty uczenia się i program studiów na kierunku AK są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscyplinami rolnictwo i ogrodnictwo (dyscyplina wiodąca), architektura i urbanistyka oraz sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki, do których jest przyporządkowany kierunek.

Efekty uczenia się dla kierunku AK uwzględniają uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia dla poziomu 6 i charakterystyki drugiego stopnia dla poziomu 6 (studia I stopnia), które określone są w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2020 r. poz. 226 z późn. zm.) oraz uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia dla poziomu 7 i charakterystyki drugiego stopnia dla poziomu 7 (studia II stopnia) określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. (Dz. U. z 2018 r., poz. 2218) w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6 – 8 Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Opis zakładanych efektów uczenia się zdefiniowanych dla **studiów I stopnia** obejmuje na studiach I st. 24 efekty, w tym 10 z zakresu wiedzy, 10 z zakresu umiejętności i 4 z zakresu kompetencji społecznych.

W efektach uczenia się z zakresu wiedzy dla **studiów I stopnia** ujęto zagadnienia związane z **dyscypliną naukową rolnictwo i ogrodnictwo**, w tym wiedzę z zakresu elementów środowiska przyrodniczego i związków jakie między nimi istnieją (K_W03, K_W04), a także uwarunkowań przyrodniczych związanych z realizacją obiektów architektury krajobrazu (K_W07), z uwzględnieniem zasad ochrony krajobrazu i zrównoważonego rozwoju (K_W10). Umiejętność wykorzystywania

adekwatnych dla zadania metod i narzędzi związanych z analizą krajobrazu (K_U01), umożliwia wykonywanie projektów obiektów architektury krajobrazu (K_U02, K_U04), ze świadomym stosowaniem dostępnych roślin, adekwatnych dla danego stanowiska (K_U07). Student ma ukształtowaną świadomość środowiskowego oddziaływania projektów architektury krajobrazu i potrzeby działań na rzecz ochrony krajobrazu kulturowego (K_U10, K-K01, K_K04). W efektach uczenia się z zakresu wiedzy dla studiów I st. ujęto także zagadnienia związane z **dyscypliną naukową architektura i urbanistyka**, w tym wiedzę z zakresu aktualnych i historycznych technologii i tendencji w zakresie rozwiązań materiałowych, konstrukcyjnych i kompozycyjnych wykorzystywanych w architekturze krajobrazu (K_W02, K_W05). Pozwala mu to odpowiedzialnie inwentaryzować (K_U03) i projektować obiekty architektury krajobrazu (K_U02, K_U06). Student jest przygotowany do pracy w zespole (K_U09), i zna zasady organizowania własnej działalności gospodarczej z zakresu architektury krajobrazu (K_W09, K_U05, K_K01). W efektach uczenia się z zakresu wiedzy dla studiów I st. ujęto także zagadnienia związane z **dyscypliną naukową sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki**, w tym wiedzę z zakresu dawnych i współczesnych stylów sztuki, w tym sztuki ogrodowej (K_W05), umiejętności wykorzystywania adekwatnych narzędzi do wizualizowania analiz i projektów (K_U01, K_U03). Ponadto student potrafi posługiwać się językiem obcym w zakresie architektury krajobrazu na poziomie B2.

Opis zakładanych efektów uczenia się zdefiniowanych dla **studiów II stopnia** obejmuje 18 efektów, w tym 6 z zakresu wiedzy, 8 z zakresu umiejętności i 4 z zakresu kompetencji społecznych.

W efektach uczenia się z zakresu wiedzy dla **studiów II stopnia** ujęto zagadnienia związane z **dyscypliną naukową rolnictwo i ogrodnictwo**, w tym pogłębioną wiedzę z zakresu metod i teorii umożliwiających planowanie, projektowanie i zarządzanie krajobrazem (K_W01, K_W04), a także zmian zachodzących we współczesnym krajobrazie (K_W05). U studentów kształtowana jest umiejętność wykorzystywania adekwatnych źródeł w celu rozwiązywania złożonych zadań projektowych i badawczych z zakresu architektury krajobrazu (K_U01, K_U04), tworzenia oryginalnych rozwiązań przestrzennych uwzględniających uwarunkowania przyrodnicze (K_U02, K_U03). Student ma ukształtowaną świadomość znaczenia aktualnej wiedzy z zakresu i potrzeby zasięgnięcia opinii ekspertów w przypadku złożonych zagadnień z zakresu architektury krajobrazu (K_U01, K_K04). W efektach uczenia się z zakresu wiedzy dla studiów II st. ujęto także zagadnienia związane z **dyscypliną naukową architektura i urbanistyka**, w tym pogłębioną wiedzę z zakresu wybranych technik, technologii, procesów, narzędzi, materiałów i systemów informacyjnych stosowanych w architekturze krajobrazu (K_W03). Pozwala to studentom wykonywać zadania projektowe o wyższym stopniu trudności i w większej skali (także skali planistycznej) (K_W04, K_U02, K_U03) i prezentować swoje prace wśród zróżnicowanych grup odbiorców (K_U05). Student nabywa rozwinięte umiejętności pracy w zespole (K_U07), i jest przygotowany do samodzielnego planowania własnej kariery zawodowej (K_W06, K_U08, K_K03). W efektach uczenia się z zakresu wiedzy dla studiów II st. ujęto także zagadnienia związane z **dyscypliną naukową sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki**, w tym wiedzę z zakresu technik i narzędzi stosowanych w procesie projektowania obiektów architektury krajobrazu (K_W03) i umiejętności atrakcyjnego prezentowania wyników swoich prac, zwłaszcza projektowych (K_U05). Ponadto student potrafi posługiwać się językiem obcym w zakresie architektury krajobrazu na poziomie B2+.

Efekty uczenia się, zarówno w programie I jak i II stopnia realizowane są z zachowaniem zasady stopniowania trudności. Ze względu na ogólnoakademicki profil studiów i na prowadzone w INROiKŚ badania naukowe w odniesieniu do wiodącej dyscypliny naukowej, treści programowe wynikające z prowadzonych badań, opisane są na poziomie sylabusów i w programie studiów. Efekty badań mają odzwierciedlenie w przekazywanej studentom wiedzy i umiejętności.

Efekty uczenia się dla poszczególnych przedmiotów zostały określone w taki sposób, aby były mierzalne i pozwalały na stworzenie systemu ich weryfikacji w formie wskazanej w sylabusach oraz możliwe do osiągnięcia w zdefiniowanym przez program studiów czasie. Do założonych efektów uczenia się dostosowane są cele oraz merytoryczne treści poszczególnych przedmiotów. Kierunkowe efekty uczenia się są realizowane w trakcie wielu przedmiotów, a także w czasie przygotowywania

prac dyplomowych i praktyki zawodowej. Umożliwiają studentom zdobywanie zaawansowanej wiedzy aktualizowanej w oparciu o najnowsze osiągnięcia naukowe nauczycieli prowadzących zajęcia.

Program studiów realizowany od roku akademickiego 2023/24 dla I stopnia (<https://www.ur.edu.pl/files/ur/import/private/38/Programy-studiow/Uchwala-nr-549/Architektura-krajobrazu-studia-I-stopnia.-Zal.-1.1.-ogolne-informacje-o-kierunku-scalone.pdf>) i II stopnia studiów (<https://www.ur.edu.pl/files/ur/import/private/38/Programy-studiow/Uchwala-nr-549/Architektura-krajobrazu-studia-II-stopnia.-Zal.-2.1.-Ogolne-informacje-o-kierunku-studiow-scalone.pdf>), będący przedmiotem niniejszego Raportu, uwzględnia szczegółowo wszystkie realizowane na studiach przedmioty, którym przypisane są kierunkowe efekty uczenia się.

1.7. Efekty uczenia się prowadzące do uzyskania kompetencji inżynierskich, z ukazaniem przykładowych rozwinięć na poziomie wybranych zajęć lub grup zajęć służących zdobywaniu tych kompetencji, w przypadku kierunku studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera/magistra inżyniera

Efekty uczenia się uwzględniają nabycie kompetencji inżynierskich.

Kierunkowe efekty uczenia się prowadzące do uzyskania kompetencji inżynierskich w zakresie wiedzy i umiejętności (K_W02, K_W08, K_U02, K_U03, K_U06) na **studiach I stopnia** osiągane są poprzez realizację przedmiotów kierunkowych i specjalnościowych.

Tabela 1. Przykłady odniesienia treści programowych i efektów uczenia się do wybranych kompetencji inżynierskich w zakresie wiedzy i umiejętności na studiach I st. AK

Charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6 PRK umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich	Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się	Przykład rozwinięcia na poziomie zajęć (przedmiot/przedmiotowy efekt uczenia się)
WIEDZA		
<p>P6S_WG inż. zna i rozumie podstawowe procesy zachodzące w cyklu życia urządzeń, obiektów i systemów technicznych</p>	<p>K_W02 zna i rozumie procesy zachodzące w obiektach architektury krajobrazu oraz współczesne technologie i tendencje w zakresie rozwiązań materiałowych, konstrukcyjnych i kompozycyjnych, oraz ich zastosowanie w budownictwie i architekturze krajobrazu</p>	<p>1. Budownictwo, instalacje budowlane i materiałoznawstwo: student zna podstawowe materiały budowlane, systemy konstrukcyjne i rozwiązanie techniczne stosowane w obiektach budowlanych</p> <p>2. Budowa obiektów architektury krajobrazu: student zna nowoczesne technologie oraz tendencje projektowe obiektów architektury krajobrazu</p> <p>3. Projektowanie zintegrowane: student analizuje procesy zachodzące na obszarze opracowania, w tym spójność funkcji i form oraz kontekst przestrzenny i historyczny miejsca</p>

<p>P6S_WK inż. zna i rozumie podstawowe zasady tworzenia i rozwoju różnych form indywidualnej przedsiębiorczości</p>	<p>K_W08 zna i rozumie podstawowe zasady tworzenia i rozwoju wybranego przedsiębiorstwa ogrodniczego lub projektowego z uwzględnieniem aspektów ekonomicznych i działalności marketingowej</p>	<p>1. Ekonomika i zarządzanie: student zna i rozumie podstawowe pojęcia z zakresu ekonomiki, organizacji i zarządzania warunkujące działalność zawodową architekta krajobrazu</p> <p>2. Praktyka zawodowa: student ma podstawową wiedzę dotyczącą funkcjonowania instytucji i przedsiębiorstw związanych z architekturą krajobrazu</p>
UMIĘJĘTNOŚCI		
<p>P6S_UW inż. planować i przeprowadzać eksperymenty, w tym pomiary i symulacje komputerowe, interpretować uzyskane wyniki i wyciągać wnioski.</p> <p>Przy identyfikacji i formułowaniu specyfikacji zadań inżynierskich oraz ich rozwiązywaniu</p> <ul style="list-style-type: none"> - wykorzystywać metody analityczne, symulacyjne i eksperymentalne, - dostrzegać ich aspekty systemowe i pozatechniczne, w tym etyczne, - dokonywać wstępnej oceny ekonomicznej proponowanych rozwiązań i podejmowanych zadań inżynierskich, <p>Dokonywać krytycznej analizy sposobu funkcjonowania istniejących rozwiązań technicznych i oceniać te rozwiązania.</p> <p>Projektować – zgodnie z zadaną specyfikacją – oraz wykonywać typowe dla kierunku studiów proste urządzenia, obiekty, systemy lub realizować procesy, używając odpowiednio dobranych metod, technik, narzędzi i materiałów</p>	<p>K_U01 potrafi wykorzystać adekwatne do rozwiązywanego zadania inżynierskiego narzędzia i metody, w tym zaawansowane techniki informacyjno-komunikacyjne, do analiz, wizualizacji i prezentacji wyników oraz projektów</p>	<p>1. Komputerowe wspomaganie projektowania: student potrafi dobrać programy komputerowe do sporządzania i prezentacji projektów</p> <p>2. Geodezja: student potrafi dobrać narzędzia i metody do wykonywania pomiarów terenu</p>
	<p>K_U02 potrafi projektować obiekty architektury krajobrazu w różnym kontekście i skali, z wykorzystaniem dostępnych środków technicznych i materiałowych</p>	<p>1. Budownictwo, instalacje budowlane i materiałoznawstwo: student potrafi wykonać projekt architektoniczno-budowlany obiektu małej architektury w zakresie podstawowym</p> <p>2. Budowa obiektów architektury krajobrazu: student projektuje obiekty architektury krajobrazu stosując rozwiązania techniczne, właściwe dla architektury krajobrazu</p> <p>3. Projektowanie zintegrowane: projektuje przestrzeń z dbałością o funkcjonalność i estetykę, odpowiedni dobór funkcji, szczegółowe rozwiązania techniczne i materiałowe, dostosowaną do potrzeb użytkowników</p>
	<p>K_U03 potrafi wykonać dokumentację projektową, w tym inwentaryzację zieleni oraz kosztorys, zgodnie z obowiązującymi uwarunkowaniami formalnymi w formie rysunkowej i opisowej</p>	<p>1. Zasady projektowania krajobrazu: student potrafi projektować wnętrza architektoniczno-krajobrazowe o różnych funkcjach i właściwościach kompozycyjnych</p> <p>2. Geodezja: student potrafi obliczyć dzienniki pomiarów terenowych</p> <p>3. Projektowanie obiektów architektury krajobrazu: student konstruuje istniejące formy wnętrza</p>

		w postaci szkicowego zapisu kompozycji oraz inwentaryzuje zasób
	K_U06 potrafi analizować, waloryzować, określać wytyczne pielęgnacyjne i projektowe dla obiektów architektury krajobrazu oraz ich ochrony w odniesieniu do uwarunkowań historycznych, kulturowych i przyrodniczych, z uwzględnieniem aspektów systemowych, pozatechnicznych i etycznych	1. Historia sztuki ogrodowej: student potrafi określić styl i wartość kulturową i przyrodniczą dzieła ogrodowego oraz opisać poszczególne jego składowe 2. Pielęgnacja i ochrona terenów zieleni: student potrafi wykonywać pomiary dendrometryczne w inwentaryzacji zieleni wysokiej zgodnie z obowiązującymi zasadami

Kierunkowe efekty uczenia się prowadzące do uzyskania kompetencji inżynierskich w zakresie wiedzy i umiejętności (**K_W03, K_W06, K_U02, K_U03**) na **studiach II stopnia** osiągnane są poprzez realizację przedmiotów kierunkowych i specjalnościowych.

Tabela 2. Przykłady odniesienia treści programowych i efektów uczenia się do wybranych kompetencji inżynierskich w zakresie wiedzy i umiejętności na studiach II st. AK

Charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6 PRK umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich	Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się	Przykład rozwinięcia na poziomie zajęć
WIEDZA		
P7S_WG inż. zna i rozumie podstawowe procesy zachodzące w cyklu życia urządzeń, obiektów i systemów technicznych	K_W03 zna i rozumie w pogłębionym stopniu wybrane techniki, technologie, procesy, narzędzia, materiały i systemy informacyjne stosowane w architekturze krajobrazu	1. Projektowanie konserwatorskie: opisuje przyczyny uszkodzeń roślinności (w tym zabytkowej), architektury oraz kompozycji ogrodowych 2. Projektowanie zintegrowane: student projektuje wielkoobszarowe tereny z uwzględnieniem kwestii technicznych, przyrodniczych i przestrzennych oraz społecznych i historycznych
P7S_WK inż. zna i rozumie podstawowe zasady tworzenia i rozwoju różnych form indywidualnej przedsiębiorczości	K_W06 zna i rozumie zasady tworzenia różnych form przedsiębiorczości oraz uwarunkowania prawne i etyczne umożliwiające prawidłowe funkcjonowanie na rynku pracy, w tym problematykę własności przemysłowej, intelektualnej i sposobu korzystania z informacji patentowej	1. Seminarium dyplomowe: student przygotowuje pracę magisterską z poszanowaniem praw autorskich i własności intelektualnej, ze świadomością uwarunkowań ekonomicznych, społeczno-gospodarczych i etycznych w odniesieniu do architektury krajobrazu

UMIEJĘTNOŚCI		
<p>P7S_UW inż. planować i przeprowadzać eksperymenty, w tym pomiary i symulacje komputerowe, interpretować uzyskane wyniki i wyciągać wnioski.</p> <p>Przy identyfikacji i formułowaniu specyfikacji zadań inżynierskich oraz ich rozwiązywaniu</p> <ul style="list-style-type: none"> - wykorzystać metody analityczne, symulacyjne i eksperymentalne, - dostrzegać ich aspekty systemowe i pozatechniczne, w tym etyczne, - dokonywać wstępnej oceny ekonomicznej proponowanych rozwiązań i podejmowanych zadań inżynierskich, <p>Dokonywać krytycznej analizy sposobu funkcjonowania istniejących rozwiązań technicznych i oceniać te rozwiązania.</p> <p>Projektować – zgodnie z zadaną specyfikacją – oraz wykonywać typowe dla kierunku studiów proste urządzenia, obiekty, systemy lub realizować procesy, używając odpowiednio dobranych metod, technik, narzędzi i materiałów</p>	<p>K_U02 potrafi dobierać, stosować i przystosowywać metody, narzędzia i technologie w celu analizowania, planowania, projektowania i ochrony obiektów architektury krajobrazu, z uwzględnieniem krytycznej oceny tych aspektów</p>	<p>1. Kształtowanie krajobrazu miast/ Kształtowanie krajobrazu wsi: student projektuje tematyczne szlaki kulturowe w oparciu o znajomość lokalnego dziedzictwa kulturowego (materialnego i niematerialnego)</p> <p>2. Innowacyjne rozwiązania technologiczne w architekturze krajobrazu: student prezentuje najnowsze procesy technologiczne w oparciu o literaturę fachową, polsko i anglojęzyczną oraz stosuje innowacyjne rozwiązania materiałowe</p>
	<p>K_U03 potrafi tworzyć oryginalne rozwiązania przestrzenne uwzględniając uwarunkowania techniczne, przyrodnicze, kulturowe, ekonomiczne a także psychologię środowiska</p>	<p>1. Planowanie przestrzenne: student wykorzystuje zdobytą wiedzę do opracowania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego</p> <p>2. Współczesne ogrody: student projektuje przestrzeń inspirując się wybranymi realizacjami z zakresu współczesnej architektury krajobrazu</p> <p>3. Projektowanie konserwatorskie: student wykonuje projekty pielęgnacyjno-konserwatorskie, rewitalizacyjne i adaptacyjne historycznych założeń ogrodowych na terenach niezurbanizowanych</p>

1.8. Spełnienie wymagań odnoszących się do ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy.

Nie dotyczy

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą oceną (jeżeli dotyczy)

Nie dotyczy czy Kryterium 1 oraz pozostałych kryteriów. W uchwale 556/2018 Prezydium PKA nie sformułowało zaleceń (wszystkie kryteria uzyskały ocenę „w pełni”).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

2.1. Dobór kluczowych treści kształcenia, w tym treści związanych z wynikami działalności naukowej uczelni w dyscyplinie/dyscyplinach, do której/których jest przyporządkowany kierunek oraz w zakresie znajomości języków obcych, ze wskazaniem przykładowych powiązań treści kształcenia z kierunkowymi efektami uczenia się oraz dyscypliną/dyscyplinami, do której/których kierunek jest przyporządkowany

Program kształcenia dla kierunku AK studia I stopnia, studia stacjonarne i niestacjonarne, dla cyklu kształcenia rozpoczynającego się od roku akademickiego 2023/2024 reguluje *Uchwała nr 174/06/2022 Senatu UR z dnia 30 czerwca 2022 r.* (Załączniki nr 3.1, 3.2, 3.3 do Uchwały nr 174/06/2022 Senatu UR). Program kształcenia dla kierunku AK studia II stopnia, studia stacjonarne i niestacjonarne, dla cyklu kształcenia rozpoczynającego się od roku akademickiego 2023/2024 reguluje *Uchwała nr 549/02/2020 Senatu UR z dnia 27 lutego 2020 r.* (Załączniki nr 2.1, 2.2, 2.3 do Uchwały 549/02/2020 Senatu UR). Programy studiów są dostępne na stronie internetowej pod adresem: <https://www.ur.edu.pl/pl/kolegia/kolegium-nauk-przyrodniczych/student/kierunki/architektura-krajobrazu/programy-studiow>

Harmonogramy (plany) studiów zostały zatwierdzone na posiedzeniu Rady Dydaktycznej KNP: **studia I st.:** Uchwała nr 02/07/2022 w dniu 12.07.2022 r. (**zał. I.1.4.a-I stopień, zał. I.1.4.b-I stopień**); **studia II st. (zał. I.1.4.c-II stopień, zał. I.1.4.d-II stopień):** Uchwała nr 04/06/2020 w dniu 25.06.2020 r. Harmonogramy studiów dostępne są na stronie internetowej UR pod adresem: <https://www.ur.edu.pl/pl/kolegia/kolegium-nauk-przyrodniczych/student/kierunki/architektura-krajobrazu/harmonogramy-studiow-plany-studiow/harmonogramy-studiow-2022-2023>

Szczegółowe wskaźniki dotyczące programu studiów znajdują się w tabeli. 3, III Części Raportu Samooceny kierunku.

Dobór treści kształcenia na studiach I i II st. ma ścisły związek z kompetencjami prezentowanymi w sylwetce absolwenta oraz działalnością naukową w dziedzinie nauk rolniczych, dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo, dziedzinie nauk inżynieryjno-technicznych, dyscyplinie architektura i urbanistyka oraz dziedzinie sztuki, dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki. Szczegółowe treści kształcenia dla poszczególnych przedmiotów na ocenianym kierunku zawarte są w sylabusach przedmiotów, które zamieszczono w załączniku (**zał. I.1.6. Sylabusy**). **Sylabusy przedmiotów uwzględniają wszystkie kierunkowe efekty uczenia się zaplanowane w programie studiów.** Ponadto sylabusy przygotowane są dla studiów I i II st. (stacjonarnych i niestacjonarnych), uwzględniając określone w harmonogramie odpowiednie formy realizacji zajęć. Sylabusy podlegają cyklicznej weryfikacji i aktualizacji, uwzględniając bieżący stan wiedzy w dziedzinach, do których przypisany jest kierunek, w tym aktualną literaturę naukową dostępną dla danej tematyki. Weryfikacji sylabusów dokonuje zespół programowy kierunku. Sylabusy są również dostępne na stronie internetowej w zakładce *Student* (<https://www.ur.edu.pl/pl/kolegia/kolegium-nauk-przyrodniczych/student/kierunki/architektura-krajobrazu/sylabusy>).

Realizowane treści kształcenia zapewniają zdobycie wiedzy i umiejętności, będących wynikiem kompetencji i doświadczenia nauczycieli biorących udział w procesie dydaktycznym. Za dobór treści kształcenia w sylabusach przedmiotu odpowiedzialny jest koordynator przedmiotu. W oparciu o zdefiniowane w programie studiów kierunkowe efekty uczenia się, koordynator przedmiotu opracowuje przedmiotowe efekty uczenia się oraz dobiera odpowiednie dla określonego przedmiotu, formy jego realizacji oraz formy zaliczenia, a także metody weryfikacji osiągnięcia założonych efektów uczenia się. Na pierwszych zajęciach nauczyciele przedstawiają sylabus przedmiotu, w tym cele przedmiotu, efekty uczenia się, treści programowe, stosowane metody dydaktyczne przedmiotu, sposoby weryfikacji efektów uczenia się oraz warunki niezbędne do uzyskania zaliczenia przedmiotu. Sylabus zawiera również wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej. W każdym roku akademickim

zespół programowy dla kierunku AK dokonuje ewaluacji sylabusów przedmiotów. Analiza sylabusów obejmuje poprawność zdefiniowania przedmiotowych efektów uczenia się, właściwych metod weryfikacji efektów uczenia się, dostępności literatury proponowanej przez prowadzącego oraz aktualności treści przekazywanych podczas realizacji poszczególnych przedmiotów. Wnioski z analizy sylabusów są przedstawiane w corocznym formularzu oceny kierunku (<https://www.ur.edu.pl/pl/student/jakosc-ksztalcenia/pliki-do-pobrania>). Uwagi są przekazywane koordynatorom prowadzącym przedmiot.

Działalność naukowa pracowników realizujących zajęcia na kierunku AK obejmuje problematykę związaną z szeroko pojętym kształtowaniem i postrzeganiem krajobrazu (percepcja krajobrazu, sensoryczność przestrzeni), szczególnie przestrzenią zurbanizowaną oraz krajobrazem otwartym. Opis realizowanych badań przez nauczycieli prowadzących zajęcia na kierunku AK został opisany w Kryterium 1, pkt. 2. Ponadto przykłady powiązania treści kształcenia z efektami i działalnością naukową osób prowadzących zajęcia przedstawiono w sylabusach przedmiotów, w pkt. 7 (*Literatura podstawowa, Literatura uzupełniająca*), ich potwierdzeniem są także charakterystyki nauczycieli akademickich (zał. I.3.1. Karty charakterystyk nauczycieli). Wymiernym efektem powiązania treści kształcenia z działalnością naukową są publikacje naukowe studentów oparte na pracach dyplomowych realizowanych w ramach seminarium (zał. I.4.1. Wykaz działalności naukowej i artystycznej będącej efektem działalności studentów AK).

Tabela 3a. Przykłady powiązań treści kształcenia z kierunkowymi efektami uczenia się oraz dyscyplinami, do której kierunek jest przyporządkowany (studia I st.):

W dyscyplinie architektura i urbanistyka		
Przedmiot	Przedmiotowy efekt uczenia się	Kierunkowy efekt uczenia się
Budownictwo, instalacje budowlane i materiałoznawstwo	Wiedza: Student ma podstawową wiedzę w zakresie technicznym, pozwalającą na rozumienie i opisywanie przestrzeni związanej z obiektem budowlanym oraz zna podstawowe materiały budowlane, systemy konstrukcyjne i rozwiązania techniczne stosowane w obiektach budowlanych	Absolwent zna i rozumie procesy zachodzące w obiektach architektury krajobrazu oraz współczesne technologie i tendencje w zakresie rozwiązań materiałowych, konstrukcyjnych i kompozycyjnych, oraz ich zastosowanie w budownictwie i architekturze krajobrazu
	Umiejętności: Student potrafi dobierać rozwiązania techniczne i materiałowe dla określonych typów budynków małej architektury oraz potrafi wykonać projekt architektoniczno-budowlany obiektu małej architektury w zakresie podstawowym	Absolwent potrafi projektować obiekty architektury krajobrazu w różnym kontekście i skali, z wykorzystaniem dostępnych środków technicznych i materiałowych
W dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo		
Byliny ogrodowe/ Zielne rośliny ozdobne	Wiedza: Student charakteryzuje cechy morfologiczne roślin ozdobnych, ich wymagania siedliskowe, metody rozmnażania i zasady pielęgnacji	Absolwent zna i rozumie systematykę gleb, nomenklaturę i podstawowe cechy morfologiczne gleb, szaty roślinnej i fauny oraz ich znaczenie w projektowaniu obiektów architektury krajobrazu
	Umiejętności: Student projektuje rabaty i oczka wodne zgodnie z obowiązującymi zasadami	Absolwent potrafi projektować obiekty architektury krajobrazu w różnym kontekście i skali, z wykorzystaniem dostępnych środków technicznych i materiałowych
W dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki		

Historia sztuki ogrodowej	Wiedza: Student ma wiedzę o dawnych i współczesnych stylach sztuki ogrodowej oraz ma wiedzę w zakresie sztuki w kontekście uwarunkowań ideowych, kulturowych, materialnych, gospodarczych i społecznych	Absolwent zna i rozumie dawne i współczesne style sztuki, w tym ogrodowej oraz podstawowe formy, zasady i metody ochrony dziedzictwa kulturowego
	Umiejętności: Student wartościuje na podstawowym poziomie wartość kulturową krajobrazu i jego składowych oraz umie rozpoznać podstawowe cechy charakterystyczne dla różnych okresów historycznych w sztuce, zna style architektoniczne	Absolwent potrafi projektować obiekty architektury krajobrazu w różnym kontekście i skali, z wykorzystaniem dostępnych środków technicznych i materiałowych

Tabela 3b. Przykłady powiązań treści kształcenia z kierunkowymi efektami uczenia się oraz dyscyplinami, do której kierunku jest przyporządkowany (studia II st.):

W dyscyplinie architektura i urbanistyka		
Przedmiot	Przedmiotowy efekt uczenia się	Kierunkowy efekt uczenia się
Innowacyjne rozwiązania technologiczne w architekturze krajobrazu	Wiedza: Student charakteryzuje współczesne trendy projektowe w architekturze krajobrazu w odniesieniu do realizacji polskich i światowych	Absolwent zna i rozumie w pogłębionym stopniu wybrane techniki, technologie, procesy, narzędzia, materiały i systemy stosowane w architekturze krajobrazu
	Umiejętności: Student prezentuje najnowsze procesy technologiczne w oparciu o literaturę fachową polsko i anglojęzyczną oraz stosuje innowacyjne rozwiązania materiałowe	Absolwent potrafi dobierać, stosować i przystosowywać metody, narzędzia i technologie w celu analizowania, planowania, projektowania i ochrony obiektów architektury krajobrazu, z uwzględnieniem krytycznej oceny tych aspektów
W dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo		
Ochrona krajobrazu	Wiedza: Student zna teorie związane z krajobrazem i jego waloryzacją, kształtowaniem i ochroną	Absolwent zna i rozumie w pogłębionym stopniu wybrane metody i teorie umożliwiające planowanie, projektowanie i zarządzanie krajobrazem
	Umiejętności: Student potrafi wykonać studium ochrony krajobrazu z wykorzystaniem odpowiednich narzędzi i metod oraz odpowiednio go zaprezentować	Absolwent potrafi dobierać, stosować i przystosowywać metody, narzędzia i technologie w celu analizowania, planowania, projektowania i ochrony obiektów architektury krajobrazu, z uwzględnieniem krytycznej oceny tych aspektów
W dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki		
Efekty plastyczne w architekturze krajobrazu	Wiedza: Student zna współczesne technologie realizacji obiektów architektury krajobrazu oraz tendencje stylistyczne stosowane w projektowaniu	Absolwent zna i rozumie w pogłębionym stopniu wybrane techniki, technologie, procesy, narzędzia, materiały i systemy stosowane w architekturze krajobrazu
	Umiejętności: Student potrafi komponować obiekty architektury	Absolwent potrafi dobierać, stosować i przystosowywać metody, narzędzia i

	krajobrazu z wykorzystaniem dostępnych środków technicznych i materiałowych	technologie w celu analizowania, planowania, projektowania i ochrony obiektów architektury krajobrazu, z uwzględnieniem krytycznej oceny tych aspektów
--	---	--

Przedmioty ujęte w programie studiów I i II st. realizowane są z zachowaniem zasady powiązania treści i stopniowania trudności. Na obu poziomach studiów studenci obierają przedmiot ogólnouczelniany z zakresu nauk humanistycznych lub społecznych zgodnie z zarządzeniem Rektora UR nr 117/2021 z dn. 29 czerwca 2021 r. ([Akty prawne - Uniwersytet Rzeszowski \(ur.edu.pl\)](http://ur.edu.pl)). Studenci informację o ofercie przedmiotów ogólnouczelnianych i możliwościach wyboru przedmiotu otrzymują w systemie Wirtualna Uczelnia. Realizowane są przedmioty, które wybrało min. 90 osób. Przedmiot realizowany jest w formie zdalnej.

Program **studiów I st.** kierunku AK na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, rozpoczynający się od roku akademickiego 2023/2024 przewiduje realizowanie przedmiotów z grupy przedmiotów ogólnych, podstawowych, kierunkowych, w tym kierunkowych do wyboru. Szczegółowe zasady projektowania programów studiów regulowane są Zarządzeniem nr 7/2023 Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 31.01.2023 r. w sprawie: *określenia szczegółowych zasad dotyczących projektowania programów studiów pierwszego, drugiego stopnia i jednolitych studiów magisterskich oraz sporządzania ich dokumentacji w Uniwersytecie Rzeszowskim dla cykli kształcenia rozpoczynających się od roku akademickiego 2023/2024.*

W pierwszym semestrze I roku studiów I stopnia student odbywa obowiązkowe szkolenie BHP i biblioteczne w formie kursu e-learningowego. **Język obcy prowadzony jest w czterech pierwszych semestrach studiów** i kończy się egzaminem na poziomie B2. Studenci wspólnie realizują obowiązkowe przedmioty ogólne i podstawowe. **Przedmioty ogólne i podstawowe** studenci w większości realizują w trakcie czterech pierwszych semestrów studiów (wyjątkiem jest przedmiot ogólnouczelniany, realizowany w 5 semestrze na III roku studiów I stopnia). Ponadto student ma prawo **wyboru przedmiotu** w obrębie 2 par przedmiotów ogólnych do wyboru. Grupa przedmiotów kierunkowych obejmuje 24 przedmiotów oraz 7 par przedmiotów do wyboru, z których student wybiera po jednym z dwóch proponowanych. Ponadto student ma prawo wyboru po 1 przedmiocie z dwóch grup przedmiotów do wyboru. **Przedmioty kierunkowe** realizowane są od 1 (pracownia rysunku i modelowania) do 7 semestru studiów (pielęgnacja i ochrona terenów zieleni). W głównej mierze realizowane są w trakcie 4 – 6 semestru). Przedmioty z dwóch grup przedmiotów do wyboru realizowane są w piątym i szóstym semestrze. **Przedmiot ogólnouczelniany z zakresu nauk humanistycznych lub społecznych** realizowany jest w 5 semestrze. Prowadzony jest w formie wykładów, w wymiarze 30 godz. na studiach stacjonarnych oraz w wymiarze 18 godzin na studiach niestacjonarnych. Każdemu przedmiotowi przypisuje się 2 pkt. ECTS. Szczegóły dotyczące realizacji przedmiotów ogólnouczelnianych znajdują się w Zarządzeniu nr 117/2021 Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 29 czerwca 2021 r. w sprawie *realizacji przedmiotów ogólnouczelnianych na Uniwersytecie Rzeszowskim.*

Pula przedmiotów ogólnych na kierunku AK studia I stopnia stacjonarnych to 290 h na studiach stacjonarnych (90 h wykładów oraz 180 h ćwiczeń audytoryjnych i 20 h laboratoriów) , co stanowi sumarycznie 16 punktów ECTS oraz na studiach niestacjonarnych 138 h (54 h wykładów oraz 72 h ćwiczeń audytoryjnych i 12 h laboratoriów), co stanowi sumarycznie 16 punktów ECTS. **Grupa przedmiotów podstawowych** to 180 h na studiach stacjonarnych (90 h wykładów oraz 45 h ćwiczeń audytoryjnych i 45 h laboratoriów) i 19 punktów ECTS oraz 108 h na studiach niestacjonarnych (54 h wykładów oraz 27 h ćwiczeń audytoryjnych i 27 h laboratoriów) i 19 punktów ECTS. **Natomiast grupa 24 przedmiotów kierunkowych** to 1442 h i 99 punktów ECTS na studiach stacjonarnych. Na studiach niestacjonarnych pula przedmiotów kierunkowych to 904 h i 99 punktów ECTS. W programie studiów przedmioty kierunkowe do wyboru to 488 godz. i 34 punkty ECTS na studiach stacjonarnych i 293 h i 34 punkty ECTS.

Języki obce zarówno na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych realizowane są przez pracowników Studium Języków Obcych UR. Dyrektor Studium Języków Obcych otrzymuje zestawienie liczby studentów ze wskazaniem języka obcego zdawanego na egzaminie maturalnym. Na tej podstawie student jest przyporządkowywany do danego lektoratu. Obowiązuje swoboda wyboru języka, tzn., jeśli student chce zmienić lektorat na inny niż pierwotnie przyporządkowany na podstawie wyników jak powyżej, to w ciągu dwóch pierwszych tygodni zajęć może się zgłosić do dyrektora SJO lub lektora innego języka i zmienić lektorat. Do wyboru jest obecnie język angielski i niemiecki - poziom B2.

W drugim semestrze, w okresie wakacyjnym realizowana jest **praktyka z zakresu rysunku malarstwa** (40 h.), natomiast w czwartym semestrze, po zakończeniu zajęć dydaktycznych realizowana jest **praktyka z zakresu inwentaryzacji krajobrazu** (50 h.) oraz zdobywania umiejętności **zawodowych** (160 h). W piątym semestrze student wybiera **promotora i temat pracy**. Seminarium inżynierskie odbywa się w szóstym i siódmym semestrze. Prace dyplomowe na studiach inżynierskich mają charakter projektowy. Seminarium stanowi 60 h na studiach stacjonarnych oraz 38 h na studiach niestacjonarnych, natomiast liczba przypisanych punktów ECTS to 22. Warunkiem zaliczenia seminarium w 7 semestrze jest przedłożenie gotowej pracy inżynierskiej, poddanej uprzednio weryfikacji przez promotora w systemie antyplagiatowym. Na egzaminie dyplomowym student udziela odpowiedzi na pytania losowo wybrane z zakresu problematyki kierunku studiów.

Program studiów umożliwia uzyskanie wszystkich założonych dla programu studiów efektów uczenia się. Na studiach I st. **przedmioty ogólne** to, m.in. filozofia przyrody/etyka, technologia informacyjna, formy ochrony krajobrazu kulturowego/dziedzictwo kulturowe Podkarpacia. Przekazywane w ramach zajęć treści są niezbędne do realizacji **przedmiotów podstawowych**, którymi są m.in. historia sztuki, biologia roślin, geometria wykreślna, podstawy ekologii. Treści tych przedmiotów obejmują zagadnienia związane z teoriami i zagadnieniami niezbędnymi do rozwiązywania zadań poprzez dobór właściwych metod, narzędzi badawczych, planowania, projektowania i rozwiązywania zadań inżynierskich. **Przedmioty kierunkowe**, w tym kierunkowe do wyboru obejmują treści związane z projektowaniem krajobrazu, aspektami przyrodniczo-ekonomiczno-prawnymi w architekturze krajobrazu.

Treści programowe w ramach studiów II st. na kierunku AK (cykl kształcenia rozpoczynający się od roku akademickiego 2023/2024), na specjalności architektura krajobrazu terenów miejskich oraz kształtowanie krajobrazu terenów niezurbanizowanych stanowią przedmioty podstawowe, kierunkowe i specjalnościowe (dla specjalności architektura krajobrazu terenów miejskich oraz kształtowanie krajobrazu terenów niezurbanizowanych). Student w trakcie studiów II st., od pierwszego semestru obowiązkowo realizuje grupę **przedmiotów podstawowych i kierunkowych** (grupa przedmiotów podstawowych obejmuje 4, a grupa przedmiotów kierunkowych – 5 przedmiotów). **Język obcy realizowany jest przez dwa semestry** (w 1 i 2 semestrze), na poziomie B2+. **Przedmiot ogólnouczelniany z dziedziny nauk humanistycznych** realizowany jest w 3 semestrze i jest przedmiotem obieralnym. Student realizuje ponadto 9 **przedmiotów specjalnościowych**. W semestrach 2 i 3 student uczestniczy w **seminarium dyplomowym**, a w 1 semestrze studiów dokonuje **wyboru promotora i tematu pracy magisterskiej** zgodnej z kierunkiem studiów oraz wybraną specjalnością. Seminarium dyplomowe zawiera treści z zakresu ochrony własności intelektualnej. W programie studiów II stopnia pracownia magisterska oraz seminarium, stanowią łącznie 150 godz. na studiach stacjonarnych, oraz 90 na studiach niestacjonarnych, z liczbą przypisanych punktów ECTS 34. Warunkiem zaliczenia seminarium w 3 semestrze jest przedłożenie pracy dyplomowej magisterskiej, zweryfikowanej w systemie antyplagiatowym. W ramach pracowni magisterskiej, w 2 i 3 semestrze, student realizuje zadania związane z przeglądem dostępnych danych źródłowych, wykonywaniem studiów i analiz właściwych dla wybranej tematyki, ustalaniem wytycznych projektowych i tworzeniem koncepcji projektowej w zakresie terenów miejskich (w przypadku specjalności AKTM) oraz terenów niezurbanizowanych (w przypadku specjalności KKTN).

Przedmioty podstawowe na studiach II st. stanowią 180 godz. na studiach stacjonarnych oraz 90 godz. na studiach niestacjonarnych (10 ECTS), zaliczono do nich język obcy (język angielski i niemiecki) - poziom B2+ oraz Przedmiot ogólnouczelniany. **Przedmioty kierunkowe**, na studiach

stacjonarnych stanowią 175 godz. (na studiach niestacjonarnych – 123 godz.) i 42 punkty ECTS. **Przedmioty specjalnościowe** to odpowiednio 545 godz. na studiach stacjonarnych oraz 327 godz. na studiach niestacjonarnych i 33 punkty ECTS. **Pula przedmiotów kierunkowych** dotyczy zagadnień z zakresu planowania przestrzennego, GIS, rekultywacji terenów zdegradowanych, wizualizacji i ochrony krajobrazu. **Pula przedmiotów specjalnościowych** na studiach II st. na ocenianym kierunku, specjalności architektura krajobrazu terenów miejskich, to m.in. kształtowanie krajobrazu miast, efekty plastyczne w architekturze krajobrazu, zagospodarowanie przestrzeni dla osób z dysfunkcjami, projektowanie konserwatorskie, projektowanie zintegrowane, współczesne ogrody. Przekazywane treści obejmują pojęcia dotyczące terenów zurbanizowanych czy z zakresu ochrony i konserwacji zabytkowych założeń ogrodowych, historii miast i założeń ogrodowych, zasad porządkujących kompozycję w architekturze krajobrazu – proporcje, akcenty, dominanta, paralela, symetria, rytm, koncentracja. Omawiane są także współczesne trendy w kształtowaniu obszarów miast, czy miejsce czwartej przyrody w mieście. Na specjalności kształtowanie krajobrazu terenów niezurbanizowanych **w puli przedmiotów specjalnościowych** są m.in.: kształtowanie krajobrazu wsi, infrastruktura wodna, projektowanie przestrzeni turystyczno-rekreacyjnej, roślinność ogrodów tradycyjnych. Przekazywane treści koncentrują się na obszarach wiejskich w zakresie ich waloryzacji, wytycznych dotyczących ochrony i możliwych form zagospodarowania. Na studiach II st. studenci doskonalą umiejętności badawcze i biorą udział w badaniach naukowych, doskonaląc metodyczne podejście do rozwiązywania zadań badawczych i projektowych. Przykładem mogą być takie przedmioty jak: projektowanie zintegrowane, projektowanie konserwatorskie, zagospodarowanie przestrzeni dla osób z dysfunkcjami.

2.2. Dobór metod kształcenia i ich cech wyróżniających, ze wskazaniem przykładowych powiązań metod z efektami uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, w tym w szczególności umożliwiających przygotowanie studentów do prowadzenia działalności naukowej w zakresie dyscypliny/dyscyplin, do której/których kierunku jest przyporządkowany lub udział w tej działalności, stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, jak również nabycie kompetencji językowych w zakresie znajomości języka obcego

W ramach programu kierunku AK, studia I i II st., kształcenie realizowane jest z wykorzystaniem różnych metod. **Zajęcia dydaktyczne odbywają się między innymi w formie wykładów a stosowanymi metodami dydaktycznymi podczas prowadzonych wykładów są wykład problemowy i wykład z prezentacją multimedialną. Ćwiczenia odbywają się w postaci audytoriów, laboratoriów, seminariów, zajęć terenowych.** Ćwiczenia to forma zajęć, której celem jest nabycie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Ćwiczenia audytoryjne, na studiach I stopnia są realizowane w przypadku takich przedmiotów, jak: matematyka, język obcy, wychowanie fizyczne, przedmioty do wyboru. Metodą dydaktyczną na ćwiczeniach audytoryjnych jest najczęściej analiza tekstów z dyskusją, metoda projektów (projekt praktyczny), praca w grupach i indywidualna (rozwiązywanie zadań, dyskusja), gry dydaktyczne.

Laboratoria są formą zajęć realizowaną na wszystkich (poza seminariami i ćwiczeniami terenowymi) pozostałych ćwiczeniach. W przypadku ćwiczeń laboratoryjnych metodą dydaktyczną jest najczęściej rozwiązywanie zadań, dyskusja, projekt praktyczny, praca w grupach, a metodą weryfikacji założonych efektów uczenia się w zakresie umiejętności jest projekt, obserwacja w trakcie zajęć, kolokwium. **Ważną formę stanowią zajęcia projektowe, których celem jest zapoznanie studentów z zasadami komponowania i integrowania elementów natury i kultury.** Kształtowanie krajobrazu w odniesieniu do uwarunkowań funkcjonalnych, kompozycyjnych, przyrodniczych i społecznych. Taka forma zajęć jest realizowana m.in. na przedmiotach, takich jak: zasady projektowania krajobrazu, projektowanie zintegrowane, projektowanie obiektów architektury krajobrazu.

Istotną formę zajęć stanowią **zajęcia terenowe**, realizowane na studiach I stopnia w ramach takich przedmiotów jak: fizjografia, dendrologia, gleboznawstwo, podstawy ogrodnictwa, historia

sztuki ogrodowej, zielne rośliny ozdobne/byliny ogrodowe, ochrona przyrody/parki krajobrazowe, ekologia krajobrazu/byliny ogrodowe. Natomiast na studiach II stopnia – planowanie przestrzenne, rekultywacja terenów zdegradowanych, kształtowanie krajobrazu miast, kształtowanie krajobrazu wsi. Tego typu zajęcia umożliwiają studentom zastosować w praktyce zdobytą podczas laboratoriów i wykładów wiedzę, a przez to nabycie umiejętności praktycznych. Szczegółowe metody kształcenia opisane są w sylabusach poszczególnych przedmiotów (zał. I.1.6. Sylabusy). **Praktyka zawodowa** jest jedną z bardziej istotnych części programu studiów. Na kierunku Architektura krajobrazu realizowana jest w trzech wymiarach. Najpierw studenci realizują praktykę z zakresu **rysunku i malarstwa**, podczas której zdobywają umiejętności wykonywania rysunków odręcznych, rysowania we wnętrzach, wykonywania prac w perspektywie m.in. bocznej czy powietrznej. Z kolei podczas praktyki z **inwentaryzacji krajobrazu** studenci uczą się inwentaryzować poszczególne elementy krajobrazu oraz sporządzać dokumentację z inwentaryzacji oraz wykonywać pomiary dendrometryczne. Metody dydaktyczne stosowane w trakcie realizacji praktyki z zakresu **zdobywania umiejętności zawodowych** bezpośrednio zależą od specyfiki zakładu pracy, w którym student ją realizuje. Dlatego metodami dydaktycznymi jest obserwacja studenta w trakcie wykonywanych czynności, wykonywania powierzonych zadań, praca indywidualna, praca grupowa, przygotowanie sprawozdania z praktyk oraz prowadzenie dzienniczka praktyki.

Seminarium na studiach I st. odbywa się w semestrach 6 i 7. Metody dydaktyczne wykorzystywane podczas realizacji seminarium to analiza tekstów z dyskusją, praca w grupach, zestawienie wyników badań, dyskusja wyników badań własnych z danymi z literatury naukowej, przedstawienie i omówienie pracy dyplomowej. Warunkiem zaliczenia Seminarium w semestrze 7 jest zatwierdzenie przez promotora pracy dyplomowej (inżynierskiej), uprzednio zweryfikowanej w Jednolitym Systemie Antyplagiatowym i zaakceptowanej przez promotora pracy. Na studiach II stopnia istotnym elementem programu, jest pracownia magisterska, w trakcie której student zdobywa wiedzę, umiejętności, ale także rozwija kompetencje społeczne, przygotowując pracę dyplomową będącą oryginalną pracą badawczą. To element składowy programu studiów, pozwalający na nabywanie umiejętności związane z przeglądaniem dostępnych danych źródłowych, wykonywaniem studiów i analiz właściwych dla wybranej tematyki, ustalaniem wytycznych projektowych i tworzeniem koncepcji projektowej w zakresie terenów miejskich (w przypadku specjalności AKTM) oraz terenów niezurbanizowanych (w przypadku specjalności KKTN).

Nabywanie **kompetencji językowych** przez studenta odbywa się w ramach zajęć z języków obcych zarówno na studiach I jak i II stopnia. Zajęcia te realizowane są w grupach audytoryjnych. Stosowane metody dydaktyczne to analiza tekstów z dyskusją, praca w grupach i indywidualna (rozwiązywanie zadań, dyskusja), gry dydaktyczne. Warto podkreślić, że kompetencje językowe nabywane są również w ramach innych przedmiotów uwzględnionych w programie studiów. Efekty uczenia się pozwalające na zdobycie kompetencji językowych na studiach I stopnia realizowane są w ramach seminarium inżynierskiego i magisterskiego (efekt z kategorii umiejętności na studiach I i II stopnia K_U08), co związane jest z wykorzystaniem i literatury naukowej obcojęzycznej.

Działalność naukowa pracowników prowadzących zajęcia dydaktyczne ściśle wspiera dydaktykę. Jednocześnie pracownia dyplomowa daje możliwość studentom włączenia się w problematykę badań naukowych określonego opiekuna naukowego, a tym samym przyczynia się do nabywania kompetencji przez studenta do prowadzenia pracy naukowej z zachowaniem zasad etyki, w tym praw własności intelektualnej oraz poszanowania prawa autorskiego. Wykaz przedmiotów powiązanych z działalnością naukową zarówno na studiach I jak i II stopnia prezentowany jest w tabeli nr 4, III Części Raportu, natomiast zał. I.3.2. prezentuje wykaz publikacji naukowych pracowników w latach 2018-2023. Poza planowymi przedmiotami prowadzonymi przez nauczycieli akademickich, nauczyciele prowadzący zajęcia na kierunku architektura krajobrazu są również dostępni dla studentów w godzinach konsultacji, co regulowane jest przez *Uchwałę nr 477/09/2019 Senatu UR* z dnia 26.09.2019 r. w sprawie Regulaminu Pracy Uniwersytetu Rzeszowskiego, z późn. zm. (t.j. określono w Uchwale nr 184/09/2022 Senatu Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 29.09.2022 r. w sprawie zmian w Regulaminie pracy Uniwersytetu Rzeszowskiego). Zgodnie z obowiązującą Uchwałą, do zadań dydaktycznych nauczycieli akademickich należą konsultacje ze studentami (dyżur dydaktyczny) w

okresie zajęć dydaktycznych i w sesji egzaminacyjnej w wymiarze nie mniejszym niż 2 godziny tygodniowo (Pkt. 2, § 45, ppkt. 7). Stanowi to dodatkowe wsparcie zwłaszcza dla studentów wybitnych, chcących pogłębiać swoją wiedzę, ale i słabszych potrzebujących dodatkowego czasu na zdobycie odpowiedniej wiedzy i umiejętności. W tym celu wprowadzono na UR również model tutoring (Zarządzenie Rektora UR nr 120/2023), który służy wspieraniu indywidualnego rozwoju studenta.

2.3. Zakres korzystania z metod i technik kształcenia na odległość

W ramach UR funkcjonuje **Uniwersyteckie Centrum Informatyzacji (UCI)**, którego celami jest: doradztwo informatyczne na rzecz jednostek organizacyjnych uczelni, prowadzenie prac rozwojowych, obsługa posiadanej bazy sprzętowo - programowej, organizacja szkoleń informatycznych dla pracowników, a także zapewnienia warunków do prowadzenia zajęć dydaktycznych z wykorzystaniem najnowszych technologii informatycznych, umożliwiających realizację zajęć w trybie zdalnym. Program studiów kierunku architektura krajobrazu nie przewiduje obowiązku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, ale w szczególnych i uzasadnionych wypadkach taka możliwość jest dopuszczana. W celu zabezpieczenia pracowników zaangażowanych w proces dydaktyczny w Uniwersytecie Rzeszowskim JM Rektor UR wydał Zarządzenie nr 25/2018 Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 3 lipca 2018 r. w sprawie szkoleń dla nauczycieli akademickich UR z zakresu tworzenia kursów i prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, który zobowiązał nauczycieli akademickich do odbycia obowiązkowego szkolenia z zakresu tworzenia kursów i prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, co stanowi warunek prowadzenia zajęć w formie e-learningowej. Szkolenia dla nauczycieli ówczesnego Wydziału Biologiczno-Rolniczego i obecnie prowadzącego kierunek Kolegium Nauk Przyrodniczych o charakterze dydaktycznym realizowane były w okresie od października 2018 r. do czerwca 2020 r., w każdym semestrze danego roku akademickiego – w ramach projektu pt. „Jednolity Program Zintegrowany Uniwersytetu Rzeszowskiego – droga do wysokiej jakości kształcenia”. Z uwagi na sytuację epidemiczną w roku akademickim 2019/2020 oraz 2020/2021 techniki nauczania w trybie zdalnym znalazły swoje praktyczne zastosowanie. Zajęcia były prowadzone z wykorzystaniem platformy MS Teams, w formie kształcenia synchronicznego. Do przeprowadzania egzaminów lub zaliczeń w formie zdalnej wykorzystywana była w tym czasie aplikacja MS Teams w ramach usługi pakietu Office 365 udostępniona przez Uniwersytet Rzeszowski. Wsparcia technicznego platformy MS Teams udzielał Kolegiálny koordynator MS Teams (<https://www.ur.edu.pl/pl/uniwersytet/aktualnosci/zarzadzenie-jm-prof-dra-hab-sylwestra-czopka-w-sprawie-zdalnej-realizacji-zajec-dydaktycznych,22835>).

Program studiów na kierunku AK nie przewiduje prowadzenia zajęć w formie zdalnej (wyjątek stanowił okres pandemii Covid-19).

W roku akademickim 2019/2020 zgodnie z Zarządzeniem Rektora nr 25/2018, UR realizowane były **szkolenia pracowników naukowo-dydaktycznych oraz dydaktycznych z zakresu tworzenia materiałów e-learningowych oraz prowadzenia zajęć takimi metodami**. Szkolenie zrealizowano w ramach projektu pt. „Jednolity Program Zintegrowany Uniwersytetu Rzeszowskiego – droga do wysokiej jakości kształcenia”. Efektem kursu było teoretyczno-praktyczne przygotowanie do prowadzenia zajęć dydaktycznych z wykorzystaniem metod i technik e-learningowych. Zajęcia prowadzone były przez ekspertów wchodzących w skład Uniwersyteckiego Centrum Kształcenia na Odległość powołanego w celu wspierania nauczycieli akademickich w zakresie realizacji kształcenia zdalnego. Kadra prowadząca zajęcia na kierunku architektura krajobrazu udostępnia materiały dydaktyczne za pośrednictwem platform internetowych, a także umożliwia kontakt e-mailowy. Ta asynchroniczna forma kontaktu studentów z prowadzącym zajęcia pozwala nie tylko na wymianę informacji o charakterze organizacyjnym, ale daje możliwość zadawania pytań i rozwiązywania problemów merytorycznych. Obecnie platforma MS Teams służy nauczycielom do wymiany materiałów dydaktycznych ze studentami, co znacznie usprawnia realizację problemów projektowych podczas zajęć. Szereg zarządzeń dotyczących organizacji roku akademickiego oraz procedur

postępowania w czasie pandemii COVID-19, był dostępny w zakładce „Covid info”, którą można było znaleźć na głównej stronie internetowej UR.

2.4. Dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością, jak również możliwości realizowania indywidualnych ścieżek kształcenia

Studenci kierunku AK mają możliwość profilowania swojej ścieżki kształcenia zgodnie z własnymi zainteresowaniami głównie poprzez wybór zajęć obieralnych w toku studiowania, dobór tematyki i wybór promotora w zakresie realizowanej pracy dyplomowej. Także możliwość prowadzenia badań naukowych w ramach pracowni magisterskich czy aktywnej działalności w Studenckim Kole Naukowym „Krajobrazy”. Zajęcia obieralne na studiach I stopnia realizowane są w ramach grupy przedmiotów kierunkowych do wyboru w parach oraz przedmiotów do wyboru I (współczesne rozwiązania budowlane architektury krajobrazu, rośliny zabytkowych parków i ogrodów, znaczenie nekropolii we współczesnym krajobrazie) i II (kształtowanie systemu terenów zieleni miejskiej, glony w krajobrazie miejskim, rośliny dziko rosnące i ich znaczenie). Wybierany jest jeden przedmiot z 6 proponowanych. Studenci zgłaszają swój wybór do opiekuna roku. Informacje te są kolejno przekazywane do kierownika Zespołu Programowego oraz Dziekanatu. Zgodnie z regulaminem studiów formą wsparcia dla studentów jest indywidualna organizacja studiów (IOS). Indywidualizacja procesu kształcenia przysługuje przede wszystkim studentom będących w różnych sytuacjach życiowych. Zwłaszcza w przypadku studentów mających problemy zdrowotne, studentek w ciąży, osób studiujących równoległe dwa kierunki studiów oraz innych określonych Regulaminem studiów na UR (Rozdział 7 § 22), którzy nie mają możliwości w pełni uczestniczyć w zajęciach dydaktycznych. Jest to częściowe lub całkowite zwolnienie studenta z obowiązku uczestniczenia w zajęciach dydaktycznych, niepowodujące zmniejszenia wymagań wobec studenta, co do efektów uczenia się określonych w programie studiów na danym kierunku. Decyzję o przyznaniu IOS podejmuje Dziekan KNP na wniosek studenta. Regulamin ubiegania się o IOS uwzględnia również sytuację uzyskiwania przez studenta wybitnych osiągnięć naukowych lub aktywnego uczestnictwa w badaniach naukowych, realizowanych poza wyznaczonym podstawowym programem studiów. W roku akademickim 2022/2023 z IOS na kierunku AK skorzystało w sumie 23 osoby, w tym 10 studentów studiów I stopnia oraz 13 studentów II stopnia. Liczby te kształtują się bardzo podobnie jak w roku akademickim 2021/2022, kiedy to z IOS na studiach I stopnia skorzystało 7 studentów, natomiast na studiach II stopnia – 16. Z kolei w roku akademickim 2020/2021 liczby te kształtowały się na poziomie 3 (dla studiów I stopnia) oraz 4 (dla studiów II stopnia). W bieżącym roku akademickim z IOS skorzystało do tej pory 5 studentów na studiach I stopnia. Wszelkie informacje są dostępne pod adresem: <https://www.ur.edu.pl/pl/student/regulamin-studiow>.

Proces uczenia się realizowany na kierunku AK jest dostosowany do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami. Szczegółowe warunki studiowania dla studentów ze szczególnymi potrzebami określa Regulamin studiów. Zarówno osoby posiadające orzeczenie o niepełnosprawności jak i osoby nieposiadające orzeczenia, a których stan zdrowia utrudnia realizowanie procesu dydaktycznego, mogą zwrócić się po wsparcie do Biura ds. Osób z Niepełnosprawnościami (BON) oraz dodatkowo skontaktować się z Konsultantami Instytutowymi i opiekunami roku. Od 01.10.2013 roku na Wydziale Biologiczno-Rolniczym, obecnie w Kolegium Nauk Przyrodniczych w Instytucie Nauk Rolniczych, Ochrony i Kształtowania Środowiska powołano Konsultanta ds. Osób Niepełnosprawnych monitorującego potrzeby, udzielającego konsultacji i doraźnej pomocy w zakresie rozwiązywania bieżących problemów studentów z niepełnosprawnościami. Do korzystania z pomocy materialnej (stypendium specjalne) uprawnione są osoby z niepełnosprawnościami, posiadające orzeczenie o niepełnosprawności, wydane przez właściwe organy. Za zgodą dziekana studenci z niepełnosprawnościami mogą korzystać w czasie zajęć, zaliczeń i egzaminów z pomocy asystenta osób z niepełnosprawnościami, a także za zgodą prowadzącego zajęcia ze środków technicznych w celu utrwalenia treści przekazanych na zajęciach w formie obrazu lub dźwięku. Ze względu na dysfunkcje studenci mogą mieć zmienione formy zajęć,

formy zaliczeń lub egzaminów oraz przedłużony czas trwania zaliczenia lub egzaminu. Do korzystania z pomocy materialnej (stypendium specjalne) uprawnione są osoby z niepełnosprawnościami posiadające orzeczenie o niepełnosprawności, wydane przez właściwe organy. Budynek i sale dydaktyczne (w tym biblioteka UR), w których realizowany jest proces kształcenia mają dostosowaną infrastrukturę do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (miejsca parkingowe, windy, podjazdy). Wychodząc naprzeciw studentom ze specjalnymi potrzebami, na terenie UR powstały pokoje wyciszeń. Jest ich 10 na terenie Uczelni, w tym: 2 na terenie Kampusu Zalesie (budynek D9 pokój 251; budynek D1 skrzydło C sala 1D) oraz 8 na terenie Kampusu Pigoń (budynek A1 poziom -1 pokój 014; Akademik Laura 119b; Biblioteka Główna ul. Pigoń korytarz 1 piętro; budynek Ao 2 piętro korytarz; budynek A2 parter korytarz; budynek B1 ul. Jałowego pokój 4; budynek C7 ul. Marszałkowska pokój 015; budynek C2 ul. Warszawska 1 piętro pokój 104 A). Miejsca te pozwalają na odcięcie się od szumu informacyjnego i nadmiaru bodźców zewnętrznych, co sprzyja przygotowaniu do wysiłku intelektualnego oraz poprawie koncentracji. Są one zlokalizowane na terenie kampusu Zalesie i Rejtana. Wszelkie niezbędne informacje dotyczące działalności Biura ds. Osób niepełnosprawnych UR dostępne są na stronie internetowej <https://bon.ur.edu.pl/pl/>, gdzie oprócz podstawowych informacji dotyczących pracy Biura, znajdują się aktualne informacje o planowanych przedsięwzięciach, projektach, ważne linki oraz dane kontaktowe współpracowników BON - konsultantów ds. osób z niepełnosprawnościami poszczególnych jednostek Uczelni (szerzej o BON w kryterium 8, pkt. 1)

2.5. Harmonogram realizacji studiów z uwzględnieniem: zajęć lub grup zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz studentów (w przypadku gdy uczelnia prowadzi na ocenianym kierunku studia w formie stacjonarnej oraz niestacjonarnej, charakterystykę należy przedstawić odrębnie dla studiów stacjonarnych oraz niestacjonarnych), zajęć lub grup zajęć związanych z działalnością naukową prowadzoną w uczelni oraz zajęć lub grup zajęć rozwijających kompetencje językowe w zakresie znajomości języka obcego, jak również zajęć lub grup zajęć do wyboru

Studia na kierunku AK na poziomie I i II st. w trybie stacjonarnym odbywają się od poniedziałku do piątku. Studia I st. trwają 7 semestrów i odbywają się w ramach 2400 godz. oraz 250 godz. praktyk zawodowych. **Zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego w ramach studiów I stopnia obejmują** 2400 godz. na studiach stacjonarnych + 250 godz. praktyki zawodowej. W tym 290 godz. – stanowią przedmioty kształcenia ogólnego, 180 godz. – przedmioty podstawowe, 1442 godz. – przedmioty kształcenia kierunkowego, 368 godz. – przedmioty kształcenia kierunkowego do wyboru w parach, po 30 godz. – przedmioty do wyboru I i II, 60 godz. – seminarium inżynierskie. Ponadto zaplanowano w sylabusach przedmiotów łącznie 265 godz. konsultacji, co łącznie stanowi 52% wszystkich punktów ECTS realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego. Zasady realizacji przedmiotów do wyboru, bez względu na formę oraz poziom studiów regulują programy studiów, zapisy kontrolowane są przez opiekunów roczników, wybór dokonywany jest na podstawie decyzji studentów, a o wyborze decyduje większa liczba oddanych głosów na realizację określonego przedmiotu. Oferta zajęć do wyboru na studiach I stopnia stanowi 76 ECTS, co stanowi 36% z łącznej liczby pkt ECTS wymaganej do ukończenia studiów. Przedmioty powiązane z prowadzoną w UR działalnością naukową, w dyscyplinach, do których przypisano kierunek studiów, stanowią 125 pkt ECTS. Szczegółowy wykaz tych przedmiotów uwzględniono w części III Raportu (zał. nr 1, tabela 4). Na studiach I stopnia student w 1. semestrze odbywa obowiązkowy kurs z zakresu BHP oraz szkolenie biblioteczne w trybie on-line. Ponadto student musi zdobyć 6 punktów ECTS z zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub społecznych. Zajęcia z lektoratu języka obcego realizowane są przez pierwsze 4 semestry po 30 godz. ćwiczeń i kończą się egzaminem.

Tabela 4. Liczba godzin oraz przypisanych do nich punktów ECTS dla poszczególnych grup zajęć realizowanych na studiach I stopnia na podstawie harmonogramu studiów cyklu kształcenia 2023/2024

Grupa zajęć	Liczba godzin, studia stacjonarne	Liczba godzin, studia niestacjonarne	Punkty ECTS
Przedmioty ogólne	290	138	16
Przedmioty podstawowe	180	108	19
Przedmioty kierunkowe	1442	868	123
Przedmioty kierunkowe do wyboru w parach	488	293	38
Przedmioty kierunkowe do wyboru	30	36	4
SUMA	2400	1443	200
Praktyka zawodowa	250	250	10
SUMA	2400 + 250	1443 + 250	210

Zajęcia w ramach programu studiów architektura krajobrazu II stopnia obejmują 900 godz. i 90 punktów ECTS. W tym 150 godz. stanowią przedmioty kształcenia podstawowego, 205 godz. – przedmioty kształcenia kierunkowego, 545 – grupa przedmiotów specjalnościowych w tym 60 godz. seminarium dyplomowego i 90 godz. pracowni magisterskiej. Ponadto studenci korzystają z 263 godz. konsultacji, co łącznie stanowi 77% wszystkich punktów ECTS uzyskanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego. W ramach studiów II stopnia student musi uzyskać 6 punktów ECTS z zajęć z dziedziny nauk humanistycznych. Student w trakcie studiów II stopnia, od pierwszego semestru obowiązkowo realizuje grupę przedmiotów podstawowych i kierunkowych (grupa przedmiotów podstawowych obejmuje 4, a grupa przedmiotów kierunkowych – 5 przedmiotów). Przedmioty obieralne stanowią 69 ECTS, co stanowi 77% wszystkich punktów ECTS. W semestrach 1-3 student uczestniczy w seminarium magisterskim, w 1 semestrze studiów dokonuje wyboru promotora i tematu pracy magisterskiej zgodnej z kierunkiem studiów. Seminarium magisterskie zawiera treści z zakresu ochrony własności intelektualnej. Warunkiem zaliczenia seminarium w 3 semestrze jest przedłożenie pracy dyplomowej magisterskiej, zweryfikowanej w systemie antyplagiatowym i zaakceptowanej przez promotora pracy. W ramach pracowni magisterskiej, w 2 i 3 semestrze student realizuje zadania badawcze związane z wybraną tematyką pracy dyplomowej. Przedmioty powiązane z prowadzoną w UR działalnością naukową w dyscyplinach, do których przypisano kierunek studiów stanowią 66 pkt ECTS. Szczegółowy wykaz tych przedmiotów uwzględniono w części III Raportu (zał. nr 1, tabela 4) Język obcy realizowany jest przez dwa semestry (w 1 i 2 semestrze). Ponadto w ramach studiów II stopnia przedmioty, które pozwalają na zdobycie kompetencji językowych to seminarium i pracownia magisterska.

Tabela 5. Liczba godzin oraz przypisanych do nich punktów ECTS dla poszczególnych grup zajęć realizowanych na studiach II stopnia na podstawie harmonogramu studiów cyklu kształcenia 2023/2024

Grupa zajęć	Liczba godzin, studia stacjonarne	Liczba godzin, studia niestacjonarne	Punkty ECTS
Przedmioty podstawowe	150	90	10
Przedmioty kierunkowe	205	123	17
Przedmioty specjalnościowe	545	327	63
SUMA	900	540	90

2.6. Dobór form zajęć, proporcji liczby godzin przypisanych poszczególnym formom, a także liczebności grup studenckich oraz organizacji procesu kształcenia, ze szczególnym uwzględnieniem harmonogramu zajęć (w przypadku, gdy uczelnia prowadzi na ocenianym kierunku studia w formie stacjonarnej oraz niestacjonarnej, charakterystykę należy przedstawić odrębnie dla studiów stacjonarnych oraz niestacjonarnych)

Formy zajęć prowadzonych na kierunku AK, studia I i II st. są zróżnicowane, dostosowane do kształcenia w dziedzinie nauk rolniczych, nauk inżynieryjno-technicznych i dziedzinie sztuki oraz na dwóch poziomach studiów (studia I i II st.). **Zajęcia dydaktyczne realizowane są w formie wykładów, ćwiczeń audytoryjnych, laboratoriów i zajęć terenowych, seminariów, pracowni dyplomowej.** Przyporządkowanie liczby godzin do poszczególnych form zajęć zawarte jest w harmonogramie studiów dla I i II stopnia (zał. I.1.4.). Organizacja zajęć w roku akademickim 2023/2024 regulowana jest Zarządzeniem nr 77/2023 Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 26.06.2023 roku w sprawie organizacji roku akademickiego 2023/2024. Zajęcia na AK krajobrazu w roku akademickim 2023/2024 odbywają się zgodnie z rozkładami zajęć dostępnymi na stronie internetowej <https://www.ur.edu.pl/pl/kolegia/kolegium-nauk-przyrodniczych/student/kierunki/architektura-krajobrazu/rozklady-zajec>

Zajęcia prowadzone są w formie kontaktu bezpośredniego. Formy zajęć uwzględniają specyfikę przedmiotu, zakładając przy tym osiągnięcie wszystkich przewidzianych w programie studiów efektów uczenia się. Na studiach I stopnia wykłady stanowią odpowiednio 34,4%, natomiast w przypadku studiów II stopnia stanowią 25,6% wszystkich form realizowanych zajęć. Pozostałe godziny, zarówno na studiach I jak i II stopnia, przyporządkowane są do różnych form ćwiczeń oraz seminariów, co pozwala na zachowanie odpowiedniej proporcji wykładów do zajęć kształtujących umiejętności, w tym praktyczne, przydatne na późniejszych etapach edukacji lub w pracy zawodowej. Szczegółowe zestawienie prezentują poniższe tabele (6 i 7). Wykłady prowadzone są w jednej grupie, zajęcia audytoryjne odbywają się w grupach min. 25- osobowych, ćwiczenia laboratoryjne w grupach min. 15-osobowych, a seminaria w grupach min. 10- osobowych, zgodnie z Zarządzeniem nr 5/2023 Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 31.01.2023 r. w sprawie ustalenia minimalnej liczebności grup studenckich dla form zajęć dydaktycznych na studiach pierwszego stopnia, drugiego stopnia oraz jednolitych studiach magisterskich prowadzonych na Uniwersytecie Rzeszowskim (https://www.ur.edu.pl/files/user_directory/311/Liczebno%C5%9B%C4%87%20grup/Zarz%C4%85dzienie%205-2023%20ws.%20ustalenia%20liczebno%C5%9Bci%20grup%20studenckich%20na%20UR.pdf).

Tabela 6. Liczba godzin przypisana do poszczególnych form zajęć, kierunek architektura krajobrazu, studia I stopnia

Forma zajęć	Liczba godzin			
	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
	Godz.	%	Godz.	%
Wykłady	825	34,4	495	34,4
Ćwiczenia audytoryjne	285	11,9	135	9,4
Laboratoria	1158	48,2	730	50,7
Seminarium	60	2,5	38	2,6
Ćwiczenia terenowe	72	3	45	3,1
Praktyki zawodowe	250	10,4	250	17,4

Tabela 7. Liczba godzin przypisana do poszczególnych form zajęć, kierunek architektura krajobrazu, studia II stopnia

Forma zajęć	Liczba godzin			
	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
	Godz.	%	Godz.	%
Wykłady	230	25,6	138	25,6
Ćwiczenia audytoryjne	75	8,3	45	8,3
Laboratoria	520	57,8	312	57,8
Seminarium	60	6,7	36	6,7
Ćwiczenia terenowe	15	1,7	9	1,7
Praktyki zawodowe	0	0	0	0

2.7. Program i organizacja praktyk, w tym w szczególności ich wymiaru i terminu realizacji oraz doboru instytucji, w których odbywają się praktyki, a także liczby miejsc praktyk – w przypadku, gdy w planie studiów na ocenianym kierunku zostały uwzględnione praktyki zawodowe

Studenci KNP, UR kształcący się na kierunku AK, są zobowiązani, zgodnie z programem i harmonogramem studiów, do odbycia programowych praktyk zawodowych i uzyskania ich zaliczenia. Warunki realizacji praktyk określa Regulamin Studiów (rozdz. 7, par. 24), Zarządzenie nr 4/2022 Rektora UR z dnia 24 stycznia 2022 r. oraz Regulamin organizacji i odbywania programowych praktyk zawodowych dla kierunków studiów realizowanych w KNP UR, który zatwierdza Dziekan KNP (Uchwała 17/09/2023 z dn. 21 września 2023r.). **Praktyki zawodowe z zakresu rysunku i malarstwa** w wymiarze 40 godzin dydaktycznych odbywają się po zakończeniu zajęć dydaktycznych w 2. semestrze studiów I stopnia, trwają 40 godz. i powinny być zrealizowane przed rozpoczęciem 3. semestru. **Praktyki zawodowe z zakresu inwentaryzacji krajobrazu** w wymiarze 50 godzin dydaktycznych odbywają się po zakończeniu zajęć dydaktycznych w 4 semestrze studiów I stopnia, trwają 50 godz. i powinny być zrealizowane przed rozpoczęciem 5. semestru. **Praktyki zawodowe z zakresu zdobywania umiejętności zawodowych** odbywają się po zakończeniu zajęć dydaktycznych w 4 semestrze studiów I stopnia, trwają cztery tygodnie (250 godz.) i powinny być zrealizowane przed rozpoczęciem 5. semestru. Praktykom zostało przypisane 10 punktów ECTS.

Koordynator praktyk z zakresu zdobywania umiejętności zawodowych opracowuje program praktyk, organizuje spotkanie organizacyjne ze studentami przed rozpoczęciem praktyk (początek 4 semestru studiów), na którym informuje studentów o celach praktyki oraz procedurach związanych z przebiegiem praktyk. Ponadto jest odpowiedzialny za weryfikację posiadania przez studenta obowiązkowego ubezpieczenia NNW na czas odbywania praktyki, współpracuje z zakładowym opiekunem praktyki w zakresie spraw związanych z przebiegiem praktyki oraz jej dokumentowaniem, a także dokonuje hospitacji praktyk i zaliczenia praktyk poprzez wpis w systemie Wirtualna Uczelnia. Profil działalności jednostki proponowanej przez studenta jako miejsca odbywania praktyki powinien być zbieżny z kierunkiem studiów. **Student ma pełną dowolność w wyborze miejsca odbywania praktyki zawodowej, pod warunkiem, że wybrany zakład pracy/instytucja jest zbieżna z kierunkiem studiów i prowadzi działalność obejmującą np. projektowanie i aranżację zieleni, sporządzanie dokumentacji kosztorysowej, pielęgnacja roślin ozdobnych.** Wszelkie informacje i niezbędne informacje znajdują się regulaminie i w załącznikach, które umieszczone są na stronie www

<https://www.ur.edu.pl/pl/kolegia/kolegium-nauk-przyrodniczych/student/kierunki/architektura-krajobrazu/praktyki-programowe/dla-studenta>

Student powinien mieć możliwość zapoznania się z działalnością przedsiębiorstwa, zasadami bezpieczeństwa, higieny oraz organizacji pracy w zakładzie pracy/instytucji. Powinien zapoznać się z wewnętrznymi przepisami zakładu (w tym BHP), regulaminem pracy oraz strukturą organizacyjną zakładu pracy przyjmującego studenta na praktykę, rozwijać i doskonalić umiejętności wykonywania powierzonych zadań w oparciu o wiedzę teoretyczną. Zakładowy opiekun praktyki powinien umożliwić studentowi przygotowanie do pracy samodzielnej i w zespole, do analizowania problemów, wyrażania opinii i podejmowania decyzji w ramach realizowanych zadań, z zachowaniem zasad prawnych i etycznych, zapoznanie się z procedurą przetargową i zasadami przygotowywania dokumentacji przetargowej, zapoznanie się z przepisami prawnymi związanymi z ochroną i kształtowaniem krajobrazu, zapoznanie się ze sposobami rekultywacji terenów zdewastowanych i zdegradowanych, zapoznanie się z konserwacją i rewaloryzacją obiektów zabytkowych, zapoznanie się z technikami i sposobami wykonywania prac dokumentacyjnych i projektowych, zapoznanie się z procesem uzgodnień i decyzji projektowych oraz realizacyjnych, czynne uczestniczenie w opracowaniach projektowych dotyczących zagospodarowania krajobrazu i urządzania terenów zieleni oraz w ich realizacji, rozwijanie umiejętności praktycznego doboru i pielęgnacji szaty roślinnej, czynne uczestniczenie w inwentaryzacji obiektów architektury krajobrazu i ich pielęgnacji, czynne uczestniczenie w zakładaniu zbiorników wodnych i urządzeń wodnych, zapoznanie się z doбором i obsługą sprzętu, maszyn oraz urządzeń stosowanych w pielęgnacji terenów zieleni i zadrzewienia.

Student konsultuje swój wybór miejsca oraz termin odbywania praktyki z **koordynatorem praktyk** pod kątem możliwości osiągnięcia założonych efektów uczenia się dla programowej praktyki zawodowej. Podczas pierwszego spotkania z koordynatorem praktyk ma także możliwość zapoznania się z bazą instytucji, w których mogą być odbywane praktyki. Studenci po wybraniu miejsca praktyki i uzyskaniu pisemnej zgody na jej odbycie ze strony instytucji, którą przekazują koordynatorowi praktyk, rejestrują praktykę poprzez formularz on-line. Kontakt z Koordynatorem praktyk oraz przesyłanie dokumentów roboczych jest możliwe poprzez platformę MS Teams. Spotkania z koordynatorem mogą również odbywać się w czasie cotygodniowego dyżuru. Dziekanat przygotowuje i przekazuje studentowi jednorazowe porozumienie dotyczące odbywania programowych praktyk zawodowych. Po rozpoczęciu praktyki studenci przesyłają do koordynatora praktyk plan praktyki, opracowany z opiekunem praktyki z ramienia instytucji przyjmującej na praktykę, a po zakończeniu dokumenty potwierdzające odbycie praktyki – dziennik praktyk oraz opinię opiekuna. **Opiekun praktyki z ramienia instytucji** kieruje przebiegiem praktyki, przygotowuje plan praktyki, zapoznaje studenta z organizacją i zasadami bezpieczeństwa obowiązującymi w miejscu odbywania praktyki, wyznacza i nadzoruje zadania do realizacji przez studenta, monitoruje prowadzenie przez studenta dziennik praktyki, a po jej zakończeniu sporządza pisemną opinię o przebiegu praktyki. Do tej pory praktyki były realizowane m. in. w firmach handlowo-usługowych, gospodarstwach szkółkarskich (np. „Park-M”, Fabryka Ogrodów Sabina Zasońska-Rosół z siedzibą w Wierzawicach k. Leżajska, Gospodarstwo Szkółkarskie Grzegorz Miłoś w Kolbuszowej, Szkołka roślin Ozdobnych Janusz Szura w Rzeszowie, Centrum Ogrodnicze „Zielony Klomb” w Rzeszowie, Zielony Ogród mgr inż. Renata Koziara i Mirosław Koziara w Radomiu), instytucjach publicznych (m.in. Urząd Miasta Rzeszowa, Urząd Miasta Ustrzyki Dolne, Zarząd Zieleni Miejskiej w Ustrzykach Dolnych) czy biurach projektowych (np. Jakub Zdybel Architektura Krajobrazu z siedzibą w Kalinowicach k. Zamościa), również u absolwentów kierunku architektura krajobrazu w UR (Gardino Estetica Architektura Krajobrazu z siedzibą w Dobrzechowie k. Strzyżowa). Zaliczenia praktyk zawodowych dokonuje kkoordynator praktyk na podstawie dokumentów przedstawionych przez studenta, dziennika praktyk oraz opinii opiekuna praktyki ze strony zakładu pracy/instytucji. Dziennik praktyk dokumentuje codzienny przebieg praktyki, stanowi wykaz podejmowanych przez studenta działań, jest zatwierdzany przez opiekuna praktyki. Ponadto do koordynatora student składa indywidualne sprawozdanie, w którym poza opisem realizacji praktyki w instytucie wraz z dokumentacją fotograficzną, ma możliwość wyrażenia własnej opinii o warunkach realizacji praktyki i możliwości nabycia umiejętności zawodowych. Opinia opiekuna praktyki zawiera podsumowanie praktyki i ocenę

studenta, wykaz realizowanych zadań, zgodność z planem praktyki, ocenę postawy studenta. W 2022 roku wdrożono również procedurę hospitacji praktyk. Koordynator praktyk dokonuje hospitacji praktyk osobiście, telefonicznie lub z wykorzystaniem środków komunikacji na odległość (10% praktyk na kierunku), dokonuje i sporządza protokół oraz sprawozdanie z przeprowadzonych hospitacji. Na koniec praktyki koordynator sporządza sprawozdanie zbiorcze z odbytych praktyk. Szczegółowe założenia dotyczące organizacji praktyki znajdują się na stronie internetowej KNP w zakładce: Student/Praktyki programowe. Student jest zobowiązany do odbycia praktyki w trakcie przerwy wakacyjnej między IV a V semestrem studiów. Student może również odbywać praktykę w trakcie trwania semestru IV, przy czym termin realizacji praktyki nie może kolidować z uczestnictwem w zajęciach dydaktycznych na Uczelni. Program studiów drugiego stopnia nie przewiduje obowiązkowych praktyk zawodowych.

Połączenie wiedzy teoretycznej nabytej w trakcie kształcenia na I i II roku studiów z umiejętnościami praktycznymi pozwalają studentowi na podjęcie pracy w zakładach/instytucjach, których funkcjonowanie jest zbieżne z architekturą krajobrazu.

2.8. Dobór treści i metod kształcenia, form, liczebności grup studenckich w odniesieniu do zajęć lub grup zajęć, na których studenci osiągają efekty uczenia się prowadzące do uzyskania kompetencji inżynierskich, w przypadku kierunku studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera/magistra inżyniera

Na studiach I st. realizowanych w cyklu kształcenia 2023/2024-2026/2027 **zdefiniowano 24 efekty kierunkowe, w tym 6 prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich**. Studenci nabywają kompetencje inżynierskie dzięki różnorodnym formom dydaktycznym podczas realizacji przedmiotów, do których przypisano efekty uczenia się zawierających te kompetencje. Efekty te są uzyskiwane: **w kategorii wiedzy** – głównie na wykładach (w grupach studenckich wykładowych obejmujących studentów całego roku), **w kategorii umiejętności** – w trakcie zajęć ćwiczeniowych w grupach studenckich o liczebności 16-18 osób, max. 20. Zdobywanie i doskonalenie **kompetencji inżynierskich** na studiach I stopnia, odbywa się w znacznej mierze w trakcie praktyk zawodowych (w wybranym przez studenta i zaakceptowanym przez koordynatora praktyk zakładzie pracy), seminarium inżynierskiego (w grupie seminaryjnej) oraz pracy dyplomowej inżynierskiej (realizowanej indywidualnie pod opieką promotora). Metody kształcenia służące nabywaniu kompetencji inżynierskich w kategorii wiedzy to wykład problemowy, w kategorii umiejętności to głównie metoda projektu, analiza przypadków, dyskusja. Efekty uczenia się w kategorii wiedzy (K_W02, K_W08) oraz umiejętności (K_U01, K_U02, K_U03, K_U06) prowadzące do uzyskania **kompetencji inżynierskich** realizowane są przez dobór treści kształcenia w przedmiotach kierunkowych, np. budownictwo, instalacje budowlane i materiałoznawstwo, budowa obiektów architektury krajobrazu, projektowanie zintegrowane. Treści merytoryczne realizowane w poszczególnych przedmiotach pozwalających na uzyskanie kompetencji inżynierskich są powiązane z efektami uczenia się. Treści merytoryczne najsilniej związane z kierunkiem architektura krajobrazu realizowane są w ramach przedmiotów kierunkowych i kierunkowych do wyboru na studiach I stopnia (np. zasady projektowania krajobrazu, projektowanie obiektów architektury krajobrazu) oraz na przedmiotach specjalnościowych na studiach II stopnia (np. projektowanie zintegrowane, projektowanie konserwatorskie). Dotyczą głównie pojęć z zakresu zasad kształtowania i ochrony krajobrazu. Wyjaśniają pojęcia z zakresu materiałoznawstwa (np. tradycyjne i współczesne materiały budowlane), zabytkowych i współczesnych założeń ogrodowych, doboru gatunkowego roślin w przestrzeniach prywatnych i publicznych. Treści merytoryczne realizowane w przedmiotach pozwalających na uzyskanie **kompetencji inżynierskich** na kierunku architektura krajobrazu w znacznym stopniu dotyczą **zagadnień przedprojektowych** np. analizy przedprojektowe w szerszej skali, analizy stanu istniejącego, szkice koncepcyjne oraz **prac projektowych**, w tym projektów technicznych, prace na przekroju, detal techniczny, projekt techniczny nasadzeń, dobór rozwiązań materiałowych i konstrukcyjnych.

Tabela 8. Przykłady powiązań treści merytorycznych z przedmiotowymi efektami uczenia się

Przedmiot	Przedmiotowy efekt uczenia się	Treści merytoryczne
Studia I st.		
Zasady projektowania krajobrazu	w zakresie wiedzy: student zna podstawowe rodzaje i elementy wnętrz architektoniczno-krajobrazowych	Wykład: teoria wnętrz architektoniczno-krajobrazowych. Rodzaje WAK. Waloryzacja. Wytyczne projektowe dot. WAK. Analiza widoków.
	w zakresie umiejętności: student potrafi projektować różne wnętrza arch.-kraj. O różnych funkcjach i właściwościach kompozycyjnych	Ćwiczenia: projekt ogrodu przydomowego z uwzględnieniem teorii WAK, opracowanie dotyczące doboru materiału budowlanego i roślin
Studia II st.		
Kształtowanie krajobrazu miast	w zakresie wiedzy: student zna historyczne i współczesne koncepcje i trendy kształtowania i planowania miasta	Wykład: miasto – definiowanie pojęcia w przeszłości i współcześnie; od garden city do eco city
	w zakresie umiejętności: student projektuje tematyczne szlaki kulturowe w oparciu o znajomość lokalnego dziedzictwa kulturowego (materialnego i nie materialnego)	Ćwiczenia: projekt szlaku kulturowego w Rzeszowie – wytyczne szlaku i projekt towarzyszących mu przestrzeni w odniesieniu do lokalnych wartości materialnych i niematerialnych dziedzictwa kulturowego

2.9. Spełnienie reguł i wymagań w zakresie programu studiów i sposobu organizacji kształcenia, zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy.

Nie dotyczy

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

3.1. Wymagania stawiane kandydatom, warunki rekrutacji na studia oraz kryteria kwalifikacji kandydatów na każdy z poziomów studiów

Uniwersytet Rzeszowski prowadzi rekrutację na kierunku AK, studia I i II stopnia zgodnie z wytycznymi określonymi stosowną Uchwałą Senatu UR. Uchwała przyjmowana jest na rok przed rozpoczęciem danego roku akademickiego, na który prowadzona jest rekrutacja. Do roku akademickiego 2018/2019 odpowiedzialnym za proces rekrutacji na kierunku AK był Dziekan Wydziału Biologiczno-Rolniczego UR. Natomiast od roku akademickiego 2019/2020, wraz ze zmianą struktury uczelni, nadzór nad procesem rekrutacji przejął Prorektor ds. Studenckich i Kształcenia. Za prowadzenie rekrutacji odpowiedzialna jest Centralna Komisja Rekrutacyjna (CKR), która współpracuje z Kolegialnym Zespołem Rekrutacyjnym.

W przypadku roku akademickiego 2023/2024 kandydaci na studia na kierunek AK byli rekrutowani według szczegółowych zasad zawartych w Uchwale nr 176/06/2022 Senatu Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 30 czerwca 2022 r. w sprawie warunków, trybu oraz terminów rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji dla poszczególnych kierunków studiów I st., II st. i jednolitych

studiów magisterskich w roku akademickim 2023/2024, z późn. zm. Szczegółowe zasady rekrutacji zostały zawarte w załączniku nr 1 oraz załączniku nr 2 do Uchwały nr 176/06/2022.

Dla kandydatów na studia I st. na kierunku AK przedmiotem obowiązkowym brany pod uwagę w postępowaniu rekrutacyjnym była matematyka na poziomie podstawowym lub rozszerzonym z części pisemnej egzaminu maturalnego. Przedmiot dodatkowy brany pod uwagę w postępowaniu rekrutacyjnym to jeden przedmiot spośród następujących: geografia lub biologia lub fizyka lub chemia na poziomie podstawowym lub rozszerzonym z części pisemnej egzaminu maturalnego. Kryterium dodatkowym w przypadku, gdy liczba kandydatów z tą samą liczbą punktów przewyższa limit wolnych miejsc są wyniki z pisemnej części egzaminu maturalnego z języka nowożytnego wskazanego przez kandydata na poziomie podstawowym lub rozszerzonym lub wyniki egzaminu potwierdzających kwalifikacje w zawodzie technik architektury krajobrazu. Przelicznik dla egzaminu maturalnego wynosił 1 pkt przy poziomie podstawowym i 2 pkt przy rozszerzonym. Szczegóły dla kandydatów zamieszczone są w zakładce „Kandydat”. (<https://www.ur.edu.pl/pl/kandydat/rekrutacja-20232024/studia-i-stopnia-oraz-jednolite-magisterskie---zas/architektura-krajobrazu>).

Warunkiem wymaganym od kandydata na studia II stopnia w postępowaniu rekrutacyjnym jest dyplom ukończenia studiów I stopnia na kierunku architektura krajobrazu lub na kierunkach pokrewnych, tj.: architektura i urbanistyka, ogrodnictwo, sztuka ogrodowa, rolnictwo, gospodarka przestrzenna, agroleśnictwo. Kryterium kwalifikacyjnym brany pod uwagę w postępowaniu rekrutacyjnym była ocena uzyskana na dyplomie ukończenia studiów. Kryterium dodatkowym w przypadku, gdy liczba kandydatów z tą samą liczbą punktów przewyższa limit wolnych miejsc na kierunek jest średnia arytmetyczna ocen z toku studiów. Przelicznik dla egzaminu maturalnego wynosił 1 pkt przy poziomie podstawowym i 2 pkt przy rozszerzonym. Szczegóły dla kandydatów zamieszczone są w zakładce „Kandydat”. Zarówno dla obywateli polskich jak i cudzoziemców, stosowane były zasady przyjęć obowiązujące na UR, określone w w/w uchwale Senatu UR. (<https://www.ur.edu.pl/pl/kandydat/rekrutacja-20232024/studia-ii-stopnia---zasady-rekrutacji/architektura-krajobrazu>).

Centralna Komisja Rekrutacyjna (CKR), powołana przez Rektora, prowadzi postępowanie rekrutacyjne, w składzie: Przewodniczący, Wiceprzewodniczący, Pełnomocnik ds. rekrutacji, Sekretarze, Przedstawiciel Samorządu Studentów UR, który pełni funkcję obserwatora mającego na celu ochronę interesów kandydatów na studia oraz zachowanie transparentności postępowania rekrutacyjnego.

Ponadto, w poszczególnych Kolegiach UR, decyzją Rektora powołane zostają Kolegialne Zespoły Rekrutacyjne (KZR), których zadaniem jest zabezpieczenie potrzeb organizacyjnych rekrutacji. Praca KZR kierowana jest przez pełnomocnika ds. rekrutacji, odpowiadającego za przebieg rekrutacji na wskazanym kierunku, na którym Kolegium realizuje kształcenie.

Listę kandydatów przyjętych na pierwszy rok studiów I stopnia ustala się na podstawie uzyskanych punktów, wybierając kandydatów z uzyskaną najwyższą punktacją, aż do wyczerpania limitu miejsc.

Rekrutacja na kierunek AK na UR odbywa się przy zastosowaniu elektronicznego Serwisu Rekrutacyjnego UR. Kandydaci dokonują rejestracji w niniejszym systemie na wybrany kierunek oraz formę studiów, zakładając indywidualne konto, w którym wprowadzają wymagane dane osobowe i teleadresowe. Zakładając konto kandydat wyraża zgodę na przetwarzanie danych osobowych w celu przeprowadzenia postępowania rekrutacyjnego, w tym na publikowanie w systemie list rankingowych oraz na potrzeby dokumentowania przebiegu studiów. Brak wyrażenia zgody na przetwarzanie danych osobowych uniemożliwia wzięcie udziału w postępowaniu rekrutacyjnym. Cofnięcie zgody na przetwarzanie danych osobowych w toku postępowania jest równoznaczne z rezygnacją z ubiegania się o przyjęcie na studia. Po każdym etapie rekrutacji kandydaci mogą weryfikować minimalne progi punktowe, które zapewniają przyjęcie na studia, liczbę zakwalifikowanych osób oraz liczbę wolnych miejsc. Niezbędne kompendium wiedzy dotyczące procesu rekrutacyjnego kandydaci mogą odszukać na stronie internetowej uczelni w zakładce „Kandydat”. W zakładce tej kandydaci mogą znaleźć m. in. dane kontaktowe do Kolegialnych

Zespołów Rekrutacyjnych, wykaz wymaganych dokumentów dla obywateli polskich, zasady rekrutacji na poszczególne kierunki studiów, sylwetki absolwentów, harmonogram rekrutacji, limity przyjęć, wysokość opłat, informacje o domach studenta, pomocy materialnej. Przygotowany został także „Poradnik dla kandydata” i „Informator rekrutacyjny”. Kandydaci na studia wyższe zobowiązani są złożyć w terminie i miejscu ustalonym przez Rektora komplet następujących dokumentów tj. podanie o przyjęcie na studia wraz z ankietą osobową (wydrukowane z systemu rekrutacyjnego), poświadczoną przez UR za zgodność z oryginałem kopię jednego z dokumentów, o których mowa w art. 69 ust. 2 ustawy, Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (świadectwo) – w przypadku kandydatów ubiegających się o przyjęcie na studia I stopnia lub studia jednolite magisterskie, lub dyplomu ukończenia studiów wyższych – w przypadku kandydatów ubiegających się o przyjęcie na studia II stopnia. Pozostałe niezbędne dokumenty to aktualne fotografie kandydata (zgodne z wymaganiami stosowanymi przy wydawaniu dowodów osobistych): dwie fotografie w formie wydruku oraz jedna fotografia w wersji elektronicznej. Ponadto, wymaganymi dokumentami są także: zaświadczenie lekarskie o braku przeciwwskazań do podjęcia studiów wyższych w przypadku rekrutacji na kierunek, na którym występują czynniki szkodliwe, uciążliwe lub niebezpieczne dla zdrowia, oryginał pełnomocnictwa poświadczonego notarialnie, w przypadku osoby występującej w imieniu kandydata, tłumaczenia sporządzone przez polskiego tłumacza przysięgłego albo przez zagranicznego tłumacza i poświadczone przez właściwego konsula Rzeczypospolitej Polskiej dokumentów, które wydane są w języku obcym, dokument potwierdzający znajomość języka obcego (w przypadku studiów prowadzonych w języku obcym), inne dokumenty określone w części szczegółowej uchwały rekrutacyjnej lub w odrębnych przepisach.

Kandydaci z orzeczoną niepełnosprawnością, ubiegający się o przyjęcie na studia na oceniany kierunek mogą skorzystać ze wsparcia oferowanego przez Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami UR (np. transport pomiędzy budynkami UR, tłumacz języka migowego, osobisty asystent itp.). Inny sposób przeprowadzenia postępowania kwalifikacyjnego, na pisemny wniosek osoby z niepełnosprawnością, ustala Rektor UR.

Wyniki postępowania rekrutacyjnego na studia są jawne, poprzez udostępnienie w systemie rekrutacyjnym list rankingowych osób biorących udział w postępowaniu kwalifikacyjnym. Listy rankingowe tworzone są osobno dla osób przyjętych i nieprzyjętych z podaniem numerów identyfikujących kandydatów. Odmowa przyjęcia na studia następuje w drodze decyzji administracyjnej. Od decyzji Centralnej Komisji Rekrutacyjnej w sprawie nieprzyjęcia na studia kandydatowi przysługuje prawo wniesienia odwołania do Rektora za pośrednictwem CKR w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji.

3.2. Zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej

Student innej uczelni lub uczelni zagranicznej może ubiegać się o przeniesienie na Uniwersytet Rzeszowski na ten sam lub inny kierunek studiów od nowego roku akademickiego. Szczegółowe warunki, tryb oraz zasady przeniesienia reguluje *Uchwała nr 70/05/2021 Senatu Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 27 maja 2021 r. w sprawie: przeniesienia studenta na Uniwersytet Rzeszowski z innej uczelni lub uczelni zagranicznej.* Student może ubiegać się o przeniesienie na kierunek AK, studia I stopnia, gdy spełnia warunki przeniesienia określone w załączniku nr 1 do niniejszej Uchwały Senatu UR.

KIERUNEK STUDIÓW	SZCZEGÓŁOWE WARUNKI PRZYJĘCIA W DRODZE PRZENIESIENIA
architektura krajobrazu	1) zgodność programów studiów, w szczególności profilu, dyscypliny wiodącej oraz kierunkowych efektów uczenia się; 2) możliwość realizacji różnic programowych w okresie nieprzekraczającym jednego roku

Student ubiegający się o przeniesienie na UR, składa w Centralnej Komisji Rekrutacyjnej wnioszek, do którego należy dołączyć komplet wymaganych dokumentów:

- Zaświadczenie z uczelni macierzystej zawierające informacje o: posiadaniu statusu studenta uczelni macierzystej; wypełnieniu wszystkich obowiązków wynikających z przepisów uczelni, którą opuszcza;
- Dokumenty poświadczające dotychczasowy przebieg studiów: kartę przebiegu studiów zawierającą wykaz zrealizowanych przedmiotów, liczbę godzin, formę zaliczenia przedmiotu, liczbę punktów ECTS i otrzymane oceny; sylabusy zrealizowanych przedmiotów;
- Pisemna zgoda na przeniesienie odpowiedniego organu w uczelni macierzystej;
- Poświadczona przez Centralną Komisję Rekrutacyjną, za zgodność z oryginałem kopia: w przypadku studiów I stopnia lub jednolitych magisterskich - świadectwo dojrzałości lub inny z dokumentów, o których mowa w art. 69 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku studiów II stopnia - dyplomu ukończenia studiów I stopnia.
- Inne dokumenty określone w szczegółowych warunkach przeniesienia na poszczególne kierunki studiów wskazane w załączniku nr 1 do uchwały nr 70/05/2021 Senatu Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 27 maja 2021 r. w sprawie przeniesienia studenta na UR z innej uczelni lub uczelni zagranicznej.

Student może przenieść się z innej uczelni, w tym także z zagranicznej, na ten sam lub pokrewny kierunek, jeżeli wypełnił wszystkie obowiązki wynikające z przepisów obowiązujących w uczelni, którą opuszcza. Szczegółowe zasady i tryb przeniesienia studenta na UR z innej uczelni lub uczelni zagranicznej określa uchwała Senatu. W przypadku przeniesienia studenta na UR Dziekan, po uzyskaniu opinii kierownika kierunku, może wyznaczyć różnice programowe lub podjąć decyzję o uznaniu ocen i zaliczeń z przedmiotów, z których student uzyska ocenę pozytywną i/lub zaliczenie w dotychczasowym przebiegu studiów, jeśli nie uległy zmianie efekty uczenia się zdefiniowane dla tych przedmiotów. Przedmioty realizowane jako różnice programowe są przypisywane w elektronicznym systemie dziekanatowym w bieżącym lub kolejnym semestrze do tych semestrów studiów, w których występują zgodnie z harmonogramem studiów. W przypadku uznania przedmiotów studentowi przypisuje się taką liczbę punktów ECTS i godzin, jaka jest przypisana efektom uczenia się uzyskanym w wyniku realizacji odpowiednich zajęć i praktyk zawodowych przewidzianych w programie studiów na kierunku, na który student zostaje przyjęty. Dziekan, przed uznaniem przedmiotu lub innej formy zajęć, zasięga opinii kierownika kierunku studiów, koordynatora praktyk lub osoby odpowiedzialnej za wymianę akademicką. Dziekan kolegium podejmuje decyzję, od którego semestru student zostanie przyjęty, na podstawie etapów studiów w innej uczelni oraz różnic programowych. Podstawowym warunkiem przeniesienia zajęć z macierzystej uczelni jest stwierdzenie zbieżności efektów uczenia się, którą opiniuje kierownik kierunku studiów na podstawie przedstawionych przez studenta sylabusów zajęć zrealizowanych na opuszczanej uczelni.

Student UR może realizować część programu studiów w innej uczelni krajowej lub zagranicznej. Student ubiegający się o realizację części programu studiów w innej uczelni krajowej lub zagranicznej przed wyjazdem zobowiązany jest do uzgodnienia z osobą odpowiedzialną za wymianę akademicką wykazu zajęć, jakie będzie realizował w uczelni przyjmującej i przedstawienia go Dziekanowi, który ustala dla studenta IOS. W przypadku zmiany przedmiotów wskazanych w wykazie, student ma obowiązek dostarczenia osobie odpowiedzialnej za wymianę akademicką oraz Dziekanowi nowego wykazu, w terminie 1 miesiąca od jego zmiany. Zajęcia realizowane w innej uczelni powinny zapewnić uzyskanie efektów uczenia się oraz odpowiedniej liczby punktów ECTS, zbliżonych do przypisanych w programie studiów na kierunku, na którym odbywa studia w UR dla semestru lub roku, który student realizuje w innej uczelni. Student po powrocie z innej uczelni

krajowej lub zagranicznej podejmuje studia na kolejnym semestrze lub roku. Decyzję o przeniesieniu i uznaniu punktów ECTS podejmuje Dziekan po zapoznaniu się z przedstawioną przez studenta dokumentacją przebiegu studiów. Warunkiem przeniesienia zajęć zaliczonych poza UR, w tym w uczelni zagranicznej, w miejsce punktów przypisanych zajęciom i praktykom określonym w programie studiów jest stwierdzenie zbieżności uzyskanych efektów uczenia się. W przypadku gdy w uczelni przyjmującej (zagranicznej lub krajowej) program studiów nie uwzględniał przedmiotów obowiązujących studenta według programu studiów danego kierunku na UR, Dziekan zalicza studentowi semestr lub rok studiów, a w ramach IOS określa obowiązek zaliczenia tych przedmiotów w bieżącym lub kolejnym semestrze/roku. Jeśli student nie zrealizuje zajęć wskazanych w wykazie, Dziekan może odmówić zaliczenia semestru lub roku. Uzyskane oceny w ramach realizacji części programu studiów w innej uczelni są uwzględniane przy obliczaniu średniej ocen w danym roku i średniej ocen z całego okresu studiów. Student innej uczelni krajowej lub uczelni zagranicznej może, za zgodą Dziekana, realizować na UR zajęcia dydaktyczne, a także przystępować do zaliczeń i/lub egzaminów w terminach sesji egzaminacyjnej, określonych w organizacji roku akademickiego.

W sytuacji konfliktu zbrojnego na terytorium Ukrainy Senat Uniwersytetu Rzeszowskiego przyjął uchwałę dla osób, które chcą kontynuować kształcenie na uczelni. Uchwała nr 151/03/2022 Senatu Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 31 marca 2022 r. w sprawie ustalenia zasad kontynuacji kształcenia na Uniwersytecie Rzeszowskim od semestru letniego roku akademickiego 2021/2022 w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy wskazuje, że kontynuacja kształcenia na UR może odbywać się na zasadzie przeniesienia z uczelni zagranicznej na studia na określonym kierunku i poziomie prowadzonym w UR lub na podstawie zaliczenia przedmiotów (grup zajęć) realizowanych na UR. Obywatelom Polski i Ukrainy, którzy w dniu 24 lutego 2022 r. byli studentami uczelni działającej na terytorium Ukrainy na określonym roku studiów, na danym kierunku i poziomie studiów w uczelni działającej na terytorium Ukrainy oraz nie dysponują dokumentami poświadczającymi okresy studiów, zdane egzaminy, zaliczenia lub praktyki zawodowe, wydanymi przez tę uczelnię, mogą zostać uznane odpowiednie okresy tych studiów w drodze weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się. Weryfikacja osiągniętych efektów uczenia się odbywa się na zasadach określonych przez Dziekana Kolegium. Ponadto, Dziekan Kolegium może zastrzec, że w przypadku stwierdzenia różnic w programie studiów lub efektach uczenia się osoba ubiegająca się o kontynuację kształcenia na UR może być zobowiązana do złożenia określonych egzaminów lub odbycia praktyk zawodowych. Dla osób, niebędących obywatelami Polski i Ukrainy, które w dniu wybuchu konfliktu zbrojnego byli studentami uczelni działającej na terytorium Ukrainy stosowane są odrębne przepisy, zawarte w załączniku 1 do Uchwały nr 70/05/2021 Senatu Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 27 maja 2021 r. w sprawie przeniesienia studenta na Uniwersytet Rzeszowski z innej uczelni lub uczelni zagranicznej. Osoby, które były studentami uczelni działającej na terytorium Ukrainy w dniu wybuchu konfliktu zbrojnego, ubiegające się o przeniesienie na UR, muszą posiadać znajomość języka polskiego, w stopniu umożliwiającym ich kontynuację. W przypadku nieposiadania znajomości języka w stopniu umożliwiającym ich kontynuowanie, student jest zobowiązany do ukończenia kursu języka polskiego.

3.3. Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów

Zasady i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów na UR reguluje *Uchwała nr 463/06/2019 Senatu UR z dnia 27 czerwca 2019 r. w sprawie określenia sposobu potwierdzania efektów uczenia się w UR*. UR może potwierdzić efekty uczenia się uzyskane w procesie uczenia się poza systemem studiów osobom ubiegającym się o przyjęcie na studia na określonym kierunku, poziomie i profilu, pod warunkiem posiadania: 1) pozytywnej oceny jakości kształcenia na tych studiach albo 2) kategorii naukowej A+, A albo B+ w zakresie dyscypliny, do której przypisany jest kierunek albo dyscypliny wiodącej, w przypadku przypisania kierunku do więcej niż jednej dyscypliny.

Osoba ubiegająca się o potwierdzenie efektów uczenia się może uzyskać wszystkie niezbędne informacje na stronie internetowej Uczelni w zakładce „Kandydat > Potwierdzenie efektów uczenia

się” (<https://www.ur.edu.pl/pl/kandydat/potwierdzenie-efektow-uczenia-sie/potwierdzenie-efektow-uczenia-sie-kopia/kolegium-nauk-przyrodniczych>)

Zakładka ta zawiera, m.in. aktualne akty prawne, podstawowe informacje czy dane teleadresowe do działu odpowiedzialnego za proces potwierdzenia efektów uczenia się na UR. Ponadto, zainteresowana osoba może zasięgnąć informacji na temat procedury potwierdzania efektów uczenia w Punkcie Informacyjnym Działu Jakości i Akredytacji UR. Na kierunku AK ustalono następujące przedmioty do potwierdzenia w trybie ww. procedury:

Studia I stopnia: (1) komputerowe wspomaganie projektowania, (2) technika w terenach zieleni, (3) ochrona roślin, (4) pielęgnacja i ochrona terenów zieleni, (5) podstawy kosztorysowania, (6) projektowanie obiektów architektury krajobrazu, (7) zasady projektowania krajobrazu, (8) zielne rośliny ozdobne

Studia II stopnia: (1) GIS w architekturze krajobrazu, (2) rekultywacja terenów zdegradowanych, (3) ochrona krajobrazu, (4) planowanie przestrzenne, (5) projektowanie konserwatorskie

Dotychczas nikt nie korzystał z trybu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

3.4. Zasady, warunki i tryb dyplomowania na każdym z poziomów studiów

Proces dyplomowania na kierunku AK (zasady, warunki i tryb) jest zgodny z regulaminem studiów obowiązującym w UR, rozdział 18 (Ukończenie studiów). Studenci kierunku mogą zapoznać się z procedurą dyplomowania dostępną na stronie internetowej KNP w zakładce: <https://www.ur.edu.pl/pl/kolegia/kolegium-nauk-przyrodniczych/student/kierunki/architektura-krajobrazu/prace-dyplomowe>. W zakładce „Prace dyplomowe” umieszczone są informacje na temat wytycznych do pisania pracy dyplomowej, wzoru strony tytułowej, zaleceń dotyczących przygotowania i redagowania prac dyplomowych. Zamieszczone zostały również informacje na temat wprowadzonej w UR procedury antyplagiatowej, zgodnie z Zarządzeniem nr 228/2021 Rektora UR z dnia 1 grudnia 2021 r. w sprawie ustalenia procedury antyplagiatowej w UR. Znajdują się tam również także dokumenty takie, jak Załącznik nr 2 do zarządzenia nr 8/2021 Rektora UR z dnia 25 stycznia 2021 r. w sprawie zasad weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się określonych w programie studiów. Studenci AK są zapoznawani z tymi wytycznymi na seminariach dyplomowych. Ponadto promotorzy prac dyplomowych mają obowiązek zapoznać studentów z obowiązującymi procedurami.

Proces dyplomowania na kierunku AK obejmuje wykonanie przez studenta pracy dyplomowej pod kierunkiem nauczyciela akademickiego, ocenę pracy przez promotora i recenzenta w postaci *Formularza oceny promotora pracy dyplomowej* i *Formularza oceny recenzenta pracy dyplomowej* oraz egzaminu dyplomowego. **Weryfikacja osiągania zakładanych efektów uczenia się odbywa się poprzez realizację pracy dyplomowej, a także w ramach seminarium inżynierskiego na studiach I st. oraz seminarium dyplomowego na studiach II st.** Ponadto prace podlegają obowiązkowej dla każdego rodzaju pracy, procedurze antyplagiatowej z użyciem Jednolitego Systemu Antyplagiatowego (JSA). Uwzględniając wygenerowane przez JSA raporty, promotorzy uzupełniają w raporcie wygenerowanym z systemu antyplagiatowego stosowne oświadczenia będące podstawą dopuszczenia studenta do egzaminu dyplomowego.

Praca dyplomowa: rodzaje, tematyka, metodyka (ze szczególnym uwzględnieniem nabywania i weryfikacji osiągnięcia przez studentów kompetencji związanych z prowadzeniem działalności naukowej oraz kompetencji inżynierskich)

Pracę dyplomową student wykonuje pod kierunkiem wybranego przez siebie nauczyciela akademickiego - promotora, który posiada co najmniej stopień doktora. Od roku akad. 2019/2020 kandydatów na promotorów prac dyplomowych na kierunku AK zgłasza Rada INROiKŚ, a Rada Dydaktyczna KNP zatwierdza listę tych kandydatów. Zgodnie z Regulaminem studiów w UR, w uzasadnionych przypadkach, na wniosek promotora pracy dyplomowej, Rada Dydaktyczna

Kolegium może wyrazić zgodę na powołanie promotora pomocniczego. Promotorem pomocniczym może zostać osoba także spoza uczelni, w szczególności pochodząca z otoczenia społeczno-gospodarczego, posiadająca tytuł zawodowy magistra oraz kompetencje i doświadczenie w zakresie obejmującym tematykę pracy dyplomowej.

Realizowane prace dyplomowe mają potwierdzić nabycie przez studenta założonych efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Tematyka prac dyplomowych jest powiązana z dorobkiem naukowo-badawczym promotora, dyscyplinami do których przypisany jest kierunek i programem studiów. Zasady przygotowania i oceny prac dyplomowych na kierunku AK opracowane przez Zespół Programowy ds. AK zawarte zostały w dokumencie pt. *Zalecenia dotyczące przygotowania i oceny prac dyplomowych na kierunku architektura krajobrazu* (<https://www.ur.edu.pl/files/ur/import/private/18/Zalecenia-dotyczace-przygotowania-i-oceny-prac-dyplomowych-na-kierunku-ARCHITEKTURA-KRAJOBRAZU.pdf>).

Na studiach I st. student przygotowuje pracę projektową wybranego obiektu architektury krajobrazu. Opracowanie uwzględnia charakterystykę uwarunkowań przyrodniczo-kulturowych, zapis stanu istniejącego, rozwiązanie projektowe i projekt wybranego obiektu małej architektury. Praca składa się z części tekstowej i 4 plansz, stanowiących graficzny załącznik do pracy. Studenci opracowując projekt obiektu małej architektury muszą wykazać się kompetencjami inżynierskimi w zakresie znajomości rozwiązań materiałowych i konstrukcyjnych a także umiejętnością sporządzania projektu technicznego. Z kolei część studialna pracy obejmująca charakterystykę uwarunkowań przyrodniczo-kulturowych oraz analizę uwarunkowań funkcjonalno-przestrzennych potwierdzają osiągnięcie kompetencji naukowych.

Na studiach II st. student może przygotować pracę studialno-projektową (dotyczącą stworzenia projektu obiektu architektury krajobrazu, poprzedzonego pogłębionym opracowaniem studialnym) lub pracę monograficzną, dotyczącą zbadania wybranego zagadnienia z zakresu architektury krajobrazu. W pracach magisterskich szczególna uwaga zwrócona jest na kompetencje naukowe studenta, stąd prace te posiadają poszerzone opracowania studialne, które zaplanowane i zrealizowane przez dyplomanta umożliwiają dogłębne zbadanie opracowywanego problemu. Kompetencje inżynierskie potwierdzane są przez treści związane z projektowanymi obiektami architektury krajobrazu, obejmującymi także rozwiązania inżynierskie z zakresu doboru właściwych materiałów, konstrukcji czy technologii oraz sporządzania właściwej dokumentacji projektowej.

Student przygotowując pracę dyplomową (zarówno inżynierską, jak i magisterską) polega na wsparciu merytorycznym promotora pracy w ramach wielogodzinnych konsultacji. Dodatkowo, ze względu na interdyscyplinarny charakter architektury krajobrazu studenci zobowiązani są do odbycia tzw. konsultacji dyplomowych u dwóch specjalistów: jednego z dziedziny rolniczej i drugiego z dziedziny inżynierji-technicznej (konsultanci nie mogą być promotorem, ani recenzentem pracy dyplomowej).

Tematyka prac dyplomowych jest proponowana przez nauczycieli akademickich prowadzących działalność naukowo-badawczą w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo, architektura i urbanistyka lub/oraz sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki. Zebrane robocze tematy są analizowane przez Zespół Programowy. Kierownik Zespołu Programowego kieruje ewentualne sugestie modyfikacji tematów do ich autorów. Następnie po uzyskaniu informacji zwrotnej robocze tematy są zatwierdzane przez Zespół Programowy. W kolejnym etapie tematy robocze są przekazywane do opiekuna roku, który zapoznaje studentów z tematami proponowanymi przez poszczególnych promotorów. Wstępny wybór tematów przez studentów następuje przed pierwszym seminarium. Temat może zostać także zaproponowany przez studenta. Jego ostateczne brzmienie ustalane jest w trakcie wykonywania pracy dyplomowej z promotorem. Ostateczne tematy prac dyplomowych zatwierdza Rada Instytutu. Studenci do przygotowania pracy dyplomowej inżynierskiej i magisterskiej powinni wykorzystać aktualną literaturę naukową z uwzględnieniem obcojęzycznej. Liczba pozycji bibliograficznych i dobór piśmiennictwa powinny uwzględniać najnowsze osiągnięcia naukowe wiążące się z tematyką pracy. Liczbę podręczników i stron internetowych należy ograniczyć do niezbędnego minimum. Praca powinna być zakończona wnioskami lub podsumowaniem ściśle wynikającymi z treści pracy.

Praca dyplomowa oceniana jest przez promotora i jednego recenzenta. Na tym etapie oceniane są przede wszystkim osiągnięcia przez studentów kompetencje inżynierskie i przygotowanie do prowadzenia badań naukowych (studia I st.) oraz umiejętności prowadzenia badań naukowych i kompetencje społeczne niezbędne w działalności inżynierskiej i badawczej (studia II st.). Promotor w swojej ocenie uwzględnia inwencję i zaangażowanie studenta w przygotowywanie pracy, wkład w zebranie i opracowanie materiału badawczego, umiejętność samodzielnego doboru, analizy i twórczego wykorzystania literatury oraz samodzielność napisania pracy i formułowania końcowych wniosków. Recenzent ocenia pracę pod względem merytorycznym i formalnym, analizuje i ocenia sposób ujęcia podejmowanego w pracy problemu, zgodności treści pracy z jej tytułem, dobór i wykorzystanie aktualnej literatury (w tym obcojęzycznej) uwzględniającej najnowsze osiągnięcia naukowe wiążące się z prezentowaną w pracy tematyką, stopień opanowania techniki pisania pracy oraz poprawność, układ i przejrzystość tekstu, a w przypadku prac projektowych – zastosowane prace projektowe.

Procedura antyplagiatowa

Wszystkie prace dyplomowe (inżynierskie i magisterskie) podlegają ocenie w Jednolitym Systemie Antyplagiatowym zgodnie z procedurą antyplagiatową wprowadzaną Zarządzeniem nr 228/2021 Rektora UR z dnia 1 grudnia 2021 r. w sprawie ustalenia procedury antyplagiatowej w UR. Pozytywny wynik weryfikacji pracy umożliwia jej zaakceptowanie przez promotora i jest równoważne z dopuszczeniem pracy do obrony. Na tej podstawie student otrzymuje zaliczenie seminarium dyplomowego. Podpisany wydruk ogólnego raportu antyplagiatowego promotor dostarcza do Dziekanatu. Kolejnym warunkiem koniecznym do dopuszczenia studenta do obrony jest pozytywna ocena pracy wystawiona przez promotora i recenzenta oraz zaliczenie wszystkich przedmiotów przewidzianych w programie studiów, co oznacza potwierdzenie realizacji wszystkich efektów kształcenia/uczenia się przewidzianych w programie studiów i uzyskanie odpowiedniej liczby punktów ECTS (210 - studia I stopnia, 90-studia II stopnia). Ocena pracy przez promotora i recenzenta jest przygotowywana odpowiednio w postaci „Formularza oceny promotora pracy dyplomowej” oraz „Formularza oceny recenzenta pracy dyplomowej”. W ramach tego ocenia się zgodność treści pracy z jej tematem zawartym w tytule, merytoryczny poziom pracy, nowatorski charakter pracy, dobór i wykorzystanie źródeł bibliograficznych, stronę formalną pracy (poprawność języka, opanowanie techniki pisania pracy, spis rzeczy, odesyłań) oraz sposób wykorzystania pracy. Recenzje pracy dyplomowej są jawne i udostępniane każdej osobie, która wystąpi z takim wnioskiem. Praca dyplomowa recenzowana jest przez nauczyciela posiadającego tytuł naukowy profesora albo stopień naukowy doktora habilitowanego lub doktora. W przypadku, gdy promotorem pracy magisterskiej jest nauczyciel posiadający stopień naukowy doktora, to jej recenzentem jest nauczyciel posiadający co najmniej stopień naukowy doktora habilitowanego. Oceną końcową pracy dyplomowej jest średnia arytmetyczna ocen promotora i recenzenta. Informacje do wiadomości studentów podane są na stronie internetowej Kolegium Nauk Przyrodniczych w zakładce „Prace dyplomowe. Oceny zamieszczane są w Wirtualnej Uczelni.

Egzamin dyplomowy

Zgodnie z Regulaminem studiów UR student zobowiązany jest przystąpić do egzaminu dyplomowego nie później niż do dnia 31 marca na studiach kończących się w semestrze zimowym oraz do 30 września na studiach kończących się w semestrze letnim. **Egzamin dyplomowy jest egzaminem w formie ustnej i odbywa się przed komisją złożoną z 3 osób:** przewodniczący, promotor, recenzent. Recenzenta wskazuje promotor pracy. Powinien to być nauczyciel akademicki, który jest specjalistą z zakresu tematyki pracy. Podczas egzaminu dyplomowego student prezentuje główne założenia swojej pracy, uzyskane wyniki oraz wyciągnięte wnioski. W drugiej części egzaminu student odpowiada na pytania dotyczące losowo wybranych zagadnień. Na studiach I stopnia opracowano 35 zagadnień. Student odpowiada na 3 losowo wybrane pytania. Na studiach II stopnia przygotowano 40 (20 kierunkowych + 20 specjalnościowych) zagadnień, a student losuje 1 pytanie

kierunkowe i 2 pytania specjalnościowe. Pytania te są podane do wiadomości studentów na pierwszych zajęciach z seminarium dyplomowego. Warunkiem zdania egzaminu dyplomowego jest uzyskanie przez studenta ocen pozytywnych z każdego z trzech pytań egzaminacyjnych. Z ocen wystawionych przez komisję z pytań egzaminacyjnych wyliczana jest średnia z dokładnością do 2 miejsc po przecinku. Analogicznie obliczana jest średnia z oceny pracy wystawiona przez promotora i recenzenta. Przy ustaleniu oceny końcowej, wpisywanej na dyplomie ukończenia studiów, komisja bierze pod uwagę sumę średnich: 60% średniej arytmetycznej ocen z przebiegu studiów; 20% średniej arytmetycznej ocen z pracy dyplomowej; 20% średniej arytmetycznej ocen z odpowiedzi na egzaminie dyplomowym. Na podstawie sumy obliczonych wartości ustalana jest ocena końcowa na podstawie przedziałów zawartych w Regulaminie studiów zakresów: do 3,25 – dostateczny; od 3,26 do 3,75 – dostateczny plus; od 3,76 do 4,25 – dobry; od 4,26 do 4,60 – dobry plus; od 4,61 – bardzo dobry. Na podstawie sumy obliczonych wartości ustalana jest ocena końcowa na podstawie podanych wyżej przedziałów. O wyniku egzaminu dyplomowego student informowany jest bezpośrednio po jego zakończeniu przez przewodniczącego komisji w obecności jej członków. W przypadku, gdy student nie przystąpi lub nie złoży egzaminu dyplomowego, Dziekan, na wniosek studenta wyznacza drugi termin egzaminu jako ostateczny, z zachowaniem terminów określonych w Regulaminie studiów. W przypadku otrzymania negatywnej oceny z egzaminu dyplomowego, Dziekan wydaje decyzję o skreśleniu z listy studentów lub wskazuje na możliwość powtarzania seminarium dyplomowego na wniosek studenta, złożony do 7 dni od daty egzaminu dyplomowego. Z egzaminu dyplomowego sporządzany jest protokół.

3.5. Sposoby oraz narzędzia monitorowania i oceny postępów studentów (np. liczby kandydatów, przyjętych na studia, odsiewu studentów, liczby studentów kończących studia w terminie) oraz działań podejmowanych na podstawie tych informacji, jak również sposobów wykorzystania analizy wyników nauczania w doskonaleniu procesu nauczania i uczenia się studentów

Monitorowanie liczby kandydatów oraz osób przyjętych na studia w KNP dokonuje się na podstawie przygotowywanych dla MEiN corocznych sprawozdań z liczby kandydatów oraz liczby osób przyjętych na pierwszy rok studiów. Natomiast analiza liczby studentów oraz wyników przez nich uzyskiwanych jest prowadzona z wykorzystaniem elektronicznego systemu wspomagającego dokumentację przebiegu studiów jakim jest system Wirtualna Uczelnia. Na tej podstawie podejmowane są działania dotyczące modyfikacji liczby grup na poszczególnych rocznikach oraz liczby studentów w grupie.

Monitorowanie postępów studentów jest realizowane w sposób ciągły przez nauczycieli prowadzących zajęcia, poprzez prace kontrolne, kolokwia, sprawozdania, raporty, projekty, obecność na zajęciach czy udział studentów w dyskusji, obserwacje w trakcie zajęć. Ocena postępów studentów wiąże się również z monitoringiem realizacji programu studiów obejmującego wykaz osiągniętych w toku studiów efektów uczenia się oraz z ciągłym przeglądem procedur związanych z procesem dyplomowania, oceny ankietowej zajęć czy też wniosków po procesie hospitacji nauczycieli akademickich. Analizy wyników osiągniętych przez studentów kierunku AK od 1 października 2019 r. realizuje Zespół Programowy dla kierunku oraz Rada Dydaktyczna KNP, które zatwierdzają dokument dotyczący oceny kierunku (<https://www.ur.edu.pl/student/jakosc-kształcenia/pliki-do-pobrania>). W dokumencie tym zawarta jest m.in. weryfikacja stopnia osiągnięcia efektów uczenia się na podstawie prowadzonej analizy sylabusów wszystkich przedmiotów realizowanych na I i II stopniu studiów oraz struktury ocen w sesji zimowej i letniej danego roku akademickiego. Następstwem przeprowadzonej analizy może być weryfikacja kompetencji osób prowadzących przedmioty, ale również modyfikacja treści zawartych w sylabusach i realizowanych na zajęciach. Sposób sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się, uzyskanych w trakcie praktyki zawodowej jest określony przez Regulamin praktyk. Regulamin wraz z programem praktyk jest dostępny dla studentów pod adresem: <https://www.ur.edu.pl/pl/kolegia/kolegium-nauk-przyrodniczych/student/kierunki/architektura-krajobrazu/praktyki-programowe/dla-studenta>

Nadzór dydaktyczno-organizacyjny nad praktyką sprawuje koordynator praktyk dla danego kierunku, powoływany przez Prorektora ds. Studenckich i Kształcenia spośród nauczycieli akademickich zatrudnionych w UR. Do obowiązków koordynatora praktyk należy w szczególności opracowanie programu praktyk, wskazanie zakładów/instytucji, w których istnieje możliwość odbycia praktyk, zapoznanie z obowiązkami studenta podczas realizacji praktyki, poinformowanie studentów o konieczności posiadania ubezpieczenia NNW na okres trwania praktyki, zapoznanie studentów z zasadami realizacji praktyki, obejmujące sposób wyboru miejsca odbywania praktyki i warunki jej zaliczenia lub zwolnienia z ich realizacji. Aktualnym zarządzeniem w sprawie odbywania praktyk jest Zarządzenie Rektora nr 4_2022.

Na kierunku AK prowadzony jest także monitoring zmiany liczby studentów w poszczególnych latach na studiach I i II stopnia. Zestawienie liczby studentów w poszczególnych latach na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych oraz zestawienie liczby absolwentów z ostatnich 3 lat przedstawiono w tabeli 2, w III części Raportu. Obecnie na kierunku AK na wszystkich rocznikach studiów stacjonarnych studiuje 100 studentów.

Na ogół największy „odsiew” liczby studentów następuje na, lub po pierwszym roku studiów. **W roku akad. 2022/203 na studiach I st.:** 1 rok: 64,5% studentów rozpoczynających studia na 1 semestrze ukończyło go pozytywnie, uzyskując promocję na kolejny semestr. Promocję na 3 semestr uzyskało 95% studentów. 2 rok: 87% studentów rozpoczynających studia na 4 semestrze ukończyło go pozytywnie, uzyskując promocję na kolejny semestr. Promocję na 5 semestr uzyskało 90%. 3 rok: 100% studentów rozpoczynających studia na 5 semestrze ukończyło go pozytywnie, uzyskując promocję na kolejny semestr. Promocję na 7 semestr uzyskało także 100%. 4 rok: 100% studentów rozpoczynających studia na 7 semestrze ukończyło go pozytywnie. **WNIOSEK:** największy współczynnik studentów, którzy nie uzyskali promocji na kolejny semestr studiów występuje po 1 semestrze. **Natomiast na studiach II st.:** 66,7% studentów, którzy rozpoczęli studia na 1 semestrze studiów kontynuuje je w 2 semestrze. **WNIOSEK:** największy współczynnik studentów, którzy nie uzyskali promocji na kolejny semestr studiów występuje po 1 semestrze. Dodatkowo w roku akad. 2022/2023 studia w terminie ukończyło: na studiach I st. – 100%, natomiast na studiach II st. - 71,43%.

Najczęściej **przyczyną rezygnacji ze studiów są powody osobiste i sytuacja materialna studentów**. W kolejnych latach studiowania inną przyczyną rezygnacji ze studiów jest także podjęcie studiów na innym kierunku. Niemniej jednak w takich sytuacjach zgodnie z Regulaminem studiów w UR student może ubiegać się o przyznanie trybu Indywidualnej Organizacji Studiów (IOS) za zgodą Prodziekana Kolegium. Jedną z podstaw ubiegania się o IOS jest studiowanie równoległe co najmniej na dwóch kierunkach w trybie stacjonarnym, udokumentowane faktyczną kolizją zajęć oraz potwierdzone uzyskaniem wysokich wyników w nauce. IOS może polegać w szczególności na indywidualnym doborze zajęć lub grupy zajęć, metod i form kształcenia, modyfikacji zasad odbywania i zaliczania zajęć pod warunkiem osiągnięcia zakładanych dla przedmiotu efektów uczenia się, modyfikacji tygodniowego harmonogramu zajęć, w miarę możliwości, poprzez wybór grupy zajęciowej i/lub godzin zajęć w sposób umożliwiający realizację obowiązującego programu studiów z dostosowaniem do możliwości czasowych studenta, zmianach terminów egzaminów i zaliczeń w porozumieniu z prowadzącym przedmiot lub zajęcia. Student uzyskując zgodę na IOS odkłada swoją ewentualną decyzję o rezygnacji ze studiów. Ponadto, w przypadku trudności w toku realizacji przedmiotu, studenci mogą korzystać z konsultacji z nauczycielami akademickimi w czasie dyżurów dydaktycznych, nie tylko w czasie wyznaczonych konsultacji, ale także np. drogą mailową. Jedną z przyczyn nieukończenia studiów przez studentów na I i II stopniu jest także nie złożenie pracy dyplomowej, co w efekcie uniemożliwia przystąpienie do egzaminu dyplomowego. Przyczyną na ogół jest sytuacja osobista studenta, związana z podjęciem zatrudnienia lub założeniem rodziny. W takim przypadku na wniosek studenta Dziekan może wydać decyzję o powtarzaniu seminarium dyplomowego, bez konieczności powtarzania wszystkich przedmiotów z danego etapu studiów. W celu zwiększenia liczby studentów podejmowane są działania promocyjne, a także aktualizowany jest program studiów dla jego uatrakcyjnienia. W celu zmniejszenia odsiewu studentów zachęca się

studentów do udziału w konsultacjach z nauczycielami akademickimi dla wyrównania szans słabszych studentów.

Studenci kierunku AK, studia I st. podejmują kształcenie na studiach II stopnia w UR, w KNP kontynuując kierunek AK. Przykładowo, w roku akademickim 2021/2022 było to 68,75%, w roku akademickim 2022/2023 - 71,42%. Podobnie jak w przypadku pierwszego roku studiów I st., kilku studentów zrezygnowało ze studiów podczas pierwszego semestru. Dlatego w przypadku absolwentów kierunku AK informacje dotyczące losów absolwentów są ograniczone. Studenci w trakcie studiów często podejmują pracę i jest ona w wielu przypadkach zgodna z kierunkiem. Natomiast z informacji przekazanych przez absolwentów kierunku w roku akademickim 2022/2023, 80% kontynuuje pracę lub zostało zatrudnionych, w tym 62,5% w branży zbieżnej z kierunkiem studiów (centra ogrodnicze, pracownie projektowe, technika AK). Absolwenci Ci potwierdzili przydatność efektów uczenia się osiągniętych na ocenianym kierunku na rynku pracy. Wskazali również potrzebę zwiększenia zajęć realizujących treści obejmujące techniki komputerowe, w tym programy umożliwiające profesjonalne wizualizowanie rozwiązań projektowych. Zespół programowy analizuje obecnie przekazane uwagi pod kątem możliwości ich wprowadzenia do programu studiów I i II st. od nowego cyklu kształcenia.

3.6. Ogólne zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się

Ogólne zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się określa Regulamin studiów na UR zamieszczony na stronie internetowej (<https://www.ur.edu.pl/student/regulamin-studiow>), w którym opisano prawa i obowiązki studenta związane z zaliczeniem przedmiotów, zdawaniem egzaminów, zaliczaniem poszczególnych etapów studiów i zakończeniem danego etapu kształcenia. Zapisy zawarte w cytowanym Regulaminie określają również ramy organizacyjne dla procesu weryfikacji osiągnięć studenta, formułują uprawnienia odwoławcze i określają konsekwencje braku zaliczenia przedmiotu lub ukończenia studiów.

Za sprawdzanie i ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się odpowiada nauczyciel prowadzący zajęcia. Monitorowanie realizacji efektów uczenia się odbywa się kompleksowo i jest działaniem wielopłaszczyznowym, za które odpowiedzialny jest Zespół Programowy. Proces monitorowania odbywa się w oparciu o analizę planów i programów studiów, sylabusów pod kątem określenia celów, treści programowych, spójności założonych dla określonego przedmiotu efektów uczenia się z efektami kierunkowymi, sposobów realizacji i weryfikacji efektów uczenia się. Monitorowaniu realizacji osiągnięcia efektów uczenia się podlega również proces dyplomowania, co dotyczy w szczególności analizy i opiniowania zaproponowanej przez nauczycieli akademickich tematyki prac dyplomowych oraz weryfikacji zakończonych prac dyplomowych.

Nauczyciel akademicki na pierwszych zajęciach jest zobowiązany przedstawić sylabus przedmiotu ze szczególnym uwzględnieniem efektów uczenia się dla przedmiotu, treści merytorycznych, metod weryfikacji ich osiągnięcia oraz zasad oceniania. W sylabusie jest także wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej. Wszystkie sylabusy z podziałem na cykle kształcenia są dostępne pod adresem: <https://www.ur.edu.pl/pl/kolegia/kolegium-nauk-przyrodniczych/student/kierunki/architektura-krajobrazu/sylabusy>

Sposobami weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się, które nauczyciele wymieniają w sylabusach najczęściej są: egzamin pisemny, kolokwium, wykonanie projektu/raportu/sprawozdania, ocena prezentacji, obserwacja w trakcie zajęć, aktywność na zajęciach.

Tematyka prac etapowych, egzaminacyjnych oraz projektów/raportów/sprawozdań zgodna jest z treściami merytorycznymi zamieszczonymi w sylabusach dla poszczególnych przedmiotów. W czasie egzaminów i zaliczeń nauczyciele stosują następujące oceny oraz odpowiadające im oceny w systemie ECTS (Europejski System Transferu i Akumulacji Punktów): bardzo dobry (5,0/A), dobry plus (4,5/B), dobry (4,0/C), dostateczny plus (3,5/D), dostateczny (3,0/E) i niedostateczny (2,0/F/FX). Po zakończeniu semestru i sesji egzaminacyjnej koordynator/prowadzący zajęcia wypełnia protokół zaliczenia przedmiotu, udostępniony w systemie Wirtualna Uczelnia. Student ma prawo dwukrotnie przystąpić do zaliczenia i/lub egzaminu, z zastrzeżeniem, że w przypadku niewykorzystania przez

studenta dwóch terminów w sesji egzaminacyjnej, z wyjątkowo ważnych powodów Dziekan Kolegium na pisemny wniosek studenta, może wyrazić zgodę na przywrócenie terminu egzaminu i/lub zaliczenia z wpisem warunkowym na kolejny semestr, w terminie jednak nie dłuższym niż do 31 marca w semestrze zimowym i do 30 września w semestrze letnim. Regulamin studiów UR zawiera również uregulowania dotyczące przeprowadzania egzaminów komisyjnych. Studentowi przysługuje prawo złożenia wniosku o komisyjne sprawdzenie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Egzamin komisyjny lub zaliczenie komisyjne może się odbyć z inicjatywy Dziekana, na wniosek studenta lub organu samorządu studentów Kolegium. Dziekan może wyznaczyć komisyjne sprawdzenie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych studenta, który nie uzyskał wymaganego zaliczenia zajęć dydaktycznych lub otrzymał ocenę niedostateczną z egzaminu poprawkowego. Podstawą wyrażenia zgody na wyznaczenie komisyjnego sprawdzenia wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, może być wyłącznie nieprawidłowy sposób przeprowadzenia egzaminu. Wniosek o komisyjne sprawdzenie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, student powinien złożyć w dziekanacie w ciągu 7 dni od daty ogłoszenia wyniku egzaminu poprawkowego lub odmowy udzielenia zaliczenia.

Ponadto, zgodnie z Regulaminem studiów na UR, na wniosek studenta z niepełnosprawnością, Dziekan może wyrazić zgodę na zmianę formy egzaminu lub zaliczenia. Student w terminie do 14 dni przed wyznaczonym terminem zaliczenia przedmiotu lub innej formy zajęć składa wniosek do Dziekana, wskazując proponowaną inną formę egzaminu/zaliczenia; wydłużenie czasu trwania ze względu na posiadaną dysfunkcję. Na wniosek studenta z niepełnosprawnością, w porozumieniu z Dziekanem, w Uczelni mogą zostać zorganizowane dodatkowe zajęcia wspierające studentów z niepełnosprawnością, biorąc pod uwagę dysfunkcję studenta, rodzaj zajęć jakie należy zorganizować, a także posiadane środki finansowe pozwalające pokryć koszty tych zajęć.

3.7. Dobór metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych osiągniętych przez studentów w trakcie i na zakończenie procesu kształcenia (dyplomowania), w tym metod sprawdzania efektów uczenia się osiągniętych na praktykach zawodowych (o ile praktyki zawodowe są uwzględnione w programie studiów), z ukazaniem przykładowych powiązań metod sprawdzania i oceniania z efektami uczenia się odnoszącymi się do działalności naukowej w zakresie dyscypliny/dyscyplin, do której/których kierunek jest przyporządkowany, stosowania właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, jak również kompetencji językowych w zakresie znajomości języka obcego

Sprawdzanie i ocenianie efektów uczenia się osiągniętych przez studentów odbywa się na wielu etapach – zarówno w ramach zajęć zawartych w programie studiów, jak i praktyki zawodowej oraz w trakcie procesu dyplomowania.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się dla poszczególnych przedmiotów zawarte są w sylabusach przedmiotów. Obowiązujący od roku akademickiego 2023/2024 w UR wzór sylabusu określa Załącznik nr 1.5 do Zarządzenia nr 7/2023 Rektora UR z dnia 31.01.2023 r. w sprawie: *określenia szczegółowych zasad dotyczących projektowania programów studiów pierwszego, drugiego stopnia i jednolitych studiów magisterskich oraz sporządzania ich dokumentacji w Uniwersytecie Rzeszowskim dla cykli kształcenia rozpoczynających się od roku akademickiego 2023/2024*. Koordynator przedmiotu przedstawia studentom na pierwszych zajęciach sposoby i formy weryfikacji efektów uczenia się dla danego przedmiotu.

Efekty uczenia się w zakresie **wiedzy** są najczęściej weryfikowane w formie egzaminu pisemnego z pytaniami otwartymi lub testowymi, kolokwium zaliczeniowego lub poprzez kolokwia cząstkowe, a także prace przygotowywane przez studentów tj. projekty, prezentacje, referaty, raporty, sprawozdania. Efekty uczenia się w zakresie **umiejętności** realizowane są z reguły na ćwiczeniach laboratoryjnych, seminariach, ćwiczeniach audytoryjnych i terenowych. Weryfikowane są w formie projektów, kolokwiów, a także sprawozdań i raportów z ćwiczeń oraz obserwacji w trakcie zajęć. Efekty uczenia się w zakresie **kompetencji społecznych** weryfikowane są na ogół w formie obserwacji

w trakcie zajęć, oceny aktywności studentów, udziału w dyskusji, oceny realizacji zadań indywidualnych i zespołowych. W zakresie tych kompetencji oceniana jest też gotowość do aktualizowania wiedzy, a także poszanowanie wobec praw własności wykorzystywanej literatury specjalistycznej.

Weryfikacja nabywanych przez studenta **kompetencji językowych** w zakresie wiedzy odbywa się w formie kolokwiiów, egzaminu ustnego, egzaminu pisemnego, projektu, prezentacji obejmujących słownictwo ogólne i branżowe. W zakresie umiejętności oceniane są wypowiedzi ustne i pisemne, prezentacje multimedialne oraz ćwiczenia sprawdzające w czasie zajęć, posługiwanie się językiem specjalistycznym. Znajomość języka obcego weryfikowana jest również w ramach seminarium dyplomowego, zarówno na studiach pierwszego jak i drugiego stopnia, poprzez wykorzystanie w pracy dyplomowej literatury obcojęzycznej, najczęściej anglojęzycznej.

Należy podkreślić, że **efekty uczenia się związane z działalnością naukową** nauczycieli akademickich realizowane są w trakcie procesu dyplomowania obejmującego udział w seminariach dyplomowych, przygotowanie pracy dyplomowej i złożenie egzaminu dyplomowego. Tematyka prac dyplomowych jest ściśle związana z działalnością naukową promotorów. Seminarium inżynierskie na studiach pierwszego stopnia trwa 2 semestry. W harmonogramie studiów zaplanowano jego realizację w 6 (30 godz.) i 7 (30 godz.) semestrze. Ponadto studenci w trakcie seminarium zapoznają się z zasadami pisania prac dyplomowych, gromadzenia literatury specjalistycznej, opracowania i analizy wyników, ich opisu i interpretacji.

W trakcie studiów II stopnia, w ramach pracowni magisterskiej i seminarium studenci rozwijają swoje umiejętności w aspekcie planowania, prowadzenia badań naukowych, a także analizy i interpretacji wyników. Weryfikacja efektów uczenia się związanych z procesem dyplomowania odbywa się w ramach seminarium dyplomowego, w ramach którego prezentowana jest tematyka oraz wyniki prac studentów. Efekty uczenia się weryfikowane są podczas egzaminów dyplomowych.

Prace dyplomowe, zarówno inżynierskie jak i magisterskie, są ściśle związane z zainteresowaniami i obszarem badawczym opiekunów. W roku akademickim 2022/2023 tematyka prac dyplomowych inżynierskich dotyczyła m.in. projektów publicznej zieleni miejskiej, w tym ogrodów sensorycznych, parków kieszonkowych i zieleni osiedlowej, łąk kwietnych. Natomiast tematyka prac magisterskich obejmowała m.in. problematykę kształtowania zieleni w strukturze małego miasta, w tym zieleń rynku miejskiego, a także diagnozy współczesnych miast w zakresie dostosowania ich do zmian klimatu oraz miejsca czwartej przyrody we współczesnej strukturze urbanistycznej. Prace wykonywane są samodzielnie przez studentów, a promotor sprawuje opiekę merytoryczną. Potwierdzeniem nabywania kompetencji w zakresie wiedzy i umiejętności jest przygotowana praca, poprawna pod względem merytorycznym, zawierająca wszystkie elementy prac naukowych właściwych dla architektury krajobrazu, tj. wstęp, materiał i metody badań (ze wskazaniem wykorzystywanych metod), opis stanu istniejącego i projektu (w przypadku prac projektowych) lub opis wyników (w przypadku prac monograficznych). Praca podlega ocenie promotora i recenzenta, a formularze oceny prac zamieszczane są w systemie Wirtualna Uczelnia. Podpisane w wersji papierowej przekazywane są do dziekanatu. <https://www.ur.edu.pl/pl/kolegia/kolegium-nauk-przyrodniczych/student/kierunki/architektura-krajobrazu/prace-dyplomowe>

Wszystkie prace studentów dokumentujące osiągnięcie efektów uczenia się, zarówno końcowe (prace egzaminacyjne, kolokwia zaliczeniowe i częściowe), jak i etapowe (kolokwia, projekty, sprawozdania, zadania, raporty) są **archiwizowane** przez prowadzących zajęcia przez okres 1 roku zgodnie z Regulaminem studiów na UR. Zaliczenia przedmiotu są potwierdzane wpisem w elektronicznym indeksie – Wirtualnej Uczelni, a papierowa wersja protokołu jest archiwizowana w dziekanacie.

Zaliczenie praktyk zawodowych (na kierunku AK praktyka zawodowa realizowana jest w 3 zakresach, tj. rysunek i malarstwo, inwentaryzacja krajobrazu oraz umiejętności zawodowe) odbywa się na podstawie dokumentów przedstawionych przez studenta. **Praktyka z zakresu rysunku i malarstwa:** dziennik praktyk, prace rysunkowe i artystyczne; **praktyka z zakresu inwentaryzacji krajobrazu:** dziennik praktyk, dokumentacja inwentaryzacji zieleni; **z zakresu zdobywania**

umiejętności zawodowych: dziennik praktyk, opinia opiekuna praktyki ze strony zakładu pracy/institucji oraz sprawozdanie. Zaliczenia praktyk zawodowych dokonuje koordynator praktyk na podstawie dokumentów przedstawionych przez studenta. Dziennik praktyk dokumentuje codzienny przebieg praktyki, stanowi wykaz podejmowanych przez studenta działań, jest zatwierdzany przez opiekuna praktyki. Opinia opiekuna praktyki zawiera podsumowanie praktyki i ocenę studenta – wykaz zrealizowanych zadań, zgodność z planem praktyki, ocenę postawy studenta. W UR wdrożono również procedurę hospitacji praktyk zgodnie z Uchwałą Komisji ds. Kształcenia z dnia 19 maja 2022 roku w sprawie rekomendowanych zasad hospitacji praktyk. Hospitacji praktyk dokonuje koordynator praktyk i sporządza protokół z hospitacji. Dokumenty przedstawione przez studenta są przechowywane przez koordynatora praktyk.

Nauczyciele akademicy realizują założone w programie studiów efekty uczenia się w ramach prowadzonego przedmiotu mając prawo do autorskiego określenia treści merytorycznych przedmiotu zgodnego z ich działalnością naukową, a także sposobów weryfikacji ich osiągnięcia.

3.8. Dobór metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich, z ukazaniem przykładowych powiązań tych metod z efektami uczenia się, w przypadku kierunku studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera/magistra inżyniera

Ocena i stosowane metody weryfikacji efektów uczenia się wynikają z sylabusów opracowanych dla przedmiotów realizowanych na kierunku, a ich dobór jest wynikiem zasad przyjętych w KNP. Obowiązujący od roku akademickiego 2023/2024 w UR wzór sylabusu określa Załącznik nr 1.5 do Zarządzenia nr 7/2023 Rektora UR z dnia 31.01.2023 r. w sprawie: *określenia szczegółowych zasad dotyczących projektowania programów studiów pierwszego, drugiego stopnia i jednolitych studiów magisterskich oraz sporządzania ich dokumentacji w Uniwersytecie Rzeszowskim dla cykli kształcenia rozpoczynających się od roku akademickiego 2023/2024*

W sylabusie prowadzący określa metody weryfikacji zakładanych w przedmiocie efektów uczenia się. Wśród metod weryfikacji wymienia się: egzaminy pisemne, kolokwia, prezentacje, projekty, obserwację podczas zajęć i aktywność na zajęciach. Sposobem dokumentowania efektów uczenia się osiągniętych przez studentów kierunku są prace egzaminacyjne, prace pisemne, kolokwia, projekty, prezentacje, zadania wykonane przez studentów, uzupełnione dzienniki praktyk oraz sprawozdania z ich realizacji, prace dyplomowe oraz protokoły egzaminów dyplomowych. Studenci kierunku AK w ramach realizowanych zajęć wykonują również prace etapowe, tj. kolokwia, projekty zaliczeniowe, testy, cząstkowe opracowania, sprawozdania z zajęć. Tematyka tych prac jest ściśle związana z treściami uczenia się zawartymi w sylabusach poszczególnych przedmiotów.

Należy podkreślić, że kompetencje inżynierskie w zakresie umiejętności weryfikowane są poprzez ocenę wykonanych zadań, ćwiczeń, wykonanych projektów przez studentów podczas zajęć projektowych, a także sprawozdań z zajęć terenowych. Umiejętność planowania i przeprowadzania badań, analiz i wizualizacji komputerowych, interpretacji wyników i wnioskowania weryfikowana jest oceną promotora i recenzenta pracy dyplomowej (<https://www.ur.edu.pl/pl/kolegia/kolegium-naukprzyrodniczych/student/praca-dyplomowa-i-egzamin-dyplomowy-20222023>). Efekty uczenia się prowadzące do uzyskania kompetencji inżynierskich sprawdzane i oceniane są również w ramach seminarium inżynierskiego trwającego dwa semestry i dyplomowego (trwającego 2 semestry). W cyklu zajęć seminaryjnych w zakresie wiedzy oceniany jest wybór własnej tematyki badawczej, a w dalszym etapie prezentacje kolejnych rozdziałów pracy dyplomowej (inżynierskiej i magisterskiej) studenta. W zakresie umiejętności oceniana jest analiza i interpretacja danych, a w zakresie kompetencji społecznych umiejętność pracy w zespole, poszanowanie własności intelektualnej.

Prowadzący przedmiot decyduje o wyborze metody weryfikacji efektów uczenia się, zarówno w zakresie wiedzy, jak i umiejętności adekwatnie do treści przedmiotu, formy zajęć czy wymiaru przedmiotu. W sylabusach przedmiotów zawierających efekty uczenia się prowadzące do uzyskania kompetencji inżynierskich najczęściej wskazywane jako metody weryfikacji są egzaminy pisemne, kolokwia, sprawozdania, wykonane projekty, omówienie zastosowanych rozwiązań materiałowych i

konstrukcyjnych, ale również udział w dyskusji. Krytyczna analiza istniejących rozwiązań w zakresie architektury krajobrazu, w tym sposobu zagospodarowania terenów zieleni w przestrzeni publicznej i prywatnej, weryfikowana jest w ramach zajęć terenowych (sprawozdanie z zajęć terenowych), a analiza i ocena funkcjonowania przedsiębiorstw z zakresu architektury krajobrazu weryfikowana jest w trakcie praktyki zawodowej z zakresu zdobywania umiejętności zawodowych (dokumentacja przebiegu praktyki) (<https://www.ur.edu.pl/pl/kolegia/kolegium-nauk-przyrodniczych/student/kierunki/architektura-krajobrazu/praktyki-programowe>).

Każda wymieniona forma pisemna weryfikacji efektów uczenia się jest dokumentowana przez nauczyciela akademickiego realizującego zajęcia. Zaliczenie przedmiotu jest potwierdzone wpisem w elektronicznym protokole (system Wirtualna Uczelnia), a drukowana wersja protokołu zaliczenia przedmiotu jest dostarczana do dziekanatu. Ponadto w zakresie umiejętności oceniane są wypowiedzi ustne, prezentacje multimedialne oraz ćwiczenia sprawdzające, a w zakresie kompetencji społecznych obserwacje studentów w czasie zajęć praktycznych, a więc praca studenta w grupie, jego aktywność i udział w dyskusji na zajęciach.

Tabela 9. Przykładowe efekty uczenia się dla przedmiotów z ukazaniem metod weryfikacji:

Przedmiot	Przedmiotowy efekt uczenia się	Metoda weryfikacji
Zasady projektowania krajobrazu (studia I st.)	Wiedza: student zna podstawowe rodzaje i elementy składowe wnętrza architektoniczno-krajobrazowych	egzamin pisemny z pytaniami otwartymi
	Umiejętności: student projektuje wnętrza o różnych funkcjach i właściwościach kompozycyjnych	Projekt ogrodu przydomowego
	Kompetencje społeczne: student jest otwarty na korektę i konstruktywną krytykę z zakresu doboru rozwiązań projektowych	obserwacja w trakcie zajęć
GIS w architekturze krajobrazu (studia II st.)	Wiedza: student rozumie działania oprogramowania GIS oraz wyjaśnia podstawowe terminy z zakresu geoinformacji i teledetekcji	egzamin pisemny
	Umiejętności: student potrafi wykorzystać narzędzia GIS do wizualizacji danych przestrzennych	projekt GIS
	Kompetencje społeczne: student ma świadomość potrzeby wielokierunkowych analiz w celu optymalnego zarządzania przestrzenią	obserwacja w trakcie zajęć

W przypadku przedmiotów wspomagających proces projektowania architektoniczno-krajobrazowego technikami komputerowymi, oceniane są umiejętności z zakresu obsługi programów komputerowych, wykorzystywanych do tworzenia i wizualizowania koncepcji projektowych oraz analiz krajobrazowych, opartych o dane wektorowe i rastrowe (np. AutoCAD, QGIS).

Weryfikacja nabywanych przez studenta kompetencji językowych w zakresie umiejętności odbywa się w formie testów i odpowiedzi ustnych, obejmujących słownictwo ogólne i branżowe, gramatykę oraz zwroty specjalistyczne, czytanie, słuchanie, prezentacje multimedialne oraz ćwiczenia sprawdzające w czasie zajęć oraz egzamin pisemny.

Ocena efektów uczenia się osiągniętych w końcowym procesie kształcenia obejmuje przygotowanie i ocenę pracy dyplomowej oraz egzamin dyplomowy. Prace dyplomowe, inżynierskie i magisterskie, zmierzają do weryfikacji postawionych celów pracy i wykorzystania specjalistycznej literatury. Prace dyplomowe (w formie pisemnej i elektronicznej), recenzje prac, protokoły z

egzaminów dyplomowych przechowywane są w teczce studenta w dziekanacie, a następnie w Archiwum Uczelni.

Treści programowe praktyk i metody weryfikacji efektów uczenia się uzyskane podczas programowej praktyki zawodowej wynikają z programu studiów. **Praktyki w zakresie rysunku i malarstwa oraz w zakresie inwentaryzacji krajobrazu:** praktyki realizowane są w INROiKŚ, w Pracowni Architektury Krajobrazu UR. Opiekun praktyk przedstawia studentom ramowy plan praktyk. W trakcie realizacji praktyki zawodowej opiekun praktyk dokonuje wstępnej oceny efektów uczenia się w obszarze wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, czego dowodem jest akceptacja tygodniowa szczegółowego przebiegu realizacji praktyki i wykonywanych zadań, potwierdzona w dzienniku praktyk prowadzonym przez studenta. Koordynatorzy praktyk oceniają zdobyte efekty uczenia się na podstawie dzienników praktyk, wykonanych prac studentów oraz obserwacji w trakcie praktyk. **Praktyki w zakresie zdobywania umiejętności zawodowych:** Wybór miejsca odbywania praktyk uzależniony jest między innymi od zakładowego opiekuna praktyk, który zapoznaje się z ramowym planem programowej praktyki zawodowej oraz efektami uczenia się wskazanymi dla programowej praktyki zawodowej i wyraża zgodę na przyjęcie studenta. Kolejnym krokiem jest podpisanie porozumienia pomiędzy Uczelnią, a przedsiębiorstwem/jednostką, w której student będzie odbywał praktykę. W trakcie realizacji praktyki zawodowej opiekun praktyk dokonuje wstępnej oceny efektów uczenia się w obszarze wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, czego dowodem jest akceptacja tygodniowa szczegółowego przebiegu realizacji praktyki i wykonywanych zadań, potwierdzona w dzienniku praktyk prowadzonym przez studenta. Uzupełnieniem oceny efektów uczenia się w obszarze umiejętności oraz kompetencji społecznych nabytych przez studenta jest dodatkowo opinia zakładowego opiekuna praktyk. Ostateczna ocena efektów uczenia się dotyczących praktyki zawodowej należy do koordynatora praktyk z ramienia Uczelni, który weryfikuje efekty w obszarze wiedzy, częściowo w obszarze umiejętności i kompetencji społecznych na podstawie przedstawionego przez studenta dziennika praktyk, w którym dokonuje on opisu wykonywanych prac i czynności wraz z ich szczegółowym opisem technicznym oraz podaje charakter udziału w wymienionych pracach (współdział/samodzielne wykonanie zadania).

Weryfikacji podlega również sprawozdanie z przebiegu praktyki, opracowane według szczegółowych zaleceń, z którymi student zapoznaje się przed realizacją praktyki. Sprawozdanie obejmuje informacje ogólne o przedsiębiorstwie/instytucji, zasadach jej funkcjonowania, ocenie słabych i mocnych stron, m.in. zastosowanych technologii, procesów, systemów. Ponadto w sprawozdaniu student ocenia praktykę pod kątem jej przydatności w poszerzeniu nabytej na studiach wiedzy oraz rozwijaniu i doskonaleniu umiejętności w nabyciu doświadczenia zawodowego. Końcowym etapem weryfikacji efektów uczenia się uzyskanych podczas praktyki inżynierskiej jest przeprowadzana merytoryczna rozmowa koordynatora praktyk ze studentem. Wszelkie dokumenty potwierdzające i weryfikujące efekty uczenia się uzyskane podczas programowej praktyki zawodowej (ramowy program praktyk, dziennik praktyk, sprawozdanie z praktyk i opinia zakładowego opiekuna praktyk) przechowywane są przez koordynatora praktyk.

Zadania koordynatorów praktyk oraz procedura odbywania, monitorowania i zaliczenia praktyk zawodowych są określone w regulaminie odbywania i organizacji programowych praktyk zawodowych dla kierunków studiów w Kolegium Nauk Przyrodniczych UR, w szczegółowych wytycznych do Regulaminu KNP dla kierunku AK oraz w Zarządzeniu nr 4/2022 Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 24 stycznia 2022 r. w sprawie organizacji programowych praktyk zawodowych.

Dokumentacja osiągniętych przez studentów efektów uczenia się (w tym listy obecności wraz ze wszystkimi dokumentami dotyczącymi określonego przedmiotu, tj. sylabusy, kolokwia, raporty, referaty, sprawozdania, projekty) przechowywane są przez prowadzącego zajęcia. Dokumentacja realizacji praktyk zawodowych obejmuje porozumienie pomiędzy UR a jednostką przyjmującą studenta na praktykę zawodową i oświadczenie pracodawcy o możliwości realizacji praktyki zawodowej oraz dotyczącą osiągnięcia efektów uczenia się wynikających z praktyk (dziennik praktyki, sprawozdanie z praktyki, opinię opiekuna oraz inną dokumentację dostarczoną przez studenta). Koordynator praktyki dokonuje zaliczenia praktyki i wpisu do elektronicznego indeksu studenta, tj.

Wirtualnej Uczelni oraz sporządza sprawozdanie z realizacji przez studentów praktyki zawodowej. Cała dokumentacja przechowywana jest przez koordynatora praktyki.

Dokumentacja procesu dyplomowania, tj. praca dyplomowa, raport z Jednolitego Systemu Antyplagiatowego, formularze oceny promotora/ promotorów oraz recenzenta pracy dyplomowej, a także protokół egzaminu dyplomowego przechowywane są w teczce studenta w dziekanacie, a kolejno w Archiwum UR.

3.9. Rodzaj, tematyka i metodyka prac etapowych i egzaminacyjnych, projektów

Tematyka prac etapowych, egzaminacyjnych oraz projektów/sprawozdań zgodna jest z treściami merytorycznymi zamieszczonymi w sylabusach dla poszczególnych przedmiotów.

Na studiach I stopnia dotyczy ona zagadnień z zakresu: filozofii przyrody/etyki, technologii informacyjnej, form ochrony krajobrazu kulturowego, języka obcego, historii sztuki, biologii roślin, geometrii wykreślnej, matematyki, podstaw ekologii, pracowni rysunku i modelowania, budownictwa, instalacji budowlanych i materiałoznawstwa, grafiki inżynierskiej, prawa w architekturze krajobrazu, przyrodniczych podstaw architektury krajobrazu, komputerowego wspomaganie projektowania, budowy obiektów architektury krajobrazu, fizjografii, hydrologii, zasad projektowania krajobrazu, dendrologii, fitosocjologii, geodezji, gleboznawstwa, podstaw ogrodnictwa, projektowania obiektów architektury krajobrazu, techniki w terenach zieleni, historii sztuki ogrodowej, ekonomiki i zarządzania, pielęgnacji i ochrony terenów zieleni, projektowania zintegrowanego, zielnych roślin ozdobnych, ochrony przyrody, ochrony roślin, ekologii krajobrazu, podstaw kosztorysowania i roślin alternatywnych w krajobrazie.

Na studiach II stopnia tematyka prac etapowych, egzaminacyjnych oraz projektów/sprawozdań dotyczy zagadnień z zakresu: historii i teorii kształtowania przestrzeni, socjologii i psychologii środowiska, przedmiotu ogólnouczelnianego i języka obcego, projektowania zintegrowanego i projektowania konserwatorskiego. Ponadto, w ramach specjalności architektura krajobrazu terenów miejskich prace etapowe dotyczą kształtowania krajobrazu miast, efektów plastycznych w architekturze krajobrazu, innowacyjnych rozwiązań technologicznych w architekturze krajobrazu, współczesnych ogrodów i zagospodarowania przestrzeni publicznej dla osób z dysfunkcjami. Natomiast w ramach specjalności kształtowanie krajobrazu terenów nieurbanizowanych dotyczą: kształtowania krajobrazu wsi, infrastruktury wodnej projektowania przestrzeni turystyczno-rekreacyjnej, roślinności ogrodów tradycyjnych i walorów krajobrazowych roślin.

3.10. Sposoby dokumentowania efektów uczenia się osiągniętych przez studentów (np. testy, prace egzaminacyjne, pisemne prace etapowe, raporty, zadania wykonane przez studentów, projekty zrealizowane przez studentów, wypełnione dzienniki praktyk, prace artystyczne, prace dyplomowe, protokoły egzaminów dyplomowych.)

Wszystkie prace studentów dokumentujące osiągnięcie efektów uczenia się, zarówno końcowe (prace egzaminacyjne, kolokwia), jak i etapowe (kolokwia, sprawozdania, projekty) są archiwizowane przez prowadzących zajęcia przez okres 1 roku zgodnie z Regulaminem studiów na Uniwersytecie Rzeszowskim. Zaliczenia przedmiotu są potwierdzane wpisem w elektronicznym indeksie – Wirtualnej Uczelni, a papierowa wersja protokołu jest archiwizowana w dziekanacie.

3.11. Wyniki monitoringu losów absolwentów ukazujące stopień przydatności na rynku pracy efektów uczenia się osiągniętych na ocenianym kierunku oraz luki kompetencyjne, jak również informacje dotyczące kontynuowania kształcenia przez absolwentów ocenianego kierunku

Badania prowadzone przez Biuro Karier Uniwersytetu Rzeszowskiego dotyczące losów zawodowych absolwentów pozwalają na pozyskanie informacji dotyczących przydatności wiedzy i umiejętności osiągniętych przez studentów w obecnie wykonywanej pracy (https://biurokarier.ur.edu.pl/badanie_losow_zawodowych_absolwentow.html). Celem badania jest

głównie poprawa jakości kształcenia poprzez dostosowywanie programu studiów do bieżących wymogów studentów oraz rynku pracy. Sytuacja zawodowa absolwentów badana jest po jednym roku, trzech oraz pięciu latach od zakończenia studiów na określonym kierunku.

3.12. Spełnienie reguł i wymagań w zakresie metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się, zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy.

Nie dotyczy

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

4.1. Liczba, struktura kwalifikacji oraz dorobku naukowego/artystycznego nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia ze studentami na ocenianym kierunku, jak również ich kompetencji dydaktycznych (z uwzględnieniem przygotowania do prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz w językach obcych). W tym kontekście warto wymienić najważniejsze osiągnięcia dydaktyczne jednostki z ostatnich 5 lat w zakresie ocenianego kierunku studiów (własne zasoby dydaktyczne, podręczniki autorstwa kadry, miejsca w prestiżowych rankingach dydaktycznych, popularyzacja)

W roku akademickim 2023/2024 na kierunku AK w realizację zajęć dydaktycznych z przedmiotów podstawowych, kierunkowych, kierunkowych do wyboru oraz specjalnościowych zaangażowanych jest **34 nauczycieli akademickich**. Kwalifikacje kadry nauczycieli są potwierdzone bogatym dorobkiem naukowym i dydaktycznym obejmującym publikacje w renomowanych czasopismach o zasięgu międzynarodowym, projekty z zakresu badań podstawowych, jak również udział w wielu szkoleniach podnoszących kwalifikacje zawodowe zarówno te związane z kompetencjami nauczycielskimi, a także specjalistyczne związane z realizacją strategicznych celów badawczych.

Pracownicy prowadzący zajęcia ukończyli szereg kursów i szkoleń, pozwalających na doskonalenie warsztatu dydaktycznego, aktywizowanie studentów, wykorzystywanie nowoczesnych narzędzi, w tym realizację zajęć w trybie zdalnym czy model tutoring (który w pełni umożliwia wspieranie rozwoju studentów zdolnych oraz budowanie bezpiecznego i przyjaznego środowiska dla studentów z różnymi potrzebami).

W procesie kształcenia uczestniczy **41 nauczycieli akademickich**, w większości skupionych w **KNP** (29 z 34). Proces kształcenia wspierają także osoby, które nie są bezpośrednio pracownikami UR, ale posiadają rzadkie oraz kluczowe eksperckie kwalifikacje bądź też są pracownikami przedsiębiorstw o praktycznych kompetencjach związanych bezpośrednio z profilem kształcenia na kierunku AK. Grupa ta zatrudniona jest przez UR w ramach podpisanych umów cywilno-prawnych do prowadzenia lub współprowadzenia takich przedmiotów specjalistycznych, jak: planowanie przestrzenne, projektowanie przestrzeni dla osób z dysfunkcjami, pracownia rysunku i modelowania, ochrona dziedzictwa kulturowego, podstawy kosztorysowania, technika w terenach zieleni. Są oni przedstawicielami takich instytucji, jak: Politechnika Rzeszowska (1 os.), Zespół Szkół Specjalnych im. UNICEF w Rzeszowie (1 os.), Muzeum Okręgowe w Rzeszowie (1 os.), oraz Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie (1 os.) i Podkarpacka Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa (1 os.).

Na kierunku pracuje 38 osób ze stopniem nie niższym niż stopień doktora. Na tą liczbę składa się: 10 osób ze stopniem dr, 15 osób z stopniem dr inż. (w tym 3 w specjalności architektura krajobrazu), 3 osoby ze stopniem dr inż. arch., 2 osoby ze stopniem dr hab., 6 osób z tytułem dr hab. inż., 1 osoba ze stopniem prof. dr hab. inż. i 1 osoba ze stopniem prof. dr hab.

Tabela 10. Struktura kwalifikacji kadry nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku architektura krajobrazu

Stopień/tytuł naukowy	Liczba pracowników	Struktura kadry dydaktycznej (w %)
Profesor	2	4,8
Doktor habilitowany	8	19,5
Doktor	28	68,4
Magister	3	7,3
Razem	41	100

Analizując dane zawarte w tabeli 10 można zauważyć, że najliczniejszą grupę nauczycieli akademickich stanowią osoby ze stopniem doktora (**68,4%**) oraz doktora habilitowanego (**19,5%**), co stanowi **87,9%** ogółu pracowników uczestniczących w procesie kształcenia. Natomiast **4,8%** to nauczyciele posiadający tytuł profesora. Większość osób (**60,9%**) prowadzi badania w dziedzinie nauk rolniczych, w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo. Część pracowników realizuje badania także w dziedzinie nauk inżyniersko-technicznych, w dyscyplinie architektura i urbanistyka (**14,6%**) oraz w dziedzinie sztuki; w dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki (**4,8%**).

Nauczyciele akademicy uczestniczący w kształceniu studentów na kierunku AK, specjalizują się w następujących obszarach badawczych, m.in.:

- Użytkowanie ekosystemów rolnych i leśnych, a stan środowiska i możliwości świadczeń ekosystemowych
- Czynniki i procesy wpływające na wartość przyrodniczą i dynamikę wiejskiego krajobrazu kulturowego
- Adaptacja terenów nieurbanizowanych i przestrzeni miejskich do zmian klimatu
- Wykorzystanie borówki wysokiej uprawianej w warunkach glebowo-klimatycznych południowo-wschodniej Polski
- Wpływ genotypu, sposobu rozmnażania, regulatorów wzrostu i biostymulatorów na właściwości i zdolności aklimatyzacyjne wybranych gatunków roślin drzewiastych
- Wpływ rolnictwa na kształtowanie zmian właściwości fizycznych, chemicznych i biologicznych wybranych gleb i wód
- Wpływ czynników naturalnych i antropopresji na środowisko oraz kształtowanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

Członkowie kadry dydaktycznej są promotorami licznych prac inżynierskich, magisterskich i doktorskich, z których wiele nagrodzono w ogólnopolskich konkursach na najlepsze prace dyplomowe (coroczny, ogólnopolski konkurs na najlepszą pracę dyplomową organizowany przez Stowarzyszenie Polskich Architektów Krajobrazu). Nasi nauczyciele akademicy są również członkami licznych organizacji pozarządowych, realizują swój potencjał przez organizowanie konferencji międzynarodowych skierowanych do studentów i doktorantów, a także sprawują opiekę nad Studenckimi Kołami Naukowymi, koordynują konkursy dla studentów i uczniów szkół średnich.

W latach 2018-2023 nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na kierunku AK byli laureatami szeregu nagród i wyróżnień obejmujących zarówno aktywności związane z realizacją działalności naukowej, jak i dydaktycznej. Wśród członków naszej kadry dydaktycznej znajdują się osoby prowadzące zajęcia w językach obcych, w ramach licznych, międzynarodowych inicjatyw dydaktycznych, takich jak: CEEPUS Summer School czy programu Erasmus+, czy Centralparks.

Bardzo ważnym elementem rozwoju nauczycieli akademickich - zarówno w aspekcie dydaktycznym, jak i naukowym, są wyjazdy zagraniczne. W latach 2018-2023 pracownicy w ramach mobilności odbyli wyjazdy z programu ERASMUS+, m.in. do Uniwersytetu Rolniczego w Nitrze (Słowacja) oraz na Uniwersytet Rolniczy w Nowym Sadzie (Serbia). Nauczyciele uczestniczyli w wyjazdach studialnych i stażach zagranicznych m.in. do Austrii, Czech, Rumunii, Serbii, Węgier, Włoch, Hiszpanii, Słowacji, Chorwacji, Luxemburga, Portugalii i Ukrainy. Ponadto przedstawiciele Pracowni Architektury Krajobrazu uczestniczyli w stażu naukowym na Lusofona Univesidade w Lizbonie

(Portugalia), a także prowadzili zajęcia warsztatowe w języku angielskim podczas pilotażowego kursu polsko-holenderskiego *Farming with Nature*, który to jest organizowany przez UR i HAS Green Academy.

4.2. Obsada zajęć, ze szczególnym uwzględnieniem zajęć, które prowadzą do osiągnięcia przez studentów kompetencji związanych z prowadzeniem działalności naukowej oraz inżynierskich

Wymogiem przy przygotowywaniu przydziału zajęć dydaktycznych na kierunku AK jest posiadanie kompetencji do realizacji określonych zajęć dydaktycznych w celu osiągnięcia wszystkich zaplanowanych kierunkowych oraz przedmiotowych efektów uczenia się (zał. I.2.). Regulamin studiów na UR zakłada prowadzenie wykładów przez nauczycieli akademickich posiadających tytuł profesora, stopień doktora habilitowanego bądź doktora. Obsady zajęć dydaktycznych dokonuje zespół programowy z uwzględnieniem dydaktycznego nauczyciela akademickiego. Zajęcia na kierunku AK prowadzone są przez pracowników naukowo-dydaktycznych oraz dydaktycznych. Zauważyć tu należy, iż pracownicy dydaktyczni również są zaangażowani w badania naukowe, a swoje doświadczenie naukowe wykorzystuje w procesie dydaktycznym.

Przedmioty z grupy przedmiotów ogólnych, podstawowych, kierunkowych i kierunkowych do wyboru na studiach I st. oraz przedmioty podstawowe, kierunkowe i specjalnościowe na studiach II st. są realizowane przez pracowników KNP oraz osoby spoza UR i są zbieżne z ich działalnością naukową, co jest gwarantem wysokiej jakości kształcenia.

Przykłady tych przedmiotów, to:

STUDIA I STOPNIA: Przedmioty ogólne: technologia informacyjna, formy ochrony krajobrazu kulturowego, język obcy. **Przedmioty podstawowe:** historia sztuki, biologia roślin i matematyka. **Przedmioty kierunkowe:** projektowanie obiektów architektury krajobrazu, fizjografia, geodezja i projektowanie zintegrowane. **Przedmioty kierunkowe do wyboru:** ogrody tematyczne/ogrody w krajobrazie wiejskim, podstawy diagnostyki chorób i szkodników roślin/ochrona roślin. **Seminaria inżynierskie** dla studentów na studiach I st. prowadzone są przez osoby aktywnie prowadzące działalność naukową, co daje możliwość wzbudzenia w studentach zainteresowania tematyką badań i większe zaangażowanie w wyborze tematu pracy dyplomowej.

STUDIA II STOPNIA: Przedmioty podstawowe: historia i teoria kształtowania przestrzeni, socjologia i psychologia środowiska. **Przedmioty kierunkowe:** GIS w architekturze krajobrazu, planowanie przestrzenne. **Przedmioty specjalnościowe:** kształtowanie krajobrazu miast, projektowanie konserwatorskie. **Seminarium dyplomowe** magisterskie prowadzone jest przez pracowników w stopniu co najmniej doktora.

Przedmioty prowadzące do osiągnięcia przez studentów kompetencji inżynierskich prowadzone są przez nauczycieli z tytułem inż. (dr inż., dr hab. inż.), posiadających dorobek naukowy lub/i zawodowy potwierdzający kompetencje inżynierskie, tj. posiadają praktyczne doświadczenie w projektowaniu obiektów architektury krajobrazu lub obiektów budowlanych. Przedmioty o specyfice budowlanej, na których studenci zdobywają umiejętności praktycznego projektowania obiektów małej architektury realizowane są przez architektów (np. budowa obiektów architektury krajobrazu, innowacyjne rozwiązania technologiczne w architekturze krajobrazu).

Realizacja badań prowadzących do wykonania pracy dyplomowej w ramach seminarium inżynierskiego na studiach I st., oraz pracowni magisterskiej i seminarium dyplomowego na studiach II st. umożliwia włączenie studentów do pracy badawczej, a tym samym ukształtowanie w nich **kompetencji związanych z prowadzeniem działalności naukowej**. Studenci szczególnie zainteresowani aktywnością naukową, uczestniczą w działaniach Studenckiego Koła Naukowego „Krajobrazy”, a także biorą udział w studenckich konferencjach naukowych. Tematyka prac dyplomowych związana jest z obszarem badawczym opiekuna pracy, co jednocześnie pozwala na ugruntowanie studenta w badawczych umiejętnościach, w tym związanych z planowaniem badań i doбором metodyki badań. Jako wymierny wskaźnik osadzenia pracy dyplomowej studenta w tematyce badawczej opiekuna jest cytowanie w pracy dyplomowej artykułów naukowych promotora.

4.3. Łączenie przez nauczycieli akademickich i inne osoby prowadzące zajęcia działalności dydaktycznej z działalnością naukową oraz włączania studentów w prowadzenie działalności naukowej

Jednym z najważniejszych kryteriów w przydziale poszczególnych przedmiotów nauczycielom akademickim na kierunku AK są ich kompetencje wynikające z prac badawczych podejmowanych w ramach określonej tematyki, a także doświadczenia naukowe i dydaktyczne. Pozwala to na utrzymanie odpowiednio wysokiej jakości kształcenia na kierunku, a także docenienia znaczenia badań naukowych w kontekście rozwoju cywilizacyjnego.

Nauczyciele akademicy INROiKŚ w znakomitej większości są związani z działalnością naukową w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo. Osiągnięcia naukowe w tej dyscyplinie rozwijają się w niezwykle dynamicznie, co potwierdzają liczne awanse naukowe – od 2017 roku wypromowano 5 doktorów, stopień doktora habilitowanego uzyskało 8 osób a profesurę 3 osoby. Badania naukowe realizowane w tej dyscyplinie silnie oddziałują na otoczenie i w ostatniej ewaluacji to kryterium uzyskało kategorię A. W kryterium I dyscyplina uzyskała 293,7 pkt, przy wartości referencyjnej dla kategorii A 314,923. Wysoka ocena wynika z wysokiej aktywności naukowej pracowników INROiKŚ, którzy w latach 2017-2022 opublikowali 564 prace cytowane 4520 razy, z czego 11,8% znalazło się w czasopiśmie z TOP 10% a 5% znalazło się w TOP 10% cytowanych. Dyscyplinę charakteryzuje bardzo duży potencjał naukowy, wzrost liczby publikacji o istotnym znaczeniu dla światowej nauki, o czym świadczą niemal coroczne nagrody *Research Impact Leaders Awards* (2017, 2019, 2020, 2021). Średni ważony wskaźnik cytowań za lata 2017-2021 (*Field-Weighted Citation Impact*) artykułów opublikowanych w ostatnim okresie ewaluacyjnym wynosi 1,2 (0,52 bez własnych cytacji), średnia liczba cytowań (*Citations per Publication*) to 9,5, a średnia liczba osób czytających poszczególne artykuły (*Views per Publication*) to 35,8. Współpraca międzynarodowa (*International Collaboration*) szacowana jest na 33%.

Program studiów kierunku AK oparty jest na doświadczeniu naukowym nauczycieli akademickich tworzących instytut. Kompleksowe wykorzystanie doświadczenia w dorobku naukowym pracowników prowadzących działalność naukową, stanowiły podstawę do stworzenia kierunku pozwalającego w pełni wykorzystać potencjał doświadczenia nauczycieli z zakresu nauk rolniczych oraz połączyć je w sposób twórczy z naukami inżyniersko-technicznymi i sztukami plastycznymi czego ucieleśnieniem jest zawód architekta krajobrazu.

4.4. Założenia, cele i skuteczność prowadzonej polityki kadrowej, z uwzględnieniem metod i kryteriów doboru oraz rekrutacji kadry, sposobów, zasad i kryteriów oceny jakości kadry oraz udziału w tej ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów, a także wykorzystania wyników oceny w rozwoju i doskonaleniu kadry.

Fundamentem polityki kadrowej INROiKŚ wobec wszystkich pracowników realizujących kształcenie na kierunku AK jest wysoka jakość prowadzonych badań oraz ich efektywność (doskonałość naukowa) zwłaszcza w dyscyplinie nauki rolnictwo i ogrodnictwo (dyscyplina wiodąca) oraz ciągłe samodoskonalenie poprzez uczestnictwo w szkoleniach podnoszących kwalifikacje w zakresie nauki oraz dydaktyki, co stanowi niezbędny i konieczny element decydujący o bardzo dobrym przygotowaniu nauczycieli akademickich do realizacji programu studiów na kierunku AK.

Zatrudnianie nauczycieli akademickich odbywa się na drodze transparentnych procedur konkursowych w duchu *HR Excellence in Research* - certyfikat został ten przyznany Uniwersytetowi Rzeszowskiemu 11 maja 2022 r. Oznacza to, że cały proces rekrutacji jest przejrzysty, gwarantuje równe traktowanie, stabilność zatrudnienia oraz możliwość rozwoju kariery zawodowej. Zasady zatrudniania nauczycieli akademickich i pozostałych pracowników UR zostały określone Zarządzeniem Rektora nr 212/2021 z dn. 8.11.2021 w sprawie wprowadzenia polityki przejrzystej i merytorycznej rekrutacji pracowników na stanowiska badawcze, badawczo-dydaktyczne i dydaktyczne (OTM-R - Open, Transparent and Merit based Recruitment) w UR. Pełna treść zasad OTM-R wraz z zarządzeniem dostępna jest na stronie [www \(https://www.ur.edu.pl/pracownik/hr4r-ur/otm---r\)](https://www.ur.edu.pl/pracownik/hr4r-ur/otm---r).

Polityka zatrudniania ujęta jest również w Statucie UR, Załącznik nr 1 do Uchwały nr 96/09/2021 Senatu UR z dnia 30 września 2021 r. Dodatkowo na UR wdrażana jest Europejska Karta Naukowca i Kodeks Postępowania przy Rekrutacji Pracowników Naukowych na Uniwersytecie Rzeszowskim (<https://www.ur.edu.pl/pracownik/hr4r-ur/zespol-ds-wdrozenia-europejskiej-karty-naukowca-i->). W tym celu powołano zespół do spraw wdrażania karty oraz zespół monitorujący (<https://www.ur.edu.pl/pracownik/hr4r-ur/zespol-monitorujacy>). Celem nadrzędnym zespołu ds. monitorowania jest zapewnianie jakości i skuteczności podejmowanych działań w zakresie Strategii HR4R. UR jako beneficjent *HR Excellence in Research* określił wyraźnie Strategię HR4R, która została przyjęta przez Senat UR Uchwałą nr 81/05/2021 z dn 27 maja 2021 r. (<https://www.ur.edu.pl/pracownik/hr4r-ur/strategia-hr4r-dla-ur>). Szczegółowe obowiązki nauczycieli akademickich zapisane są w Regulaminie Pracy UR (Załącznik nr 1 do Uchwały 184/09/2022 Senatu UR z dnia 29 września 2022 r.). Istotnym elementem polityki zatrudniania na UR jest wdrożona polityka równości płci oraz traktowania (<https://www.ur.edu.pl/universytet/rownetraktowanie>).

W celu zapewnienia najlepszej jakości kształcenia na kierunku AK dopuszcza się również zatrudnienie specjalistów w określonej dziedzinie z zewnątrz na podstawie umowy cywilno-prawnej po pozytywnym zaopiniowaniu przez Radę Dydaktyczną Kolegium, przy czym wymiar kadry zatrudnianej spoza Uczelni do obsady zajęć dydaktycznych nie może być wyższy niż w zapisach określonych w art. 73 ust. 1 i 2 ustawy Prawo o Szkolnictwie Wyższym i Nauce (tj. Dz.U. 2023 poz. 742 z późn. zm.). W bieżącym roku akademickim do obsady zajęć dydaktycznych na kierunku AK zatrudniono na podstawie umowy cywilno-prawnej 5 osób do realizacji przedmiotów: pracownia rysunku i modelowania, geometria wykreślna, planowanie przestrzenne, technika w terenach zieleni, ochrona dziedzictwa kulturowego, historia sztuki, historia i teoria kształtowania przestrzeni, efekty plastyczne w architekturze krajobrazu, zagospodarowanie przestrzeni publicznej dla osób z dysfunkcjami.

INROiKŚ prowadzi ciągły monitoring osiągnięć naukowych nauczycieli akademickich oraz określa najbardziej perspektywiczne kierunki rozwoju poprzez identyfikację strategicznych tematów badawczych. Proces ten odbywa się z wykorzystaniem narzędzi własnych oraz ogólnodostępnych źródeł danych (baz Scopus, Web of Science i inne). W ramach działalności naukowej i dydaktycznej oprócz monitoringu dokonywana jest ocena okresowa, hospitacja zajęć, która realizowana jest przez bezpośrednich przełożonych, a także przez studentów i doktorantów w ramach badań ankietowych po zakończeniu każdego semestru. Ocena okresowa nauczycieli akademickich odbywa się według ustaleń przyjętych w Statucie UR (§ 114-116) oraz według Zarządzenia Rektora UR nr 142/2021 z dnia 16 sierpnia 2021 r oraz Zarządzenia Rektora UR nr 243/2021 z dnia 22.12.2021 r. Ten ostatni dokument określa zaktualizowane zasady oceny okresowej za lata 2022-2024. Każdy nauczyciel akademicki jest poddawany obowiązkowej ocenie okresowej średnio co dwa lata, jednak nie rzadziej niż raz na 4 lata. Oceny nauczyciela akademickiego dokonuje instytutowa komisja oceniająca i dotyczy ona działalności naukowej, dydaktycznej oraz organizacyjnej. Ocena nauczyciela akademickiego dotycząca wypełniania obowiązków dydaktycznych przeprowadzana jest po zakończeniu każdego cyklu zajęć dydaktycznych. Ocenę wystawioną przez studentów ustala się na podstawie wyników przeprowadzonej ankiety. Sposób jej realizacji określa Zarządzenie Rektora UR nr 8/2020 z dn. 29 stycznia 2020 r. w sprawie realizacji badań ankietowych w ramach Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia i analizy ich wyników na Uniwersytecie Rzeszowskim z późn. zm. określonymi w Zarządzeniu Rektora UR nr 2/2021 z dnia 12 stycznia 2021. Ocena okresowa nauczyciela akademickiego uwzględnia wynik ankiety realizowanej wśród studentów kierunku i wpływa na przedłużenie zatrudnienia, wysokość uposażenia, awanse, nagrody, wyróżnienia oraz na możliwość obsady funkcji kierowniczej. W przypadku uzyskania oceny negatywnej, następna ocena okresowa dokonywana jest nie wcześniej niż po upływie 12 miesięcy od dnia zakończenia poprzedniej oceny. Otrzymanie kolejnej oceny negatywnej może skutkować rozwiązaniem stosunku pracy z nauczycielem akademickim, zgodnie z art. 123 ust. 1 pkt 1 Ustawy. Rektor rozwiązuje za wypowiedzeniem stosunek pracy z nauczycielem akademickim w przypadku otrzymania 2 kolejnych negatywnych ocen okresowych, zgodnie z art. 123 ust. 2. Wyniki oceny uzyskane w oparciu o ankiety studenckie są analizowane przez Dyrektora INROiKŚ oraz przez Dziekana Kolegium Nauk Przyrodniczych. W szczególnych przypadkach Dziekan w

porozumieniu z Dyrektorem Instytutu, w sytuacji kiedy wyniki ankiet studenckich budzą zastrzeżenia, przeprowadza indywidualne rozmowy z nauczycielem i ustala działania naprawcze. Wnioski z przeprowadzonych badań ankietowych są przedstawiane na obradach Rady Dydaktycznej KNP i stanowią podstawę doskonalenia procesu kształcenia.

Hospitacje nauczycieli akademickich odbywają się zgodnie z Zasadami przeprowadzania hospitacji zajęć dydaktycznych na UR z dn. 18.11.2021 r. Szczegółowe informacje można znaleźć na stronie [www UR \(https://www.ur.edu.pl/student/jakosc-kształcenia/wewnetrzny-system-zapewnienia-jakoscikształcenia/badanie-jakosci-kształcenia\)](https://www.ur.edu.pl/student/jakosc-kształcenia/wewnetrzny-system-zapewnienia-jakoscikształcenia/badanie-jakosci-kształcenia). Celem hospitacji zajęć dydaktycznych na kierunkach realizowanych na Uniwersytecie Rzeszowskim, w tym kierunku AK jest ocena jakości kształcenia studentów oraz dążenie do jej systematycznej poprawy. Hospitacje zajęć dydaktycznych obowiązują wszystkich nauczycieli akademickich zatrudnionych w UR i obejmują też osoby realizujące proces dydaktyczny na podstawie umów cywilno-prawnych. Przeprowadza się je nie rzadziej niż raz na dwa lata. W przypadku negatywnej oceny z hospitacji Dyrektor Instytutu przeprowadza rozmowę wyjaśniającą z nauczycielem. Natomiast wnioski z przeprowadzonych w danym roku akademickim hospitacji zajęć dydaktycznych przedstawione są na Radzie Dydaktycznej KNP i stanowią podstawę do doskonalenia procesu kształcenia.

Nauczyciele akademicy są zobowiązani do przestrzegania i poszanowania zasad etycznych zgodnie z Kodeksem etyki nauczycieli akademickich określonych w uchwale Senatu UR nr 580/06/2020 z dn. 25 czerwca 2020 r. (<https://www.ur.edu.pl/files/ur/import/private/99/Uchwala-580-06-2020-Senatu-UR.pdf>). Ważnym elementem polityki kadrowej są starania UR aby być coraz bardziej przyjaznym dla całej społeczności akademickiej. Powołane zostały wewnętrzne instytucje uniwersyteckie, które służą temu, aby w sytuacjach trudnych, konfliktowych lub w przypadku nierównego traktowania służyć pomocą w rozwiązaniu zaistniałego problemu. Zarządzeniem Rektora UR nr 127/2022 z dn. 12 października 2022 wprowadzono wewnętrzną politykę przeciwdziałania mobbingowi, dyskryminacji i korupcji w UR (<https://www.ur.edu.pl/files/ur/import/private/18/Rozne/Zarządzenie-zieniajace.pdf>). Opracowano Plan Równości Płci (https://www.ur.edu.pl/files/user_directory/951/Dokumenty/Plan%20R%C3%B3wno%C5%9Bci%20P%C5%82ci%20dla%20Uniwersytetu%20Rzeszowskiego.pdf), powołano Rzecznika Akademickiego Zarządzeniem Rektora UR nr 71/2022 z dn. 21 czerwca 2022 (https://www.ur.edu.pl/files/ur/import/Rowne-traktowanie/Akty-prawne-i-kodeksy-etyczne/Zarządzenie-nr-71_2022-Rektora-UR-w-sprawie-powolania-Rzecznika-akademickiego.pdf), którego rolą jest rozwiązywanie konfliktów, mediacja, wspieranie całej społeczności akademickiej. Z kolei Zarządzenie Rektora UR nr 70/2022 z dn. 21 czerwca 2022 ustanowiło Pełnomocnika Rektora ds. Równego Traktowania (https://www.ur.edu.pl/files/ur/import/Rowne-traktowanie/Akty-prawne-i-kodeksy-etyczne/Zarządzenie-nr-70_2022-Rektora-UR-w-sprawie-powolania-Pelnomocnika-Rektora-ds.-rownego-traktowania.pdf). Wszystkie nowo powołane organy spełniają istotną rolę akademicką i służą poszanowaniu praw całej społeczności akademickiej.

4.5. System wspierania i motywowania kadry do rozwoju naukowego lub artystycznego oraz podnoszenia kompetencji dydaktycznych. W tym kontekście warto przedstawić awanse naukowe kadry związanej z ocenianym kierunkiem studiów

Wewnętrzny system wspierania i motywowania kadry do rozwoju naukowego oraz podnoszenia kompetencji dydaktycznych kadry prowadzącej kształcenie na kierunku AK stosowany na Uniwersytecie Rzeszowskim jest wieloaspektowy i składa się z następujących kluczowych elementów: wsparcie w zakresie rozwoju zawodowego i postępowań awansowych, wsparcie w zakresie pomocy administracyjnej w tworzeniu projektów w zakresie badań podstawowych, komercyjnych i innych, wsparcie młodej kadry w kontekście wewnętrznych grantów celowych, transparentnej polityki wynagradzania projakościowego oraz nagród przyznawanych przez JM Rektora, dostęp do szkoleń podnoszących kompetencje naukowe, dydaktyczne czy też organizacyjne wsparcie w zakresie mobilności nauczycieli akademickich w zakresie różnych programów (NAWA, Erasmus Mobility,

umowy bilateralne), aż po wsparcie w zakresie równego traktowania, przeciwdziałania mobbingowi, dyskryminacji, korupcji oraz równości płci.

Wsparanie kadry w zakresie rozwoju zawodowego i projektów (<https://www.ur.edu.pl/pracownik/hr4r-ur/doradztwo-zawodowe>) realizowane jest na czterech głównych płaszczyznach w oparciu o wewnętrzne procedury UR: (1) doradztwa zawodowego w zakresie konsultacji warunków umów oraz regulacji prawnych dotyczących zatrudniania na stanowiskach w UR; (2) doradztwa ds. awansowania i rozwoju indywidualnej kariery naukowej; (3) doradztwa w zakresie składania projektów badawczych oraz ich późniejszej administracji; (4) doradztwa w zakresie ochrony własności intelektualnej i transferu wiedzy. Uzyskanie wsparcia zawodowego przez pracowników możliwe jest również w formie on-line w ramach grupy na platformie MS Teams, a więc z wykorzystaniem narzędzi zdalnych.

Uniwersytet Rzeszowski posiada autorskie rozwiązania i procedury wewnętrzne w zakresie **wsparcia młodej kadry** i oprócz doradztwa zawodowego oferuje możliwość starania się przez tą grupę pracowników o granty celowe regulowane Zarządzeniem Rektora UR zmieniającym Zarządzenie nr 114/2020 z dn. 16 października 2020 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu przyznawania środków finansowych na uczelniane granty dla młodych naukowców – Załącznik nr 1 do Zarządzenia Rektora UR nr 114/2020 z dn. 16.10.2020 r.

Uniwersytet Rzeszowski wspiera i motywuje rozwój kadry naukowo-dydaktycznej i dydaktycznej. Zgodnie z tą polityką w systemie wynagradzania nauczycieli akademickich uwzględniany jest dodatek projakościowy. Wielkość przyznanego dodatku projakościowego uzależniona jest od wyników oceny pracownika. Aktualne kryteria oceny działalności naukowej pracowników, będące podstawą wynagrodzenia projakościowego określa Zarządzenie Rektora UR nr 45/2021 z dn. 29 marca 2021.

W ramach wsparcia postępowań awansowych w zakresie stopni i tytułów naukowych Uniwersytet Rzeszowski ma opracowane własne procedury oraz regulamin określający zakres oferowanej pomocy zgodnie z Uchwałą nr 277/06/2023 Senatu Uniwersytetu Rzeszowskiego z dn. 29 czerwca 2023 r. zmieniająca uchwałę nr 54/02/2021 z dn. 25 lutego 2021 r. w sprawie Regulaminu przeprowadzania czynności w postępowaniach w sprawie nadania stopnia doktora oraz stopnia doktora habilitowanego prowadzonych na Uniwersytecie Rzeszowskim (treść regulaminu <https://www.ur.edu.pl/files/ur/import/private/22/Postepowania/Za%C5%82.%20do%20Uchwa%C5%82y%20283%2009%202023%20-%20Regulamin%20post%C4%99powa%C5%84%20naukowych%20-%20tekst%20jedn..doc.pdf>) oraz Zarządzenia Rektora UR nr 12/2020 z dn. 05 lutego 2020 w sprawie szczegółowego trybu wnoszenia opłat i pokrywania kosztów za przeprowadzenie postępowania o nadanie stopnia doktora, doktora habilitowanego i tytułu profesora zmieniającego Zarządzenie Rektora UR 72/2019 z dn. 06 listopada 2019 r. (<https://www.ur.edu.pl/files/ur/import/private/105/ZARZADZENIE-NR-12-2020-oplaty.pdf>). Takie wsparcie jest oferowane i wiąże się również z zobowiązaniami pracowników, którzy z takiej formy pomocy korzystają w zakresie minimalnego okresu zatrudnienia na UR po uzyskaniu stopnia bądź tytułu. Osoby prowadzące zajęcia na kierunku AK, w latach 2018-2023, uzyskały: tytuł profesorski (2 os.), stopień doktora habilitowanego (3 os.) oraz z powodzeniem obroniło dysertację doktorską (8 os.).

Pracownicy mogą uzyskać wsparcie w zakresie umiędzynarodowienia i mobilności. UR pomaga we wszelkich formalnościach związanych z wyjazdami i wymianą kadry w ramach programu Erasmus+ (<https://www.ur.edu.pl/uniwersytet/erasmus/wyjazdy-pracownikow>) oraz NAWA i CEEPUS (<https://www.ur.edu.pl/uniwersytet/nawa>). Pomoc i kwalifikacje do wyjazdów są usystematyzowane i regulowane wewnętrznymi procedurami lub zależnie od innych umów i projektów warunkami wynikającymi bezpośrednio z umów pomiędzy instytucjami.

Czynnikiem, który w istotny sposób premiuje aktywność nauczycieli akademickich jest stosowany w Uczelni system nagród. Szczegółowe zasady przyznawania nagród określa Załącznik do Zarządzenia Rektora UR nr 86/2021 z dn. 26 maja 2021 r. ze zmianami – Zarządzenie zmieniające nr 114/2022 z dn. 26 września 2022 r. w sprawie wprowadzania regulaminu przyznawania nagród Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego. Pracownicy mogą otrzymywać nagrody za działalność naukową, dydaktyczną, artystyczną i organizacyjną, takie jak: Naukowy Laur Uniwersytetu Rzeszowskiego, Dydaktyczny Laur

Uniwersytetu Rzeszowskiego, Lider Uniwersytetu Rzeszowskiego, Nagroda Rektora I stopnia, Nagroda Rektora II stopnia, Nagroda Rektora III stopnia, Nagroda Rektora w formie listu gratulacyjnego.

Regularne przeprowadzanie hospitacji zajęć dydaktycznych, okresowa ocena nauczycieli, ankiety oceny dokonywane przez studentów, nominacje przyznawane przez studentów (Laur Studenta) oraz odznaczenia państwowe (Medale KEN) aktywizują podnoszenie kompetencji dydaktycznych.

Nauczyciele akademicy mają również możliwość podnoszenia swoich kompetencji dydaktycznych, metodycznych i technicznych poprzez udział w szkoleniach organizowanych w ramach projektu „Jednolity Program Zintegrowany Uniwersytetu Rzeszowskiego - droga do wysokiej jakości kształcenia” finansowanego z Programu Operacyjnego Wiedza, Edukacja, Rozwój (<http://www.ur.pl/aktualnosci/>).

W latach 2020-2023 w ramach projektu „Przyjazny nURt” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój odbywają się szkolenia świadomościowe dla pracowników. Szkolenia te mają na celu zwiększenie kompetencji w zakresie organizacji i realizacji procesu kształcenia oraz obsługi administracyjnej studentów i doktorantów z niepełnosprawnościami (<https://www.ur.edu.pl/universytet/aktualnosci/projekt-przyjazny-nurt---rozwoj-dostepnosci-ur,22274>).

Ostatnimi elementami składowymi systemowych rozwiązań w zakresie wsparcia społeczności akademickiej o ogromnym znaczeniu są równość traktowania, przeciwdziałanie mobbingowi, dyskryminacji i korupcji oraz zasady równości płci. Uniwersytet Rzeszowski inicjując starania o pozyskanie i finalnie uzyskując certyfikat *HR Excellence in Research* wprowadził nowoczesne rozwiązania (akty prawne <https://www.ur.edu.pl/universytet/rowne-traktowanie/akty-prawne-ikodeksy-etyczne>) w tym zakresie powołując do życia Pełnomocnika i Komisję ds. Mobbingu i Korupcji, Pełnomocnika i Komisję ds. równego traktowania, Biuro ds. równego traktowania, oraz instytucję Rzecznika akademickiego, do którego należą dwa najważniejsze zadania (1) wspieranie wszystkich osób ze wspólnoty uniwersyteckiej w polubownym rozwiązywaniu konfliktów, sporów i napięć oraz (2) promowanie wysokich standardów etycznych w życiu akademickim.

4.6. Spełnienie reguł i wymagań w zakresie doboru nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz obsady zajęć, zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy.

Nie dotyczy

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

5.1. Stan, nowoczesność, rozmiary i kompleksowość bazy dydaktycznej i naukowej służącej realizacji zajęć oraz działalności naukowej na ocenianym kierunku w dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany

Proces dydaktyczny na kierunku AK realizowany jest w nowoczesnym kompleksie naukowo-dydaktycznym UR – Kampus Zalesie, położonym na obrzeżach miasta Rzeszowa. Obiekt dydaktyczny Kampus Zalesie jest bardzo dobrze skomunikowany z centrum miasta i centrami komunikacyjnymi (kilka linii autobusowych w bezpośrednim sąsiedztwie Kampusu, z dużą częstotliwością kursów) oraz z Kampusem Rejtana.

Kampus Zalesie powstał w wyniku zapoczątkowanej w 2008 roku realizacji projektu pt. „Uruchomienie kompleksu naukowo-dydaktycznego ZALESIE - Regionalne centra innowacji i transferu technologii produkcji, przetwarzania oraz marketingu w sektorze rolno-spożywczym”, finansowanego w ramach naboru prowadzonego w trybie konkursowym do działania I.1 „Infrastruktura uczelni” Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej. W efekcie tego projektu powstała nowoczesna baza badawczo-dydaktyczna, na którą składają się funkcjonalne budynki, zawierające nowoczesne

sale wykładowe, sale dydaktyczne, hale technologiczne oraz laboratoria badawcze wyposażone w nowoczesny sprzęt oraz aparaturę badawczą, a infrastruktura badawczo-dydaktyczna jest ciągle udoskonalana. W roku 2015 do użytku zostało oddane Podkarpackie Centrum Innowacyjno-Badawcze Środowiska, sfinansowane w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu „Infrastruktura i Środowisko XIII osi priorytetowej”, o wartości ponad 34 mln zł. Budynek jest nowoczesną bazą naukowo-dydaktyczną, wyposażoną w nowoczesny sprzęt naukowo-badawczy.

Bazę badawczo-dydaktyczną stanowi 5 nowoczesnych i funkcjonalnych budynków, dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnością. Zajęcia dydaktyczne na kierunku AK odbywają się głównie w budynkach D3 (ul. Ćwiklińskiej), D7, D9 oraz D10 (ul. Zelwerowicza). Na terenie kampusu zlokalizowana jest automatyczna stacja meteorologiczna pracująca w trybie ciągłym, a dane pomiarowe wykorzystywane są w badaniach naukowych (INROiKŚ). Dydaktyczną bazę Instytutu stanowią również dwie hale maszyn oraz hala pojazdów zlokalizowane przy ul. Zelwerowicza w budynkach D8 i D9 (ul. Zelwerowicza). Instytut posiada również Stację Doświadczalną położoną w miejscowości Krasne, oddaloną o około 12 km od bazy dydaktycznej Kampusu Zalesie.

INROiKŚ, który realizuje proces kształcenia na kierunku AK, dysponuje własną bazą naukowo-dydaktyczną, z dobrze wyposażonymi salami wykładowymi i nowoczesnymi laboratoriami badawczymi, w których realizowane są zajęcia dydaktyczne, ale również badania naukowe (w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo), co bezpośrednio przekłada się na jakość kształcenia. Infrastruktura i wyposażenie INROiKŚ pozwalają na realizację procesu kształcenia na wysokim poziomie, a przez to osiągnięcie przez studentów założonych w programie kształcenia na studiach I i II stopnia efektów uczenia się, w tym nabywania umiejętności i praktycznego wykorzystania nowoczesnej aparatury naukowo - badawczej w realizacji projektów naukowych, m.in. przez studentów ocenianego kierunku.

Wyposażenie poszczególnych laboratoriów i pracowni w sprzęt, aparaturę badawczą i pomiarową oraz inne pomoce dydaktyczne przyczyniają się do zdobywania wiedzy i kształtowania umiejętności, a także kompetencji społecznych studentów kierunku AK. W ramach przedmiotów podstawowych kierunkowych i kierunkowych do wyboru zajęcia laboratoryjne prowadzone są w nowoczesnych i dobrze wyposażonych laboratoriach i pracowniach komputerowych, dostosowanych do specyfiki danego przedmiotu oraz do działalności naukowej prowadzącego przedmiot. Bogate wyposażenie poszczególnych jednostek Instytutu pozwala na prowadzenie badań naukowych (w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo) na wysokim poziomie, co bezpośrednio przekłada się na jakość kształcenia na ocenianym kierunku. Najważniejsza aparatura naukowo-badawcza w jednostkach organizacyjnych INROiKŚ, służąca realizacji badań naukowych przez pracowników i studentów na kierunku, to, m.in.:

- **Zakład Gleboznawstwa, Chemii Środowiska i Hydrologii** - wysoko rozdzielczy Mikroskop skaningowy SUB 8010; Spektrofotometr Absorpcji atomowej Hitachi Z-2000; Chromatograf gazowy Varian 450GC z detektorem masowym Varian 240MS; Chromatograf jonowy Dionex 5000+; Analizator Elementarny CHNS Vario El-Cube; Kjeltec Foss model 2300; Laserowy miernik uziarnienia gleb; Analizator elementarny Flash 2000;; Mikroskop biologiczny Zeiss Primo Star; Mikroskop specjalis. badawczy Zeiss Axio;i in.
- **Zakład Podstaw Rolnictwa i Gospodarki Odpadami** - zestaw do elektroforezy pionowej DNA w żelach poliakrylamidowych; Termocykler Multi Gene z oprogramowaniem; Oktet - urządzenie do analizy liczebności dżdżownic; Zestaw do mikroskopii stereoskopowej; Zestaw Oxi Top z cieplarką; Zestaw reaktorów biochemicznych i in.

Szczegółowy wykaz aparatury i sprzętu będący na wyposażeniu jednostek wykorzystywanego w procesie dydaktycznym zamieszczono w załączniku (zał. I.5.1.).

Zajęcia na ocenianym kierunku są w części realizowane również w Kampusie UR przy ul. Pigoń, gdzie znajduje się również centralna Administracja UR.

Do realizacji zajęć na kierunku AK wykorzystywane są cztery sale komputerowe w budynku D9 (17 lub 23 stanowiska komputerowe wyposażone w jednostki centralne i monitory LCD 21") oraz w budynku D3 (15 stanowisk komputerowych wyposażonych w jednostki centralne i monitory LCD 23"). Każdy komputer pracuje w domenie studenckiej połączonej z serwerem. Na komputerach zainstalowane jest: oprogramowanie biurowe, bazodanowe i specjalistyczne. Do dyspozycji studentów (konsultacje lub praca samodzielna) przeznaczone zostały również komputery w dwóch lokalizacjach: w czytelni 14 komputerów (bud. D9) oraz 10 komputerów w budynku D3.

Na pierwszym roku studiów I st. studenci odbywają obowiązkowe zajęcia z wychowania fizycznego. Zajęcia te prowadzi Studium Wychowania Fizycznego i Rekreacji (SWFiR). Baza sportowo-rekreacyjna Studium obejmuje hale sportowe, siłownię, saunę fińską, salę taneczną, sale rehabilitacji (ul. Ćwiklińskiej 1, budynek D1), ściankę wspinaczkową (ul. Kasprowicza 1) oraz pływalnię. Oferta SWFiR umożliwia ćwiczenia w różnych specjalizacjach sportowych. W ramach tej infrastruktury studenci mogą uczestniczyć w grach zespołowych, zajęciach gimnastycznych, tanecznych, siłowych i rehabilitacyjnych. Student ma możliwość wyboru profilu zajęć sportowych. Ponadto studenci mogą korzystać z obiektów sportowych UR (D1, D12) (<https://www.ur.edu.pl/universytet/jednostki/jednostki-pozakolegialne/studium-wychowaniafizycznego-i-rekreacji/baza-sportowo-rekreacyjna-oferta/baza>).

Zajęcia z języka obcego prowadzone są przez lektorów pracujących w Studium Języków Obcych (SJO) będącym jednostką pozakolegialną KNP. Zajęcia odbywają się w salach audytoryjnych/seminaryjnych (D9/125/336/337), wyposażonych między innymi w sprzęt audiowizualny. Zadaniem SJO jest zapewnienie wysokiego poziomu nauczania języka obcego ogólnego i języka specjalistycznego właściwego dla kierunku AK, promowanie rozwoju kompetencji komunikacyjnych i naukowych studentów oraz wspieranie umiejętności samodzielnego zdobywania wiedzy podczas studiów i przez całe życie. Umiejętności językowe nabyte przez studentów są pomocne w podejmowaniu decyzji o wyjeździe w ramach projektów międzynarodowej wymiany studentów (np. ERASMUS+).

Na terenie Kampusu Zalesie funkcjonują również domy studenckie – DS. Merkury i DS. Hilton, o łącznej liczbie miejsc 573, które oferują zakwaterowanie, m. in. studentów AK. UR w sumie posiada 2205 miejsc w sześciu domach studenckich. W Kampusie Zalesie położone są czteropiętrowe Domy Studenta „Merkury” i „Hilton” z segmentowym układem mieszkań (na 1 segment przypada 2 pokoje, aneks kuchenny, łazienka z prysznicem, WC). W każdym pokoju studenci mają dostęp do sieci internetowej. Na każdym piętrze DS znajduje się kuchnia wyposażona w kuchenki gazowe i piekarniki elektryczne. Ponadto w domach tych studenci mają dostęp do: pralni, sali cichej nauki, sali telewizyjnej, sali z bilardem. Przed Domami Studenta znajduje się boisko do koszykówki, ławki, siłownia na świeżym powietrzu i zadaszone parkingi rowerowe. Ponadto przed DS znajduje się duży parking dla samochodów osobowych, w tym miejsca postojowe dla osób z niepełnosprawnościami oraz system monitoringu.

W budynku D9 zlokalizowane jest nowoczesne Centrum Konferencyjno-Naukowe, w którym organizowane są konferencje naukowe z udziałem pracowników badawczo-dydaktycznych, studentów oraz gości krajowych i zagranicznych, którym można zaproponować dwa pokoje gościnne o wysokim standardzie. W jednym z budynków Kampusu mieści się bistro „FoodCrafters”, w którym studenci mogą skorzystać z posiłku. Zmotoryzowani studenci mają możliwość parkowania w Kampusie Zalesie na 599 miejscach postojowych.

Kampus Rejtana zlokalizowany jest niemal w centrum miasta (3 przystanki autobusowe do dworca kolejowego i autobusowego) a jego najważniejszym elementem jest kompleks centrów zlokalizowanych w budynku A0. Budynek jest nowoczesny, w bardzo dobrym stanie technicznym i estetycznym, jest przyjazny dla osób z niepełnosprawnościami. W tym budynku Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami UR (BON) przygotowuje tzw. kącik relaksu. Można tu także odpoczywać wśród licznej zieleni zdobiącej dwa bardzo duże patia (<https://www.ur.edu.pl/universytet/wirtualny-spacer-po-uczelni>).

Na pierwszym roku studiów studenci kierunku AK odbywają również obowiązkowe szkolenie BHP oraz szkolenie biblioteczne. Szkolenia te przeprowadzane są zdalnie. Szkolenie biblioteczne jest

dostępne w Internecie na stronie: szkoleniebur.ur.edu.pl. Ponadto po zalogowaniu się do uczelnianej sieci internetowej, za pośrednictwem Biblioteki UR studenci mają możliwość wyszukiwania niezbędnych materiałów dydaktycznych lub naukowych, poprzez bezpłatne bazy danych i publikacji. Biblioteka umożliwia dostęp do Wirtualnej Biblioteki Nauki, a w jej ramach do platform: Springer, Elsevier, EBSCO, Medline, Willey-Blackwell, AIP/APS, IOP Science, JSTOR. W budynku D9 mieści się oddział głównej Biblioteki UR – Czytelnia Kampus Zalesie przystosowana na potrzeby osób z niepełnosprawnościami. Zakres tematyczny zbiorów bibliotecznych obejmuje szeroko pojęte nauki biologiczne, rolnicze i ekonomiczne. Szczegóły na temat funkcjonowania Biblioteki są zawarte w Kryterium 5. pkt. 6 oraz w załączniku (zał. 1.5.2., zał. 1.5.3.) (<https://www.ur.edu.pl/pl/kolegia/kolegium-nauk-przyrodniczych/kolegium/czytelnia-kampusuzalesie>).

W 2014 roku uruchomiono Interdyscyplinarne Centrum Modelowania Komputerowego (ICMK) (A0/B4), które zostało zbudowane i wyposażone z projektu realizowanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013. W skład wyposażenia komputerowego ICMK, oprócz 120 nowoczesnych stacji roboczych PC, wchodzi klaster obliczeniowy PEGAZ o mocy obliczeniowej około 7,5 TeraFLOPS. Jest to obecnie najpotężniejsza instalacja obliczeniowa na Podkarpaciu. Jedną z misji centrum jest podwyższenie jakości kształcenia poprzez wykorzystanie w dydaktyce wyposażenia ICMK. W ramach centrum funkcjonuje 7 laboratoriów, w których studenci mogą realizować wykłady, seminaria oraz ćwiczenia. Wszystkie pomieszczenia są nowoczesne, estetyczne, odpowiednio wyposażone, spełniają wymogi BHP. Wykłady mogą odbywać się w ogólnouczelnianych aulach będących pod nadzorem centralnej administracji Uniwersytetu UR, ale także w salach wykładowych oraz seminaryjnych funkcjonujących w ramach instytutów KNP. Sale wykładowe oraz seminaryjne mają różną powierzchnię użytkową, a przy planowaniu ich wykorzystania na cele wykładowe, sekcja dydaktyczna dziekanatu KNP bierze pod uwagę liczebność rocznika studentów lub grupy studentów. System obłożenia sal pozwala na efektywne wykorzystanie pomieszczeń uniwersyteckich. Na wyposażeniu wszystkich auli na ponad 100 osób występuje wymagany dla procesu dydaktycznego sprzęt, taki jak projektory/rzutniki, mikrofony i głośniki oraz ekran umożliwiający prezentację wykładu/referatu. Aule są klimatyzowane. Ponadto w większości sal wykładowych i seminaryjnych znajduje się: rzutnik multimedialny, przenośny sprzęt komputerowy posiadający podstawowe oprogramowanie komputerowe. Zapewniony jest dostęp do sieci internetowej, co daje możliwość skorzystania z zasobów Internetu w czasie zajęć. Okna w salach wykładowych i seminaryjnych można zasłonić roletami. Wszystkie sale wykładowe i seminaryjne przystosowane są do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Należy zaznaczyć, że w roku akademickim 2020/2021, w związku z globalną sytuacją epidemiczną i koniecznością wdrożenia nauki zdalnej, Biuro KNP przekazało do Kampusu Zalesie i do Kampusu Rejtana po pięć laptopów. Komputery te były i są wsparciem dla nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w formie zdalnej. Laptopy są wyposażone w podstawowe oprogramowanie (MS Office), mają też dostęp do sieci internetowej.

Z uwagi na specyfikę ocenianego kierunku oraz nieustanny rozwój nowych technologii w obszarze architektury krajobrazu, nieodzowne są ciągłe starania o uzupełnianie i unowocześnianie infrastruktury badawczo-dydaktycznej oraz utrzymanie już posiadanej na najwyższym poziomie użyteczności. Mimo bardzo dobrych warunków lokalowych i kompletności aparatury badawczej i dydaktycznej, KNP, w tym INROIKŚ oraz ITŻIŻ, rozumieją konieczność takich działań, co jest wyrażone w strategii rozwoju Instytutu. Rozwój infrastruktury KNP umożliwiający prowadzenie badań naukowych i kształcenia na wysokim poziomie to jeden z celów strategicznych w rozwoju KNP.

Zgodnie z polityką realizowaną w Kolegium student ma możliwość realizacji swoich pasji naukowych niezależnie do jakiej jednostki administracyjnej przypisany jest kierunek, na którym studiuje. Jest to możliwe dzięki uczestniczeniu w działaniach różnych uniwersyteckich kół naukowych. Przykładem takich działań jest zrealizowany w roku akad. 2022/23 przedmiot współczesne ogrody (studia II st.), na którym studenci AK mieli także możliwość wykonania wspólnie ze studentami kierunku fizyka, makiety ekologicznego osiedla mieszkaniowego, co odbywało się w salach budynku A0 i w tym celu korzystali z zaplecza materiałowego Instytutu Fizyki.

Zajęcia z przedmiotu ogólnouczelnianego odbywają się online, za pośrednictwem platformy MS Teams.

W proces dydaktyczny związanym z realizacją zajęć na kierunku AK zaangażowane są poszczególne jednostki organizacyjne INROiKŚ, a w szczególności: Pracownia Architektury Krajobrazu, Zakład Agroekologii i Użytkowania Lasu, Zakład Fizjologii i Biotechnologii Roślin, Zakład Gleboznawstwa, Chemii Środowiska i Hydrologii, Zakład Inżynierii Produkcji Rolno-Spożywczej, Zakład Ochrony Przyrody i Ekologii Krajobrazu, Zakład Podstaw Rolnictwa i Gospodarki Odpadami, Zakład Produkcji Roślinnej. Ponadto w kształcenie studentów na ocenianym kierunku zaangażowani są również nauczyciele akademicki z innych jednostek organizacyjnych UR, takich jak: Instytut Matematyki, Kolegium Nauk Społecznych, Studium Języków Obcych, Centrum Sportu i Rekreacji.

W UR funkcjonuje elektroniczny system Wirtualna Uczelnia. Studenci korzystając z tego systemu mogą na bieżąco sprawdzać swoje oceny w systemie czy kontaktować się z nauczycielem akademickim. Nauczyciele akademicki za pośrednictwem Wirtualnej Uczelni mogą również przekazywać studentom materiały do zajęć dydaktycznych w formie elektronicznej. W ramach Wirtualnej Uczelni studenci otrzymują kanałami elektronicznymi pełny dostęp do informacji o procesie kształcenia i procedurach związanych z tokiem studiowania. Mogą też zapisywać się na wykłady ogólnouczelniane oraz sprawdzać na bieżąco wpisywane zaliczenia z ćwiczeń i wykładów. W ramach systemu ankietyzacji z wykorzystaniem Wirtualnej Uczelni, w ankiecie oceny prowadzącego przedmiot oraz w ankiecie oceny dziekanatu studenci mają możliwość wypowiedzenia się na temat jakości systemu kształcenia. Ponadto studenci i doktoranci UR posiadający legitymację studencką/doktorancką oraz pracownicy UR mający aktywną legitymację pracowniczą mogą korzystać z sieci EDUROAM, z wykorzystaniem osobistego sprzętu komputerowo-mobilnego. W ramach infrastruktury informatycznej studenci mają również bezpłatny dostęp do najnowszej wersji programu Statistica V. 13.3 oraz Office 365 zawierającą, takie programy jak: MS Word, MS Excel, MS PowerPoint, Outlook, Share Point, MS Teams. Programy te wykorzystywane są przez studentów m.in. do uczestniczenia w zajęciach zdalnych, czy opracowaniu pracy dyplomowej.

5.2. Infrastruktura i wyposażenie instytucji, w których prowadzone są zajęcia poza uczelnią oraz praktyki zawodowe (w przypadku, gdy w planie studiów na ocenianym kierunku zostały uwzględnione praktyki zawodowe)

Wszystkie zajęcia dydaktyczne objęte programem studiów na kierunku AK są realizowane w pomieszczeniach UR, z wyjątkiem programowej praktyki zawodowej z zakresu zdobywania umiejętności zawodowych.

Programowe praktyki zawodowe z zakresu zdobywania umiejętności zawodowych są realizowane na ogół w gospodarstwach szkółkarskich, pracowniach projektowych oraz jednostkach samorządowych zajmujących się kształtowaniem krajobrazu. Przykładem może być Gospodarstwo Szkółkarskie Grzegorz Miłoś w Widelce koło Krosna. Przedmiotem działalności Gospodarstwa jest sprzedaż drzew i krzewów ozdobnych, bylin i traw ozdobnych. Zakład projektuje i realizuje projekty ogrodów przydomowych oraz zieleni publiczną; zajmuje się także pielęgnacją zieleni.

Warunkiem akceptacji wybranego przez studenta miejsca realizacji praktyki (przedsiębiorstwo/instytucja) jest jego ścisłe powiązanie z branżą architektury krajobrazu. Wprowadzona od 2022 roku hospitacja programowych praktyk zawodowych pozwala na weryfikację prawidłowego przebiegu. Studenci kierunku AK realizowali praktyki w wielu przedsiębiorstwach, wszystkie spełniały założone kryteria w zakresie ich działalności. Szczegóły dotyczące infrastruktury i wyposażenia przedsiębiorstw/instytucji, w których praktyki były realizowane są opisane w dziennikach praktyk.

5.3. Dostęp do technologii informacyjno-komunikacyjnej oraz stopnia jej wykorzystania w procesie nauczania i uczenia się studentów oraz w działalności i komunikacji naukowej

W UR działa Uniwersyteckie Centrum Informatyzacji (UCI), realizujące cele w zakresie informatyzacji i komputeryzacji. Na stronie internetowej UCI

(<https://www.ur.edu.pl/universytet/jednostki/administracja/universyteckie-centruminformatyzacji>) studenci kierunku AK mogą znaleźć niezbędne informacje dotyczące infrastruktury informatycznej UR oraz bezpłatnych programów. Dostępna jest także instrukcja odnośnie aktywowania Elektronicznej Legitymacji Studenckiej UR, dostępu do programu Statistica, TeamViewer oraz usług komunikacyjnych w ramach programu Microsoft Office 365. Dodatkowo, w ramach programu firmy Microsoft skierowanego do uczelni istnieje dostęp do bezpłatnego oprogramowania z serii Microsoft w ramach subskrypcji (Microsoft Imagine-OnTheHubAzure for Education). Oprócz strony internetowej UCI, także na stronie internetowej UR Student w zakładce Usługi IT dla Studentów ma dostęp do informacji odnośnie dostępu do Microsoft Office 365, Eduroam, Statistica, Wirtualnej Uczelni, poczty elektronicznej (<https://www.ur.edu.pl/pl/student/uslugi-it-dla-studentow>).

Na stronie internetowej UR oraz poprzez stronę KNP zakładka *Student*, możliwy jest dostęp do elektronicznego systemu Wirtualna Uczelnia (<https://www.ur.edu.pl/kolegia/kolegium-nauk-przyrodniczych/student>). Studenci korzystając z tego systemu mogą na bieżąco sprawdzać swoje oceny w systemie, a także kontaktować się z nauczycielem akademickim. Ponadto w ramach Wirtualnej Uczelni studenci otrzymują kanałami elektronicznymi pełny dostęp do informacji o procesie kształcenia i procedurach związanych z tokiem studiowania. Wirtualna Uczelnia posiada wbudowane repozytorium plików, dzięki czemu istnieje możliwość umieszczania materiałów dydaktycznych do pobrania/odczytu dla studentów. Ponadto, w zależności od potrzeb pracownicy mogą publikować na Wirtualnej Uczelni ogłoszenia (np. zarządzenia, regulaminy i inne dokumenty organizacyjne), które będą widoczne dla studenta na stronie głównej, od razu po zalogowaniu. Zarówno studenci, jak i nauczyciele akademicy mają dostęp do wbudowanych narzędzi komunikacyjnych (wysyłanie powiadomień e-mail i SMS, chat i Akademickie Forum Dyskusyjne), które mogą stanowić doskonałe uzupełnienie tradycyjnych form kształcenia. W Wirtualnej Uczelni studenci mogą też zapisywać się na wykłady ogólnouczelniane oraz sprawdzać na bieżąco wpisywane zaliczenia z ćwiczeń i wykładów. W ramach systemu ankietyzacji z wykorzystaniem Wirtualnej Uczelni, w ankiecie oceny prowadzącego przedmiot oraz w ankiecie oceny dziekanatu studenci mają możliwość wypowiedzenia się na temat jakości systemu kształcenia. Wyniki tych ocen są dostępne na stronie internetowej UR (<https://www.ur.edu.pl/pl/student/jakosckształcenia/wewnetrzny-system-zapewnienia-jakosci-kształcenia/badanie-jakosci-kształcenia/wynikibadan>). Również proces dyplomowania rozumiany jako złożenie pracy, możliwość wykonania kontroli antyplagiatowej jest przeprowadzany przez moduł Wirtualna Uczelnia.

Obowiązkowe na pierwszym roku studiów szkolenie BHP oraz szkolenie biblioteczne jest przeprowadzane zdalnie. Szkolenie biblioteczne jest dostępne w Internecie na stronie: <http://szkoleniebur.ur.edu.pl/>. Ponadto po zalogowaniu się do uczelnianej sieci internetowej, za pośrednictwem Biblioteki UR (BUR) studenci mają możliwość wyszukiwania niezbędnych materiałów dydaktycznych lub naukowych, poprzez bezpłatne bazy danych i publikacji. BUR umożliwia dostęp do kilkudziesięciu baz danych, w tym najczęściej użytkowanych przez biologów Scopus, Web of Science AGRO, Nature, Science Direct, SIBROL, Willey Online Library. Dostępne są również e-booki oraz Expertus – baza pracowników UR. Studenci mają również dostęp online do oprogramowania Writefull służącego do korekty tekstu w języku angielskim, co jest przydatne chociażby przy przygotowaniu pracy dyplomowej czy realizacji zajęć w j. angielskim. Studenci mogą również korzystać z narzędzi do formatowania literatury ENDNOTE (<http://szkoleniebur.ur.edu.pl/>). BUR stwarza również możliwości uczestniczenia w licznych webinarium dotyczących wyszukiwania literatury przedmiotu w bazach danych (webinaria Web of Science, webinaria Elsevier, webinarium CAB Abstracts with Full Texts). Zdobywanie tej umiejętności przez studentów kierunku jest szczególnie ważne przy przygotowywaniu prac dyplomowych. Studenci mogli również skorzystać z szkolenia online z zastosowaniem metod statystycznych. Ze wszystkich baz studenci mogą korzystać także zdalnie poprzez serwer proxy, a informacje o webinarium zamieszczane są na stronie www BUR: <https://bur.ur.edu.pl/>

W strukturze UR działało także Uniwersyteckie Centrum Kształcenia na Odległość, które wdrożyło w UR usługę Microsoft Teams. W związku z sytuacją pandemiczną panującą od 2020 roku oraz koniecznością realizacji procesu dydaktycznego w formie zdalnej w zależności od aktualnej

sytuacji epidemiologicznej, UR udostępnił dla pracowników i studentów usługę informatyczną Office 365. Program ten zawiera takie programy, jak MS Word, MS Excel, MS PowerPoint, Outlook, Share Point, MS Teams. UR zapewnił szkolenia, mające na celu zdobycie wiedzy i umiejętności z zakresu wykorzystywania platformy MS Teams w procesie kształcenia, materiały i filmy instruktażowe.

Studenci i doktoranci UR posiadający legitymację studencką/ doktorancką oraz pracownicy UR mający aktywną legitymację pracowniczą mogą korzystać z sieci Eduroam, na osobistym sprzęcie komputerowo-mobilnym. Ponadto w budynkach Uczelni zostały stworzone stanowiska informatyczne z dostępem dla studentów, także dla studentów z niepełnosprawnościami.

5.4. Udogodnienia w zakresie infrastruktury i wyposażenia dostosowanych do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami

W UR, w tym również w KNP osoby z niepełnosprawnością mają zapewnione dobre warunki kształcenia, wsparcie dydaktyczne i naukowe.

Nowoczesne budynki dydaktyczne (D3, D7, D9, D10) znajdujące się w Kampusie Zalesie, w których w większości realizowane są zajęcia dydaktyczne ocenianego kierunku wyposażone są w rozwiązania architektoniczne umożliwiające sprawne funkcjonowanie osób z dysfunkcjami. Budynki wyposażone są w windy, platformy, schodołazy, drzwi i toalety dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami oraz podjazdy i miejsca parkingowe. Na terenie Uczelni działa Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych UR (BON) podejmujące działania związane ze stwarzaniem studentom z niepełnosprawnościami warunków do pełnego udziału w procesie kształcenia i badaniach naukowych, w tym: likwidację barier transportowych; zapewnienie tłumaczy języka migowego, asystentów osób niewidomych, z niepełnosprawnością ruchową; udostępnienie wypożyczalni specjalistycznego sprzętu ułatwiającego kształcenie studentom niepełnosprawnym; zapewnienie odpowiednich rozwiązań technicznych (np. stanowisk komputerowych, programów komputerowych) oraz na wniosek studenta odpowiednią organizację planowanych i dodatkowych zajęć dydaktycznych. W UR znajdują się również budynki wyposażone w systemy wspomagające słyszenie (pętle indukcyjne, systemy FM), tablice interaktywne z systemem E-beam realizujące treść zapisaną w formie cyfrowej. W 10 budynkach Uczelni (w 2 na terenie kampusu Zalesie) powstały specjalne „pokoje wyciszeń” przeznaczone do wewnętrznego wyciszenia się i uspokojenia, pozwalające na odcięcie się od nadmiaru bodźców zewnętrznych, co sprzyja przygotowaniu do wysiłku intelektualnego oraz poprawie koncentracji.

Domy studenckie znajdujące się na terenie Kampusu Zalesie nie są w pełni dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami z dysfunkcjami ruchowymi. Planowane jest ich dostosowanie w najbliższym czasie. W domu akademickich Merkury i Hilton planowana jest platforma/podjazd i mieszkanie dostosowane dla osób z niepełnosprawnościami. UR posiada pokoje w akademiku „Filon” (ul. Cicha 4) z pełnym dostosowaniem do potrzeb osób niepełnosprawnych (windy, platforma, wyposażenie pokoi i łazienek).

Dostosowanie obiektów sportowych dla potrzeb studentów z niepełnosprawnościami. Obiekty sportowe na terenie kampusu Zalesie są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Studenci niepełnosprawni są objęci fachową opieką mgr rehabilitacji, fizjoterapeuty oraz specjalisty kinezyterapii ruchowej. Na terenie budynku D1 znajdują się dwie sale do ćwiczeń (na parterze i pierwszym piętrze) dla osób z dysfunkcjami. W grudniu 2020 r powstała siłownia integracyjna, która jest cały czas doposażana.

Dostosowanie do potrzeb osób z niepełnosprawnościami budynku Biblioteki Uniwersytetu Rzeszowskiego oraz Czytelni w Kampusie Zalesie. Budynek biblioteki UR (ul. Pigoń 8) wyposażony jest w rozwiązania architektoniczne umożliwiające sprawne funkcjonowanie osób z niepełnosprawnościami (windy, drzwi dostosowane do wózków inwalidzkich do wszystkich pomieszczeń bibliotecznych, toalety oraz podjazdy i miejsca parkingowe). Na terenie biblioteki znajduje się sfinansowana przez Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych wypożyczalnia specjalistycznego sprzętu wspomagającego proces uczenia się, gdzie do dyspozycji studentów są: systemy wspomagające słyszenie (Oticon Amigo FM), programy komputerowe powiększająco-

udźwiękawiające tekst (ZoomText), specjalne myszki komputerowe i klawiatury (jednoręczne i brajlowskie), notesy mówiące (BraillePen), powiększalniki telewizyjne, lupy elektroniczne, syntezatory mowy polskiej, drukarki etykiet brajlowskich, odtwarzacze audiobooków. Na terenie Kampusu Zalesie znajduje się czytelnia dostosowania do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, z dysfunkcjami ruchowymi (miejsca parkingowe, podjazd, winda, drzwi, indywidualne stanowiska komputerowe).

Aktualne działania BON w zakresie infrastruktury i wyposażenia dostosowanych do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami. W ramach konkursu ogłoszonego przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju z Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 „Uczelnia dostępna” UR otrzymał dofinansowanie na realizację projektu pt.: „Przyjazny nURt” – rozwój dostępności UR (realizacja 01.10.2000 do 31.12.2023 r). W projekcie tym zaplanowano między innymi poprawę dostępności infrastrukturalnej, m.in. 2 windy, oznaczenia tyflograficzne, beacons – systemy wspomagające przemieszczanie się w budynkach uczelni, dostosowanie serwisów internetowych do obowiązujących standardów WCAG 2.1 AA, stworzenie wirtualnego asystenta studenta w Biurze Karier, szkolenia dla pracowników i studentów zwiększające świadomość problemów osób ze specjalnymi potrzebami, spotkania eksperckie, budowę platformy e-learningowej, mającej stanowić bazę wiedzy dla nauczycieli akademickich, dotyczącą sposobu pracy z osobą z niepełnosprawnością, prowadzone są również szkolenia świadomościowe dla pracowników. W roku akademickim 2022/23 oddano do użytku 2 pokoje wyciszeń (w budynku D9 i Budynku D1) oraz windę w budynku D1.

Od 01.10.2013 roku na Wydziale Biologiczno-Rolniczym, obecnie w Kolegium Nauk Przyrodniczych, w tym Instytucie Nauk Rolniczych, Ochrony i Kształtowania Środowiska działa Konsultant ds. Osób Niepełnosprawnych. Na bieżąco podejmuje działania w zakresie identyfikacji studentów oraz monitorowania ich potrzeb; udzielania informacji studentom I roku w czasie Dni Adaptacyjnych o ofercie szkoleń i zajęć praktycznych kierowanych dla studentów z niepełnosprawnościami i możliwego wsparcia ze strony wolontariuszy oraz o działaniach ze strony Uczelni; koordynacji działań zgodnie z celami i zadaniami proponowanymi przez Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych UR. Koordynator udziela indywidualnych konsultacji i pomocy doraźnej w zakresie rozwiązywania bieżących problemów studentów z niepełnosprawnościami; bierze udział w promowaniu kierunku AK podczas rekrutacji na studia poprzez informowanie o możliwościach i warunkach studiowania w Uczelni przyjaznej dla osób z niepełnosprawnościami; utrzymuje ścisłą współpracę z BON; uczestniczy w spotkaniach i warsztatach organizowanych przez BON oraz podnosi kompetencje i umiejętności praktyczne poprzez udział w szkoleniach: „Asystent osoby niepełnosprawnej”; „Aktywna rehabilitacja”; „Praca ze studentami z zaburzeniami psychicznymi” cz. I i cz. II; aktualnie szkolenie świadomościowe. Od 01.01.2020 z powołania JM Rektora UR bierze czynny udział w projekcie „Przyjazny nURt” – rozwój dostępności w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 „Uczenia dostępna” POWR.03.05.00-00-A007/19.

Do korzystania z pomocy BON UR uprawnieni są studenci i doktoranci z niepełnosprawnościami w rozumieniu Ustawy o Rehabilitacji Zawodowej i Społecznej oraz Zatrudnianiu Osób Niepełnosprawnych z 27 sierpnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 123, poz. 776 z późn. zm.) oraz przewlekle chorzy nieposiadający orzeczonego stopnia niepełnosprawności oraz Ci, których niezdolność do pełnego uczestnictwa w zajęciach spowodowana jest nagłą chorobą lub utratą sprawności z powodu wypadku, ale charakter tej niezdolności jest czasowy.

5.5. Dostępność infrastruktury, w tym aparatury naukowej, oprogramowania specjalistycznego i materiałów dydaktycznych, w celu wykonywania przez studentów zadań wynikających z programu studiów w ramach pracy własnej

Stan infrastruktury badawczej wpływa na jakość prowadzonych badań naukowych oraz poziom realizacji procesu dydaktycznego. Dla studentów kierunku AK są do dyspozycji liczne laboratoria oraz pracownie wyposażone w drobny, podręczny sprzęt laboratoryjny (np. wyposażenie pracowni kultur in vitro w laboratorium biotechnologii roślin Aeropolis), ale także w nowoczesną aparaturę naukową na światowym poziomie (np. chromatografy cieczone i gazowe, absorpcji atomowej). Studenci mogą

być włączani w prace badawcze pracowników INROiKŚ podczas realizacji prac dyplomowych, a także w ramach działalności kół naukowych. Efektem tego są publikacje naukowe, lub doniesienia na konferencjach (zał. I.4.1.). Ponadto INROiKŚ posiada stację doświadczalną i hale maszyn, co niewątpliwie wpływa na jakość kształcenia prowadzoną na ocenianym kierunku. Aparatura naukowo-badawcza w INROiKŚ jest wykorzystywana przez pracowników do prowadzenia zajęć dydaktycznych, a przez studentów do realizacji badań naukowych związanych z działalnością w kole naukowym.

Wyposażenie laboratoriów oraz dostępność nowoczesnej aparatury naukowej stwarza odpowiednie warunki, sprzyjające studentom do samodzielnej aktywności naukowej w ramach przedmiotów objętych programem studiów. Nowoczesność dostępnej aparatury naukowej oraz dążenie do jej unowocześniania znajdują odzwierciedlenie w licznych publikacjach naukowych o zasięgu światowym, liczne przykłady współpracy z innymi krajowymi lub zagranicznymi ośrodkami akademickim/badawczymi oraz współpracę z otoczeniem zewnętrznym np. Podkarpackie Centrum Innowacji.

Studenci mogą korzystać z zasobów dydaktycznych dostępnych na serwerach UR. Ponadto mają możliwość korzystania nieodpłatnie z oprogramowania AutoCAD i Vectorworks, które jest pomocne przy opracowaniu analiz i projektów w czasie przygotowywania prac etapowych i pracy dyplomowej. Materiały dydaktyczne są udostępniane studentom drogą elektroniczną: przesyłanie pocztą e-mail, poprzez system Wirtualna Uczelnia czy poprzez platformę MS Teams.

5.6. System biblioteczno-informacyjny uczelni, w tym dostęp do aktualnych zasobów informacji naukowej w formie tradycyjnej i elektronicznej, o zasięgu międzynarodowym oraz zakresie dostosowanym do potrzeb wynikających z procesu nauczania i uczenia się na ocenianym kierunku, a także działalności naukowej w zakresie dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek, w tym w szczególności dostępu do piśmiennictwa zalecanego w sylabusach

Biblioteka UR wraz z bibliotekami wydziałowymi i instytutowymi tworzy system biblioteczno-informacyjny UR. Gromadzi zbiory i e-zbiory o tematyce odpowiadającej kierunkom studiów w UR. Zbiory Biblioteki to: ponad 743 000 woluminów książek, ponad 119 000 woluminów czasopism oraz prawie 33 000 jednostek inwentarzowych zbiorów specjalnych (wg stanu na dzień 31.12.2022).

Tabela 11. Księgozbiór i zasoby elektroniczne Biblioteki UR

KSIĘGOZBIÓR I ZASOBY ELEKTRONICZNE BIBLIOTEKI UNIwersYTETU RZESZOWSKIEGO	
Druki zwarte	743 474 woluminów
Czasopisma	119 464 woluminów
Zbiory specjalne	32 778 jednostek inwentarzowych
Pełnotekstowe, faktograficzne i bibliograficzne bazy danych	25 baz
Czasopisma elektroniczne	ok. 27 000 tytułów
E-booki	ok. 299 000 tytułów

Biblioteka organizuje dostęp do zagranicznych czasopism elektronicznych dając środowisku uniwersyteckiemu możliwość korzystania z najnowszych osiągnięć i badań naukowych na świecie. Zapewniony jest dostęp do Wirtualnej Biblioteki Nauki oraz do źródeł cyfrowych zakupionych w ramach indywidualnej subskrypcji. Korzystanie z zasobów elektronicznych odbywa się za pośrednictwem komputerowej sieci uniwersyteckiej, a także zdalnie dla zweryfikowanych użytkowników poprzez serwer Proxy.

BUR oferuje dostęp do około 27 000 tytułów zagranicznych czasopism w wersji elektronicznej, a także do baz bibliograficznych i abstraktowych (m. in. Springer, Elsevier - Science Direct, bazy EBSCO,

Wiley-Blackwell, Medline, AIP/IPS, IOP Science, Web of Knowledge, Scopus, EMIS, Lex, Polska Bibliografia Lekarska, Polska Bibliografia Prawnicza). Od 2016 r. Biblioteka ma dostęp do wybranych kolekcji bazy JSTOR. Cały czas rozbudowywana jest również kolekcja ebooków: Biblioteka UR posiada dostęp do czytelni polskich książek elektronicznych PWN ibuk.pl, a także do kolekcji e-booków na platformie Springer oraz do bazy książek elektronicznych EBSCO. Łącznie oferuje dostęp do prawie 300 000 tytułów książek elektronicznych. Od 2015 roku Biblioteka UR posiada również dostęp do Cyfrowej Wypożyczalni Publikacji Naukowych Academica, która oferuje dostęp do ponad 3 700 000 publikacji ze wszystkich dziedzin wiedzy, również najnowszych, objętych ochroną prawa autorskiego. Stale rozbudowywane zasoby ww. bazy obejmują współczesne piśmiennictwo naukowe ze wszystkich dziedzin, w tym także najnowsze wydania podręczników akademickich oraz aktualne numery fachowych czasopism specjalistycznych, jak również teksty źródłowe, literaturę piękną oraz zbiory specjalne, które są przedmiotem badań naukowców.

BUR otwarta jest dla czytelników przez 6 dni w tygodniu. Nowoczesny budynek przy ul. Prof. Stanisława Pignonia 8 dysponuje ok. 300 miejscami w 6 czytelniach, w których księgozbiór oferowany jest w wolnym dostępie do półek.

Budynek przystosowany jest do potrzeb osób niepełnosprawnych i dysponuje podjazdem dla wózków inwalidzkich oraz windą. W Czytelniach zamontowane są również specjalne drzwi, których konstrukcja umożliwia bezproblemowe poruszanie się na wózku inwalidzkim. W budynku Biblioteki znajduje się infokiosk wraz ze specjalistycznym oprogramowaniem przystosowanych dla osób z niepełnosprawnościami, który udostępnia między innymi informacje dotyczące form wsparcia osób niepełnosprawnych. Kiosk ten posiada następujące funkcje: lektor czytający tekst, powiększanie tekstu, zmiana wielkości czcionki, zmiana kontrastu, wspomaganie słuchu – pętla indukcyjna. W Oddziale Informacji Naukowej znajduje się specjalne stanowisko komputerowe dla osób z niepełnosprawnościami wyposażone między innymi w: monitor dotykowy, specjalistyczną klawiaturę ZoomText, urządzenie zastępujące mysz komputerową SimplyWorks Trackball, słuchawki kostne, multimedialne głośniki komputerowe, program powiększający i czytający ekran, biurko z elektryczną regulacją wysokości, krzesło rehabilitacyjne. Na terenie Biblioteki znajduje się również pokój wyciszeń. Wypożyczalnia oraz portiernia wyposażone są w zestawy pętli indukcyjnych z mikrofonem.

We wszystkich czytelniach i holu głównym dostępna jest strefa bezprzewodowego Internetu Wi-Fi. Użytkownicy BUR mogą korzystać z kilkunastu terminali (służących do przeglądania katalogu i zamawiania książek) oraz kilkudziesięciu stanowisk komputerowych z dostępem do Internetu rozmieszczonych we wszystkich czytelniach. Procesy biblioteczne są całkowicie skomputeryzowane i zautomatyzowane. Z myślą o komforcie czytelnika podczas wizyty w bibliotece została przygotowana Strefa Relaksu - specjalna przestrzeń daje możliwość wypoczynku podczas pracy naukowej.

Biblioteka pracuje w zintegrowanym systemie bibliotecznym ProLib, a do transportu książek z magazynów wykorzystuje specjalny system wózków podsufitowych TELE-LIFT. Dzięki temu czas realizacji zamówienia jest bardzo krótki i nie przekracza 30 minut.

BUR świadczy usługi w rzeczywistości wirtualnej. Katalog zasobów bibliotecznych książek i czasopism wraz z informacją o lokalizacji tych dokumentów i ich dostępności jest udostępniony online (<https://opac.ur.edu.pl>). Czytelnicy mogą książki zamawiać poprzez Internet. Indywidualne konto czytelnika zawiera informację o wypożyczonych i udostępnianych na miejscu materiałach, a także informacje o terminie zwrotu książek, możliwości prolongaty i rezerwacji książek. Strona www Biblioteki (<https://bur.ur.edu.pl>) zawiera niezbędne informacje o usługach biblioteczno-informacyjnych oraz zasadach korzystania z BUR. Jest również narzędziem komunikacji z bibliotekarzami – umożliwiają to specjalne formularze, komunikator GG oraz poczta e-mail. Jest ona również przyjazna osobom z niepełnosprawnościami.

Publikacje (książki i artykuły), które nie znajdują się w zbiorach BUR, a które są niezbędne do prowadzenia badań i przygotowania prac dyplomowych, sprowadzane są w ramach Wypożyczalni Międzybibliotecznej z innych bibliotek w kraju i z zagranicy. W 2022 r. zrealizowano ponad 300 zamówień czytelników BUR, sprowadzając niezbędne materiały z kilkudziesięciu bibliotek partnerskich z kraju i zagranicy.

W ramach prac dokumentacyjnych Pracownicy Oddziału Informacji Naukowej BUR opracowują bazę bibliograficzno-bibliometryczną „Bibliografia publikacji pracowników naukowych UR 2000-...”, która dostępna jest w Internecie pod adresem <http://bibliografia.ur.edu.pl/new/01/> i zawiera obecnie ponad 59 tysięcy rekordów. Baza rejestruje dorobek naukowy pracowników UR zatrudnionych na pierwszym etapie oraz umożliwia sporządzenie analizy bibliometrycznej pracowników oraz Jednostek Uczelni.

W 2020 roku został powołany Pełnomocnik Dyrektora BUR ds. Współpracy ze Środowiskiem Akademickim, do którego obowiązków należy między innymi reprezentowanie Biblioteki w kontaktach z pracownikami naukowymi Uczelni, współpraca z samorządem studenckim i samorządem doktorantów oraz prowadzenie cyklicznych badań satysfakcji i potrzeb użytkowników BUR.

Dla osób rozpoczynających studiowanie w UR przygotowano interaktywne szkolenie e-learningowe dostępne pod adresem <http://szkoleniebur.ur.edu.pl/>.

BUR jest współzałożycielem konsorcjum Podkarpacka Biblioteka Cyfrowa (www.pbc.rzeszow.pl). Do elektronicznych zasobów PBC wprowadzany jest digitalizowany we własnej pracowni księgozbiór z tzw. domeny publicznej, a także publikacje autorów współczesnych, którzy podpiszą licencję i wyrażą zgodę na udostępnianie swych publikacji w Internecie. Obecnie w zasobach PBC znajduje się ponad 24 000 obiektów cyfrowych, a kolekcja „Materiały naukowe i dydaktyczne” liczy ponad 300 pozycji.

Od kilku lat przy BUR działa ponadto Repozytorium, będące cyfrowym archiwum rejestrującym dorobek naukowy i dydaktyczny środowiska akademickiego UR. Na koniec 2022 r. znajdowało się w nim prawie 8 000 publikacji.

W BUR, a także w bibliotekach wydziałowych i instytutowych zatrudnionych jest obecnie 59 osób. Jest to wykwalifikowana kadra - 86% pracowników posiada wyższe wykształcenie, z czego 68% posiada kwalifikacje z zakresu bibliotekoznawstwa i informacji naukowej zdobyte za studiach kierunkowych lub podyplomowych. Pracownicy BUR cały czas podwyższają swoje umiejętności uczestnicząc w szkoleniach, kursach i konferencjach naukowych, publikując artykuły naukowe, a także odbywając staże zawodowe w bibliotekach polskich i zagranicznych.

Zasoby biblioteczne z zakresu architektury krajobrazu

Księgozbiór z zakresu architektury krajobrazu udostępniany jest prezencyjnie w Czytelni Kampus Zalesie oraz w Czytelni Czasopism Naukowych, a także w ramach wypożyczeń miejscowych i międzybibliotecznych.

Tabela 12. Księgozbiór i zasoby elektroniczne Biblioteki UR z zakresu architektury krajobrazu

architektura krajobrazu	książki	tradycyjne	INTEGRO – 4391
		elektroniczne	Elsevier – 27; Springer – 646; Wiley Online Library – 21; EBSCO – 788; IBUK Libra – 2
	czasopisma	tradycyjne	INTEGRO – 20
		elektroniczne	ScienceDirect – 78; Springer – 164; Wiley Online Library – 41; EBSCO – 1018

Liczba książek tradycyjnych z zakresu AK będących w zasobach BUR wynosi obecnie blisko 4,5 tys. tytułów (<https://opac.ur.edu.pl/integro/catalog>). Dzięki platformom: Springer, Science Direct, EBSCO, Wiley Online Library, Ibuk Libra, użytkownicy BUR mogą korzystać z około 1500 tytułów e-booków oraz mają dostęp do ponad 1000 tytułów czasopism elektronicznych z zakresu architektury krajobrazu (<https://bur.ur.edu.pl/bazy-danych>). Wszystkie zasoby elektroniczne dostępne są w całej sieci komputerowej UR, a co za tym idzie na wszystkich komputerach przeznaczonych dla czytelników w BUR. Dla zweryfikowanych użytkowników możliwy jest również zdalny dostęp z komputerów spoza sieci poprzez serwer proxy. BUR prenumeruje ponadto 20 tytuły polskich czasopism tradycyjnych z

zakresu architektury krajobrazu, które udostępniane są w Czytelni Kampus Zalesie (<https://www.youtube.com/channel/UCpSh4qicAJBV4Fmv3xghAsA>).

5.7. Sposoby, częstość i zakres monitorowania, oceny i doskonalenia bazy dydaktycznej i naukowej oraz systemu biblioteczno-informacyjnego, a także udział w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów

UR w listopadzie 2017 roku wdrożył *Procedurę monitorowania i przeglądu zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej i naukowej*, która w lutym 2020 r. została dostosowana do nowej struktury organizacyjnej Uczelni. Jej zadaniem jest zapewnienie prawidłowego stanu zasobów materialnych, służących do realizacji procesu kształcenia oraz wspierania badań naukowych prowadzonych z udziałem studentów, w kontekście zapewnienia realizacji efektów uczenia się. Procedura dostępna na stronie: <https://www.ur.edu.pl/pl/student/jakoscksztalcenia/wewnetrzny-system-zapewnienia-jakosci-ksztalcenia/badanie-jakosci-ksztalcenia/wzoryi-procedury>.

Procedura realizowana jest poprzez analizę stanu i dostosowanie zasobów materialnych, w tym wyposażenia sal dydaktycznych do realizacji procesu dydaktycznego, dostosowanie infrastruktury do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, modernizację i odnawianie zasobów materialnych wspomagających prowadzenie badań naukowych z udziałem studentów. Nauczyciele akademicy mogą monitorować stan zasobów bibliecznych oraz zgłaszać konieczność ich uzupełnienia w szybki i prosty sposób za pomocą zakładki na stronie internetowej BUR. Procedura określa także tryb postępowania związanego z przeprowadzaniem oceny dostosowania bazy dydaktycznej do potrzeb procesu kształcenia, wsparcia prowadzenia badań przez studentów oraz prawidłowej organizacji procesu uczenia się. Obejmuje monitorowanie stanu użytkowania wszystkich pomieszczeń, które są wykorzystywane w procesie dydaktycznym oraz zasobów bibliecznych. Nauczyciele akademicy, pracownicy inżynieryjno-techniczni i naukowo-techniczni zobowiązani są do dbałości o bieżący stan techniczny i prawidłowe użytkowanie infrastruktury dydaktycznej i naukowej jednostki, jak również bieżącego zgłaszania Dyrektorowi Instytutu za pośrednictwem kierownika kierunku studiów zapotrzebowania na pomoce dydaktyczne oraz inne środki niezbędne do realizacji zajęć i konieczności przeprowadzenia niezbędnych napraw, remontów. Zgodnie z procedurą studenci mają prawo do zgłaszania potrzeb w zakresie zasobów materialnych i infrastruktury dydaktycznej bezpośrednio u prowadzących zajęcia dydaktyczne lub w trakcie spotkań z opiekunami roczników / przedstawicielami władz dziekańskich kolegium.

Władze dziekańskie Kolegium zobowiązane są do zorganizowania co najmniej raz w roku akademickim spotkania otwartego dla studentów, w trakcie którego studenci mogą zgłaszać uwagi i sugestie dotyczące wyposażenie obiektów, w których odbywają się zajęcia dydaktyczne oraz zasobów bibliecznych Uczelni. Ostatnie takie spotkanie odbyło się 29 listopada 2023 roku, w formie zdalnej. Oceny infrastruktury i zasobów materialnych (zgodnie ze wzorem określonym w załączniku do niniejszej procedury) dokonuje powołany przez Dziekana zespół, w skład którego wchodzi kierownik kierunku, opiekunowie roczników, opiekun praktyk, przedstawiciel samorządu studentów, pracownik inżynieryjno-techniczny, administrator budynku. Ocena infrastruktury i zasobów materialnych odbywa się raz na dwa lata, a sprawozdanie z przeprowadzonej oceny przekazywane jest do sekcji jakości kształcenia i akredytacji w Dziekanacie Kolegium, w terminie do końca kwietnia roku, w którym prowadzona jest ocena. Sekcja jakości kształcenia i akredytacji dziekanatu opracowuje zbiorcze sprawozdanie dotyczące oceny infrastruktury i zasobów materialnych kolegium, które przekazuje Dziekanowi Kolegium. Dziekan Kolegium przedstawia sprawozdanie Radzie Dydaktycznej, która formułuje rekomendacje na rzecz poprawy infrastruktury i zasobów materialnych. Wyniki z przeprowadzonego badania uwzględniane są w formularzu oceny Kolegium.

Na podstawie rekomendacji Władze Kolegium podejmują stosowne działania korygujące w celu zapewnienia optymalnego poziomu zasobów materialnych w kolegium. Jest to zgodne z realizacją Strategii Rozwoju KNP, w której celem strategicznym jest Rozwój Infrastruktury Kolegium Nauk Przyrodniczych umożliwiającą prowadzenie badań naukowych i kształcenia na wysokim poziomie. Dbłość o infrastrukturę badawczo-dydaktyczną jest kluczowa do realizacji drugiego celu operacyjnego w obszarze Kształcenie - Wysoka efektywność kształcenia w zakresie zdobywania umiejętności praktycznych (<https://www.ur.edu.pl/pl/kolegia/kolegium-nauk-przyrodniczych/kolegium/strategia-rozwoju>).

Ponadto studenci w ramach studenckiej ankiety warunków studiowania realizowanej w roku akad. 2021/2022 mieli także możliwość oceny budynków UR, w których są prowadzone zajęcia dydaktyczne. Raport z tego badania również jest umieszczony na stronie internetowej UR w zakładce „wyniki badań”.

5.8. Spełnienie reguł i wymagań w zakresie infrastruktury dydaktycznej i naukowej, zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy.

Nie dotyczy

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

6.1. Zakres i formy współpracy uczelni z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z pracodawcami oraz jej wpływu na koncepcję kształcenia, efekty uczenia się, program studiów i jego realizację, w tym realizację praktyk zawodowych (w przypadku, gdy w planie studiów na ocenianym kierunku zostały uwzględnione praktyki zawodowe)

Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi jest istotnym elementem wpływającym a realizowanie koncepcji kształcenia oraz wdrażanie programów studiów na kierunku AK.

Wydział Biologiczno-Rolniczy prowadził, a obecnie Kolegium Nauk Przyrodniczych wraz z INROiKŚ kontynuuje szeroką współpracę z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego.

Na mocy uchwały Rady Wydziału Biologiczno-Rolniczego z dnia 22 września 2016 roku powołano Radę Społeczno-Gospodarczą, działającą przy Wydziale Biologiczno-Rolniczym. Nadrzędną rolą tego organu były działania w zakresie oceny programu studiów i jakości kształcenia, a także kompetencji nabytych przez studentów w trakcie studiów. Partnerzy Rady reprezentowali różne dziedziny gospodarki. W skład Rady Społeczno-Gospodarczej, wchodził m.in. Zarząd Województwa Podkarpackiego, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Rzeszowie, Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Krośnie, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie, Podkarpacki Oddział Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa w Rzeszowie, Związek Stowarzyszeń Podkarpacka Izba Rolnicza w Rzeszowie, Związek Stowarzyszeń Podkarpacka Izba Rolnictwa Ekologicznego w Świlczy, Podkarpacki Ośrodek Doradztwa Rolniczego i in. Radę Społeczno-Gospodarczą tworzą również przedstawiciele firm, m.in. Młyn Fryszak Sp. z o.o., Südzucker Polska S.A. „Cukrownia Ropczyce”, Rzeszowska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. i in.

W następstwie zmiany struktury Uniwersytetu Rzeszowskiego, w 2021 roku przy Kolegium Nauk Przyrodniczych powołano Radę Społeczno-Gospodarczą (Rada S-G) Kolegium Nauk Przyrodniczych. Rada S-G jest społecznym organem wspierającym działania Kolegium w obszarze nauki, dydaktyki i współpracy z otoczeniem. Rada ma na celu podejmowanie działań integrujących przedstawicieli przedsiębiorstw, instytucji i środowisk społecznych z pracownikami naukowo-dydaktycznymi

Uniwersytetu Rzeszowskiego. Ponadto dąży do tworzenia płaszczyzn współdziałania i wymiany doświadczeń ukierunkowanych na rozwój gospodarki opartej na wiedzy. Rada Społeczno-Gospodarcza ma charakter opiniodawczy, doradczy, może zgłaszać również własne inicjatywy. Zamiarem działania Rady jest tworzenie platformy współpracy środowiska naukowego, dydaktycznego, gospodarki, samorządu oraz instytucji otoczenia biznesu, wdrażanie wspólnych inicjatyw wspierających rozwój Kolegium na rzecz współpracy z otoczeniem, ocena programów studiów i jakości kształcenia w Kolegium, ocena (na podstawie dokumentacji kierunków) uzyskanej przez studentów w trakcie studiów wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych. Do kompetencji Rady S-G należy m.in. występowanie z inicjatywą w zakresie nawiązywania współpracy z przedsiębiorstwami i instytucjami dotyczącej organizowania praktyk zawodowych, staży, prac dyplomowych, doktoratów wdrożeniowych, przeprowadzania wspólnych szkoleń, zajęć dydaktycznych, seminariów czy opiniowanie planów i programów kształcenia z punktu widzenia ich powiązania z potrzebami gospodarki oraz oczekiwaniami przedsiębiorców regionu. Inauguracyjne posiedzenie Rady Społeczno-Gospodarczej Kolegium Nauk Przyrodniczych miało miejsce 13.04.2021 r., kiedy przyjęto na nim Regulamin Rady Społeczno-Gospodarczej Kolegium Nauk Przyrodniczych Uniwersytetu Rzeszowskiego, a także poddano ocenie część kierunków studiów związanych z Panelem Nauk Rolniczych realizowanych w UR. Podczas drugiego posiedzenia Panelu Nauk Rolniczych Rady Społeczno-Gospodarczej KNP (12.10.2021 r.) członkowie Rady S-G zapoznali się z programami studiów kierunków: architektura krajobrazu, agroleśnictwo, logistyka w sektorze rolno-spożywczym; ich efektami kształcenia (w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych), sylwetką absolwenta oraz możliwościami podjęcia pracy po ukończeniu tego kierunku studiów. W opinii członków Rady Panelu Nauk Rolniczych – ekspertów i praktyków danych branż wszystkie ww. kierunki studiów są dostosowane do aktualnych potrzeb rynku pracy.

Stworzona przez Wydział Biologiczno-Rolniczy koncepcja kształcenia na kierunku AK jest kontynuowana w INROiKŚ. W procesie tworzenia koncepcji kształcenia na kierunku AK uczestniczyli interesariusze wewnątrzni i zewnątrzni. Programy studiów opracowano przy udziale nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunkach rolnictwo i ochrona środowiska (studia I st.) oraz architektura krajobrazu, rolnictwo i ochrona środowiska (studia II st.). Wszystkie programy kształcenia były też konsultowane i opiniowane przez studentów. Studenci jako interesariusze wewnątrzni mają wpływ na ofertę edukacyjną kierunku – bezpośrednio, ponieważ przekazują sugestie i propozycje dotyczące modyfikacji w zakresie form zajęć dydaktycznych czy wprowadzenia nowych przedmiotów. Studenci są członkami Zespołu Programowego, Rady Dydaktycznej oraz Senatu, gdzie wyrażają swoje opinie. Uczestnictwo przedstawicieli praktyki gospodarczej w konstruowaniu programu studiów realizowane jest poprzez Radę Gospodarczą KNP, współpracę ze Stowarzyszeniem Polskich Architektów Krajobrazu (we współpracy organizacja wykładów otwartych dla studentów AK), Stowarzyszeniem Architektów Krajobrazu i Unii Uczelni na Rzecz Rozwoju Kierunku Studiów Architektura Krajobrazu. Studenci kierunku AK biorą czynny udział w spotkaniach, akcjach i konkursach organizowanych przez te organizacje.

W związku z ciągłą potrzebą dostosowania programów nauczania do dynamicznie zmieniających się warunków na rynku pracy, a także w związku z potrzebą gospodarki opartej na wiedzy, Wydział Biologiczno-Rolniczy prowadził, a obecnie INROiKŚ kontynuuje współpracę z szeroką grupą podmiotów z regionalnego środowiska społecznego i samorządowego. Ponadto prowadzona jest współpraca z krajowymi i międzynarodowymi instytucjami naukowymi. Kontakty z jednostkami naukowymi w Polsce i za granicą umożliwiają poszerzenie oferty dydaktycznej. Interesariusze zewnątrzni czynnie uczestniczą w kształceniu przyjmując studentów na praktyki zawodowe, które są integralną częścią programu studiów. Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi pozwala na systematyczne dostosowywanie programów studiów do zmieniających się potrzeb rynku pracy. Efektem współpracy z przedstawicielami instytucji zewnętrznych, takimi jak: Zarząd Zieleni Miejskiej w Rzeszowie, Miasto Łańcut, Pole golfowe „Dwa stawy” w Trzcianie, KRUSZGEO SA, Muzeum Kultury Ludowej w Kolbuszowej, Muzeum Okręgowe w Rzeszowie, DPS w Rzeszowie, Centrum Ogrodnicze „Zielony Klomb”, Szkółka Roślin Ozdobnych Zbigniew Jaworski – „Zielone Dolina”, pracownie projektowe: SABA GARDENS, GREENDECO, IK Pracownia AK, AQUA GARDENS Projektowanie i

Realizacja Systemów Automatycznego Nawadniania - Karol Sztaba; i in., jest aktualizacją treści dydaktycznych, współpraca w zakresie prowadzenia prac dyplomowych, zajęć terenowych, praktyk zawodowych, co stwarza możliwość uzyskania umiejętności i kompetencji społecznych istotnych na rynku pracy. Instytucje zewnętrzne uczestniczyły w konsultacjach przy projektowaniu kierunkowych efektów uczenia się, zwracając przede wszystkim uwagę na kształcenie umiejętności wykorzystania wiedzy w praktyce np. podczas zajęć terenowych i praktyk studenckich. W ramach prowadzonych konsultacji interesariusze zewnętrzni zwrócili uwagę na potrzebę doskonalenia programu kształcenia na kierunku AK, pod kątem rozwiązań środowiskowych, a zwłaszcza retencji wody w przestrzeni prywatnej (ogród przydomowy) i publicznej (parki, skwery zieleni osiedlowa) – zagadnienia te wprowadzono na przedmiocie zasady projektowania krajobrazu (studia I st.) oraz współczesne ogrody (studia II st.). W wyniku współpracy z otoczeniem gospodarczym został zmodyfikowany program przedmiotu projektowanie zintegrowane (studia II st.) o treści związane z projektowaniem pól golfowych, jest to przykład bardzo pozytywnej i ściślej współpracy, w ramach której specjaliści z zakresu pól golfowych regularnie uczestniczą w konsultowaniu projektów studenckich.

W trakcie ostatniej wizytacji PKA, otrzymaliśmy zalecenie wzmocnienia współpracy z podmiotami ściśle związanymi z architekturą krajobrazu, stąd też nawiązanie nowych kontaktów z lokalnymi zarządami zieleni miejskiej, polem golfowym oraz pracownikami projektowymi architektury krajobrazu, które realnie i aktywnie wpływają na kształtowanie programu studiów na ocenianym kierunku (**zał. I.7.** Wykaz przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego, z którymi realizowana jest współpraca na kierunku AK).

W oparciu o konsultację programu nauczania z interesariuszami zewnętrznymi wprowadzono zmiany w programie studiów. Rozszerzono treści związane z zagadnieniami projektowania uniwersalnego (przedmioty: ogrody tematyczne, współczesne rozwiązania w architekturze krajobrazu, budowa obiektów architektury krajobrazu).

Dzięki współpracy z **Urzędem Miasta Rzeszowa** 23 maja 2022 roku została zorganizowana wystawa pt.: „Uwaga Krajobraz! Zielona przestrzeń Rzeszowa w pracach studentów architektury krajobrazu Uniwersytetu Rzeszowskiego”. Wystawa odbyła się w Urban Lab na ul. 3 Maja w Rzeszowie i była dostępna dla odwiedzających do 3 czerwca 2022 roku.

W ramach współpracy z **Muzeum Okręgowym w Rzeszowie** na przedmiocie projektowanie konserwatorskie realizowany jest projekt rewaloryzacji wirydarza, w wyniku czego Muzeum udostępnia materiały archiwalne wykorzystywane przez studentów do opracowania studiów historycznych. Ponadto wspiera Uniwersytet w procesie dydaktycznym, długoletni pracownik tej jednostki, Pan dr Michał Rut, od początku uruchomienia architektury krajobrazu w UR prowadzi w ramach godzin zleconych zajęcia z historii sztuki, formy ochrony krajobrazu kulturowego (studia I stopnia) i historii kształtowania przestrzeni (studia II stopnia).

W oparciu o współpracę z **Urzędem Miasta Łańcut** powstało 5 prac dyplomowych (2 inżynierskich i 3 magisterskich) dotyczące kształtowania zieleni publicznej Łańcuta (parki kieszonkowe) (**zał. I.4.2.** Wykaz prac dyplomowych studentów kierunku AK, które były realizowane we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym). Miasto wskazuje tereny do opracowania projektowego, udziela niezbędnych informacji i uczestniczy w procesie konsultowania prac. W maju 2023 roku odbyła się publiczna prezentacja prac dyplomowych, w której wziął udział burmistrz Łańcuta. Zaprezentowane prace spotkały się z dużym uznaniem i trwają rozmowy na temat możliwości realizacji wybranych rozwiązań.

Dzięki współpracy z Pole golfowe „Dwa stawy” w Trzcianie w ramach przedmiotu projektowanie zintegrowane (studia II stopnia) studenci II stopnia AK projektują rozbudowę pola golfowego. Specjaliści zapewniają naszym studentom podstawowe szkolenie z gry w golfa, dostarczają obcojęzycznej literatury i udzielają konsultacji projektowej. W zamian za to Pole golfowe „Dwa stawy” w Trzcianie otrzymuje od uczelni zestaw różnorodnych koncepcji pokazujących możliwości rozbudowy pola golfowego uwzględniających zasady kształtowania krajobrazu i doboru gatunkowego roślin. Prace studentów są prezentowane w holu budynku klubowego.

Prowadzona jest również współpraca w ramach przedmiotu rekultywacja terenów zdegradowanych (I rok, II stopnia) na terenie zakładu Kruszywa w Radymnie. Studenci zostali

zapoznani z działalnością firmy, kierunkami rekultywacji, zasadami prowadzenia eksploatacji kruszywa, dokonali inwentaryzacji oraz zapoznali się z wytycznymi do zagospodarowania rekreacyjnego. Prace semestralne zostały przedłożone firmie.

Współpraca z otoczeniem jest rozszerzana poprzez nawiązywanie kontaktu ze szkołami ponad podstawowymi: Zespół Szkół Kształcenia Ustawicznego z siedzibą ul. Sucharskiego 4, Zespół Szkół Agropodsiębiorczości z siedzibą ul. Młocińska 75, Zespół Szkół Innowacyjnych w Jarosławiu prowadzonych przez Starostwo Powiatowe w Jarosławiu z siedzibą ul. 3 Maja, Zespół Szkół Budowlanych im. Króla Kazimierza Wielkiego w Jaśle z siedzibą ul. Szkolna 21a, Zespół Szkół Agrotechniczno-Ekonomicznych im. KEN w Weryni z siedzibą Werynia 501. Organizowane są dla nich cykliczne wykłady i warsztaty.

Budowanie relacji z uczelniami krajowymi - współpraca dydaktyczno-badawcza z Politechniką Rzeszowską. W ramach współpracy z Politechniką Rzeszowską zrealizowano wspólne zajęcia na przedmiocie projektownie zintegrowane". Projekt: „Aktywator przestrzeni miejskiej jako element rewitalizacji architektoniczno-urbanistycznej Rzeszowa”. W ramach umowy pomiędzy uczelniami 27 października 2022 roku odbyło się wspólne spotkanie. Studenci PRz analizowali i opracowali Rzeszów w skali urbanistycznej, studenci architektury krajobrazu UR proponowali rozwiązania w skali architektonicznej.

Ponadto w ramach współpracy z interesariuszami zewnętrznymi jest również wspólna organizacja wykładów otwartych dla studentów Architektury krajobrazu w ramach współpracy ze Stowarzyszeniem Polskich Architektów Krajobrazu i Pracownią Architektury Krajobrazu. Dobrym przykładem partnera podejmującego takie formy współpracy jest: Saba Gardens projektowanie i realizacja ogrodów oraz IK Pracownia Architektury Krajobrazu.

Pozyskane opinie od przedstawicieli instytucji zewnętrznych wykorzystywane są do modyfikacji programów kształcenia, w tym realizacji praktyk zawodowych. Jednocześnie praktyki zawodowe z zakresu zdobywania umiejętności zawodowych realizowane są w firmach projektowych i usługowych (m.in. Zarząd Zieleni Miejskiej w Rzeszowie, Centrum Ogrodnicze Zielony Klomb, Urząd Miasta Rzeszowa, Wydział Architektury, Urząd Miasta Ustrzyki Dolne, Szkołka Roślin Ozdobnych Mag-Ren) zapewniających ich realizację zgodną z regulaminem praktyk.

Należy podkreślić, że współpraca z instytucjami z otoczenia społeczno-gospodarczego prowadzona jest efektywnie i systematycznie.

6.2. Sposoby, częstość i zakres monitorowania, oceny i doskonalenia form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji.

Statut UR, Dział III, §51 (Załącznik nr 1 do Uchwały nr 222/03/2023 Senatu Uniwersytetu Rzeszowskiego Tekst jednolity z dnia 30 marca 2023 r.) stanowi, iż do zadań zespołu programowego kierunku studiów należy kształtowanie właściwego dla kierunku studiów profilu absolwenta, z uwzględnieniem zapotrzebowania rynku pracy. Zespół programowy dokonuje cyklicznego, co najmniej raz w semestrze, monitorowania, oceny i doskonalenia współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Jednym ze sposobów jest okresowy przegląd programu studiów w aspekcie opinii interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych. Do konsultacji programu studiów kierunku AK regularnie zapraszani są przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego. Spotkania odbywają się na mocy porozumienia o współpracy, na prośbę Kierownika i Zespołu Programowego kierunku, jak również często w ramach nawiązywanych kontaktów podczas konferencji czy wydarzeń plenerowych. Wszelkie sugestie, opinie dotyczące kształcenia brane są pod uwagę, szczegółowo omawiane i analizowane na spotkaniach Zespołu. Ważnym sposobem weryfikacji programów studiów są konsultacje koordynatorów praktyk programowych studentów kierunku z przedstawicielami pracodawców przyjmujących studenta na praktykę, a mają one miejsce w trakcie rozmów dotyczących zasad i organizacji praktyki, obowiązków pracodawcy i oczekiwań wobec studenta-praktykanta lub w czasie trwania praktyki zawodowej oraz po jej zakończeniu jako wnioski lub spostrzeżenia. W tym zakresie monitorowane są treści dziennika praktyk, sprawozdań z praktyki zawodowej i opinii zakładowych opiekunów praktyki, a uogólnione wnioski są przekazywane do Zespołu programowego kierunku. Realizacja praktyk studenckich umożliwia wymianę

opinii na linii koordynator ds. praktyk – przedsiębiorca, dotyczących zrealizowanych organizacji form wsparcia w projekcie, możliwości włączenia niektórych z nich do programu studiów kierunku AK, możliwość oceny posiadanej wiedzy i umiejętności nabytych w trakcie doczasowego kształcenia na kierunku.

Zespół Programowy dokłada wszelkich starań aby program studiów był stale dostosowywany do potrzeb rynku pracy, a absolwenci zdobywali wiedzę i nabywali umiejętności zgodnie z najnowszymi trendami i oczekiwaniami pracodawców.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

7.1. Rola umiędzynarodowienia procesu kształcenia w koncepcji kształcenia i planach rozwoju kierunku (przy uwzględnieniu każdego z ocenianych poziomów studiów)

Umiędzynarodowienie wpisuje się w strategię rozwoju UR, co zostało zawarte w strategii rozwoju UR na lata 2021 – 2030 m.in. w pkt. IV. Misja i wizja UR, a także w pkt. V. Obszary, cele strategiczne, cele operacyjne oraz zadania szczegółowe Uniwersytetu Rzeszowskiego <https://www.ur.edu.pl/pl/universytet/uczelnia/strategia-rozwoju>

W 2022 roku UR pierwszy raz trafił na listę rankingu QS World University Ranking by Subject, w którym prezentowane są uczelnie z całego świata według dyscyplin. Rankingi opracowywane są co roku, aby pomóc przyszłym studentom zidentyfikować wiodące uniwersytety w danej dyscyplinie. W opublikowanym rankingu najlepszych uczelni na świecie UR znajduje się w przedziale 1201-1400, co plasuje nas na 21 miejscu wśród polskich uczelni. Potwierdza to, że naukowa współpraca międzynarodowa Uczelni z instytucjami edukacyjnymi zarówno z Europy Zachodniej, jak i Wschodniej przynosi mierzalne efekty (<https://www.ur.edu.pl/pl/universytet/aktualnosci/debiut-ur-w-prestizowym-qs-world-university-rankings-2023-,40023>).

Ponadto, 11 maja 2022 r. Komisja Europejska przyznała UR prestiżowe logo „HR Excellence in Research”. Wyróżnienie wskazuje instytucje które przyczyniają się do zwiększenia atrakcyjności warunków pracy naukowców w Unii Europejskiej i zapewniają pracownikom klarowny proces rekrutacji, stabilne zatrudnienie, a także możliwości rozwoju kariery zawodowej (<https://www.ur.edu.pl/pl/universytet/aktualnosci/hr-excellence-in-research-pryznane-urhr-excellence-in-research-awarded-to-ur,37494>).

UR posiada uprawnienia do udziału w programie wymiany międzynarodowej Erasmus+, na podstawie Karty Erasmusa dla Szkolnictwa Wyższego otrzymanej od Komisji Europejskiej - ECHE (Erasmus Charter for Higher Education) na cały okres trwania programu Erasmus+ (lata 2021 – 2027), studenci i pracownicy mają prawo do udziału w programie Erasmus+. Uczelnie partnerskie, które oferują współpracę w ramach obszaru Architektury Krajobrazu są zlokalizowane na Litwie, w Portugalii, Słowacji, Azerbejdżanie i w Chinach (<https://www.ur.edu.pl/pl/universytet/erasmus>)

Inny program, który jest adresowany do studentów i nauczycieli UR to CEEPUS, czyli Środkoeuropejski Program Wymiany Uniwersyteckiej, którego celem jest wspieranie wymiany akademickiej w zakresie kształcenia oraz doskonalenia zawodowego. Umożliwia ono intensyfikację kontaktów między szkołami wyższymi krajów będących stronami Porozumienia poprzez finansowanie mobilności akademickiej. W 2022 roku sieć CEEPUS działająca w KNP UR otrzymała europejską nagrodę Ministrów CEEPUS 2021 (<https://www.ur.edu.pl/pl/kolegia/kolegium-nauk-przyrodniczych/kolegium/aktualnosci/siec-ceepus-ciii-sk-1018-06-2021-dzialajaca-w-universytecie-rzeszowskim-w-kolegium-nauk-przyrodniczych-z-europejska-nagr,38239>).

W ramach programu CEEPUS UR organizuje od 2018 roku międzynarodowe szkoły zimowe i letnie, w których biorą udział pracownicy i studenci z krajów zrzeszonych w ramach tego programu. Szkoły były organizowane wcześniej na Wydziale Biologiczno – Rolniczym, a od roku akademickiego 2019/2020 w Kolegium Nauk Przyrodniczych. Są one finansowane poprzez granty w ramach programu CEEPUS/NAWA, projekty wyłaniane są w ogólnopolskim konkursie. Dzięki organizacji międzynarodowych szkół zimowych i letnich przez KNP, również studenci Instytutu Nauk Rolniczych,

Ochrony i Kształtowania Środowiska (INROiKŚ) mają możliwość czerpać duże korzyści z takiej oferty dydaktycznej, która poszerza ich horyzonty. Studenci mogą uczestniczyć w międzynarodowych szkołach, które są nie tylko organizowane w ramach programu CEEPUS, ale także są wspierane przez JM Rektora UR. Także pracownicy badawczo-dydaktyczni i doktoranci Instytutu mogą liczyć na wsparcie programu CEEPUS, Erasmus+, środków JM Rektora, czy też programu PROM – Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej. Nawiązywanie współpracy międzynarodowej w procesie kształcenia zarówno dla kadry i studentów, daje możliwość poznawania sposobów realizacji procesu dydaktycznego na kierunkach o podobnym profilu dydaktycznym i korzystania z najlepszych wzorców w doskonaleniu programów i sposobu kształcenia.

Wydział Biologiczno-Rolniczy prowadził, a obecnie KNP prowadzi współpracę międzynarodową z 50 uczelniami Świata, a są to: Austria: BOKU University of Natural Resources and Life Sciences, University of Vienna; Belgia: Gembloux Agro-Bio Tech - University of Liège, Ghent University; Chiny: Guangdong Polytechnic Normal University, Beijing Institute of Technology, Martimere College, Taicin; Chorwacja: Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, University of Zagreb, University of Zadar; Czechy: Czech University of Life Sciences Prague, University of Ostrava, Tomas Bata University in Zlín; Palacký University Olomouc; Grecja: Alexander Technological Educational Institute of Thessaloniki, Democritus University of Thrace; Hiszpania: Universitat Politècnica de Valencia, University of Granada, University of Zaragoza; Litwa: Klaipeda State College; Portugalia: The Polytechnic of Portalegre ; Rumunia: University of Oradea, Stefan cel Mare University in Suceava; Sapiientia Hungarian University of Transylvania, West University of Timișoara; Serbia: University of Novi Sad, University of Kragujevac; Słowacja: Slovak University of Agriculture in Nitra, University of Presov, Pavol Jozef Šafárik University, Trnava University, Trenčianska University, Constantine the Philosopher University in Nitra, Matej Bel University, Institute of wine in Viničky; Szwecja: Swedish University of Agricultural Sciences in Uppsala, University of Lund; Turcja: Izmir Institute of Technology; Ukraina: Ivan Franko National University of Lviv, Institute of Cell Biology in Lviv, Lviv Polytechnic National University, National University in Czerniowce, National Pedagogic University in Drohobycz, National Pedagogic University in Tarnopol, National University in Odessa; USA: Drake University; Węgry: University of Debrecen, University of Godelle; Wielka Brytania Huddersfield University; Włochy: University of Foggia (<https://www.ur.edu.pl/pl/kolegia/kolegium-nauk-przyrodniczych/kolegium/wspolpraca-miedzynarodowa/uczelnie-partnerskie-partner-universities>)

W strukturze UR działania wspierające umiędzynarodowienie koordynuje Dział Kształcenia, Sekcja Wymiany Akademickiej i Studentów Zagranicznych podlegające Prorektorowi ds. Studenckich i Kształcenia. W KNP funkcjonuje Kolegialna komisja ds. podniesienia poziomu umiędzynarodowienia nauki i dydaktyki (<https://www.ur.edu.pl/pl/kolegia/kolegium-nauk-przyrodniczych/kolegium/wspolpraca-miedzynarodowa>).

Sekcja Wymiany Akademickiej i Studentów Zagranicznych ma na celu promocję, koordynację i obsługę międzynarodowej wymiany akademickiej studentów i pracowników UR. W tym celu są organizowane spotkania informacyjne, takie jak „Erasmus Day” dla studentów którzy są zainteresowani wyjazdem na studia, lub staż zagraniczny, a także „Orientation Day” dla studentów, którzy przyjechali z zagranicy i rozpoczynają naukę w UR. W Kolegium powołano również Koordynatora ds. Wymiany i Współpracy Międzynarodowej Studentów i Nauczycieli Akademickich, który współpracował z Działem Kształcenia i Sekcją Wymiany Akademickiej i Studentów Zagranicznych (<https://www.ur.edu.pl/pl/universytet/erasmus>).

Zadaniem Koordynatora było monitorowanie umiędzynarodowienia procesu kształcenia, ale także wspieranie pracowników dydaktycznych, którzy chcą wyjechać w ramach programów dydaktycznych na uczelnie partnerskie. Koordynator KNP organizował pobyty zagranicznych oficjalnych delegacji przybywających na Uniwersytet Rzeszowski, ale także pobyt nauczycieli akademickich przyjeżdżających w ramach programu „Staff mobility for teaching”. Ważnym zadaniem Koordynatora, wraz z Dziekanem Kolegium, było także zachęcenie studentów do korzystania z wyjazdów zagranicznych. W celu pełnej przejrzystości programów studiów, a także ułatwienia wymiany studenckiej oraz uznawania okresu studiów za granicą, Kolegium i Instytut stosuje system transferu i akumulacji punktów (ECTS). zajęcia realizowane w innej uczelni powinny zapewnić

uzyskanie efektów uczenia się oraz odpowiedniej liczby punktów ECTS, zbliżonych do przypisanych w programie studiów na kierunku, na którym odbywa studia w UR dla semestru lub roku, który student realizuje w innej uczelni.

Rekrutacja studentów i absolwentów na wyjazd za granicę w ramach programu Erasmus+ jest ogłaszana w marcu każdego roku. Termin składania dokumentów to ostatni dzień roboczy marca. Druga, ewentualna rekrutacja jest ogłaszana na początku października każdego roku. W przypadku braku kandydatów, rekrutacja może trwać w sposób ciągły. Kandydaci, którzy chcą skorzystać z wyjazdu do uczelni partnerskiej muszą spełnić kilka warunków. Po pierwsze mają za zadanie dostarczenie do Sekcji Wymiany Akademickiej i Studentów Zagranicznych certyfikat językowy, lub zaświadczenie od lektora języka o poziomie znajomości wybranego języka obcego. O pozytywnym wyniku rekrutacji decyduje oprócz odpowiedniego poziomu znajomości języka obcego, średnia za cały dotychczasowy okres studiów, a także zaangażowanie kandydata w działalność organizacyjną w KNP, taką jak udział w kołach naukowych, akcjach promocyjnych, etc. Ważna jest także pozytywna opinia o kandydacie nauczyciela akademickiego konkretnego kolegium. Pierwszeństwo w wyjeździe na studia lub praktykę mają osoby wyjeżdżające po raz pierwszy oraz studenci UR (absolwenci w drugiej kolejności). W przypadku braku miejsc na wybranej przez studenta uczelni/institucji Komisja proponuje inną uczelnię. W ramach programu Erasmus+ studenci mogą także odbyć zagraniczną praktykę zawodową, co jest cennym elementem doświadczenia przy rozpoczynaniu ścieżki zawodowej. Praktyka musi być związana z kierunkiem studiów i może być realizowana jako obowiązkowa, lub ponadprogramowa, zaliczana jako indywidualne osiągnięcie studenta, wpisywane do suplementu dyplomu. Podczas rekrutacji student powinien otrzymać wstępne potwierdzenie o akceptacji przyjęcia go na praktykę od wybranej instytucji przyjmującej (<https://www.ur.edu.pl/pl/universytet/erasmus/wyjazdy-studentowi>)

Wszyscy studenci KNP, w tym studenci kierunku AK mają możliwość ubiegania się o wyjazd w ramach programu Erasmus+ , CEEPUS i innych. Działania Dziekana Kolegium wraz z Koordynatorem ds. Erasmus+ mają zachęcić studentów do korzystania z możliwości umiędzynarodowienia. Także podczas zajęć nauczyciele akademicki zachęcają studentów Architektury Krajobrazu do korzystania z tej formy rozwoju. Prezentowane wyżej informacje o programach międzynarodowych realizowanych na Uniwersytecie Rzeszowskim pokazują, że zarówno studenci jak i nauczyciele akademicki, związani z kierunkiem AK, mają różne możliwości korzystania z kontaktów międzynarodowych związanych z dydaktyką, badaniami naukowymi, wymianą myśli i doświadczeń. Studenci są regularnie informowani i zachęceni do brania udziału w wymianie międzynarodowej. Opiekunowie poszczególnych roczników na spotkaniach organizacyjnych, odbywających się na początku Każdego roku akad., przekazują studentom takie informacje. Także na stronie internetowej UR pojawiają się komunikaty promujące wymianę międzynarodową. Studenci kierunku AK nie decydują się jednak na wyjazdy zagraniczne. Wynika to często z faktu, iż duża część studentów już na etapie studiów inżynierskich, a także magisterskich pracuje na swoje utrzymanie. Brak zainteresowania wyjazdami na wymianę zagraniczną, wynika także z upowszechnienia wakacyjnych, ekonomicznie atrakcyjnych wyjazdów zagranicznych, które studenci podejmują indywidualnie, w ramach swojego czasu wolnego.

W dniu 28 czerwca 2023r., Zarządzeniem Rektora UR nr ZR 80/2023, została utworzona w strukturze organizacyjnej Biura Prorektora ds. Studenckich i Kształcenia jednostka o nazwie „Welcome Centre”. Jest to jednostka, która stanowi część realizacji projektu pt. „UR Welcome – Zwiększenie stopnia Umiędzynarodowienia Uniwersytetu Rzeszowskiego”. Jest to projekt finansowany przez Narodową Agencję Wymiany Akademickiej w ramach Programu Welcome to Poland (2022). Biuro Welcome Centre ma odgrywać ważną rolę w zakresie promowania UR w środowisku międzynarodowym. Jest odpowiedzialne za przyjmowanie i obsługę zagranicznych studentów, doktorantów, kadry dydaktycznej i naukowej (<https://www.ur.edu.pl/pl/universytet/wspolpraca-miedzynarodowa/welcome-centre>). 7 grudnia 2023 r. w uroczystości otworzono Welcome Center. Welcome Center jest punktem kontaktowym dla gości zagranicznych (w tym studentów i doktorantów) UR, co zapoczątkowało jego działalność.

W latach 2017-2023 kierunek AK posiadał ofertę Erasmus+ dla studentów zagranicznych (rok akad. 2017/2018, 2018/2019, 2022/2023). W poprzednim roku akad. w ofercie kierunku dla

studentów I st. znalazły się takie przedmioty, jak: ekologia, biologia roślin, historia sztuki, komputerowe techniki w projektowaniu, ochrona środowiska przyrodniczego/ parki krajobrazowe, zasady projektowania krajobrazu. Dla studentów II st. w ofercie znalazły się: wizualizacja komputerowa, projektowanie konserwatorskie, współczesne ogrody, projektowanie obiektów architektury krajobrazu i projektowanie zintegrowane. Natomiast do tej pory nie pojawiły się osoby zainteresowane studiowaniem tego kierunku w ofercie Erasmus+. W związku z tym oferta dla studentów przyjeżdżających w ramach tego programu jest obecnie modernizowana, tak aby zachęcić studentów z uczelni partnerskich do studiowania na kierunku AK.

Zgodnie ze strategią rozwoju KNP na lata 2021-2030, umiędzynarodowienie procesu kształcenia ma odgrywać ważną rolę nie tylko w regionie, ale także w świecie poprzez coraz lepszą rozpoznawalność prac badawczo-rozwojowych. W związku z tym wzmocnienie współpracy zagranicznej w obszarze nauki i dydaktyki, jest jednym z ważniejszych celów strategii Kolegium. W pierwszym obszarze strategicznym – nauce w jednym z celów zostało założone zwiększenie umiędzynarodowienia badań oraz wzmocnienie wpływu działalności naukowej pracowników Kolegium na rozwój światowej nauki. Także w obszarze strategicznym - kształcenie w jednym z celów założono wzmocnienie krajowego i międzynarodowego wymiaru procesu kształcenia. Przyjęta strategia rozwoju KNP, pokazuje spójność przyjętych działań na kolejnych szczeblach struktury UR, co wpływa pozytywnie na możliwości związane z umiędzynarodowieniem, również dla studentów AK (<https://www.ur.edu.pl/pl/kolegia/kolegium-nauk-przyrodniczych/kolegium/strategia-rozwoju>).

Pracownicy INROiKŚ są związani w dużej mierze z dyscypliną rolnictwo i ogrodnictwo. Strategia rozwoju tej dyscypliny w Uniwersytecie Rzeszowskim na lata 2021-2030, jest dokumentem wewnętrznym Instytutu Nauk Rolniczych, Ochrony i Kształtowania Środowiska i przedstawia ona uwarunkowania i kierunki jego rozwoju. Aktualnie do dyscypliny przyporządkowanych jest 6 kierunków studiów, w tym kierunek AK. Ważne dla rozwoju dyscypliny jest wzmocnienie współpracy zagranicznej w obszarze nauki i dydaktyki, co zostało zawarte w 3 celach strategii. W celu pierwszym - podpunkt 1.4. Poszerzenie krajowej i międzynarodowej współpracy badawczej, opartej na projektach naukowych i wspólnych publikacjach naukowych; w celu drugim – podpunkt 2.4. Zwiększenie oferty przedmiotów prowadzonych w języku angielskim; podpunkt 2.7 Pełniejsze wykorzystanie możliwości zatrudnienia w projektach badawczych najzdolniejszych absolwentów, stwarzanych przez granty krajowe i międzynarodowe; w celu trzecim, podpunkt 3.1. - Zintensyfikowanie współpracy z podmiotami gospodarczymi z kraju i zagranicy (<https://www.ur.edu.pl/pl/kolegia/kolegium-nauk-przyrodniczych/jednostki-naukowe/inst-nauk-rolnicz-ochrony-i-ksztalt-s/strategia--rozwoju-dyscypliny-rolnictwo-i-ogrodnic>).

Strategia rozwoju dyscypliny rolnictwo i ogrodnictwo jest bezpośrednio związana z 6 kierunkami studiów prowadzonych w Instytucie, co przekłada się na działania mające na celu poprawienie stopnia umiędzynarodowienia również na kierunku AK.

Sposobami na podnoszenie stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia studentów w INROiKŚ, oprócz przyjętych strategii, są realne działania. Należą do nich międzynarodowe studenckie konferencje naukowe: „Human – Nutrition – Environment”, wizyty studyjne, wykłady zagranicznych naukowców, zimowe i letnie międzynarodowe szkoły w ramach programu CEEPUS, czy też wyjazdy w ramach programu Erasmus+. Studenci Architektury Krajobrazu mają otwarty dostęp do wydarzeń realizowanych przez INROiKŚ, co wpływa pozytywnie na możliwość podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia kierunku.

7.2. Aspekty programu studiów i jego realizacji, które służą umiędzynarodowieniu, ze szczególnym uwzględnieniem kształcenia w językach obcych

Umiędzynarodowienie procesu kształcenia na kierunku AK jest realizowane poprzez obowiązkowy przedmiot „Język obcy” na studiach I i II st. (do wyboru język angielski, lub niemiecki). Dla studiów I stopnia jest to 120 godzin (I-IV semestr studiów). Ich realizacja ma przygotować studentów, a później absolwentów do efektywnej komunikacji w sytuacjach dnia codziennego, czy też do płynnego posługiwania się językiem do celów zawodowych i naukowych, z zastosowaniem

słownictwa specjalistycznego w ramach kształcenia kompetencji komunikacyjnej na poziomie B2. Zajęcia na czterech semestrach są prowadzone w formie ćwiczeń audytoryjnych z zastosowaniem metod dydaktycznych takich jak: analiza tekstów z dyskusją, metoda projektów (projekt praktyczny), praca w grupach i indywidualna (rozwiązywanie zadań, dyskusja), gry dydaktyczne. Dla studiów II stopnia jest to 60 godzin (I-II semestr studiów) Ich realizacja ma przygotować studentów, a później absolwentów do komunikacji w sytuacjach codziennych i kontekście zawodowym w ramach kształcenia kompetencji komunikacyjnej na poziomie B2+. Zajęcia na obu semestrach są prowadzone w formie ćwiczeń audytoryjnych z zastosowaniem metod dydaktycznych w postaci: analizy tekstów z dyskusją, metody projektów (projekt praktyczny), pracy w grupach i indywidualnej (rozwiązywanie zadań, dyskusja), czy gier dydaktycznych. Wymienione zajęcia są realizowane w Studium Języków Obcych (SJO). Kandydat ma potwierdzoną znajomość języka egzaminem maturalnym na poziomie B1, czyli jest gotowy do komunikacji w uczelni zagranicznej już na początku studiów. Nauczanie języka obcego prowadzone jest do poziomu B2- studia inżynierskie i do poziomu B2+ - studia magisterskie. Co semestr jest sprawdzana wiedza i umiejętności studentów poprzez przeprowadzany test i ocenianie aktywności na zajęciach. Egzamin końcowy obejmuje prezentację i test zaliczeniowy.

Po osiągnięciu założonych efektów uczenia się studenci są przygotowani do wyjazdu na staż zagraniczny. Informacje dotyczące realizacji zajęć z języków obcych w SJO dla studentów studiów I i II stopnia, są zamieszczone są na stronie internetowej SJO: <https://www.ur.edu.pl/pl/uniwersytet/jednostki/jednostki-pozakolegialne/studium-jezykow-obcych/sylabusy> Przy SJO funkcjonuje Centrum Egzaminacyjne - The European Language Certificates (TELC) i posiada akredytację na przeprowadzanie egzaminów z języka: angielskiego, niemieckiego, francuskiego i rosyjskiego (na różnych poziomach). W ofercie CE znajdują się oprócz TELC, również inne płatne egzaminy tj.: TOLES, Goethe Test-Pro, DaF, czy CILS, które są dostępne dla studentów oraz pracowników UR (<https://www.ur.edu.pl/pl/uniwersytet/jednostki/jednostki-pozakolegialne/studium-jezykow-obcych/egzaminy-zewnetrzne>).

Oprócz oferty dla studentów, SJO prowadzi standardowe oraz bezpłatne kursy dla pracowników oraz kursy językowe dla pracowników wyjeżdżających na program Erasmus+. Studium Języków Obcych pełni ważną rolę w procesie umiędzynarodowienia studentów na kierunku AK, umożliwiając im rozwój kompetencji językowych potrzebnych do opracowania projektów kursowych i pracy dyplomowej, gdyż wiele publikacji i branżowych stron internetowych jest dostępnych w języku angielskim i niemieckim. Język obcy na obu stopniach kształcenia na kierunku AK przygotowuje także absolwentów do pracy zawodowej, dalszego studiowania lub stażu zagranicznego w krajach anglojęzycznych, lub niemieckojęzycznych.

Podczas toku studiów studenci kierunku AK są zachęceni do poszerzania kompetencji językowych poprzez korzystanie z anglojęzycznej literatury branżowej, czy też anglojęzycznych stron internetowych poświęconych architekturze krajobrazu. W semestrze letnim roku akademickiego 2022/2023 z inicjatywy Pracowni Architektury Krajobrazu zorganizowano cykl piątkowych spotkań pod tytułem: „9 o'clock tee with Landscape Architecture” kierowanych do studentów Architektury Krajobrazu i sympatyków kierunku:

<https://www.facebook.com/events/618301306988399/?ref=newsfeed>

Również w semestrze letnim roku akademickiego 2022/2023 kilku studentów Architektury Krajobrazu wzięło udział w spotkaniach online pilotażowego kursu pt. "Farming with nature" (rolnictwo we współpracy z przyrodą), organizowanego przez Instytut Nauk Rolniczych, Ochrony i Kształtowania Środowiska, we współpracy z holenderskim, rolniczym uniwersytetem HAS (Zielona Akademia). W kursie, po stronie kadry Uniwersytetu Rzeszowskiego uczestniczyli naukowcy z INROIKŚ: dr hab. inż. prof. UR Andrzej Bobiec, dr Karol Skrobacz i mgr inż. Tomasz Lachowski (doktorant) także dwie osoby z Pracowni Architektury Krajobrazu (dr inż. arch. kraj. Agata Gajdek oraz dr inż. arch. mgr szt. Anna Sołtyś) <https://www.ur.edu.pl/pl/kolegia/kolegium-nauk-przyrodniczych/jednostki-naukowe/inst-nauk-rolnicz-ochrony-i-ksztalt-s/aktualnosci/kurs-farming-with-nature-wspolpraca-z-holenderskim-uniwersytetem-has>

7.3. Skala i zasięg mobilności i wymiany międzynarodowej studentów i kadry. Stopień przygotowania studentów do uczenia się w językach obcych oraz sposoby weryfikacji

Studenci kierunku AK, jak przedstawiono w punkcie 7.1. oraz 7.2., mają wiele możliwości umiędzynarodowienia swojego procesu kształcenia, a poziom znajomości języków obcych daje im podstawę do wzięcia udziału w wydarzeniach odbywających się w UR, ale także aplikowania na wyjazd zagraniczny. Możliwości umiędzynarodowienia mają studenci zarówno podczas toku studiów uczestnicząc w różnych spotkaniach i wydarzeniach w KNP, czy w INROiKŚ, jak i wyjeżdżając na studia lub praktyki do zagranicznych ośrodków akademickich, lub instytucji. Zauważono, że znacznie częściej studenci Architektury Krajobrazu korzystają z możliwości wzięcia udziału w inicjatywach lokalnych, natomiast nie decydują się na wyjazdy zagraniczne. Wynika to często z faktu iż duża część studentów, już na etapie studiów inżynierskich, a także magisterskich pracuje na swoje utrzymanie.

Natomiast kadra prowadząca zajęcia na kierunku AK wykazuje różne działania, które wpisują się w aspekt międzynarodowy, poprzez swoje publikacje, organizację konferencji międzynarodowych, współpracę z zagranicznymi naukowcami. Jeśli chodzi o mobilność i wymianę międzynarodową, nie jest ona zbyt duża, ale występuje.

Kadra prowadząca zajęcia na kierunku AK to głównie pracownicy INROiKŚ i to wśród nich można zauważyć największą mobilność i udział w międzynarodowych przedsięwzięciach. W latach 2017-2023 miały miejsce następujące aktywności.

W wyjazdach studialnych wzięło udział 5 osób (w sumie 9 wyjazdów do Rumunii, Węgier, Włoch, Czech, Austrii i Serbii). W programie Erasmus+ „Staff mobility for teaching” wzięło udział 5 osób (Hiszpania, Rumunia, Słowacja i Włochy). W ramach programu Erasmus+ jedna osoba prowadziła seminaria dla studentów (Włochy), a także nawiązano współpracę z Uniwersytetem w Granadzie (Hiszpania). W ramach tego samego programu – Erasmus+, 1 z osób wzięła udział w „The Lifelong Learning Programme – LLP”, wizytując Politechnikę w Walencji (Hiszpania). Z programu CEEPUS skorzystała 1 osoba, wyjeżdżając na Słowacki Uniwersytet Rolniczy w Nitrze (Słowacja). Jeden z pracowników współpracuje naukowo z Cardiff Metropolitan University (W. Brytania). W celu nawiązania współpracy i przeprowadzenia badań funkcjonowania krajobrazu sylwopastoralnego odbył się wyjazd do Parku Narodowego Gór Bukowych na Węgrzech (1 osoba).

Staże naukowe odbyło 6 osób (Chorwacja, Luxemburg, Węgry, Ukraina, Austria, Czechy, Portugalia). Jedna z osób pracujących na kierunku AK uczestniczyła w programie „UNESCO International Summer School, Management and protection of Historical Cities” odbywającym się w Polsce. Kolejne działanie jednego z pracowników dotyczyło badań naukowych prowadzonych we współpracy z Państwowym Uniwersytetem Pedagogicznym *im. Iwana Franki* w Drohobyczu.

Kadra prowadząca zajęcia na kierunku AK ma także doświadczenie w prowadzeniu zajęć w ramach programu Erasmus+ (2 osoby) oraz w programie CEEPUS - szkoła letnia (1 osoba).

W semestrze letnim roku akademickiego 2022/2023 pojawiła się nowa inicjatywa w postaci pilotażowego polsko-holenderskiego kursu „Farming with nature”, Rzeszów-Białowieża, Uniwersytet Rzeszowski-HAS Green Academy Den Bosch, w którym 2 pracowników INROiKŚ i 1 doktorant, oraz 2 pracowników Pracowni Architektury Krajobrazu prowadziło zajęcia warsztatowe dla grupy studentów i nauczycieli z Holandii. <https://www.ur.edu.pl/pl/kolegia/kolegium-nauk-przyrodniczych/jednostki-naukowe/inst-nauk-rolnic-ochrony-i-ksztalt-s/aktualnosci/kurs-farming-with-nature-wspolpraca-z-holenderskim-uniwersytetem-has>

Uczestnictwo w międzynarodowych konferencjach zadeklarowało 6 osób (w sumie 21 konferencji w Polsce, Bułgarii, Czechach, Włoszech i Turcji). Kadra pracująca na kierunku AK opublikowała 22 artykuły we współpracy z zagranicznymi badaczami (w sumie 8 osób). 5 osób należało do komitetów organizacyjnych międzynarodowych konferencji organizowanych w Polsce. Pracownicy nauczający na naszym kierunku należą również do międzynarodowych organizacji - IALE International Association for Landscape Ecology (1 osoba) oraz FEPS: Federation of European Phycology Societies (1 osoba). W roku akad. 2019/2020, 2020/2021 a także częściowo 2021/2022 z

powodu pandemii Covid-19 mobilność kadry i studentów INROiKŚ została wstrzymana lub silnie ją ograniczono.

Zespół Pracowni Architektury Krajobrazu, który jest odpowiedzialny głównie za przedmioty projektowe na kierunku AK, w latach 2017-2023 odbył staż naukowy (Universidade Lusófona w Lizbonie – Portugalia - 2 osoby); uczestniczył w 7 międzynarodowych konferencjach (3 osoby - Turcja, Czechy, Polska); 2 osoby z PAK prowadziło zajęcia warsztatowe w języku angielskim dla grupy studentów i nauczycieli z Holandii w ramach pilotażowego kursu polsko-holenderskiego „Farming with nature”. Z tego grona jedna z osób jest członkiem FEPS: Federation of European Phycology Societies. To również w Pracowni Architektury Krajobrazu, w semestrze letnim 2022/2023, odbywał się cykl spotkań „9 o'clock tee with Landscape Architecture” kierowanych do studentów Architektury Krajobrazu i sympatyków kierunku, mający na celu doskonalenie słownictwa branżowego związanego z architekturą krajobrazu i rolnictwem.

7.4. Udział wykładowców z zagranicy w prowadzeniu zajęć na ocenianym kierunku

Kadra naukowo-dydaktyczna organizowała i brała również udział w konferencjach naukowych i publikowała prace naukowe wraz z badaczami z innych krajów. W organizacji międzynarodowych konferencji naukowych brało udział 5 osób (konferencje w Polsce). Były one skierowane do studentów i doktorantów, a także do międzynarodowej społeczności naukowców. W roku 2017 była to międzynarodowa konferencja naukowa „Wooded rural landscapes in Central and Eastern Europe: biodiversity, cultural legacy and conservation” (na Uniwersytecie Rzeszowskim). W 2018 roku „Osuwiska Pogórza Karpackiego” (Rzeszów-Krasiczyn). W latach 2022 i 2023 były to konferencje o tytule: "Perspektywy dla Odnawialnych Źródeł Energii i Gospodarki Odpadami ", we współpracy z University of Central Lancashire w Preston (na Uniwersytecie Rzeszowskim). Dzięki organizacji międzynarodowych konferencji na Uniwersytecie Rzeszowskim, studenci INROiKŚ w tym studenci kierunku AK, mogą poznać różny sposób prowadzenia badań i podejścia do problemów z obszaru dziedziny nauk rolniczych i krajobrazu. Stanowi to istotną część ich procesu umiędzynarodowienia.

Studenci oprócz konferencji naukowych, aktywnie uczestniczą w różnych seminariach prowadzonych przez zagranicznych wykładowców. Do tej pory w WBR, a później w Instytucie gościło 16 zagranicznych naukowców, głównie profesorów, którzy głosili wykłady otwarte lub cykle wykładów otwartych w roli profesorów wizytujących. Zagraniczni nauczyciele akademicki, którzy przyjeżdżają w celach dydaktycznych do KNP w ramach wymiany Erasmus + oraz CEEPUS prowadzą zajęcia dydaktyczne dla studentów kolegów. Wszyscy studenci mają możliwość uczestniczenia w tych wykładach (najczęściej w formie wykładów otwartych). Na kierunku AK gościliśmy w czerwcu 2018 roku Jianwen Huang reprezentującego Guangdong University of Technology, który przeprowadził dla naszych studentów wykład, a w styczniu 2023 r, doktor Mária Bihuňová z Fakulta záhradníctva a krajinného inžinierstva SPU v Nitrze (Słowacja) odwiedziła Pracownię Architektury Krajobrazu. Była to okazja do wymiany doświadczeń dotyczących rozwiązań architektoniczno-krajobrazowych i dydaktyki oraz planów na współpracę badawczo-dydaktyczną w przyszłości.

7.5. Sposoby częstość i zakres monitorowania i oceny umiędzynarodowienia procesu kształcenia oraz doskonalenia warunków sprzyjających podnoszeniu jego stopnia, jak również wpływu rezultatów umiędzynarodowienia na program studiów i jego realizację

INROiKŚ prowadzi ciągły nadzór i monitoring umiędzynarodowienia procesu kształcenia. Dokumentację w tym zakresie gromadzi Koordynator ds. Wymiany i Współpracy Międzynarodowej Studentów i Nauczycieli Akademickich w KNP, Dziekanat i Sekcja Wymiany Akademickiej i Studentów Zagranicznych UR. Ocena umiędzynarodowienia procesu kształcenia oraz doskonalenia warunków sprzyjających podnoszeniu stopnia tego zakresu, jak również wpływu rezultatów umiędzynarodowienia na program studiów i jego realizację odbywa się raz w roku. Weryfikacji dokonywał Dziekan Wydziału/Kolegium na podstawie rocznych sprawozdań z działalności międzynarodowej dydaktycznej i badawczej Instytutu przygotowywanych przez Koordynatora ds.

Wymiany i Współpracy Międzynarodowej Studentów i Nauczycieli Akademickich w Kolegium Nauk Przyrodniczych. Takie sprawozdania były przedstawiane i dyskutowane podczas obrad Rady Wydziału, a w obecnej sytuacji organizacyjnej podczas Rady Instytutu oraz Rady Dydaktycznej Kolegium.

KNP czyni starania dla poprawy stopnia umiędzynarodowienia czego wymiernym efektem jest powołanie Kolegialnej komisji ds. podniesienia poziomu umiędzynarodowienia nauki i dydaktyki. W ramach jej pracy planowane są regularne spotkania z kadrami KNP i studentami informujące o programach wymiany, letnich szkołach międzynarodowych, a także o szerokim wachlarzu uczelni partnerskich w których studenci mogliby podjąć kształcenie. Członkowie Komisji są odpowiedzialni za poszczególne kierunki studiów.

Aktywność studentów oraz kadry nauczającej w zakresie zagranicznej wymiany międzyuczelnianej podlega również monitorowaniu w ramach realizowanego w uczelni badania jakości kształcenia na podstawie Formularza oceny własnej Kolegium. Raport z ostatnich wyników badań dostępny jest na stronie internetowej UR pod adresem: https://www.ur.edu.pl/files/ur/import/private/38/Ankietyzacja/2021_22/Badanie%20jako%C5%9Bci%20ksza%C5%82cenia%20za%20rok%20akademicki%2021_22%20.pdf

Wyniki powyższych badań stanowiły podstawę do sformułowania przez uczelnianą Komisję ds. Kształcenia rekomendacji na rzecz poprawy jakości kształcenia, a jedna z rekomendacji dotyczyła podjęcia działań zmierzających do wzrostu aktywności studentów oraz nauczycieli w ramach krajowych i międzynarodowych programów wymiany studenckiej i akademickiej poprzez zwiększenie działań promujących oraz wspierających mobilność studentów i nauczycieli. Rekomendacje Komisji dostępne są pod adresem:

<https://www.ur.edu.pl/files/ur/import/private/104/WSZJK/Rekomendacje%20Komisji%20z%2018%20maja%202023.pdf>

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Nie dotyczy

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

8.1. Dostosowanie systemu wsparcia do potrzeb różnych grup studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnościami

UR, w tym KNP, gdzie prowadzony jest kierunek AK, zapewnia studentom szereg form opieki i wsparcia w procesie kształcenia oraz stwarza warunki do ich wszechstronnego rozwoju w odniesieniu do nauki, sportu, działalności artystycznej i rozwoju kompetencji społecznych. W pomoc studentom zaangażowana jest cała społeczność akademicka, w tym nauczyciele akademicy, pracownicy administracyjni oraz powołane do tego odpowiednie jednostki. Szczególną uwagę zwraca się na potrzeby studentów: (1) z orzeczeniem o niepełnosprawności; (2) mających trudną sytuację materialną; (3) wymagających długotrwałego leczenia; (4) studiujących równocześnie na dwóch kierunkach; (5) odbywających część studiów w uczelni krajowej lub zagranicznej; (6) biorących udział w zawodach sportowych na poziomie krajowym lub międzynarodowym; (7) mieszkających w znacznej odległości od infrastruktury UR.

Warunki studiowania osób ze szczególnymi potrzebami określa Regulamin Studiów w UR (Rozdział 12, § 38). Kompendium informacji na temat oferowanego wsparcia studenta ze strony UR zamieszczone na [stronie internetowej](#) UR oraz <https://bon.ur.edu.pl/>.

Pomoc studentom z niepełnosprawnościami jest istotną częścią systemu wsparcia studenta UR. W strukturach uczelni funkcjonuje Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami (BON). O programie wsparcia realizowanym w danej jednostce, studenci mogą dowiedzieć się od opiekunów roku oraz za

pośrednictwem strony internetowej wskazanej powyżej, gdzie można uzyskać informacje o formach i polityce wspierania studenta z niepełnosprawnością. Pomoc ta obejmuje m.in.: (1) konsultacje psychologiczne; (2) kursy i warsztaty szkoleniowe; (3) obozy szkoleniowe i spotkania integracyjne; (4) pomoc asystenta osoby z niepełnosprawnościami; (5) bezpłatne szkolenia: Asystent osoby niepełnosprawnej, Autoprezentacja i wystąpienia publiczne, Europejski Certyfikat Umiejętności Komputerowych ECDL, Komunikacja interpersonalna, Nauka języka obcego, Nauka języka migowego I stopnia, Nauka pływania (różne poziomy zaawansowania), Pierwsza pomoc przedmedyczna, Prawa pracownika na rynku pracy/Specjalista ds. Kadr, Zarządzanie czasem i stresem. Dodatkową i bezpośrednią drogą uzyskania pomocy jest skorzystanie z pomocy kolegiąlnego konsultanta ds. osób z niepełnosprawnościami, którego misją jest zapewnienie wsparcia i pomocy studentom z niepełnosprawnościami.

Warto nadmienić, iż w okresie pandemicznym, w czasie zdalnego nauczania, zapewniono wszystkim studentom wsparcie psychologów (BON zatrudniło wtedy 3 psychologów). Informacja o konsultacjach psychologicznych (w razie potrzeby – psychiatrycznych) została przekazana do wiadomości wszystkich studentów UR.

BON jest jednostką, która od 12 lat pełni rolę koordynatora i w zdecydowanej większości organizatora działań podejmowanych w UR na rzecz osób ze szczególnymi potrzebami. Nadrzędnym celem tych działań, zgodnie z obowiązującymi przepisami, jest realizacja zadań związanych z zapewnieniem osobom z niepełnosprawnościami warunków do pełnego udziału w procesie przyjmowania na studia, kształceniu w czasie studiów, prowadzeniu działalności naukowej oraz szeroko rozumianej integracji w społeczności akademickiej. Na indywidualny wniosek studenta, BON rejestruje go do grona osób, które mogą być objęte wsparciem finansowym w postaci stypendium i/lub wsparciem dydaktycznym.

Biuro BON w ostatnich latach zrealizowało zadania związane z:

- likwidacją barier architektonicznych, uniemożliwiających sprawne funkcjonowanie osób z dysfunkcjami ruchowymi, np.: udostępnienie transporterów schodowych (schodołazów), umożliwiających poruszanie się pomiędzy piętrami budynków osobom korzystającym z wózków inwalidzkich;
- przystosowaniem toalet do potrzeb osób z niepełnosprawnością, montaż oznaczeń w budynkach UR, drukowanych w alfabecie Braille’a, dla osób niewidomych i niedowidzących, montaż znaczników schodowych;
- organizacją transportu pomiędzy budynkami UR dla osób z dysfunkcją narządu ruchu;
- zapewnieniem osobistych asystentów dla osób niedowidzących, niewidomych oraz niesamodzielnych, ze znaczną niepełnosprawnością ruchową;
- zapewnieniem tłumaczy języka migowego dla studentów słabosłyszących i niesłyszących. BON pomaga również osobom, które dopiero rozpoczną naukę w UR. Kandydaci, podobnie jak już studiujący, mogą skorzystać z pomocy osobistego asystenta czy tłumacza języka migowego podczas egzaminów wstępnych lub przy dopełnianiu formalności związanych z procesem rekrutacji;
- organizacją konsultacji psychologicznych, logopedycznych i fizjoterapeutycznych również dla osób nieposiadających orzeczenia o niepełnosprawności;
- prowadzeniem wypożyczalni specjalistycznego sprzętu, wspomagającego proces uczenia się, gdzie do dyspozycji studentów są: programy komputerowe powiększająco-udźwiękujące tekst (ZoomText), systemy wspomagające słyszenie (Oticon Amigo FM), specjalne myszki komputerowe (trackball'e) i klawiatury (jednoręczne i brajlowskie), notesy mówiące (BraillePen), powiększalniki telewizyjne, lupy elektroniczne, syntezatory mowy polskiej, drukarki etykiet brajlowskich, odtwarzacze audiobooków;
- wypożyczaniem sprzętu sportowo-rekreacyjnego: sprzęt narciarski, kije do nordic walking, kije trekkingowe, akcesoria do nauki pływania (pasy wypornościowe, kamizelki, płetwy);

- wyposażaniem sal wykładowych w urządzenia wspomagające proces dydaktyczny osób z niepełnosprawnością, tj.: systemy wspomagające słyszenie (pętle indukcyjne, systemy FM), projektory multimedialne i ekrany projekcyjne, tablice interaktywne;
- współorganizowanie konferencji naukowych, warsztatów, przeglądów dotyczących problemów osób ze specjalnymi potrzebami;
- uczestnictwo studentów i pracowników w konferencjach naukowych, warsztatach, szkoleniach oraz seminariach i webinarach poruszających tematykę niepełnosprawności.

Należy podkreślić iż część budynków UR, gdzie realizowane są zajęcia w ramach kierunku AK, jest przystosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Ponadto, pracownicy KNP (nauczyciele akademicy i pracownicy administracji) uczestniczyli w szkoleniu świadomościowym dotyczącym problemów osób z niepełnosprawnością. Celem tego **szkolenia było m.in.:**

- przedstawienie codziennych problemów osób z dysfunkcjami wzroku, słuchu, ograniczeniami ruchowymi, zaburzeniami psychicznymi;
- zwiększenie kompetencji kadry akademickiej, administracji i obsługi Uczelni w zakresie organizacji i realizacji procesu kształcenia studentów i doktorantów z niepełnosprawnością;
- wzrost świadomości społeczności akademickiej na temat potrzeb osób z niepełnosprawnością, ze szczególnym uwzględnieniem podnoszenia umiejętności pracy z osobami z różnego typu niepełnosprawnościami.

Szczegółowe informacje dot. w/w szkolenia dostępne są na [stronie internetowej](#) UR.

Różne formy wsparcia, we wchodzeniu na rynek pracy, dla studentów z niepełnosprawnościami prowadzi [Biuro Karier](#). Jest to wsparcie między innymi z zakresu: doradztwa zawodowego; pomocy w redagowaniu CV i listów motywacyjnych; szkoleń z kompetencji miękkich; organizacji spotkań z pracodawcami; prowadzony jest również Serwis Pracy.

UR zapewnia wszystkim studentom pomoc materialną w postaci udzielanych stypendiów, tj.: stypendium socjalnego; stypendium w zwiększonej wysokości; stypendium dla osób z niepełnosprawnością.

Dodatkową formą wsparcia studenta ze strony uczelni jest zapomoga, która może być przyznana dwa razy w roku. Wysokość przyznanej zapomogi jest uzależniona od sytuacji życiowej studenta, spowodowanej w szczególności ciężką chorobą studenta lub członka jego najbliższej rodziny, śmiercią najbliższego członka rodziny, urodzenie dziecka, a także w wyniku zdarzenia losowego.

Wszelkie informacje dotyczące stypendiów dostępne są na [stronie internetowej](#) UR. Informacje dotyczące wsparcia finansowego studentów z kierunku studiów AK za ostatnie lata zawarte są w poniższych tabelach:

Tabela 13. Wsparcie finansowe studentów kierunku architektura krajobrazu – studia I stopnia w latach 2020-2024

Rok akademicki	Stypendium socjalne – ilość złożonych wniosków	Stypendium socjalne – ilość przyznanych stypendiów	Stypendium socjalne – zwiększona wysokość	Stypendium socjalne dla osób z niepełnosprawnościami – złożone wnioski	Stypendium socjalne dla osób z niepełnosprawnościami przyznane stypendium	Zapomogi

2020/2021	24	23	4	1	1	-
2021/2022	24	21	-	1	1	-
2022/2023	23	20	1	1	1	-
2023/2024	22	18	-	2	2	1

Tabela 14. Wsparcie finansowe studentów kierunku architektura krajobrazu – studia II stopnia w latach 2020-2024

Rok akademicki	Stypendium socjalne – ilość złożonych wniosków	Stypendium socjalne – ilość przyznanych stypendiów	Stypendium socjalne – zwiększona wysokość	Stypendium socjalne dla osób z niepełnosprawnościami – złożone wnioski	Stypendium socjalne dla osób z niepełnosprawnościami przyznane stypendium	Zapomogi
2020/2021	12	11	1	1	2	1
2021/2022	10	10	-	1	1	-
2022/2023	10	10	1	1	1	-
2023/2024	4	3	1	-	-	-

Kolejną finansową formą wsparcia dla studentów są [kredyty studenckie](#), udzielone zgodnie z Ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tj. Dz.U. z 2023 r., poz. 742 z późn. zm.) oraz rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 20 grudnia 2018 r. w sprawie kredytów studenckich (Dz. U. poz. 2468).

Inną formą wsparcia, często praktykowaną przez studentów, jest indywidualna organizacja studiów (IOS). Indywidualne kształcenie przysługuje przede wszystkim studentom będącym w trudnych sytuacjach życiowych: mającym problemy zdrowotne, studentkom w ciąży, osobom studiującym równoległe dwa kierunki studiów czy innym, określonych [Regulaminem studiów na UR](#) (Rozdział 7, § 22), którzy nie mają możliwości w pełni uczestniczyć w zajęciach dydaktycznych.

Kolejną formą wsparcia studenta jest [zakwaterowanie w Domu Studenckim](#) (DS). Miejsce w DS przyznaje Komisja ds. DS na pisemny wniosek studenta. Pierwszeństwo w przyznaniu miejsca w domu studenckim przysługuje studentom, którym codzienny dojazd do uczelni uniemożliwia lub w znacznym stopniu utrudnia studiowanie, i/lub którzy znajdują się w trudnej sytuacji materialnej. UR dysponuje miejscami w pięciu domach studenckich: (1) Dom Studencki "Laura", ul. Cicha 2; (2) Dom Studencki "Filon", ul. Cicha 4; (3) Dom Studencki "Olimp", ul. Siemieńskiego 17; (4) Dom Studencki „Merkury”, ul. Ćwiklińskiej 2 B; (5) Dom Studencki "Hilton", ul. Ćwiklińskiej 2 C.

Priorytetem władz Uczelni jak również władz KNP i INROiKŚ jest zapewnienie studentom poczucia bezpieczeństwa oraz w uzasadnionych sytuacjach wsparcia finansowego (zapomogi, stypendia, organizacja doraźnej pomocy materialnej w sytuacjach losowych). Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wielopłaszczyznowe, przybiera ono różne formy, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów poprzez:

- zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich i pomocy w procesie uczenia się poprzez cotygodniowe [dyżury dydaktyczne i konsultacje](#) (minimum 2 godz. tygodniowo);
- wyznaczenie pracowników spośród nauczycieli akademickich pełniących różne funkcje m.in.: opiekuna roku, koordynatora praktyki zawodowej, opiekuna koła naukowego, koordynatora kierunkowego Programu Erasmus+;
- wyznaczenie opiekuna naukowego umożliwiającego rozwijanie zainteresowań badawczych studenta w określonej problematyce badawczej;
- możliwość uzyskania wsparcia i pomocy ze strony Dziekana, Prodziekana, Dyrektora INROIKŚ i kierownika kierunku;
- możliwość skorzystania z darmowej [konsultacji psychologicznej](#). Oferta wsparcia psychologicznego na UR została stworzona dla osób, które czują się przytłoczone uczuciem niepewności, nie radzą sobie z trudnościami w procesie studiowania, chcą porozmawiać o swoich problemach, a przez to odzyskać nadzieję, motywację i równowagę;
- możliwość korzystania z „[pokojów wyciszeń](#)” - są to miejsca przeznaczone do wewnętrznego wyciszenia się i uspokojenia. Pozwalają na odcięcie się od szumu informacyjnego i nadmiaru bodźców zewnętrznych. Sprzyja to przygotowaniu się do wysiłku intelektualnego oraz poprawie koncentracji;
- dla osób rozpoczynających kształcenie w UR została utworzona zakładka na stronie internetowej UR [w postaci przewodnika](#) będącego kompendium przydatnych informacji, także na stronie Kolegium w zakładce dedykowanej studentom;
- możliwość korzystania z zasobów biblioteki, poprzez możliwość [zamawiania skanów](#) publikacji;
- możliwość korzystania z bezpłatnej sieci Wi-Fi na terenie wszystkich kampusów UR, gdzie realizowane są zajęcia dydaktyczne;
- dostęp do usług IT tj.: Microsoft 365 (w tym MS Teams), Eduroam (EDUcation ROAMing), STATISTICA (wersja 13.3), Wirtualna Uczelnia (system Uczelnia.XP).

UR włączył się aktywnie w pomoc dla studentów z Ukrainy. W związku z tym, na stronie internetowej UR została stworzona [specjalna zakładka](#) obejmująca szereg informacji dla obywateli Ukrainy chcących kontynuować/podjąć studia w UR. Znajdują się tam informacje odnośnie rekrutacji na studia, przeniesienia na studia w UR, domów studenckich, pomocy psychologicznej i inne (także w języku ukraińskim).

8.2. Zakres i forma wspierania studentów w procesie uczenia się

W KNP przywiązuje się dużą uwagę do stworzenia studentom jak najlepszych warunków do zdobywania wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych. Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wieloaspektowe i przybiera różne formy, w zależności od zakładanych efektów uczenia się. Charakter wsparcia uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów.

Wsparcie studentów w procesie uczenia się realizowane jest m.in. poprzez zapewnienie pomocy w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów, poprzez cotygodniowe (2 godz.) dyżury i konsultacje prowadzone przez nauczycieli akademickich. Każdy nauczyciel prowadzący zajęcia na kierunku AK ma obowiązek być dostępny na konsultacjach. Konsultacje o charakterze indywidualnym dla studentów kierunku AK odbywają się głównie w budynkach Kampusu Zalesie i mają na celu wyjaśnienie trudniejszych problemów związanych z treściami kształcenia, omawianie wyników oceny prac pisemnych, wskazywanie możliwości uzupełnienia niedociągnięć i braków w zakresie wiedzy i umiejętności. W czasie pandemii były one prowadzone hybrydowo lub zdalnie z wykorzystaniem platformy MS Teams. Obecnie platforma ta jest nadal wykorzystywana do dodatkowego kontaktu ze studentami.

Wspieranie studentów jest realizowane również poprzez wyznaczenie, z grupy nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku AK, osób, które pełnią funkcję: [opiekuna roku](#), [koordynatora praktyk zawodowych](#), [opiekunów kół naukowych](#).

Opiekun roku organizuje spotkania ze studentami w celu przekazania ważnych informacji dotyczących procesu dydaktycznego oraz zapewnienia o swojej gotowości do wsparcia w różnych sprawach. Ponadto studenci mogą zwrócić się o pomoc do Prodziekana KNP, Dyrektora INROiKŚ oraz do kierownika kierunku AK.

Niezwykle ważną kwestią, w zakresie wspierania studentów w uczeniu się, jest możliwość korzystania z zasobów Biblioteki UR. Istnieje możliwość zamawiania skanów publikacji, co często jest pomocne w przygotowanie opracowań określonych zagadnień lub prac dyplomowych.

Studenci mają możliwość korzystania z bezpłatnej sieci Wi-Fi na terenie całej Uczelni, gdzie realizowane są zajęcia dydaktyczne na kierunku AK.

Studenci w procesie uczenia się mogą korzystać również z nowoczesnych laboratoriów wyposażonych w aparaturę i sprzęt laboratoryjny, gdzie pod opieką nauczyciela akademickiego realizują badania naukowe, wykorzystywane m.in. do przygotowania pracy dyplomowej lub przygotowania publikacji naukowej.

8.3. Formy wsparcia

a. krajowa i międzynarodowa mobilność studentów

Studenci kierunku AK mają możliwość udziału w krajowych i międzynarodowych programach wymiany studenckiej w ramach programów [ERASMUS+](#), [MOST](#) i [innych](#).

Studentom, którzy na uczelni partnerskiej nie mają możliwości osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się przewidzianych w programie studiów dla danego kierunku, stwarza się możliwość zrealizowania różnic programowych. Mobilność międzynarodowa studentów wyraża się między innymi poprzez możliwość odbywania zajęć dydaktycznych i praktyk w ramach programu Erasmus+. Akcje wymiany międzynarodowej dla studentów UR są promowane wśród społeczności studentów.

b. prowadzenie działalności naukowej oraz publikowania lub prezentacji jej wyników, jak również w uczestniczeniu w różnych formach komunikacji naukowej lub twórczości artystycznej

Studenci kierunku AK mają możliwość rozwijania swoich zainteresowań, prowadzenia i przedstawienia wyników badań naukowych poprzez współpracę z nauczycielami akademickimi INROiKŚ, aktywność w [Studenckich Kółach Naukowych](#) (szczególnie SKN Krajobrazy – [załącznik 1.4.3.](#)) oraz uczestnictwo w konferencjach naukowych np. 27 Międzynarodowa Konferencja Studenckich Kół Naukowych, Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu, 2023 r.

Studenci kierunku AK mają możliwość prezentowania swoich wyników prac i projektów. Uniwersytet Rzeszowski wspiera działalność SKN, m.in. poprzez organizowanie konkursów na finansowanie projektów naukowych Studenckich Kół Naukowych. Działające przy kierunku AK SKN „Krajobrazy”, także korzysta z tego rodzaju wsparcia, np. w roku akad. 2022/2023 dzięki wsparciu finansowemu, przedstawiciele koła uczestniczyli w XXVII Międzynarodowej Konferencji Studenckich Kół Naukowych organizowanej przez Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu. Uczestnictwo to zaowocowało 2 publikacjami naukowymi w monografii pokonferencyjnej, nad którymi opiekę merytoryczną sprawował nauczyciel akademicki (opiekun koła).

c. we wchodzeniu na rynek pracy lub kontynuowaniu edukacji

Studenci i absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego mogą korzystać ze wsparcia [Biura Karier](#) (BK), którego zadaniem jest przygotowanie ich do wejścia na rynek pracy. BK oferuje studentom i absolwentom szeroki wybór bezpłatnych warsztatów, szkoleń i wykładów z zakresu: metod aktywnego poszukiwania pracy i przygotowania się do procesu rekrutacji; zakładania i prowadzenia

własnej działalności gospodarczej oraz rozwijania przedsiębiorczości i kompetencji miękkich, m.in. poprzez:

- dostarczanie studentom i absolwentom Uczelni informacji o rynku pracy i możliwościach podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- gromadzenie ofert pracy, staży i praktyk zawodowych dla studentów i absolwentów Uczelni zainteresowanych znalezieniem pracy;
- nawiązywanie współpracy z pracodawcami i pomoc im w pozyskiwaniu kompetentnych kandydatów na wolne miejsca pracy i staże zawodowe;
- organizację kilka razy w semestrze spotkań z pracodawcami z cyklu „Dzień z pracodawcą” a także raz w roku Targów pracy;
- wszechstronną i profesjonalną pomoc we wchodzeniu na rynek pracy oraz poruszanie się po nim w celu znalezienia zatrudnienia;
- podejmowanie działań na rzecz aktywizacji zawodowej studentów i absolwentów;
- monitorowanie kariery zawodowej absolwentów.

Studenci oraz absolwenci UR mają możliwość skorzystania z indywidualnych konsultacji z doradcą zawodowym. Spotkanie z doradcą obejmuje m.in.: identyfikację potencjału zawodowego; określenie profilu osobowościowego; ocenę preferencji zawodowych oraz pomoc w tworzeniu dokumentów aplikacyjnych.

Studenci oraz absolwenci UR mają możliwość odbycia nieograniczonej ilości praktyk dobrowolnych – bezpłatnych. Wybór miejsca praktyki jest ukierunkowany na studenta/absolwenta, a praktyka jest realizowana w oparciu o umowę zawartą między pracodawcą a reprezentantem UR.

d. aktywności studentów: sportowej, artystycznej, organizacyjnej, w zakresie przedsiębiorczości

UR wszechstronnie wspiera aktywność studentów. Poza przygotowaniem zawodowym, które jest podstawowym celem, otwiera studentom perspektywy rozwoju poza zajęciami dydaktycznymi. Zalicza się do nich:

- pracę w strukturach [Samorządu Studentów UR](#), która umożliwia rozwój kompetencji w zakresie działalności organizacyjnej studentów. Podejmowanie przez studentów wszechstronnych działań z zakresu rozwoju umiejętności komunikacji interpersonalnych, umiejętności prezentacji podczas wystąpień publicznych realizowane są w ramach działalności kół naukowych, organizacji i stowarzyszeń studenckich;
- uczestnictwo w Akademickim Związku Sportowym w ramach, którego studenci mogą rozwijać swoje zainteresowania sportowe. Klub Uczelniany AZS UR kontynuuje tradycje zapoczątkowane w 1965 r. w Rzeszowskiej Wyższej Szkole Pedagogicznej. Powstał w 2001 r. wraz z powstaniem UR;
- uczestnictwo w stowarzyszeniach i organizacjach studenckich wpływających m.in. na rozwijanie umiejętności współdziałania w zespołach, m.in.: Studencka Agencja Radiowa "Feniks", Zespół Pieśni i Tańca "Resovia Saltans", Niezależne Zrzeszenie Studentów UR, Europejskie Stowarzyszenie Studentów Prawa ELSA Poland, Chrześcijańskie Stowarzyszenie Akademickie (ChSA), Koło Akademickie Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży, Caritas Academica, Młodzi dla Polski Rzeszów, Watra Akademicki Klub Turystyczny, „Melanż” czasopismo studentów Uniwersytetu Rzeszowskiego, Fundacja Dzieło Nowego Tysiąclecia oddział Rzeszów, Chór Akademicki Uniwersytetu Rzeszowskiego, Platforma Studencka Inżynierii Materiałowej, Klub Programu „PROJEKTOR” Profil Ogólnoakademicki, Studenckie Forum Business Centre Club, Orkiestra Kameralna Uniwersytetu Rzeszowskiego, Klub Myśli Prawno Społecznej Uniwersytetu

Rzeszowskiego, Platforma Studentów Prawa UR, Studenckie Towarzystwo Rozwoju i Nauki STRiN.

8.4. System motywowania studentów do osiągnięcia lepszych wyników w nauce oraz działalności naukowej oraz sposób wsparcia studentów wybitnych

W UR funkcjonuje system motywowania i wsparcia studentów do osiągnięcia lepszych wyników w nauce oraz w działalności naukowej. Każda aktywność studentów (naukowa, sportowa, artystyczna) w tym zakresie jest nagradzana poprzez zdobywanie punktów przy ubieganiu się o stypendium Rektora. Taki system motywuje studentów do osiągnięcia lepszych wyników w nauce i wspiera studentów wybitnych. [Zasady przydzielania stypendium Rektora](#) określa Zarządzenie nr 113/2022 Rektora UR z dnia 26.09.2022 r. w sprawie: wprowadzenia Regulaminu świadczeń dla studentów UR oraz Zarządzenie nr 15/2023 Rektora UR z dnia 21.02.2023 roku w sprawie zmian w Regulaminie świadczeń dla studentów. Stypendium Rektora przyznawane jest na wniosek studenta przez Rektora. Stypendium Rektora dla najlepszych studentów może otrzymać nie więcej niż 10% studentów reprezentujących każdy kierunek w Kolegium. Oznacza to, że grupa wyróżnionych jest niewielka, a różnice punktowe są często minimalne.

Informacje dotyczące wyróżnionych studentów z kierunku studiów AK za ostatnie lata zawarte są w poniższych tabelach:

Tabela 15. Liczba wyróżnionych studentów kierunku AK – studia I stopnia w latach 2019 - 2023

Rok akad.	Liczba osób ubiegających się o Stypendium Rektora	Liczba osób, która otrzymała Stypendium Rektora
2019/2020	16	8
2020/2021	9	7
2021/2022	9	7
2022/2023	13	8

Tabela 16. Liczba wyróżnionych studentów kierunku AK – studia II stopnia w latach 2019 - 2023

Rok akad.	Liczba osób ubiegających się o Stypendium Rektora	Liczba osób, która otrzymała Stypendium Rektora
2019/2020	4	1
2020/2021	6	2
2021/2022	3	2
2022/2023	6	2

Bardzo ważnym i motywującym elementem powodującym osiągnięcie lepszych wyników w nauce przez studentów oraz angażowanie się ich w działalność naukową jest możliwość ubiegania się o przyznanie [stypendium Ministra Edukacji i Nauki](#) za znaczące osiągnięcia. Dotychczas na kierunku studiów AK żaden student nie ubiegał się o Stypendium Ministra Edukacji i Nauki. Ponadto, za wyróżniające się osiągnięcia w danym roku akademickim absolwent UR może otrzymać nagrodę w postaci: Lauru Rektora UR lub Dyplomu Uznania Rektora. To wyróżnienie reguluje [Zarządzenie nr 83/2020 Rektora UR z dnia 22 lipca 2020 r.](#) w sprawie zatwierdzenia [Regulaminu przyznawania Lauru Rektora UR oraz Dyplomu Uznania Rektora dla najlepszych absolwentów.](#)

W ramach KNP wyróżniającym się absolwentom, po pozytywnej opinii Rady Dydaktycznej Kolegium, może zostać przyznany [Dyplom Uznania Dziekana lub List Gratulacyjny](#). Na obecną chwilę z kierunku studiów AK żaden absolwent nie otrzymał wyróżnienia Dziekana.

8.5. Sposób informowania studentów o systemie wsparcia, w tym pomocy materialnej

Informacje na temat wsparcia studentów przekazywane są na początku roku akademickiego na spotkaniach z opiekunem roku oraz Samorządem Studentów. Studenci mogą uzyskać również stosowne informacje na temat pomocy materialnej w dziekanacie KNP oraz w Dziale Kształcenia. Wszystkie informacje są szczegółowo opisane na stronie Uczelni w zakładce student oraz na Facebooku na profilu Uczelni i dziekanatu KNP. Informacje dotyczące konkretnego studenta przekazywane są bezpośrednio osobie zainteresowanej, pocztą elektroniczną oraz za pomocą konta w Wirtualnej Uczelni.

Studenci kierunku AK mogą ubiegać się, zgodnie z obowiązującym [Regulaminem świadczeń dla studentów UR](#), opublikowanym na stronie internetowej UR, o następujące rodzaje pomocy materialnej: stypendium socjalne; stypendium dla osób niepełnosprawnych; zapomoga; stypendium Rektora UR; stypendium Ministra.

8.6. Sposób rozstrzygania skarg i rozpatrywania wniosków zgłaszanych przez studentów oraz jego skuteczność

UR jest instytucją, która jest przyjazna dla wszystkich swoich członków. Opierając się na tradycyjnych wartościach akademickich oraz korzystając z dobrych praktyk innych uczelni, UR jest otwarty na potrzeby wszystkich studentów i pracowników. Specjalne dla tych celów powołano wewnętrzne instytucje uniwersyteckie służące wsparciem w rozwiązaniu zaistniałego problemu w sytuacjach trudnych, konfliktowych lub w przypadku nierównego traktowania.

Pierwszą osobą, do której mogą zwrócić się studenci danego rocznika z wnioskiem lub skargą jest opiekun roku. Zgodnie z dokumentem określającym zakres pracy i obowiązki opiekuna roku w Kolegium Nauk Przyrodniczych UR, do podstawowych obowiązków opiekuna roku należy między innymi służyć pomocą w rozwiązywaniu spraw konfliktowych i problemów studentów związanych z tokiem studiów, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Skargi i wnioski w formie pisemnej studenci mogą składać za pośrednictwem Dziekanatu do Dziekana KNP lub odpowiedniego Prodziekana podejmującego działania w ramach upoważnienia udzielonego przez Dziekana. Dziekan/Prodziekan, po rozpoznaniu sprawy, rozstrzyga skargę lub rozpatruje zgłaszany wniosek, a następnie podejmuje decyzję (w znaczeniu określonym w § 4, ust. 1 Regulaminu studiów na UR). W celu wyjaśnienia sprawy Dziekan/Prodziekan może zwrócić się o opinię do opiekuna roku, koordynatora praktyk zawodowych, kierownika kierunku studiów lub innego kompetentnego w danym zakresie pracownika uczelni. Może również odbyć rozmowę wyjaśniającą ze składającym skargę lub wniosek. Dziekan może wezwać studenta do uzupełnienia dokumentów w danej sprawie. W takim przypadku student ma obowiązek dostarczenia uzupełnień do 7 dni. Studentowi przysługuje prawo odwołania od decyzji Dziekana do Rektora za pośrednictwem Dziekana. Jeżeli Dziekan, który wydał decyzję uzna, że odwołanie zasługuje w całości na uwzględnienie, może wydać nową decyzję, w której zmieni lub uchyli zaskarżoną decyzję. Odwołanie wraz z aktami sprawy przekazywane są do Rektora za pośrednictwem Biura Prorektora ds. Studenckich i Kształcenia. Decyzja Rektora jest ostateczna.

Studenci, którzy czują się w jakiś sposób pokrzywdzeni mogą także otrzymać wsparcie z ramienia Samorządu Studentów UR. W strukturach Samorządu Studentów UR funkcjonuje Rzecznik Praw Studenta, którego zadaniem jest działanie w obronie praw osób studiujących w UR. Dlatego w przypadku jakichkolwiek trudności związanych z sytuacjami problematycznymi, każdy może liczyć na pomoc i wsparcie [Rzecznika Praw Studenta](#). Zgłaszane sprawy rozpatrywane w trybie skarg i wniosków, są rejestrowane w Centralnym Rejestrze Skarg i Wniosków w Biurze Rektora.

Kolejną instytucją dającą wsparcie Studentom (a także pracownikom) UR, która funkcjonuje w strukturze UR jest [Biuro ds. Równego Traktowania](#). Zajmuje się ono wsparciem organizacyjnym dla działań Rzecznika akademickiego, Pełnomocnika i Komisji ds. równego traktowania oraz Pełnomocnika i Komisji ds. mobbingu i korupcji.

Osobą powołaną do wspierania polubownego rozwiązywania sporów i napięć, a także do dbania o wysokie standardy etyczne jest [Rzecznik Akademicki](#).

8.7. Zakres, poziom i skuteczność systemu obsługi administracyjnej studentów, w tym kwalifikacja kadry wspierającej proces kształcenia

Za obsługę administracyjną studentów odpowiedzialny jest na poziomie Uczelni Dział Kształcenia, natomiast na poziomie KNP, Dziekanat. Kompetentna pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu codziennych spraw studenckich stanowi także ważny element wsparcia procesu dydaktycznego. Dziekanat przyjmuje studentów codziennie od poniedziałku do piątku w wyznaczonych godzinach, które zostały ustalone w porozumieniu z Samorządem Studentów. W soboty pełniony jest dyżur w celu obsługi studentów studiów niestacjonarnych. W razie potrzeby, studenci studiów stacjonarnych mogą załatwić swoje sprawy w trakcie trwania tych dyżurów. Dziekanat KNP składa się z pięciu sekcji. Są to: sekcja toku studiów, sekcja spraw socjalnych, sekcja dydaktyki, sekcja praktyk oraz sekcja jakości i akredytacji. Podział dziekanatu na poszczególne sekcje zapisany jest w obowiązującym Statucie UR. Dzięki takiemu podziałowi obowiązków, studenci mają zapewnioną kompetentną obsługę administracyjną. Poza tym pracownicy Dziekanatu są dostępni pod wskazanymi dla kierunków studiów nr telefonu w godzinach pracy oraz adresami e-mailowymi.

Studenci mogą zwracać się w różnych sprawach do Prodziekana KNP, który pełni dyżury dwa razy w tygodniu w terminach, zamieszczonych na stronie Dziekanatu oraz na drzwiach gabinetu. W razie potrzeby Prodziekan jest dostępny dla studentów poza czasem dyżurów. W określonych dniach i godzinach dyżur dla studentów pełni Dziekan KNP. Studenci mogą kontaktować się także z Dziekanem KNP za pośrednictwem poczty elektronicznej: dziekan.cn@ur.edu.pl lub telefonicznie. Szczególną wagę przywiązuje się do studentów z orzeczoną niepełnosprawnością, dlatego wszyscy pracownicy Dziekanatu uczestniczyli w szkoleniach świadomościowych dotyczących problemów osób z niepełnosprawnością. Dedykowane ono było zarówno dla nauczycieli jak i pracowników administracyjnych, organizowane w ramach projektu „Przyjazny nURt”- rozwój dostępności UR, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej oraz dotyczących obsługi studentów. W 2022 roku pracownicy Dziekanatu KNP uczestniczyli również w szkoleniu „Profesjonalna obsługa klienta (studenta, doktoranta, pracownika Uczelni, osoby spoza Uczelni)” – realizowanym w ramach projektu „Jednolity Program Zintegrowany Uniwersytetu Rzeszowskiego – droga do wysokiej jakości kształcenia”, Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, Oś priorytetowa III.

8.8. Działania informacyjne i edukacyjne dotyczące bezpieczeństwa studentów, przeciwdziałanie dyskryminacji i przemocy, zasady reagowania w przypadku zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, dyskryminacji i przemocy wobec studentów, jak również pomoc jej ofiarom

UR stoi na straży poszanowania i równości płci, braku przemocy i dyskryminacji ze względu na pochodzenie, wyznawaną religię, orientację seksualną czy poglądy. W kontekście niepełnosprawności należy podkreślić, że niepełnosprawność nie jest czynnikiem dyskryminującym w procesie rekrutacji na studia w UR. W celach informacyjnych na stronie internetowej UR stworzono [zakładkę](#) obejmującą szereg informacji na temat polityki UR oraz wdrożonych narzędzi w zakresie równego traktowania.

W trosce o bezpieczeństwo studentów w czasie odbywania zajęć dydaktycznych każdy student w trakcie pierwszego semestru studiów zobowiązany jest do odbycia kursu BHP, wpisanego w program studiów, zgodnie z obowiązującym Zarządzeniem nr 97/2020 Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 16.09.2020 r. w sprawie: sposobu zapewnienia w UR bezpiecznych i higienicznych warunków pracy i kształcenia. Szkolenie z zakresu BHP ma istotne znaczenie dla bezpieczeństwa studentów, ponieważ znaczna liczba godzin zajęć dydaktycznych studentów kierunku AK, odbywa się w pracowniach laboratoryjnych i terenie, gdzie może nastąpić kontakt z czynnikami: chemicznymi, szkodliwymi i niebezpiecznymi, uczulającymi, które mogą stanowić zagrożenie dla zdrowia studentów.

Mając na uwadze kształtowanie właściwych postaw studentów także Parlament Studentów UR ustanowił [Kodeks Etyki Studenta UR](#), gdzie każdy student powinien przestrzegać i rozpowszechniać zasady tego Kodeksu, a w razie konieczności stanąć w ich obronie. W Uniwersytecie Rzeszowskim w ramach realizacji Planu Równości Płci prowadzone są [spotkania informacyjne, szkolenia i warsztaty](#)

dla osób członkowskich wspólnoty akademickiej. Szkolenia i warsztaty są koordynowane przez [Biuro ds. równego traktowania](#). W roku akademickim 2022/2023 w spotkaniach informacyjnych, szkoleniach i warsztatach wzięło udział około 300 osób pracujących lub studiujących w UR.

8.9. Współpraca z samorządem studentów i organizacjami studenckimi

Prężnie działającym organem w strukturze UR jest Samorząd Studentów, który m.in.: wspiera studentów w codziennym funkcjonowaniu w uczelni, systematycznie udostępnia bieżące informacje dotyczące spraw uniwersyteckich, promuje pozytywne postawy społeczne, organizuje integrację całej społeczności studenckiej, współpracuje przy organizacji akcji promocyjnych dla kandydatów na studia, konkursów dla uczniów różnego rodzaju szkół. We współpracy z innymi organami i jednostkami Uniwersytetu, Samorząd organizuje spotkania z ludźmi świata nauki, kultury, przedsiębiorcami, a także warsztaty oraz zróżnicowane tematycznie szkolenia.

Przy Samorządzie Studentów UR działa Rzecznik Praw Studenta, który zajmuje się organizacją pomocy prawnej związanej między innymi z tokiem studiów, edukacją studentów w zakresie ich praw i obowiązków, dba o przestrzeganie praw studenta na uczelni, opiniuje projekty aktów prawnych związane z prawami studenta. Samorząd Studentów pełni rolę pośrednika pomiędzy studentami a władzami/nauczycielami akademickimi. Samorząd Studentów UR reprezentuje interesy studentów, wspiera działalność kulturalną i naukową studentów, poprzez udział w obradach funkcjonujących w UR Komisji tj.: Komisji Kultury, Komisji ds. Social-Mediów, Komisji Sportu i Turystyki, Komisji IT, Komisji Dydaktyki, Komisji Mobilności Studenckiej, Komisji Prawnej, Komisji Wyborczej.

Ponadto, przedstawiciele Samorządu Studentów są Członkami Rad Dydaktycznych Kolegiów i Członkami Zespołów Programowych kierunków studiów. Samorząd Studentów każdorazowo wyraża swoją opinię przy tworzeniu programów studiów na dany cykl kształcenia oraz przy dokonywanych zmianach w istniejących już programach, które mają na celu ich doskonalenie. W strukturze Samorządu Studentów funkcjonuje Rada Mieszkańców, której działalność nakierowana jest w stronę wspierania mieszkańców domów studenckich. KNP wspiera działalność Samorządu Studentów w realizacji różnych przedsięwzięć. Każdorazowo udostępnia swoją infrastrukturę na potrzeby organizacji konferencji studenckich, konkursów dla studentów czy warsztatów.

Przy INROiKŚ działają [Koła Naukowe](#) w ramach których studenci mogą rozwijać swoje zainteresowania i pasje naukowe, a także dzielić się nimi z młodszymi kolegami i koleżankami. Studenci Kół Naukowych działających w Kolegium Nauk Przyrodniczych (poprzednio na Wydziale Biologiczno-Rolniczym) od wielu lat aktywnie uczestniczą w działaniach popularno-naukowych Uniwersytetu Rzeszowskiego. Członkowie Koła corocznie biorą udział w wydarzeniach organizowanych przez UR, takich jak dni otwarte, pikniki naukowe, Forum Maturzystów, itp. Poprzez prowadzenie pokazów dla młodzieży często przedstawiają zagadnienia związane z rolnictwem, ogrodnictwem, architekturą, których uczniowie nie zobaczą na lekcjach w szkole. Ponadto, studenci biorą czynny udział w seminariach organizowanych w UR, a także w konferencjach organizowanych na terenie kraju, zdobywając wyróżnienia, czy nagrody (**załącznik I.4.3**. Wykaz działalności Studenckiego Koła Naukowego „Krajobrazy” w latach 2017-2023).

8.10. Sposób, częstość i zakres monitorowania, oceny i doskonalenia systemu wsparcia oraz motywowania studentów, jak również oceny kadry wspierającej proces kształcenia, a także udział w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów

KNP prowadzi działania wspierające i motywujące studenta. Wewnętrzne systemy zapewniania jakości kształcenia mające na celu poprawę jakości kształcenia zostały ustanowione zarówno na poziomie całego UR jak i KNP (Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia). W celu monitorowania jakości kształcenia prowadzone są regularne badania ankietowe studentów i absolwentów UR. Obejmują one m.in. semestralną ankietę dotyczącą oceny nauczycieli prowadzących przedmioty oraz ankietę dotyczącą oceny warunków kształcenia. Formularze ankiet przygotowywane są we współpracy z Samorządem Studentów. Oprócz oceny wykładowców

oceniana jest również praca Dziekanatu. W tym przypadku dobrowolna i anonimowa ankieta studencka przeprowadzana jest co dwa lata (od kwietnia do czerwca), a wnioski z ewaluacji przedstawiane są również w Raporcie Zbiorczym Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia. Proces monitorowania, oceny i doskonalenia systemu wsparcia studentów jest prowadzony systematycznie, zgodnie z Zarządzeniem nr 8/2020 Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 29 stycznia 2020 r. w sprawie realizacji badań ankietowych w ramach Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia i analizy ich wyników na UR, z uwzględnieniem zmian wprowadzonych zarządzeniem nr 2/2021 z dnia 12 stycznia 2021. Badania ankietowe wśród społeczności akademickiej przeprowadzane są cyklicznie z wykorzystaniem systemu Wirtualnej Uczelni, zgodnie z harmonogramem określonym przez Komisję ds. Kształcenia. Studenci do uczestnictwa w badaniach są motywowani przez nauczycieli, opiekuna roku czy zespół dziekański. W badaniach ankietowych mają możliwość wyrażania swoich opinii o prowadzących poszczególne przedmioty (w ankiecie oceny prowadzącego przedmiot), jak również na temat pracy Dziekanatu, obsługi Biblioteki UR oraz przepływu informacji dotyczących spraw studenckich i programów studiów (w ankiecie oceny warunków studiowania). Badania są realizowane z zapewnieniem pełnej anonimowości oraz poufności. Ocena prowadzącego zajęcia dydaktyczne obejmuje sposób prowadzenia zajęć, jego punktualność, przystępność prezentowanych dla studenta treści oraz warunki prowadzenia zajęć. W ankiecie student ma możliwość przekazania własnych uwag i wniosków w formie krótkiej pisemnej wypowiedzi. Po zrealizowanym badaniu, sporządza się [zbiorczy raport](#) z analizy wyników, który publikowany jest na stronie internetowej Uczelni. Wyniki ankiet są wnikliwie analizowane, a wnioski z przeprowadzonych badań ankietowych są przedstawiane na obradach Rady Dydaktycznej KNP i uwzględniane w doskonaleniu procesu kształcenia. Studenci otrzymują informacje zwrotne dotyczące sposobu wykorzystania wyników badań ankietowych na zebraniu organizowanym przez Dziekana Kolegium lub osoby przez niego upoważnione. Zgodnie z obowiązującym w KNP dokumentem: „Zakres pracy i obowiązki opiekuna roku w Kolegium Nauk Przyrodniczych Uniwersytetu Rzeszowskiego”, opiekunowie poszczególnych roczników w trakcie spotkań informacyjnych, które odbywają się przynajmniej jeden raz w semestrze, zobowiązani są do informowania studentów o podjętych działaniach doskonalących w kontekście uzyskanej analizy wyników ankiet studenckich. Ponadto przedstawiciele studentów są członkami Rady Dydaktycznej KNP. Mają więc możliwość bezpośredniego zapoznania się z wynikami i ogólnymi wnioskami przeprowadzonych ankiet prezentowanych w trakcie posiedzenia Rady Dydaktycznej i przekazania ich dalej koleżankom i kolegom z KNP.

W maju 2023 roku, w uzgodnieniu z Samorządem Studentów, przeprowadzono ankietę oceny wsparcia oferowanego studentom przez Uczelnię. Badanie miało charakter pilotażowy i objęło studentów 8 kierunków studiów, w tym 2 wylosowanych z KNP (Biotechnologia oraz Odnawialne źródła energii i gospodarka odpadami). Badanie adresowane do studentów wszystkich kierunków studiów jest prowadzone w bieżącym roku akademickim. Wyniki badania pilotażowego zostały udostępnione na [stronie internetowej](#) uczelni. Obecnie Samorząd Studentów UR wraz z Działem Jakości i Akredytacji zaprosili wszystkie osoby studiujące na studiach I i II stopnia oraz jednolitych studiach magisterskich do udziału w anonimowym badaniu mającym na celu **ocenę wsparcia oferowanego studentom przez Uniwersytet Rzeszowski**. Ankieta, prowadzona jest w programie MS Teams. Wystarczy zeskanować udostępniony kod QR, zalogować się na skrzynkę e-mailową i wypełnić krótką, 6-cio minutową ankietę. Informacja o prowadzonym badaniu została przekazana do wszystkich studentów KNP za pośrednictwem systemu Wirtualna Uczelnia oraz za pośrednictwem Facebooka KNP. Również na corocznym otwartym spotkaniu Zespołu Dziekańskiego ze Studentami taka informacja została przekazana.

Ważną rolę w doskonaleniu systemu wsparcia studentów pełnią starostowie poszczególnych roczników oraz przedstawiciele Samorządu Studenckiego. Studenci, podobnie jak nauczyciele akademicy oraz interesariusze zewnętrzni, mają realny wpływ na kształtowanie programów studiów. Przedstawiciele studentów są członkami Rady Dydaktycznej KNP, Zespołu Programowego kierunku i Zespołu Oceniającego Infrastrukturę. Mają więc możliwość aktywnego udziału we wszystkich

działaniach dotyczących oceny i doskonalenia programów studiów. Pozytywna opinia Samorządu Studenckiego jest niezbędna w procesie opiniowania i zatwierdzania zmian w programie studiów na dany cykl kształcenia.

Ponadto ważne wsparcie zapewnia kadra naukowo-dydaktyczna systematycznie podnosząca swoje kompetencje organizacyjne i dydaktyczne oraz kadra administracyjna doskonaląca swoje kwalifikacje. Pracownicy KNP mieli możliwość udziału w różnych szkoleniach podnoszących kompetencje zarządcze kadr kierowniczych i administracyjnych realizowanych w ramach projektu: „Jednolity Program Zintegrowany Uniwersytetu Rzeszowskiego – droga do wysokiej jakości kształcenia” oraz odbyli szkolenie świadomościowe dotyczące problemów osób z niepełnosprawnością realizowane w ramach projektu „Przyjazny nURt” – rozwój dostępności Uniwersytetu Rzeszowskiego współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

9.1. Zakres, sposoby zapewnienia aktualności i zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców, w tym przyszłych i obecnych studentów, udostępnianej publicznie informacji o warunkach przyjęć na studia, programie studiów, jego realizacji i osiągniętych wynikach

Informacje dotyczące oferty edukacyjnej są dostępne i na bieżąco aktualizowane na stronie internetowej UR. To m.in. zakładki *Kandydat* (<https://www.ur.edu.pl/kandydat>); *Student* (<https://www.ur.edu.pl/pl/student>); *Doktorant* (<https://www.ur.edu.pl/pl/doktorant>).

Zakładka *Kandydat* zawiera informacje na temat oferty edukacyjnej UR, warunków i trybu rekrutacji, terminów postępowania rekrutacyjnego oraz wymaganych kryteriach kwalifikacyjnych. Dodatkowo zakładka w podkategoriach zawiera informacje dotyczące rekrutacji na studia cudzoziemców, tryb przeniesienia studenta z innej uczelni, w tym zagranicznej na UR oraz szczegółowy opis procedury potwierdzenia efektów uczenia się. Informacje o procesie rekrutacji oraz jej postępach udostępniane są również na stronie internetowej KNP, w mediach społecznościowych KNP, m.in. Facebook.

Na stronie internetowej KNP udostępniane są informacje dla studentów (<https://www.ur.edu.pl/pl/kolegia/kolegium-nauk-przyrodniczych/student>). W ramach tej zakładki studenci mają dostęp do informacji obejmujących rozkłady zajęć, programy studiów, harmonogramy (plany) studiów, sylabusy, praktyki. Ponadto na stronie KNP w zakładce *Student* zamieszczane są informacje dotyczące dyżurów i konsultacji pracowników, prac dyplomowych i procedury dyplomowania, a także harmonogramy zajęć dydaktycznych, koła naukowe i strefa wsparcia.

W zakładce *strefa wsparcia* są zamieszczone podstawowe informacje dla osób z niepełnosprawnościami, a także dotyczące możliwości skorzystania z pomocy psychologicznej. Ponadto dla osób z niepełnosprawnością została dedykowana zakładka: <https://bon.ur.edu.pl/pl/>

Wspólne dla wszystkich kierunków informacje to np.: dotyczące pomocy materialnej, programie Erasmus+, terminach konsultacji pracowników, wewnętrznych aktach prawnych w zakresie spraw związanych z procesem dydaktycznym oraz pomocą materialną, wzory formularzy związane z procesem kształcenia.

W UR wdrożony został system „Wirtualna Uczelnia”. W ramach funkcjonujących modułów studenci korzystają z elektronicznego indeksu, mają wgląd do ocen z poszczególnych przedmiotów, rozkładu zajęć, ankiet służących do oceny prowadzących zajęcia. Wdrożone są także moduły obejmujące programy kształcenia i proces dyplomowania. Z punktu widzenia planowania przyszłej kariery istnieje również możliwość korzystania z pomocy Biura Karier UR: <https://biurokarier.ur.edu.pl/>

Ważnym narzędziem popularyzacji kierunku i zagadnień związanych z architekturą krajobrazu (w Polsce i na świecie) oraz problematyce pokrewnej jest strona Architektura Krajobrazu UR na Facebooku (<https://www.facebook.com/archkrajurz>), prowadzone od 2014 r. Na stronie na bieżąco

umieszczane są informacje dotyczące wydarzeń związanych z kierunkiem studiów AK, promowane są wartościowe wydarzenia i szkolenia dotyczące AK. Podobne znaczenie ma konto na Instagramie (https://www.instagram.com/architektura_krajobrazu_ur/).

9.2. Sposoby, częstota i zakres oceny publicznego dostępu do informacji, udziału w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów, a także skuteczności działań doskonalących w tym zakresie

Ocena możliwości publicznego dostępu do informacji odbywa się na kilku poziomach. Pierwszym poziomem weryfikacji i aktualizacji informacji dotyczących KNP i kierunku są pracownicy dziekanatu KNP. Pracownicy dziekanatu aktualizują informacje oraz umieszczają je na stronie internetowej. Kolejną osobą aktualizującą informacje dotyczące kierunku jest jego kierownik. To informacje dotyczące procesu dyplomowania, a także szczegółowe informacje dotyczące realizacji zajęć dydaktycznych oraz organizacji i przebiegu praktyk programowych. Informacje dotyczące bieżących wydarzeń, władz instytutu, struktury, strategii rozwoju, a także działalności naukowej znajdują się na stronie INROiKŚ. Studenci mają również możliwość oceny warunków studiowania, funkcjonowania dziekanatu dostępności do informacji oraz prowadzących zajęcia dydaktyczne: <https://www.ur.edu.pl/pl/student/jakoscksztalcenia/wewnetrzny-system-zapewnienia-jakosci-ksztalcenia/badanie-jakosci-ksztalcenia/wynikibadan>.

Wnioski oraz rekomendacje wynikające z ankiet studentów są kolejno przekazywane przez Prorektora ds. Studenckich i kształcenia do dziekanatu, dyrektorów instytutów, a następnie i wdrażane na poziomie poszczególnych kierunków.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

10.1. Sposoby sprawowania nadzoru merytorycznego, organizacyjnego i administracyjnego nad kierunkiem studiów, kompetencji i zakresu odpowiedzialności osób odpowiedzialnych za kierunek, w tym kompetencje i zakres odpowiedzialności w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku

Nowe przepisy ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* i wyzwania, jakie w obliczu tych przepisów postawiono uczelniom wyższym, przyczyniły się do reorganizacji dotychczasowej struktury UR, jak również zmian w strukturze systemu zapewnienia jakości kształcenia oraz procesu zarządzania kierunkiem. Zgodnie z postanowieniami Uchwały nr 508/11/2019 Senatu UR z dnia 28 listopada 2019r. w sprawie funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia (WSZJK) na Uniwersytecie Rzeszowskim, z późn. zm.(t.j. z 25 listopada 2021r.), strukturę WSZJK na poziomie Kolegium tworzą Zespoły Programowe kierunków studiów i Rada Dydaktyczna Kolegium, zaś na poziomie Uczelni – senacka Komisja ds. Kształcenia. Szczegółowe zadania tych organów zostały określone w Zarządzeniu Rektora nr 83/2019 z dnia 10 grudnia 2019 r. w sprawie szczegółowych zadań Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia na Uniwersytecie Rzeszowskim, z uwzględnieniem zmian określonych w Zarządzeniu nr 133/2020 z 23 listopada 2020 r.

Nadzór merytoryczny nad kierunkiem studiów sprawuje **Zespół Programowy kierunku studiów**, powołany przez Prorektora ds. Kolegium. W skład Zespołu Programowego wchodzi nauczyciele akademicy posiadający dorobek naukowy w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo, architektura i urbanistyka, sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki oraz przedstawiciel samorządu studentów. Pracami Zespołu Programowego **przewodniczy kierownik kierunku**, wskazany przez Dyrektora Instytutu spośród członków Zespołu i powołany przez Rektora UR (na wniosek dyrektora instytutu). Kierownik kierunku kieruje pracami Zespołu Programowego, w szczególności w zakresie tworzenia dokumentacji programu studiów, jego oceny i ewaluacji. Sprawuje również nadzór nad procesem dydaktycznym, organizacją i przebiegiem praktyk programowych studentów.

Do zadań **Zespołu Programowego** należy w szczególności: opracowanie koncepcji kształcenia dla kierunku studiów, w powiązaniu z misją i głównymi celami strategicznymi uczelni; tworzenie

dokumentacji programu studiów, zgodnie z obowiązującymi regulacjami zewnętrznymi i wewnętrznymi; ocena programu studiów (w szczególności pod kątem: spójności programu studiów z zakładanymi efektami uczenia się dla kierunku, spójności i poprawności powiązań pomiędzy kierunkowymi i przedmiotowymi efektami uczenia się, powiązania kształcenia z badaniami naukowymi, zgodności programu studiów z oczekiwaniami rynku pracy); ocena sylabusów przedmiotów (w zakresie: prawidłowości doboru metod kształcenia i metod oceniania do zakładanych efektów uczenia się, wskazania godzin kontaktowych wymagających obecności nauczyciela akademickiego oraz nakładu pracy własnej studenta, poprawności przypisania punktów ECTS do poszczególnych przedmiotów, zgodności treści przedmiotu z aktualnym stanem wiedzy, doboru aktualnej literatury); ocena stopnia realizacji zakładanych efektów uczenia się na kierunku studiów; analiza wyników monitoringu losów zawodowych absolwentów kierunku; inicjowanie działań dotyczących współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym na potrzeby prawidłowej realizacji procesu kształcenia i jego oceny, przedkładanie Radzie Dydaktycznej kolegium propozycji zmian w programie studiów; rekomendowanie obsady kadrowej kierunku studiów pod kątem zbieżności kompetencji i doświadczenia pozwalającego na prawidłową realizację zajęć; przygotowanie projektu warunków rekrutacji na dany kierunek studiów; przygotowanie wykazu przedmiotów przewidzianych do objęcia procedurą potwierdzania efektów uczenia się oraz zasad przeprowadzania weryfikacji efektów; analiza i ocena warunków realizacji procesu kształcenia z uwzględnieniem infrastruktury dydaktycznej wykorzystywanej w procesie kształcenia, liczebności grup studenckich, racjonalności rozkładu zajęć i ich organizacji, dostępu do pomocy naukowych, informatycznych i audiowizualnych, dostępności dla studentów informacji o programach studiów, sylabusach przedmiotów.

Kierownicy kierunków wraz z Dziekanem Kolegium, prodziekanami, przedstawicielami studentów i administracji tworzą Radę Dydaktyczną Kolegium, która jest odpowiedzialna za kształtowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia w Kolegium, jego ewaluację i doskonalenie. Rada Dydaktyczna opiniuje zmiany w programach studiów, analizuje i doskonali funkcjonujące w Kolegium procedury zapewnienia jakości kształcenia oraz inicjuje działania na rzecz doskonalenia jakości kształcenia z uwzględnieniem: (1) wyników przeglądu i oceny programów dokonywanej przez zespoły programowe kierunków studiów, (2) wyników badań prowadzonych w ramach WSZJK, (3) oceny jakości kształcenia przeprowadzanej przez Polską Komisję Akredytacyjną, (4) oceny dostępności informacji o programach studiów, sylabusach przedmiotów oraz podejmowanych przez jednostkę działaniach na rzecz oceny i doskonalenia programów.

Skład Rady Dydaktycznej oraz Regulamin dostępne są na stronie jednostki po adresem: <https://www.ur.edu.pl/pl/kolegia/kolegium-nauk-przyrodniczych/kolegium/rada-dydaktyczna>

Nadzór nad funkcjonowaniem WSZJK w Kolegium sprawuje Dziekan, który w celu efektywnej realizacji zadań WSZJK ma również prawo do powołania komisji doraźnych, na potrzeby oceny lub wypracowania określonych rozwiązań. W Kolegium Nauk Przyrodniczych powołano komisje i zespoły, a wyniki ich prac przyczyniają się wysokiej jakości kształcenia.

Dziekan kolegium powołuje dla każdego wyznaczonego kierunku lub grupy kierunków przypisanych do tej samej dyscypliny minimum trzyosobowy Zespół ds. Oceny Jakościowej Prac Dyplomowych (ZOJPD). Skład ZOJPD powinni stanowić nauczyciele akademicy posiadający co najmniej stopień naukowy doktora oraz doświadczenie w zakresie prowadzenia seminariów i recenzowania prac dyplomowych, w tym co najmniej jedna osoba posiadająca stopień naukowy doktora habilitowanego lub tytuł naukowy profesora, jako przewodniczący ZOJPD. ZOJPD powoływany jest na okres oceny prac w danym roku akademickim. Ocenie podlega min. 5% prac dyplomowych powstałych na danym kierunku i poziomie studiów w roku akademickim, za który przeprowadzana jest ocena, wybranych losowo przez Dziekana Kolegium wraz z kierownikiem kierunku studiów. Jeśli liczba obronionych na kierunku prac jest mniejsza niż 40, ocenie powinno podlegać 10% prac. Analizę jakości prac dyplomowych oraz recenzji prac przeprowadza się w okresie od października do końca grudnia na podstawie arkusza oceny jakości pracy dyplomowej, określonego w Załączniku nr 1 do procedury. Po przeprowadzeniu oceny przewodniczący ZOJPD sporządza

zbiorcze zestawienie z ocenionych prac wraz z uwagami i zaleceniami dotyczącymi ich jakości, wg wzoru określonego w Załączniku nr 2 do niniejszej procedury.

Każdy nauczyciel akademicki podlega ocenie w ramach hospitacji. Harmonogram ustala dziekan w porozumieniu z dyrekcją instytutu. Hospitacje zajęć każdego pracownika przeprowadza się co najmniej raz na dwa lata, a sprawozdanie z jej wyniku składane jest do Dziekana do 30 czerwca.

Zgodnie z obowiązującą w UR procedurą monitorowania i przeglądu zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej i naukowej, Dziekan KNP powołuje Zespoły ds. oceny infrastruktury i zasobów materialnych dla poszczególnych kierunków studiów. W skład Zespołu, oprócz kierownika kierunku, powoływani są opiekunowie roku, po jednym dla każdego poziomu kształcenia, administrator budynków, w którym realizowane są zajęcia dla studentów kierunku, pracownik inżynierijno-techniczny oraz przedstawiciel studentów. Sprawozdanie składane jest przez Zespoły w dziekanacie do dnia 30 kwietnia. Wszystkie wymienione powyżej procedury dostępne są pod adresem: <https://www.ur.edu.pl/pl/student/jakosc-ksztalcenia/wewnetrzny-system-zapewnienijakosci-ksztalcenia/badanie-jakosci-ksztalcenia/wzory-i-procedury>

Dziekan Kolegium koordynuje także sprawy studenckie, nadzoruje przebieg procesu kształcenia na prowadzonych przez jednostkę kierunkach, w porozumieniu z dyrektorami instytutów zatwierdza obsadę zajęć dydaktycznych (z uwzględnieniem zapewnienia spójności programów z prowadzonymi badaniami naukowymi). Opiekę administracyjną i organizacyjną nad kierunkiem sprawują pracownicy administracyjni Dziekanatu Kolegium Nauk Przyrodniczych, którego pracami kieruje dyrektor dziekanatu. Dziekanat składa się z sekcji odpowiadających za obsługę toku studiów, działalności dydaktycznej, spraw socjalnych studentów, jakości kształcenia i akredytacji, praktyk studenckich. Nadzór nad funkcjonowaniem wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia w Uczelni sprawuje Rektor, a za wdrożenie i koordynację działań na poziomie centralnym odpowiada Prorektor ds. Studenckich i Kształcenia. Ważną rolę w procesie zapewnienia jakości kształcenia w Uczelni odgrywa również wspomniana na wstępie senacka Komisja ds. Kształcenia. Do zadań komisji ds. Kształcenia należy w szczególności: monitorowanie i analiza jakości kształcenia w Uczelni oraz inicjowanie działań zmierzających do jej doskonalenia, formułowanie wniosków i rekomendacji dotyczących doskonalenia jakości kształcenia na UR, opracowanie ogólnouczelnianych procedur dotyczących jakości kształcenia, opiniowanie programów studiów dla prowadzonych oraz tworzonych w UR kierunków studiów, upowszechnianie dobrych praktyk dotyczących doskonalenia jakości kształcenia.

10.2. Zasady projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programu studiów

Wytyczne w zakresie projektowania, dokonywania zamian i zatwierdzania programu studiów określa Uchwała nr 413/02/2019 Senatu UR z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie wytycznych dotyczących projektowania programów studiów wyższych w Uniwersytecie Rzeszowskim, z późn. zm. Szczegółowe zasady dotyczące projektowania programów oraz sporządzania ich dokumentacji określa Zarządzenie nr 12/2019 Rektora UR z dnia 7 marca 2019 r., z późn. zm. Dla cykli kształcenia rozpoczynających się od roku akademickiego 2023/2024, wytyczne w zakresie projektowania programów studiów określa nowe Zarządzenie Rektora UR nr 7/2023 z dnia 31 stycznia 2023 r. Powyższe akty prawne udostępnione są na stronie Uczelni: <https://www.ur.edu.pl/student/jakosc-ksztalcenia/akty-prawne/akty-prawnewewnetrzne>. Zasady postępowania przy tworzeniu nowego kierunku studiów określa Zarządzenie Rektora nr 82/2023 z dnia 30 czerwca 2023 r.

Zmiany w programach studiów wprowadza się od nowego cyklu kształcenia. W trakcie trwania cyklu kształcenia można dokonywać wyłącznie zmiany w doborze treści kształcenia przekazywanych studentom w ramach zajęć, uwzględniających najnowsze osiągnięcia naukowe, artystyczne lub związane z działalnością zawodową albo koniecznych do usunięcia nieprawidłowości stwierdzonych przez Polską Komisję Akredytacyjną lub dostosowania programu studiów do zmian w przepisach powszechnie obowiązujących.

Proces ustalenia programu studiów lub zmian w programie ma następujący przebieg: wypracowanie koncepcji zmian w programie na kierunku AK w Zespole Programowym kierunku

studiów, zgłoszenie przez kierownika kierunku do Rady Dydaktycznej Kolegium wniosku w tej sprawie, analiza formalno-prawna dokumentacji programu przez pracowników Sekcji Jakości i Akredytacji dziekanatu, zaopiniowanie projektu programu przez Radę Dydaktyczną Kolegium, przekazanie projektu programu wraz z opinią Samorządu Studentów na Senat, za pośrednictwem Działu Jakości i Akredytacji UR, analiza kompletności dokumentacji przez Dział Jakości i Akredytacji oraz sporządzenie projektu uchwały Senatu, opiniowanie projektu uchwały przez Komisję ds. Kształcenia, ustalenie programu przez Senat UR.

10.3. Sposoby i zakres bieżącego monitorowania oraz okresowego przeglądu programu studiów na ocenianym kierunku oraz źródeł informacji wykorzystywanych w tych procesach

Monitorowanie programu studiów i założonych w programie efektów uczenia się prowadzone jest kompleksowo przez Zespół Programowy kierunku AK, zespoły doraźne oraz Radę Dydaktyczną Kolegium Nauk Przyrodniczych. W KNP przyjmowany jest harmonogram prac w ramach WSZJK na dany rok akademicki, zgodnie z którym podejmowane są działania na rzecz przeglądu i oceny programów studiów. Ewaluacja przeprowadzana przez zespół programowy odbywa się w oparciu o analizę sylabusów przedmiotów pod kątem: (1) spójności efektów przedmiotowych z efektami uczenia się dla kierunku, (2) doboru metod kształcenia i oceniania do zakładanych efektów uczenia się, zgodności treści przedmiotowych z aktualnym stanem wiedzy lub aktualnym stanem praktyki, poprawności szacowania bilansu nakładu pracy studenta, doboru aktualnej literatury. W wyniku analizy sylabusy podlegają bieżącej aktualizacji i modernizacji, np. w sylabusach na rok akad. 2023/2024 zaktualizowano literaturę przedmiotową, podstawową oraz uzupełniającą uwzględniając współczesne publikacje oraz ich dostępność w zasobach BUR. Natomiast w roku akad. 2022/23 zwrócono szczególną uwagę na właściwy podział treści, metod weryfikacji i oceniania w sylabusach przedmiotów realizowanych w trakcie dwóch semestrów studiów (np. projektowanie obiektów architektury krajobrazu, projektowanie zintegrowane).

Prace etapowe także stanowią przedmiot analizy. Zespół Programowy analizuje czy poszczególne zadania (zwłaszcza projektowe) stanowią właściwe zestopniowany pod względem trudności zestaw tematów proponowanych studentom. Na początku każdego roku Zespół Programowy omawia planowane (na podstawie zeszłorocznych doświadczeń) zadania/prace etapowe, z kolei na zakończenie roku akademickiego analizuje wyniki tych prac. W skutek takich prac modyfikacji ulegają niektóre prace etapowe – np. na przedmiocie projektowanie obiektów architektury krajobrazu wprowadzono od roku akad. 2022/2023 zadanie projektowe dot. pop-up parku, a na przemianie projektowanie zintegrowane (studia I st.) projekt wnętrza osiedlowego (rok akad. 2023/24).

Analizie podlegają także praktyki zawodowe studentów pod kątem zgodności zakładanych efektów uczenia się z profilem działalności instytucji przyjmujących studentów na praktyki. Praktyki podlegają również hospitacji, zgodnie z ogólnouczelnianą procedurą, ustaloną przez Komisję ds. Kształcenia w dniu 19 maja 2022 r. Ponadto, Zespół Programowy dokonuje weryfikacji obsady kadrowej kierunku w zakresie zgodności kwalifikacji kadry z prowadzonymi zajęciami.

Monitorowaniu podlega również proces dyplomowania, zarówno w zakresie analizy, jak i zatwierdzania tematyki prac dyplomowych oraz weryfikacji obronionych prac. Każdego roku przeprowadzana jest ocena jakości prac dyplomowych oraz recenzji prac, której dokonuje powołany przez Dziekana Kolegium Zespół ds. Oceny Jakościowej Prac Dyplomowych, w oparciu o przyjęte w Uczelni kryteria, określone w Procedurze z dnia 18 listopada 2021 r. (ogólnouczelniane procedury dostępne są na stronie Uczelni pod adresem: <https://www.ur.edu.pl/student/jakoscksztalcenia/wewnetrzny-system-zapewnienia-jakosci-ksztalcenia/badanie-jakosci-ksztalcenia/wzoryi-procedury>). Okresowej weryfikacji podlegają także zagadnienia dyplomowe, analizowane przez zespół programowy każdego roku akademickiego. Niekiedy dokonywana jest modyfikacja tych zagadnień, tak aby były one stale adekwatne do programu studiów i treści przekazywanym studentom.

Ze wskazanych rekomendacji wdrożono procedurę hospitacji programowych praktyk zawodowych. Podjęto starania w zakresie zachęty nauczycieli do promocji badań ankietowych wśród

studentów, podejmowania działań zmierzających do wzrostu aktywności studentów i nauczycieli w programach wymiany studenckiej i akademickiej. Ponadto próby poprawy dostępności sylabusów przedmiotów na stronach internetowych jednostek, a także dostosowania liczebności grup studenckich do możliwości pomieszczeń dydaktycznych.

System monitorowania osiągniętych efektów uczenia się obejmuje również analizę wyników ankiet studenckich, dotyczących oceny prowadzących zajęcia oraz wnioski z hospitacji zajęć i hospitacji praktyk zawodowych studentów. Wnioski z ogólnouczelnianych badań ankietowych stanowią podstawę do opracowania przez Dział Jakości i Akredytacji rekomendacji oraz propozycji działań na rzecz poprawy jakości kształcenia. Powyższy dokument podlega analizie i weryfikacji przez Komisję ds. Kształcenia, a podjęta przez Komisję stosowna uchwała w sprawie ustalenia rekomendacji, po ostatecznym zatwierdzeniu przez Prorektora ds. Studenckich i Kształcenia, jest przekazywana do odpowiednich jednostek Uczelni (adresatów rekomendacji). Rekomendacje Komisji ds. Kształcenia wynikające z badań ankietowych realizowanych w poprzednim roku akademickim dostępne są pod adresem: <https://www.ur.edu.pl/student/jakosc-ksztalcenia/wewnetrzny-system-zapewnienia-jakosci-ksztalcenia/prace-w-ramach-wewnetrznego-systemu-zapewnienia-jak>

W Uczelni monitorowana jest jakość kształcenia w jednostkach organizacyjnych, w oparciu o przyjęty wzór formularza oceny jednostki. W poprzedniej strukturze UR badanie realizowane było na wydziałach, a sporządzany przez Dział Jakości i Akredytacji raport z analizy wyników stanowił jedno z narzędzi oceny sposobu funkcjonowania systemu zapewnienia jakości kształcenia w tych jednostkach oraz podstawę do sformułowania rekomendacji na rzecz jego doskonalenia. Obecnie, w nowej strukturze Uczelni badanie jakości prowadzone jest zarówno na poziomie kierunków studiów jak również na poziomie kolegiów (w oparciu o ustalone przez Komisję ds. Kształcenia dwa wzory formularzy), co pozwala na dokonanie kompleksowej analizy i oceny procesu zarządzania kierunkiem. Ustalone przez Komisję ds. Kształcenia rekomendacje na rzecz poprawy jakości kształcenia, wynikające z badania za dany rok akademicki, stanowią podstawę do podjęcia przez jednostki Uczelni działań doskonalących. Rekomendacje wynikające z badania jakości kształcenia dostępne są na stronie internetowej Uczelni pod adresem: <https://www.ur.edu.pl/student/jakosc-ksztalcenia/wewnetrzny-system-zapewnienia-jakosci-ksztalcenia/prace-w-ramach-wewnetrznego-systemu-zapewnienia-jak>

Jednym z **działań doskonalących było wprowadzenie szerszego grona nauczycieli do realizacji treści w przedmiotach**, takich jak: planowanie przestrzenne (studia II st.) – wprowadzenie nauczyciela/architekta, specjalistę z zakresu planowania przestrzennego oraz formy ochrony krajobrazu kulturowego (studia I st.) – powierzenie przedmiotu pracownikowi Muzeum Okręgowego w Rzeszowie, specjaliście z zakresu ochrony dziedzictwa kulturowego.

10.4. Sposoby oceny osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów ocenianego kierunku, z uwzględnieniem poszczególnych etapów kształcenia, jego zakończenia oraz przydatności efektów uczenia się na rynku pracy lub w dalszej edukacji, jak też wykorzystania wyników tej oceny w doskonaleniu programu studiów

Sposoby oceny osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do poszczególnych przedmiotów zawarte są w sylabusach przedmiotów, które poddawane są ocenie zespołu programowego kierunku pod kątem adekwatności stosowanych metod i kryteriów oceniania do zakładanych efektów uczenia się. Ocena osiągniętych efektów odbywa się również na podstawie weryfikacji prac dyplomowych, recenzji prac dyplomowych i protokołów z egzaminów dyplomowych. Zgodnie z procedurą antyplagiatową obowiązującą w UR, wszystkie prace dyplomowe studentów podlegają badaniu w Jednolitym Systemie Antyplagiatowym.

Ocena osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się na kierunku AK dokonywana jest również na podstawie analizy wyników sesji egzaminacyjnych oraz wyników ocen ankietowych poszczególnych zajęć. Stopień osiągnięcia efektów odbywa się na podstawie analizy prac etapowych. Stosowaną na kierunku praktyką jest prezentowanie w „korytarzowej galerii” przegląd wszystkich projektowych

prac etapowych, co umożliwia także studentom zapoznanie się z kolejnymi tematami projektowymi oraz ocenę ich stopnia trudności.

Ankiety dotyczące poszczególnych zajęć realizowane są w formie elektronicznej po każdym semestrze i poza pytaniami zamkniętymi pozwalają studentom na wpisanie dodatkowych uwag i sugestii w zakresie prowadzonych przez nauczyciela zajęć. Po zakończonej ankietyzacji dydaktycy mają wgląd do wyników własnej oceny na indywidualnym koncie w Systemie Wirtualna Uczelnia. Niezależnie, Dział Jakości i Akredytacji przesyła na adres mailowy Dziekana wyniki ocen nauczycieli prowadzących zajęcia w Kolegium. Szczegółowe zasady ankietyzacji oraz sposób wykorzystania wyników określa Zarządzenie nr 8/2020 Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 29 stycznia 2020 r. w sprawie realizacji badań ankietowych w ramach Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia i analizy ich wyników na Uniwersytecie Rzeszowskim Zarządzenie nr 2/2021 Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 12 stycznia 2021 r. zmieniające Zarządzenie nr 8/2020 Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 29 stycznia 2020 r. w sprawie realizacji badań ankietowych w ramach Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia i analizy ich wyników na Uniwersytecie Rzeszowskim

W ocenie uzyskanych efektów uczenia się uczestniczą również absolwenci kierunków studiów, którzy w ramach realizowanej ankiety *Badanie losów zawodowych absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego* wyrażają swoją opinię na temat wykorzystania i przydatności w obecnej pracy zawodowej wiedzy i umiejętności zdobytych podczas studiów. Badanie realizowane jest przez Biuro Karier Uniwersytetu Rzeszowskiego. Cenne źródło informacji stanowią również wyniki ogólnopolskiego systemu monitorowania Losów Zawodowych Absolwentów dostępne na stronie MEiN, pozwalające na porównanie wskaźników dotyczących zarobków, bezrobocia, średniego czasu poszukiwania pracy absolwentów kierunku, w zależności od ukończonej uczelni wyższej.

Na kierunku AK absolutorium na studiach drugiego stopnia uzyskało 10 studentów w roku akademickim 2022/2023. Studia I stopnia ukończyło w roku akademickim 2021/2022 16 studentów, natomiast 15 w roku akademickim 2022/2023. Przekazane pierwsze uwagi dotyczące modyfikacji programów studiów I i II stopnia są na etapie analizy przez członków zespołu programowego.

10.5. Zakres, formy udziału i wpływu interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów, i interesariuszy zewnętrznych na doskonalenie i realizację programu studiów

Zgodnie z przyjętymi w UR ustaleniami, za przygotowanie dokumentacji programu studiów oraz jego modyfikacji odpowiada Zespół Programowy kierunku studiów. W procesie projektowania i doskonalenia programów uwzględniane są zarówno wnioski i opinie interesariuszy wewnętrznych (tj. nauczycieli, studentów) jak i zewnętrznych, pozyskanych od instytucji związanych z branżą architektury krajobrazu. Szczególnie istotne i cenne w bieżącej ocenie procesu kształcenia są opinie przedstawicieli instytucji, w których studenci kierunku AK realizują praktyki programowe. **W modyfikacji programu studiów kierunku AK w latach 2020-2023 wykorzystano szczególnie sugestie interesariuszy zewnętrznych**, takich jak: Zarządu Zieleni Miejskiej w Rzeszowie, w Łańcutcie, Pola Golfowego „Dwa Stawy” w Trzcianie, Przedsiębiorstwa KRUSZGEO SA, Pracowni Projektowej Architektury Krajobrazu GreenDeco w Rzeszowie. Zrealizowano prace dyplomowe, magisterskie i inżynierskie, dotyczące kształtowania zieleni miejskiej Łańcuta (np. praca mgr pt. *Zielony potencjał miasta turystycznego. Projekt parków kieszonkowych wpisanych w szlak kulturowy Łańcuta*), wprowadzono nowe treści przedmiotowe dotyczące projektowania pól golfowych (przedmiot projektowanie zintegrowane, studia II st.), oraz rekultywacji terenu poeksploatacyjnego (przedmiot: rekultywacja terenów zdegradowanych, studia II st.) oraz rozszerzono treści przedmiotów o kwestie projektowania uniwersalnego i adaptacji miast do zmian klimatu (przedmioty: ogrody tematyczne, studia I st.; współczesne ogrody, studia II st.). Zmiany te pozwoliły dostosować program do aktualnych trendów architektoniczno-krajobrazowych i wymogów współczesnego rynku pracy.

Studenci włączani są w proces projektowania i oceny programów poprzez udział w pracach zespołu programowego, w Radzie Dydaktycznej, Komisji ds. Kształcenia oraz w Senacie. Opinie studentów na temat programu pozyskiwane są przez ich przedstawicieli zaangażowanych w prace

powyższych organów. Niezależnie studenci mogą również zgłaszać uwagi i sugestie w sprawie programu studiów oraz jego realizacji do opiekuna roku, kierownika kierunku bądź dziekana. Dyskusje ze studentami na temat jakości i formy prowadzonych zajęć są prowadzone zarówno z kierownikiem kierunku AK, jak i prowadzącymi poszczególne przedmioty. Bezpośrednie kontakty/diskusje pozwalają w większym stopniu niż przeprowadzane anonimowe ankiety, ustalić oczekiwania i uwagi studentów. **Uwagi studentów stają się inspiracją do modyfikowania tematów zajęć projektowych, a także metod i form dydaktycznych.** W wyniku sugestii studentów w przedmiocie zasady projektowania krajobrazu zostały zmienione treści, w wyniku czego studenci realizują projekt ogrodu przydomowego zakończony opracowaniem kompletnego projektu wykonawczego. Studenci niekiedy zgłaszają swoje zastrzeżenia dotyczące sposobu realizacji zajęć, wskazując że dany przedmiot nie jest zgodny z ich oczekiwaniami. W przypadku przedmiotu ekonomia i zarządzanie zmieniono prowadzącego, a w przypadku przedmiotu gleboznawstwo został zmieniony sposób prowadzenia przedmiotu, tak aby studenci w obu przypadkach mogli uzyskać bardziej praktyczną wiedzę, adekwatną dla zawodu architekta krajobrazu.

Także **nauczyciele prowadzący zajęcia na kierunku architektura krajobrazu mają wpływ na zmiany w programie studiów.** W wyniku takich sugestii zmieniona została kolejność przedmiotów w kolejnych semestrach studiów I st. oraz wprowadzono ćwiczenia terenowe (studia I st., przedmioty: fizjografia i ekologia krajobrazu). W oparciu o uzyskiwane przez nauczycieli nowe kompetencje, **aktualizowana jest oferta zajęć fakultatywnych**, w wyniku czego w ostatnich 3 latach uzupełniono taką listę o nowe przedmioty, tj.: kształtowanie systemu terenów zieleni miejskich oraz znaczenie nekropolii we współczesnym krajobrazie. Również proces hospitacji zajęć jest okazją do korekty/modernizacji zajęć, jednak hospitacje prowadzone w ostatnich latach na kierunku AK wskazały na wysoki poziom realizowanych zajęć dydaktycznych i znaczące zaangażowanie prowadzących **wprowadzających na swoich przedmiotach innowacyjne formy realizowania zajęć**, takie jak wykorzystanie klocków lego do tworzenia wyobrażonych form przestrzennych, adekwatnych do realizowanego tematu projektowego (przedmiot: projektowanie zintegrowane, projektowanie obiektów architektury krajobrazu) czy tworzenie ze studentami mat sensorycznych, stanowiących element hortiterapii (przedmiot: projektowanie przestrzeni dla osób z dysfunkcjami).

Zespół programowy, w skład którego wchodzi także przedstawiciel społeczności studenckiej **corocznie ocenia infrastrukturę dydaktyczną**, wskazując elementy wymagające poprawy/uzupełnienia. W wyniku takich analiz zakupiony został m.in. nowy projektor multimedialny (rok. akad. 2022/23) oraz przyrząd do pomiarów dendrologicznych (rok. akad. 2022/23).

10.6. Sposoby wykorzystania wyników zewnętrznych ocen jakości kształcenia i sformułowanych zaleceń w doskonaleniu programu kształcenia na ocenianym kierunku

Uczelnia w ramach WSZJK prowadzi również monitoring wyników zewnętrznych ocen jakości kształcenia dokonanych przez Polską Komisję Akredytacyjną. Opracowane przez Dział Jakości i Akredytacji sprawozdania na podstawie raportów powizytacyjnych PKA, uwzględniają najczęściej powtarzające się uwagi i zalecenia oraz dobre praktyki, które spotkały się z uznaniem Zespołów Wizytujących PKA. Sprawozdania publikowane są na stronie internetowej Uczelni, a ostatnie z opublikowanych sprawozdań dotyczy wizytacji w latach 2020/2021 i 2021/2022. Dziekan Kolegium omawia ww. zalecenia związane z kierunkami prowadzonymi w Kolegium na Radzie Dydaktycznej oraz formułuje wskazówki dotyczące doskonalenia programów na poszczególnych kierunkach studiów. Dobrą praktyką stosowaną na Uczelni jest również dzielenie się doświadczeniami wynikającymi z wizytacji przez przedstawicieli kierunków poddanych wizytacji programowej z osobami reprezentującymi kierunki wyznaczone do oceny w kolejnym roku. Powyższe spotkania organizowane są przez Prorektora ds. Studenckich i Kształcenia.

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	<p>Mocne strony</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kompetentna, ambitna i przyjazna studentom, stale podnosząca swoje kwalifikacje kadra dydaktyczna 2. Nowoczesna infrastruktura naukowa i dydaktyczna 3. Zaangażowanie przedstawicieli z otoczenia społeczno-gospodarczego w doskonalenie procesu dydaktycznego 4. Udział zajęć praktycznych i ćwiczeń terenowych w programie studiów 5. Atrakcyjny i stale udoskonalany program studiów 	<p>Słabe strony</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mało zadawalający poziom umiędzynarodowienia, 2. Małe zainteresowanie studentów korzystaniem z wyjazdów na studia lub staże w innym kraju, np. w ramach ERASMUS+ 3. Słaba aktywność studentów we włączanie się w działalność naukową 4. Niezadawalające zainteresowanie składaniem i skuteczność w pozyskiwaniu projektów w konkursach ogłaszanych przez NCBR i NCN
Czynniki zewnętrzne	<p>Szanse</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Lokalizacja Uczelni mająca znaczenie dla umiędzynarodowienia i wymiany studentów oraz kadry naukowej z uczelniami regionu eurokarpackiego w zakresie badań naukowych oraz kształcenia 2. Bliższa współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w celu unowocześnienia i dostosowania do potrzeb sektora rolno-spożywczego oferty dydaktycznej i badawczej 3. Rozwój miasta Rzeszowa i okolic, a co za tym idzie chłonny rynek pracy w branży architektoniczno-krajobrazowej 	<p>Zagrożenia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Stale malejąca liczba kandydatów na studia, wynikająca z uwarunkowań demograficznych 2. Kandydaci na studia o niższych kompetencjach 3. Rosnące koszty kształcenia

(Pieczęć uczelni)

.....

(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

.....

(podpis Rektora)

....., dnia

(miejsowość)

Część III. Załączniki

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów

Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku³

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki	Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki
I stopnia	I	20	27	-	-
	II	14	20	-	-
	III	17	21	-	-
	IV	17	18	-	-
II stopnia	I	13	10	-	-
	II	2	3	-	-
jednolite studia magisterskie	I			-	-
	II			-	-
	III			-	-
	IV			-	-
	V			-	-
	VI			-	-
Razem:		83	99	-	-

Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku	Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku

³ Należy podać liczbę studentów ocenianego kierunku, z podziałem na poziomy, lata i formy studiów (z uwzględnieniem tylko tych poziomów i form studiów, które są prowadzone na ocenianym kierunku).

I stopnia	2020/2021	23	16	-	-
	2021/2022	22	16	-	-
	2022/2023	25	15	-	-
II stopnia	2020/2021	19	12	-	-
	2021/2022	15	15	-	-
	2022/2023	19	10	-	-
jednolite studia magisterskie	...			-	-
	...			-	-
	...			-	-
Razem:		123	84	-	-

Tabela 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.)⁴

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin			
	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
	Studia I st.	Studia II st.	Studia I st.	Studia II st.
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	210	90	210	90
Łączna liczba godzin zajęć	2400	900	1440	540
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	109	45	71	31
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	rolnictwo i ogrodnictwo – 134, architektura i urbanistyka - 57, sztuki plastyczne i konserwacja	rolnictwo i ogrodnictwo – 57, architektura i urbanistyka - 28, sztuki plastyczne i	rolnictwo i ogrodnictwo – 134, architektura i urbanistyka - 57, sztuki	rolnictwo i ogrodnictwo – 57, architektura i urbanistyka - 28, sztuki plastyczne i konserwacja

⁴ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

	dzień sztuki - 19	konserwacja dzieł sztuki - 5	plastyczne i konserwacja dzieł sztuki - 19	dzień sztuki - 5
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	6	6	6	6
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	76	69	76	69
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	10	-	10	-
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	250 godz.	-	250 godz.	-
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	60	-	60	-
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:				
1. łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1./			
2. łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2./			

Tabela 4. Zajęcia lub grupy zajęć związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów⁵

⁵Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

Studia I st.

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczna godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Pracownia rysunku i modelowania	Ćw. lab	90/54	10
Budownictwo, instalacje budowlane i materiałoznawstwo	w/ćw. lab	60/36	5
Grafika inżynierska	Ćw. lab	30/18	4
Komputerowe wspomaganie projektowania	Ćw. lab	90/54	6
Budowa obiektów architektury krajobrazu	w/ćw. lab	60/36	5
Hydrologia	w/ćw. lab	60/36	5
Zasady projektowania krajobrazu	w/ćw. lab	75/45	5
Geodezja	w/ćw. lab	60/36	3
Gleboznawstwo	w/ćw. lab/ ćw. ter.	53/32	3
Projektowanie obiektów architektury krajobrazu	w/ćw. lab	90/54	7
Technika w terenach zieleni	w/ćw. lab	45/27	5
Historia sztuki ogrodowej	w/ćw. lab/ ćw. ter.	38/23	3
Pielęgnacja i ochrona terenów zieleni	w/ćw. lab	90/54	6
Projektowanie zintegrowane	Ćw. lab	120/108	10
Seminarium inżynierskie	Sem.	60/38	22
Zielne rośliny ozdobne/Byliny ogrodowe	w/ćw. lab/ ćw. ter.	113/38	8

Ochrona przyrody/Parki krajobrazowe	w/ćw. lab/ ćw. ter.	60/36	5
Ogrody tematyczne/Ogrody w krajobrazie wiejskim	w/ćw. lab	60/38	5
Podstawy diagnostyki chorób i szkodników roślin/Ochrona roślin	w/ćw. lab	90/54	8
Razem:		1344/817	125

Studia II st., specjalność: Architektura krajobrazu terenów miejskich

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
GIS w architekturze krajobrazu	w/ćw. lab	45/27	4
Planowanie przestrzenne	w/ćw. lab/ ćw. ter.	50/30	5
Kształtowanie krajobrazu miast	w/ćw. lab/ ćw. ter.	65/39	5
Projektowanie zintegrowane	Ćw. lab	120/72	8
Projektowanie konserwatorskie	w/ćw. lab	60/36	5
Współczesne ogrody	w/ćw. lab	45/27	4
Zagospodarowanie przestrzeni publicznej dla osób z dysfunkcjami	w/ćw. lab	30/18	1
Seminarium dyplomowe	sem	60/36	16
Pracownia magisterska	ćw. lab	90/54	18
Razem:		565/339	66

Studia II st., specjalność: Kształtowanie krajobrazu terenów niezurbanizowanych

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
-------------------------	-------------------	---	---------------------

GIS w architekturze krajobrazu	w/ćw. lab	45/27	4
Planowanie przestrzenne	w/ćw. lab/ ćw. ter.	50/30	5
Kształtowanie krajobrazu wsi	w/ćw. lab/ ćw. ter.	65/39	5
Projektowanie zintegrowane	Ćw. lab	120/72	8
Projektowanie przestrzeni turystyczno-rekreacyjnej	w/ćw. lab	45/27	3
Roślinność ogrodów tradycyjnych	w/ćw. lab	45/27	3
Walory krajobrazowe roślin	w/ćw. lab	45/27	4
Seminarium dyplomowe	sem	60/36	16
Pracownia magisterska	ćw. lab	90/54	18
Razem:		565/339	66

Tabela 5. Zajęcia lub grupy zajęć służące zdobywaniu przez studentów kompetencji inżynierskich / Zajęcia lub grupy zajęć przygotowujące studentów do wykonywania zawodu nauczyciela⁶

Studia I st.

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Technologia informacyjna	Ćw. lab.	20/12	2
Geometria wykreślna	w/ćw. lab	30/18	4
Matematyka	w/ćw.audyt.	60/36	6

⁶ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie, w przypadku, gdy absolwenci ocenianego kierunku uzyskują tytuł zawodowy inżyniera/magistra inżyniera lub w przypadku studiów uwzględniających przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela.

Pracownia rysunku i modelowania	Ćw. lab.	90/54	10
Budownictwo, instalacje budowlane i materiałożnawstwo	w/ćw. lab	60/36	5
Grafika inżynierska	w/ćw. lab	30/18	4
Komputerowe wspomaganie projektowania	ćw. lab	90/54	6
Budowa obiektów architektury krajobrazu	ćw. lab	60/36	5
Hydrologia	ćw. lab	60/36	5
Zasady projektowania krajobrazu	ćw. lab	75/45	5
Geodezja	ćw. lab	60/36	3
Projektowanie obiektów architektury krajobrazu	ćw. lab	90/74	7
Technika w terenach zieleni	ćw. lab	45/27	5
Ekonomika i zarządzanie	w	15/9	1
Projektowanie zintegrowane	ćw. lab	120/108	10
Seminarium inżynierskie	Sem.	60/36	22
Zielne rośliny ozdobne/Byliny ogrodowe	ćw. lab/ćw. ter.	113/68	8
Ogrody tematyczne/ Ogrody w krajobrazie w wiejskim	ćw. lab	60/36	5
Podstawy kosztorysowania/ Dokumentacja projektów	ćw. lab	45/27	4
Praktyka zawodowa	ćw. lab	250/250	14

Razem:	1433/1016	131
---------------	------------------	------------

Studia II st., specjalność: Architektura krajobrazu terenów miejskich

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
GIS w architekturze krajobrazu	w/ćw. lab	45/27	4
Planowanie przestrzenne	w/ćw. lab/ćw. ter.	50/30	5
Rekultywacja terenów zdegradowanych	w/ćw. lab/ćw. ter.	35/21	3
Wizualizacja komputerowa	Ćw. lab.	45/27	3
Kształtowanie krajobrazu miast	w/ćw. lab/ ćw. ter.	65/39	5
Projektowanie zintegrowane	Ćw. lab	120/72	8
Innowacyjne rozwiązania technologiczne w architekturze krajobrazu	w/ćw. lab	60/36	5
Projektowanie konserwatorskie	w/ćw. lab	60/36	5
Współczesne ogrody	w/ćw. lab	45/27	4
Zagospodarowanie przestrzeni publicznej dla osób z dysfunkcjami	w/ćw. lab	30/18	1
Seminarium dyplomowe	sem	60/36	16
Pracownia magisterska	ćw. lab	90/54	18
Razem:		705/423	77

Studia II st., specjalność: Kształtowanie krajobrazu terenów niezurbanizowanych

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
GIS w architekturze krajobrazu	w/ćw. lab	45/27	4
Planowanie przestrzenne	w/ćw. lab/ ćw. ter.	50/30	5
Rekultywacja terenów zdegradowanych	w/ćw. lab/ ćw. ter.	35/21	5
Infrastruktura wodna	w/ćw. lab	30/18	2
Kształtowanie krajobrazu wsi	w/ćw. lab/ ćw. ter.	65/39	5
Projektowanie zintegrowane	Ćw. lab	120/72	8
Projektowanie przestrzeni turystyczno-rekreacyjnej	w/ćw. lab	45/27	3
Seminarium dyplomowe	sem	60/36	16
Pracownia magisterska	ćw. lab	90/54	18
Razem:		540/324	66

Tabela 6. Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach obcych⁷

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)

⁷ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie. Jeżeli wszystkie zajęcia prowadzone są w języku obcym należy w tabeli zamieścić jedynie taką informację.

Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających

Cz. I. Dokumenty, które należy dołączyć do raportu samooceny (wyłącznie w formie elektronicznej)

1. Program studiów dla kierunku studiów, profilu i poziomu opisany zgodnie z art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668 z późn. zm.) oraz § 3-4 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.).
2. Obsadę zajęć na kierunku, poziomie i profilu w roku akademickim, w którym przeprowadzana jest ocena.
3. Harmonogram zajęć na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, obowiązujący w semestrze roku akademickiego, w którym przeprowadzana jest ocena, dla każdego z poziomów studiów.
4. Charakterystykę nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia lub grupy zajęć wykazane w tabeli 4, tabeli 5 (jeśli dotyczy ocenianego kierunku) oraz opiekunów prac dyplomowych (jeśli dotyczy ocenianego kierunku), a w przypadku kierunku lekarskiego także nauczycieli akademickich oraz inne osoby prowadzące zajęcia z zakresu nauk klinicznych, sporządzoną wg następującego wzoru:

Imię i nazwisko:

Tytuł naukowy/dziedzina, stopień naukowy/dziedzina oraz dyscyplina, tytuł zawodowy (w przypadku tytułu zawodowego lekarza – specjalizacja), rok uzyskania tytułu/stopnia naukowego/tytułu zawodowego:

Wykaz zajęć/grup zajęć i godzin zajęć prowadzonych na ocenianym kierunku przez nauczyciela akademickiego lub inną osobę w roku akademickim, w którym przeprowadzana jest ocena.

Charakterystyka dorobku naukowego ze wskazaniem dziedzin nauki/sztuki oraz dyscypliny/dyscyplin naukowych/artystycznych, w której/których dorobek się mieści (do 600 znaków) oraz wykaz **co najwyżej 10** najważniejszych osiągnięć naukowych/artystycznych ze szczególnym uwzględnieniem ostatnich 6 lat, wraz ze wskazaniem dat uzyskania (publikacji naukowych/osiągnięć artystycznych, patentów i praw ochronnych, zrealizowanych projektów badawczych, nagród krajowych/międzynarodowych za osiągnięcia naukowe/artystyczne), ze szczególnym uwzględnieniem osiągnięć odnoszących się do ocenianego kierunku i prowadzonych na nim zajęć.

Charakterystyka doświadczenia i dorobku dydaktycznego (do 600 znaków) oraz wykaz **co najwyżej 10** najważniejszych osiągnięć dydaktycznych ze szczególnym uwzględnieniem ostatnich 6 lat, wraz z wskazaniem dat uzyskania (np. autorstwo podręczników/materiałów dydaktycznych, wdrożone innowacje dydaktyczne, nagrody uzyskane przez studentów, nad którymi nauczyciel akademicki sprawował opiekę naukową/artystyczną, opieka nad beneficjentem Diamentowego Grantu, uruchomienie nowego kierunku studiów/specjalności/zajęć/grupy zajęć, opieka nad kołem naukowym, prowadzenie zajęć w języku obcym, w tym w uczelni zagranicznej, np. w ramach mobilności nauczycieli akademickich).

-
5. Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności wskazanych w zaleceniach o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę oraz przedstawienie i ocena skutków tych działań.
 6. Charakterystyka wyposażenia sal wykładowych, pracowni, laboratoriów i innych obiektów, w których odbywają się zajęcia związane z kształceniem na ocenianym kierunku, a także informacja o bibliotece i dostępnych zasobach bibliotecznych i informacyjnych.
 7. Wykaz tematów prac dyplomowych uporządkowany według lat, z podziałem na poziomy oraz formy studiów
 8. Akceptowalnymi formatami są: .doc, .docx, .gif, .png, .jpg (jpeg), .odt, .ods, .pdf, .rtf, .ppt, .pptx, .odp, .txt, .xls, .xlsx, .xml.
 9. Nazwy plików nie mogą być dłuższe niż 15 znaków i nie mogą zawierać następujących znaków: ~ "# % & *: < > ? / \ { | } & % # (spacje wiodące i końcowe w nazwach plików lub folderów również nie są dozwolone).
 10. Pliki lub foldery nie mogą być skompresowane.

Cz. II. Materiały, które należy przygotować do wglądu podczas wizytacji, w tym dodatkowe wskazane przez zespół oceniający PKA, po zapoznaniu się zespołu z raportem samooceny

1. Wskazane przez zespół oceniający prace egzaminacyjne, pisemne prace etapowe, projekty zrealizowane przez studentów, prace artystyczne z zajęć kierunkowych (z ostatnich dwóch semestrów poprzedzających wizytację).
2. Struktura ocen z egzaminów/zaliczeń ze wskazanych przez zespół oceniający zajęć i sesji egzaminacyjnych (z ostatnich dwóch semestrów poprzedzających wizytację).
3. Dokumentacja dotycząca procesu dyplomowania absolwentów wskazanych przez zespół oceniający.
4. Dokumenty dotyczące organizacji, przebiegu i zaliczania praktyk zawodowych, jeśli praktyki zawodowe są uwzględnione w programie studiów na ocenianym kierunku.
5. Charakterystyka profilu działalności instytucji, z którymi jednostka współpracuje w realizacji programu studiów, a w szczególności tych, w których studenci odbywają praktyki zawodowe, jeśli praktyki zawodowe są uwzględnione w programie studiów na ocenianym kierunku (w formie elektronicznej).
6. Wykaz najważniejszych osiągnięć naukowych/artystycznych (publikacji, patentów, praw ochronnych, realizowanych projektów badawczych), których autorami/twórcami/realizatorami lub współautorami/współtwórcami/współrealizatorami są studenci ocenianego kierunku, a także zestawienie ich osiągnięć w krajowych i międzynarodowych programach stypendialnych, krajowych i międzynarodowych i konkursach/wystawach/festiwalach/zawodach sportowych z ostatnich 5 lat poprzedzających rok, w którym prowadzona jest wizytacja (w formie elektronicznej).
7. Informacja o zasadach rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, jak również wszelkich form dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie i studentów oraz sposobach pomocy jej ofiarom.
8. Informacja o ocenach/akredytacjach kierunku dokonanych przez instytucje zagraniczne lub inne instytucje krajowe oraz opis działań naprawczych i doskonalących podjętych w odpowiedzi na zalecenia tych instytucji (w formie elektronicznej).

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Standard jakości kształcenia 1.1

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni, mieszczą się w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, są powiązane z działalnością naukową prowadzoną w uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach oraz zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Standard jakości kształcenia 1.2

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną lub dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek, opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiągnięte przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi ogólnoakademickiemu.

Standard jakości kształcenia 1.2a

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 1.2b

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera zawierają pełny zakres efektów, umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2153 i 2245).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Standard jakości kształcenia 2.1

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają w szczególności aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których jest przyporządkowany kierunek, jak również wyniki działalności naukowej uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach.

Standard jakości kształcenia 2.1a

Treści programowe w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.2

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.2a

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.3

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 2.4

Jeśli w programie studiów uwzględnione są praktyki zawodowe, ich program, organizacja i nadzór nad realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z nabywaniem kompetencji badawczych.

Standard jakości kształcenia 2.4a

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.5

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.5a

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Standard jakości kształcenia 3.1

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów

uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Standard jakości kształcenia 3.2

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 3.2a

Metody weryfikacji efektów uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 3.3

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk (o ile praktyki są uwzględnione w programie studiów), prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe/artystyczne lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Standard jakości kształcenia 4.1

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 4.1a

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 4.2

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Standard jakości kształcenia 5.1

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej.

Standard jakości kształcenia 5.1a

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 5.2

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Standard jakości kształcenia 6.1

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Standard jakości kształcenia 6.2

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Standard jakości kształcenia 7.1

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Standard jakości kształcenia 7.2

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Standard jakości kształcenia 8.1

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiągnięciu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności, motywuje studentów do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Standard jakości kształcenia 8.2

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Standard jakości kształcenia 9.1

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Standard jakości kształcenia 9.2

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Standard jakości kształcenia 10.1

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Standard jakości kształcenia 10.2

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

{Logo uczelni}